

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
İLKÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**VELİ ZİYARETLERİ HAKKINDA YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN,
ÖĞRENCİ VE VELİLERİN BEKLENTİ, GÖRÜŞ VE
ÖNERİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Erkan Şahin

Antalya, 2016

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
İLKÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**VELİ ZİYARETLERİ HAKKINDA YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE
VELİLERİN BEKLENTİ, GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ: BİR DURUM
ÇALIŞMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Erkan Şahin

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. İlay Ercan

Antalya, 2016

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı dűşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalarda gösterilenlerden olduğunu ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

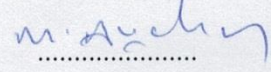
08/01/2016

Erkan şAHİN

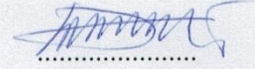
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma 29.01.2016 tarihinde jürimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği** ile kabul edilmiştir.

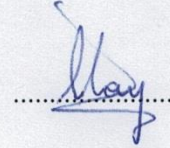
Başkan : Doç. Dr. Mithat AYDIN
Pamukkale Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

Üye : Doç. Dr. Yüksel KAŞTAN
Akdeniz Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı

Üye : Yrd. Doç. Dr. İlay ERCAN (Danışman)
Akdeniz Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZ ADI: Veli Ziyaretleri Hakkında Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Beklenti Görüş ve Önerileri (Bir Durum Çalışması)

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun [] tarihinde ve [] sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Yusuf TEPELİ
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Bu araştırma ile veli ziyaretleri konusunda okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin görüş, öneri ve beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma sürecinin planlanması, uygulanması ve raporlaştırılması aşamasında pek çok kişinin katkıları olmuştur.

Akademik çalışmalarına başlangıcımı sağlayan ve ilerleyen zamanda büyük getiriler sağlayacağına inandığım bu çalışmada yüksek önderlik ve rehberlik vasfıyla bana ışık olan, kişiliğini ve çalışma disiplinini her zaman örnek aldığım, zorlandığım her an desteğini hep yanımda hissettiğim, çok değerli tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. İlay ERCAN'a desteklerinden ve tezin tamamlanmasında gösterdiği özveriden dolayı şükranlarımı ve saygılarımı sunuyorum.

Çalışmalarımı hazırlarken bana akademik anlamda büyük katkılar sağlayan, bilgi ve hoşgörüsünden yararlandığım, zor anlarda büyük desteğini gördüğüm Sayın Prof. Dr. İlhan GÜNBAI'ya yardımları için sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim boyunca derin bilgi ve tecrübelerinden istifade ettiğim, büyük destek ve katkılarını gördüğüm Sayın Doç. Dr. Yüksel KAŞTAN ve Sayın Doç. Dr. Hilmi DEMİRKAYA'ya teşekkürlerimi, şükranlarımı sunarım.

Araştırmaya katılan ve desteklerini esirgemeyen, büyük özveri göstererek çalışmama büyük katkılar sağlayan başta Aksu İlçe Milli Eğitim Müdürü Sayın Süleyman GÖKÇEN'e, Boztepe İlkokulu Müdürü Sayın Osman KÖSEOĞLU'na, müdür yardımcısı Sayın Abdülkadir GÖK'e ve öğretmen arkadaşlarım Sayın Nazlı ÇETİNKAYA, Sayın Meryem KURU, Sayın Fatma ELGE'ye ve zaman ayırarak çalışmama katkılar sunan tüm veliler ve değerli öğrencilere teşekkür ederim.

Yaptığım çalışma sürecinin tam ortasında aramıza katılarak heyecanımı ve telaşımı arttıran kızım Talya Hira ŞAHİN'e, gösterdiği destek ve anlayıştan, sabrından dolayı değerli eşim Duygu ŞAHİN'e sonsuz teşekkür ederim.

Erkan ŞAHİN

ÖZET

VELİ ZİYARETLERİ KONUSUNDA YÖNETİCİLERİN, ÖĞRETMENLERİN, ÖĞRENCİLERİN VE VELİLERİN BEKLENTİ, GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

Şahin, Erkan

İlköğretim Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. İlay ERCAN

Ocak 2016, 201 sayfa

Günümüzde okul aile işbirliğinin önemi ve gerekliliği her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Eğitimde başarıyı veli desteği olmadan sağlamak çok zordur. Çünkü öğrencilerin hem ilk öğretmenleri hem de en büyük yardımcıları aileleridir. Başarılı olmak isteyen bir eğitim sistemi işe velinin desteğini ve güvenini kazanarak başlamalıdır.

Eğitimde başarı için desteğine ihtiyaç duyulan velilerle, öğretmenin iyi bir ilişki kurması tüm paydaşların işini kolaylaştıracak ve yapılan çalışmalardan alınacak verimi arttıracaktır. Bu nedenle başarılı bir öğretmen olmanın bir koşulu da velilerle iyi bir ilişki ve iletişim kurmaktır. Veli ziyaretleri bu konuda öğretmenlerin en önemli aracıdır. Veli ve öğrenciyle daha samimi ilişki kurarak tarafların birbirlerini daha iyi anlamasını, tanınmasını sağlayan veli ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi giderek daha önemli hale gelmektedir.

Bu araştırmanın amacı, veli ziyaretleri konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerini belirlemektir. Araştırma, bütüncül tek durum deseninde nitel bir çalışma olmuştur. Bu duruma uygun olarak çalışma Boztepe İlkokulu'nda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Antalya'nın Aksu ilçesinde bulunan Boztepe İlkokulu'ndaki görevli 2 okul yöneticisi, 4 sınıf öğretmeni ile bu okulda eğitim gören 78 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu bu ölçüte uyan ve gönüllülük esasına dayanan 2 okul yöneticisi, 4 sınıf öğretmeni, 12 öğrenci ve 12 veli oluşturmuştur.

Bu çalışmada veri toplama yöntemi olarak bireysel görüşme ve doküman analizi kullanılmıştır. Veri toplama araçları olarak, açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış bireysel görüşme formları ve doküman analizi için öğrencilerin veli ziyaretine ilişkin çizimleri kullanılmıştır.

Veri toplama araçlarının özellikleri de dikkate alınarak veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Bu veri analizine dayanarak araştırmanın bulgu ve yorumları oluşturulmuştur. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmada yöneticiler veli ziyaretlerini, veli ile okul arasındaki sorunlarının çözümüne katkı sağlaması, velilere kendini değerli hissettirmesi, öğrenci öğretmen ilişkisini yakınlaştırması nedenlerinden ötürü gerekli bulmaktadır. Ziyaret sonrası velilerde gördükleri, velinin öğretmen ve yöneticilerle daha sık görüşmesi, okula olan ilgisinin artması, okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması durumları veli ziyaretlerinin veliyi olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Yöneticiler veli ziyaretleri konusunda ziyaretlerin daha uzun süreli ve okul çıkış saatinden sonra yapılmasını yoğun olarak önermişlerdir.

Öğretmen görüşlerine göre veli ziyaretleri, öğretmene öğrencisinin yaşadığı yer hakkında bilgi vermesi, öğretmen ile öğrenci, veliyi birbirine yakınlaştırması, öğrenciyi daha iyi tanımaya imkân sağlaması, aradaki ilişkiyi daha iyi hale getirmesi gibi nedenlerden ötürü gereklidir. Öğretmenler veli ziyaretlerinde, öğrencinin başarı durumu, okulun genel durumu, öğretmenin öğrencinin doğru davranışları kazanmasına ilişkin veliye tavsiyede bulunmasını, öğrencinin davranışları, çocuğa sorumluluk bilincini aşılama, doğru çalışma yöntemlerinin veliye aktarılması, konularının konuşulması gereken önemli konular olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğrenci görüşlerine göre, sessiz ve sakin görüşme ortamının sağlanması, öğrencinin kişisel konularda kendini daha rahat ifade edebilmesi, öğretmeniyile bireysel zaman geçirmesi öğrenciler tarafından en çok belirtilen, veli ziyaretini tercih nedenleri olmuştur. Yine öğrenci görüşlerinden, gerçekleştirilen veli ziyaretlerinden sonra anne babalarının derslerini daha yakından ve daha sık takip ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Veli ziyaretlerinin daha sık ve daha uzun süreli gerçekleştirilmesi öğrencilerin en yoğun belirttikleri öneriler olmuştur.

Veli görüşlerine göre veli ziyaretlerinin, veli ile öğretmen arasındaki iletişimi artırma, veliye ve öğrenciye olumlu katkılar sağlama, veliye öğrencinin akademik başarısı hakkında bilgi sunma, öğrencinin akademik başarısını artırma gibi faydaları vardır. Yine veliler, yapılan veli ziyaretlerinden sonra öğrencilerin hem akademik başarılarında hem de öz bakım ve beslenme alışkanlıklarında olumlu değişiklikler gördüklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Veli ziyaretleri, veli ziyaret formu, okul aile işbirliği, öğretmen veli işbirliği

SUMMARY

SCHOOL ADMINISTRATORS', TEACHERS', STUDENTS' AND PARENTS' EXPECTATIONS, OPINIONS AND SUGGESTIONS REGARDING THE PARENTS VISIT: A CASE STUDY

Şahin, Erkan

Department of Primary

Thesis Advisor: Assist. Prof. Dr. İlay ERCAN

January 2016, 201 pages

Today, the importance and necessity of cooperation of the school- family is understood better with each passing day. Success in education is difficult to achieve without the support of parents. Because parents are the first teachers and the biggest helpers of students. An educational system that wants to succeed must begin work to win the support and trust of parents.

With the support needed for success in training parents , teachers establish a good relationship that will facilitate the work of all stakeholders and will increase the yield to be taken from the studies . Therefore, one of conditions for being a successful teacher is to communicate well and build a good relationship with parents. Parents visit is the most important tool of the teachers in this regard. The parties establish more intimate relationships with parents and students providing a better understanding of each other, allowing parents to recognize the realization of the visit is becoming increasingly important.

The purpose of this research is to determine school administrators', teachers' , students' and parents' expectations, opinions and suggestions regarding the parents visit. The study was a qualitative case study in a single integrated design. In accordance with this case study was carried out in Boztepe Primary School located in Antalya, Aksu district. Two school administrators, 78 students studying at the school, four teachers and parents of these students has created the population of the research.

Working group of the research has consisted two voluntary school administrators, 4 teachers, 12 students and 12 parents whom were all voluntary and suitable for the criterion.

In these study data collection methods such as, individual interviews and document analysis have been used. As data collection tools, semi-structured individual interview forms based on open-ended questions have been used and for document analysis students' drawings about parents visit have been used.

The data have been analyzed by content analysis in which the characteristics of data gathering tools have been taken into consideration. The findings and interpretation of research have been established depending on data analysis. Suggestions have been made on the basis of research results.

In this study, administrators, have expressed the opinion that parents visiting is a necessity because it solves parent-school issues though that parents visiting are necessary because parents visiting solves parent- school issues, it helps parents feel themselves valued and improves the student-teacher relationship. After the visit, the administrators have observed more frequent visits of school and teachers by the parents, increased in the school, see in parents behaves, parents call teachers and administrators at more frequent , the increased interest in the school, offering assistance in matters that are needed in the school. All these shows that parents visit, affected parents positively. The administrators have suggested strongly that parents visiting period should be longer and parents should be visited after the school.

As regard to teachers, parents visitings are necessary because they inform the teachers about where the students live, get the teacher the student and the parents closer and give more detailed information about the student. Teachers stated that the following issues should be talked about during the parents visit; student achievement, the general situation of the school, the teacher's advice to parents about he student's behaviours and informing parents about the suitable methods of studying.

Teachers stated that issues to be discussed in parents visiting; students success, the general situation of the school, the teacher's advice to parents on gaining the right

behavior to students, children responsibility and the vaccination of transferring parents correct working methods.

According to the students' opinions, the reasons of choosing parents visiting are a quiet and calm counselling place for meeting, expressing themselves about personal subjects more comfortable, spending individual time with their teacher. Again according to students' view it is concluded that after parents visiting, parents begin to follow their children's lessons and homeworks closer and more frequently. Making parents visitings more frequently and longer are the suggestions stated by students mostly.

According to parents' opinions, making parents visitings has the advantages like; increasing communication between teacher and parents, providing positive additions to students and parents, increasing students' school success. Again, parents explain that after parents visiting, parents recognize positive changes in student's school success and also student's self care and eating habits.

Keywords: Parents visiting, parents visiting document, school cooperation, teacher student's parents cooperation

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.2.1. Problem Cümlesi.....	3
1.2.2. Alt Problemler.....	3
1.2.2.1. Bireysel Görüşmeler Sonucu Yöneticilerin.....	3
1.2.2.2. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğretmenlerin.....	3
1.2.2.3. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğrencilerin	4
1.2.2.4. Bireysel Görüşmeler Sonucu Velilerin.....	4
1.2.2.5. Doküman Analizi- Öğrencilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Çizimleri....	4
1.2.2.6. Metaforik Algılar.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Varsayımlar.....	5
1.5. Sınırlılıklar.....	5
1.6. Tanımlar.....	6

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Aile Nedir?.....	7
2.1.1. Geleneksel Geniş Aile.....	9
2.1.2. Modern Çekirdek Aile.....	11

2.2. Okul Aile İşbirliği.....	12
2.2.1. Okul Aile İşbirliğinin Amaçları.....	14
2.2.2. Okul Aile İşbirliğinin Önemi.....	15
2.2.3. Okul Aile İşbirliğinin Faydaları.....	16
2.2.4. Dünya’da Okul Aile İşbirliğinin Tarihçesi.....	19
2.2.5. Türkiye Cumhuriyeti’nde Okul Aile İşbirliğinin Tarihçesi.....	20
2.3. Öğretmenin Veli İle İletişim Yolları.....	21
2.3.1. Öğretmen Veli Görüşme Türleri.....	23
2.3.1.1. Tanışma Toplantısı.....	23
2.3.1.2. Veli Toplantısı.....	24
2.3.1.3. Öğretmen Veli Görüşmeleri.....	26
2.3.1.4. Öğretmen-Veli-Öğrenci Görüşmesi.....	30
2.3.1.5. Telefon Görüşmeleri.....	31
2.3.1.6. Yazışmalar ve Notlar.....	32
2.3.1.7. Bültenler.....	33
2.3.1.8. Dilek Kutuları.....	34
2.3.1.9. Veli (Ev) Ziyaretleri.....	34
2.3.1.10. Sosyal Medya/Haberleşme Uygulamaları Aracılığıyla Yapılan Görüşmeler.....	35
2.4. İlgili Araştırmalar.....	35
2.4.1. Türkiye’de Yapılan Araştırmalar.....	36
2.4.2. Dünya’da Yapılan Araştırmalar.....	40

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	41
3.2. Çalışma Grubu.....	42
3.3. Veri Toplama Araçları.....	45
3.3.1. Görüşme Kayıtları.....	46
3.3.2. Dokümanlar.....	47

3.3.3. Geçerlik ve Güvenirlik.....	47
3.4. Verilerin Toplanması.....	49
3.4.1. Araştırmanın Fiilen Yürütüleceği Birimin Bağlı Olduğu Kurumdan İzin Alınması.....	49
3.4.2. Araştırma İçin Katılımcıların Bilgilendirilmesi ve Katılım İçin İzin Formlarının Doldurulması.....	49
3.5. Verilerin Analizi.....	50
3.6. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler.....	51
3.6.1. Yöneticilerle Yaşanan Zorluklar.....	51
3.6.2. Öğretmenlerle Yaşanan Zorluklar.....	51
3.6.3. Öğrencilerle Yaşanan Zorluklar.....	51
3.6.4. Velilerle Yaşanan Zorluklar.....	51
3.7. Araştırmanın Araştırmacıya Kazandırdıkları.....	52

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Yöneticilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular.....	54
4.1.1. Yöneticilerin Veli Ziyaretlerini Gerekli Bulma Nedenleri Hakkındaki Görüşleri.....	54
4.1.2. Yöneticilerin Veli Ziyaretlerinin Sıklığı Hakkındaki Görüşleri.....	56
4.1.3. Yöneticilerin Veli Ziyareti Sırasında Konuşulması Gereken Konular Hakkındaki Görüşleri.....	57
4.1.4. Yöneticilerin Yapılan Veli Ziyaretlerinin Öğrencilerin Başarı Düzeyine Etkisine İlişkin Görüşleri.....	62
4.1.5. Ziyaret Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişiklikler Hakkında Yönetici Görüşleri.....	64
4.1.6. Yöneticilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Önerileri.....	66
4.1.7. Yöneticilerin Veli Ziyaretinden Beklentileri.....	69
4.2. Öğretmenlerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular.....	73
4.2.1. Öğretmenlerin Veli Ziyaretlerini Gerekli Bulma Nedenleri.....	73

4.2.2. Öğretmenlerin Veli Ziyaretlerinin Sıklığı Hakkındaki Görüşleri.....	77
4.2.3. Öğretmenlerin Yaptıkları Veli Ziyaretlerinin Öğrencilerin Başarı Düzeyine Etkileri Hakkındaki Görüşleri.....	78
4.2.4. Öğretmenlerin Veli Ziyaretlerinde Görüşme Yaptıkları Konular.....	81
4.2.5. Öğretmenlere Göre Veli Ziyaretinde Görüşülmesi Önerilen Konular.....	86
4.2.6. Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişiklikler.....	90
4.2.7. Veli Ziyareti Sırasında Velilerin Öğrencileri Hakkında Yaptığı Açıklamaların Öğretmenin Başarısına Etkisi.....	93
4.3. Öğrencilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular.....	96
4.3.1. Öğrencilerin Veli Ziyaretlerinde Öğretmenleriyle Konuştıkları Konular.....	96
4.3.2. Öğrencilerin Veli Ziyaretini Tercih Etmelerine İlişkin Nedenler.....	100
4.3.3. Veli Ziyareti Sonrasında Öğrencilerin Ders Başarıları ve Çalışma Sürelerindeki Değişiklikler.....	106
4.3.4. Öğrenci Görüşlerine Göre Veli Ziyareti Sonrasında Velilerin Çocuklarının Derslerini Takipteki Değişiklikler.....	110
4.3.5. Öğrencilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Önerileri.....	114
4.3.6. Öğrencilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentileri.....	120
4.4. Velilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular.....	126
4.4.1. Veli Ziyaretlerinin Faydaları Hakkındaki Veli Görüşleri.....	126
4.4.2. Veli Ziyaretlerinde Konuşulan Konular Hakkında Veli Görüşleri.....	130
4.4.3. Velilerin Öğretmenle Görüşme Tercihlerine İlişkin Görüşleri.....	135
4.4.4. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencinin Akademik Başarı Düzeylerindeki Değişikliklere İlişkin Veli Görüşleri.....	137
4.4.5. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencinin Öz Bakım ve Beslenme Alışkanlıklarındaki Değişikliklere İlişkin Veli Görüşleri.....	139
4.4.6. Velilerin Veli Ziyaretleri Konusundaki Önerileri.....	142
4.4.7. Velilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentileri.....	146
4.5. Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular.....	149
4.6. Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Velilerin ve Öğrencilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Metaforik Algılarından Elde Edilen Bulgular.....	162

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	169
5.1.1. Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Sonuçlar.....	169
5.1.1.1. Yöneticilerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar.....	169
5.1.1.2. Öğretmenlerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar.....	171
5.1.1.3. Öğrencilerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar.....	175
5.1.1.4. Velilerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar.....	177
5.1.2. Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar.....	179
5.1.3. Metafor Analizinden Elde Edilen Sonuçlar.....	180
5.2. Öneriler.....	181
5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	181
5.2.2. Gelecekte Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	184
KAYNAKÇA.....	185
EKLER	
Ek-1 Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Yönetici Görüşme Formu.....	190
Ek-2 Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Öğretmen Görüşme Formu.....	192
Ek-3 Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Öğrenci Görüşme Formu.....	194
Ek-4 Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Veli Görüşme Formu.....	196
Ek-5 Yönetici/Öğretmen/Veli Katılımı İçin İzin Formu.....	198
Ek-6 Velisi Olunan Öğrencinin Katılımı İçin İzin Formu.....	199
Ek-7 Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğünden Alınan İzin Belgesi.....	200
ÖZGEÇMİŞ.....	201

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Yöneticilere İlişkin Veriler.....	43
Tablo 3.2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Veriler.....	43
Tablo 3.3. Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Veriler.....	44
Tablo 3.4. Araştırmaya Katılan Velilere İlişkin Veriler.....	45
Tablo 4.1. Yöneticilerin Veli Ziyaretlerini Gerekli Bulma Nedenlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	54
Tablo 4.2. Yöneticilerin Veli Ziyaret Sıklığı Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	56
Tablo 4.3. Yöneticilerin Veli Ziyaretleri Sırasında Konuşulması Gereken Konular Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	58
Tablo 4.4. Yöneticilerin Yapılan Veli Ziyaretlerinin Öğrencilerin Başarı Düzeyine Etkileri Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	63
Tablo 4.5. Yöneticilerin Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarında Meydana Gelen Değişiklikler Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı....	64
Tablo 4.6. Yöneticilerin Veli Ziyareti Hakkındaki Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	66
Tablo 4.7. Yöneticilerin Veli Ziyaretinden Beklentilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	69
Tablo 4.8. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulda Veli Ziyaretlerini Neden Gerekli Bulduklarına İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	73
Tablo 4.9. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulda Veli Ziyaretleri Yapma Sıklığına İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	77
Tablo 4.10. Öğretmenlerin Yaptıkları Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	79
Tablo 4.11 Öğretmenlerin Veli Ziyareti Sırasında Veli ve Öğrenciyle Görüştüğü Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	81
Tablo 4.12 Öğretmenlere Göre Veli Ziyaretinde Görüşülmesi Gereken/Önerilen Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	87
Tablo 4.13. Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	91

Tablo 4.14. Veli Ziyareti Sırasında Velilerin Yaptığı Açıklamaların Öğretmenin Başarısına Etkisine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	94
Tablo 4.15 Öğrencilerin Veli Ziyaretlerinde Öğretmeni ile Konuştukları Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	96
Tablo 4.16. Öğrencilerin Veli Ziyaretini Tercih Etmelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	101
Tablo 4.17. Öğrencilerin Veli Ziyareti Sonrasında Öğrencilerin Ders Başarıları ve Çalışma Sürelerindeki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	106
Tablo 4.18. Veli Ziyareti Sonrasında Velilerin Çocuklarının Ders Takibindeki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	111
Tablo 4.19. Öğrencilerin Veli Ziyaretlerine Dair Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	115
Tablo 4.20 Öğrencilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	120
Tablo 4.21. Velilerin Veli Ziyaretlerinin Faydaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	127
Tablo 4.22 Veli Ziyaretlerinde Görüşülen Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	131
Tablo 4.23. Velilerin Öğretmenle Görüşme Tercihlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	135
Tablo 4.24. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencinin Akademik Başarı Düzeylerindeki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	137
Tablo 4.25. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencilerin Öz Bakım ve Beslenme Alışkanlıklarındaki Değişikliklere İlişkin Veli Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	139
Tablo 4.26. Velilerin Veli Ziyaretleri Konusundaki Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	142
Tablo 4.27. Velilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	146

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Veli Ziyareti Sırasında Öğrencinin Memnuniyeti.....	150
Şekil 4.2. Öğrencinin Veli Ziyareti Sırasında Öğretmenine Duyduğu Sevgi ve Saygıyı Çizmiş Olduğu Pankartlarla İfade Etmesi.....	151
Şekil 4.3. Veli Ziyaretine Akrabalarında Katılımı ve Yaşanan Mutluluk.....	152
Şekil 4.4. Evine Yapılan Veli Ziyaretinden Dolayı Öğrencinin Duymuş Olduğu Mutluluğu Doğada Bulunan Canlı ve Cansız Varlıklarla Sembolleştirmesi.....	153
Şekil 4.5. Veli Ziyaretinin Öğrencide Yaratdığı Sevincin Çizime Sembolik Olarak Yansıması.....	154
Şekil 4.6. Veli Ziyaretinden Memnuluk Duyan Ebeveyn.....	155
Şekil 4.7. Veli Ziyaretinden Dolayı Mutlu Olan Ebeveynin ve Öğrencinin Öğretmenine Duyduğu Sevgiyi Çizimine Sembolik Olarak Yansıtması.....	156
Şekil 4.8. Veli Ziyaretine Verilen Önem ve Bu Ziyaretten Dolayı Duyulan Memnuniyet.....	157
Şekil 4.9. Aile Büyükleri İle Gerçekleştirilen Veli Ziyareti.....	158
Şekil 4.10. Büyük Aile İle Gerçekleştirilen Veli Ziyareti ve Bu Ziyaretin Aile İçin Önemi.....	159
Şekil 4.11. Veli Ziyaretinin Öğrencide Yaratmış Olduğu Büyük Mutluluk.....	160
Şekil 4.12. Evin Dışında Tasvir Edilen Bir Veli Ziyareti.....	161

KISALTMALAR LİSTESİ

Doç.	Doçent
Dr.	Doktor
Ens.	Enstitü
F.	Frekans
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
S.	Sayfa
Vb.	Ve Benzeri
Yrd.	Yardımcı

I. BÖLÜM: GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Bireyde istendik davranış değişikliği oluşturma olarak tanımlanan eğitim, günümüzde planlı olarak okullarda gerçekleştirilmektedir. Okullar eğitim sürecini gerçekleştirirken farklı kişi ve kurumlarla işbirliğine gider. İşbirliğine gidilen en önemli kaynak, eğitim sürecine olan büyük etkisi nedeniyle ailedir. Bu nedenle okul-aile işbirliği önemlidir ve son yıllarda bu öneme dikkat çeken çalışmalar, bu işbirliğinin gerekliliği ve faydalarını ön plana çıkarmıştır.

Zaten toplumsal açık sistemler olan okullar, bu niteliklerini, girdisini içinde yaşadığı toplumdan alıp yine topluma çıktı vererek görevlerini yapmaktadır. Bu bakımdan okulları toplumdan ayrı düşünmek mümkün değildir (Aydın, 2005, s.161).

Okulda kazandırılmak istenen davranışlar, evde ebeveynler tarafından desteklenirse başarıya ulaşılır. Özellikle temel çalışma ve öğrenme becerilerinin olduğu okulöncesi eğitimde bu işbirliği çok önemlidir (Oğuz, 2008, s.35).

Okul aile işbirliğinde, esas amaç olan öğrencinin iyi bir eğitim alması şeklinde özetlenebilecek hedeflere ancak ailenin yardımıyla ulaşılacağı fark edilmiş ve buna yönelik olarak veli öğretmen ilişkisini sağlayacak farklı yollar ifade edilmiştir. Günümüzde sık kullanılan yollardan bazıları aşağıda belirtilmiştir.

a) Veli Toplantıları: Velilerin aktif rol aldığı, karşılıklı olarak çocukları hakkındaki deneyimlerini paylaştıkları buluşmalardır (Özdemir, 2009, s.18).

b) Yüz Yüze Görüşmeler: Okulda öğretmenle yapılan kısa görüşmelerdir (Özdemir, 2009, s.18). Ebeveynler, sabah çocuklarını okula getirdiklerinde, akşam okuldan alacakları zaman öğretmenle öğrenci hakkında görüşebilir.

c) Telefon Konuşmaları: Ebeveyn ile öğretmen arasında gerçekleşen, öğrencinin okulda yaşadığı olaylar, sorunlar ya da öğrencinin evde yaşadığı olaylar, sorunlar hakkında karşılıklı bilgilendirme ve fikir alışverişini içeren konuşmalardır.

Bu konuşmalarda öğretmenler velilerin sorularını yanıtlar. Özellikle öğretmenle, diğer yollardan iletişim kuracak zamanı olmayan veliler için kullanışlı bir yoldur (Özdemir, 2009, s.19).

d) Velinin Okula Gelerek Öğretmenle Yaptığı Bireysel Görüşmeler: Öğrenci velisinin okula gelerek, uygun bir zaman dilimi ve ortamda çocuğunun öğretmeniyle yaptığı uzun süreli görüşmelerdir.

Bu görüşme ile öğretmen, öğrencisi hakkındaki bilgileri elde eder (Sarıtaş, 2015, s.214).

e) Veli Ziyaretleri: Ev ziyaretleri olarak da isimlendirilen bu ziyaretler öğrencinin öğretmeni tarafından, öğrenciyi ve yaşadığı ortamı daha yakından tanımak, öğrenciyi başarılı olmaya motive etmek, eğer varsa olumsuz davranışları önlemek gibi amaçlarla, bireysel olarak ya da diğer öğretmenlerle birlikte öğrencinin evine gitmesidir.

Bu ziyaretler, öğretmen-veli işbirliğini artıran, öğrenciyi yaşamını devam ettirdiği ev ortamında gözlem yapma şansı veren planlı etkinliklerdir (Yiğit, Bayrakdar, 2006, s.90). Bu ziyaretler öğrencinin okula ve öğretmenine karşı daha fazla bağlanmasını sağlayan, velinin öğretmene güvenini artıran, öğretmenin aileyi daha yakından tanınmasını sağlayan ziyaretlerdir (Coşkun, 2010, s.32).

Veli ziyaretleri, okulda tek taraflı gözlenen öğrencilerin ev ortamında da gözlenmesini sağlayarak öğrencinin daha yakından tanınmasını sağlar (Yiğit, Bayrakdar, 2006, s.91). Öğretmen, zaman sıkıntısı, ilgisizlik gibi farklı sebeplerden dolayı okula gelip öğretmenle iletişime geçmeyen/geçemeyen velilere bu yolla ulaşmış olur. Ayrıca bu ziyaretler, velinin de okula gelerek öğretmenle görüşme yapmasını teşvik eder.

Öğretmen, veli ve öğrenci sacayağı gibidir. Bir tanesinin yokluğu süreci başarısız kılar. Bundan dolayı, velilerin eğitim sürecinde sahip olduğu önem dikkate alınmalıdır.

Bu doğrultuda veli-öğretmen-öğrenci ilişkilerini geliştirmek, okul-aile işbirliğinin kalitesini artırmak amacıyla Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ‘Yarın Sizdeyiz’ projesi uygulamaya konulmuştur. Yine bu araştırmanın yapıldığı okulun bağlı olduğu Aksu İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından uygulamaya konulan ‘Ziyaretin Var, Yararın Var’ projesi ile bu ilişki ve işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada Antalya ili Aksu ilçesi Boztepe İlkokulu'ndaki yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin, veli ziyaretine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

1.2.1. Problem Cümlesi

Yöneticilerin, veli ziyareti yapmış olan öğretmenlerin, ziyaret edilen velilerin ve öğrencilerin bu konu hakkındaki görüş, öneri ve beklentileri nelerdir?

1.2.2. Alt Problemler

Bu temel probleme bağlı olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1.2.2.1. Bireysel Görüşmeler Sonucu Yöneticilerin,

1. Veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenleri nelerdir?
2. Veli ziyaretlerinin yapılma sıklığına ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Veli ziyaretleri sırasında konuşulması gereken konulara ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Veli ziyaretlerinin öğrenci başarı düzeyine etkisine dair görüşleri nelerdir?
5. Ziyaret sonrası veli davranışlarındaki değişikliklere ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Veli ziyaretlerine ilişkin önerileri nelerdir?
7. Veli ziyaretlerine ilişkin beklentileri nelerdir?

1.2.2.2. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğretmenlerin,

1. Veli ziyaretlerini gerekli bulma sebepleri nelerdir?
2. Veli ziyaretleri sıklığına ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Yaptıkları veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine etkilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Veli ziyaretlerinde, veli ve öğrencilerle görüşme yaptıkları konular nelerdir?
5. Veli ziyaretlerinde görüşülmesini önerdiği konular nelerdir?

6. Veli ziyareti sonrası veli davranışlarındaki değişikliklere ilişkin görüşleri nelerdir?
7. Veli ziyareti sırasında velilerin öğrencileri hakkında yaptığı açıklamaların kendi başarısına ilişkin görüşleri nelerdir?

1.2.2.3. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğrencilerin,

1. Veli ziyaretlerinde öğretmenleriyle konuştukları konular nelerdir?
2. Veli ziyaretini tercih etmelerine ilişkin sebepleri nelerdir?
3. Veli ziyareti sonrasında ders başarıları ve çalışma sürelerindeki değişiklikler hakkındaki görüşleri nelerdir?
4. Anne ve babalarının veli ziyareti sonrasında ders takibindeki değişikliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Veli ziyaretlerine ilişkin önerileri nelerdir?
6. Veli ziyaretleri öncesi beklentileri nelerdir?

1.2.2.4. Bireysel Görüşmeler Sonucu Velilerin,

1. Veli ziyaretlerinin faydaları hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Veli ziyaretlerinde görüşülen konular hakkındaki görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenle görüşme tercihlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Veli ziyareti sonrası öğrencinin akademik başarı düzeyindeki değişikliklere ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Veli ziyareti sonrası öğrencinin öz bakım ve beslenme alışkanlıklarındaki değişikliklere ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Veli ziyaretleri konusundaki önerileri nelerdir?
7. Veli ziyareti öncesi beklentileri nelerdir?

1.2.2.5. Doküman Analizi Sonucu Öğrencilerin Veli Ziyaretine İlişkin Çizimleri Nasıldır?

1.2.2.6. Metaforik Algılar

1.3. Araştırmanın Önemi

Son yıllarda veli ziyaretinin önemi Dünya’da ve ülkemizde daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır. Bu konuda gerek Dünya’daki farklı ülkelerde gerekse ülkemizde yapılan araştırmalar bu ziyaretlerin veliler ve öğrenciler açısından olumlu karşılandığını, eğitim sürecine önemli katkılar sunduğunu ortaya koymuştur. Veli ziyaretlerinin düzenli olarak yapılması yaklaşık 4 yıl önce Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün ‘Yarın Sizdeyiz’ projesiyle resmi olarak uygulamaya konulmuştur. Daha sonra Antalya ili, Aksu ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ‘Ziyaretin Var, Yararın Var’ projesi ile ilçedeki tüm ilkokul, ortaokul ve lise velilerine veli ziyaretleri yapılması planlanmış ve hedeflenmiştir.

Bu durum da bize araştırma konusunun son zamanlarda veli ziyaretlerinin gerek öğrencinin sosyal ve akademik gelişimi, gerek okul-veli işbirliği ve gerekse de öğretmenin başarısına sağladığı katkılar açısından sahip olduğu önem anlaşılmiş ve Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından son yıllarda giderek artan bir şekilde desteklenmiştir.

Bu araştırmada Antalya ili Aksu ilçesi Boztepe İlkokulu’ndaki yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin, veli ziyaretlerine ilişkin beklentileri, görüşleri ve önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin veli ziyaretlerine yönelik beklenti ve önerilerini dikkate alarak bu konuda gerek okullarımıza gerekse il milli eğitim müdürlüğüne bir durum tespiti sağlaması açısından önemlidir.

1.4. Varsayımlar

1. Uygulamaya katılacak yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ile veliler görüşme sorularını içten ve gerçek durumlarını yansıtacak şekilde yanıtlamışlardır.
2. Bu araştırmaya katılan yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve veliler gönüllülük esasına göre seçilmişlerdir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Antalya ilinin Aksu ilçesindeki Boztepe İlkokulu’ndaki yöneticiler ve öğretmenler ile bu okulda öğrenim görmekte

olan 4. sınıf öğrencileri ve bu öğrencilerin velileri ile onlardan elde edilen görüşme kayıtları ve dokümanlarla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Veli Ziyareti, öğrencinin öğretmeni tarafından, öğrenciyi ve yaşadığı ortamı daha yakından tanımak, öğrenciyi başarılı olmaya motive etmek, eğer varsa olumsuz davranışları önlemek gibi amaçlarla, bireysel olarak ya da diğer öğretmenlerle birlikte öğrencinin evine giderek gerçekleştirdiği ziyarettir.

Veli, bir çocuğu koruyan, işlerine bakan ve her türlü davranışından sorumlu kimse, ege, iye (<http://tdk.gov.tr>).

Öğrenci Velisi, eğitim ve öğretim süresince her öğrencinin bir velisi bulunur. Öğrenci velisi, öğrencinin anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişidir (<http://www.mevzuat.meb.gov.tr>).

Veli Ziyaret Formu, veli ziyareti sırasında öğretmen tarafından ailenin ekonomik, psikolojik ortamı hakkında bilgi toplamak, öğrencinin yaşadığı koşulları daha yakından tanımak, aile bireyleri hakkında bilgi almak amacıyla hazırlanmış bir matbu evraktır.

Okul Aile İşbirliği, okulda verilen eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalitesini arttırmak, daha verimli hale getirmek amacıyla öğrenci velisinin başta okul yöneticileri olmak üzere okul personeli ile iletişimini daha iyi hale getirmesi, okulda yaşanan sorunların çözümüne karşı daha duyarlı ve ilgili olmasını sağlayabilecek şekilde kurulan ilişkidir.

Öğretmen Veli İşbirliği, eğitim ve öğretimde ulaşılması istenen hedeflere ulaşabilmesi amacıyla öğrenci velisi ile öğretmen arasında kurulan ilişkidir.

II. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Aile nedir?

Bir toplumu oluşturan en önemli kurum olan aile, çocuğun yetiştirilmesinde de büyük öneme sahiptir. Aile kurumunun farklı tanımları mevcuttur. Aile, “Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliktir. Küçük (çekirdek) ve büyük ya da dar ve geniş gibi aile tipleri de vardır” (TDK, 2015). İlk insan toplumlarından beri var olan kadim ve en temel kurum ailedir (Canatan, Yıldırım, 2013, s.21).

Toplumun en küçük kurumu ailedir ve aile çocuğun her yönden gelişimini sağlar. Çocuğun hayata, topluma ve toplumu oluşturan bireylere bakışını şekillendirir. Kıncal’a göre (1993) aile sadece çocuğun topluma katılmasında değil, eğitim hayatındaki başarısında da büyük rol oynayan bir kurumdur (Kılıç, 2010, s.24).

“Aile insan yaşantısında doğumdan önce başlayan ve doğumdan sonra da devam eden, tüm yaşamı boyunca etkinliğini sürdüren bir kurumdur. Ailenin eğitici özelliği çocuğun yaşamında, geleceğinin şekillenmesinde en önemli etkidir. Ailenin çocuğun bakımı, beslenmesi ve korunmasının yanında eğiticilik fonksiyonu da o oranda önemlidir. Eğer aile uyumlu, iç ve dış etkenler çocuğun gelişimine olumlu katkı yapacak şekilde olursa çocuğun gelişimi mükemmel olacaktır” (Oğuz, 2008, s.2).

Çelik’e göre (2003), aile çocuğun temel kişilik özelliklerini şekillendiren en önemli kurumdur. Okula başlamadan önce, çocuk, temel eğitimini ailede alır. Kişilik gelişiminin önemli evrelerini ailede tamamlar. Çocuğun aile ortamında kazandığı tutum ve davranışlar öğrencinin sınıf ortamındaki davranışlarını etkiler. Olumsuz aile ortamından gelmiş olan çocuklar, sınıfta istenmedik davranışları daha çok sergileyebilir (Çelik, 2003, s.160). Çocuk, insan ilişkilerini ailesinde gözlemleyerek yaşar ve anlar. Çocuğun insan ilişkilerinde takınacağı tutumlar da aile içinde öğrenilir (Yörükoğlu, 2000, s.126).

Erkal’a göre (1987), “Aile, nüfusu yenileme, milli kültürü taşıma, çocukları sosyalleştirme fonksiyonlarının yanında bireylerin biyolojik, psikolojik ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılandığı bir kurumdur” (Oğuz, 2008, s.28).

Aksoy ve Arabacı'ya göre (2005), aile çocuğun yaşamının her alanında önemli bir yere sahip olduğu için bu durumun çocuğun eğitim sürecinde de aynı şekilde gerçekleşmesi gerekir (Kılıç, 2010, s.25). Yiğit'e göre ise (2008), sadece öğretmenlerin iyi niteliklerle donanmış olması, okullardaki fiziksel koşulların iyileştirilmesi ve teknolojik araç-gereçlerle okulların donatılması öğrenci başarısını sağlamak için tek başına yeterli değildir (Kılıç, 2010, s.25). Berger'e göre (1991), çocuğun doğduğu andan itibaren okula başladığı döneme kadar bakım ve gereksinimlerini üstlenen ve yerine getiren aile, çocuk okula başladığında da çocuğun gereksinimlerini karşılamaya devam etmelidir (Kılıç, 2010, s.25).

Hoşgörür'e göre (2002), insan toplumsallaşmasını önce aile içinde gerçekleştirir. Aile, kendi yetiştirme düzenine, geleneklerine, inancına göre çocuğunu yetiştirir. Ailenin çocuğa verdiği önem, sevgi, saygı, sorun çözme becerisi, insan ilişkileri ve iletişimi çocuk üzerinde etkilidir. Çocuğun okula ve topluma uyum sağlamasında aile büyük öneme sahiptir. Ailedeki uyum ve iletişimin olumlu olması çocuğu olumlu yönde, ailede iletişimsizlik, uyumsuzluk ve çatışma olması ise çocuğu olumsuz yönde etkiler ve okuldaki davranışlarını bu yönlerde şekillendirir (Hoşgörür, 2002, s.74).

Gümüşeli'ne göre (2004), çocuğun okuldaki başarısı yönünden ailelerin okuldaki sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerde görev alarak veya etkinliklere izleyici olarak katılması, destek sağlaması öğrenci başarısı yönünden önemlidir. Böylece çocuklarının başarılarını önemsediklerini onlara gösterebilir ve daha çok çalışmaya teşvik edebilirler (Argon, Kıyıcı, 2012, s.92).

Vural'a göre (2004), Ailenin çekirdek veya büyük aile olması çocuğun başarısı ve davranışları üzerinde önemli rol oynar. Çünkü büyük ailelerin çocuklarıyla ilgilenmeye fazla zamanları olmayabilir. Birey sayısı daha az olan çekirdek aileler ise çocuklarına karşı aşırı ilgili davranarak onları şımartabilirler. Ailelerin eğitim ve ekonomik durumu da çocuğun okuldaki başarısını ve davranışlarını etkileyen etmenlerden biridir (Oğuz, 2008, s.1).

Öğretmenin öğrencileri yalnızca sınıf ortamındaki davranışlarını dikkate alarak değerlendirmesi öğretmeni yanıltabilir. Çünkü öğrenci sınıf içindeki ve sınıf dışındaki davranışlarıyla bir bütündür. Öğretmenin çocuğu çok yönlü tanınması ona

çocuk hakkında daha doğru kararlar verme imkânı sunar. Bundan dolayı öğretmen birçok farklı amacı hedefleyerek veliler ile iletişim kurabilir (Çelik, 2003, s.160).

İnsanlık tarihi kadar eski bir kurum olan aile hiç şüphesiz bu süreçteki değişimlerden ve gelişmelerden etkilenerek değişikliğe uğramıştır. Aile, ilkel toplumlardan yerleşik tarım toplumuna ve buradan da ticaret ve sanayi toplumuna kadar farklı içerikler kazanmıştır (Temel ve diğerleri, 2010, s.5).

Tarih boyunca toplumlarda aile farklı biçimlerle ortaya çıkmıştır. Modern hayat geleneksel aile biçimini değişime uğratmıştır (Canatan, Yıldırım, 2013, s.71).

2.1.1. Geleneksel Geniş Aile

Geniş aile, anne-baba, çocuklar, kuzenler, büyükanne ve büyükbabalar, kardeşler vs. gibi birçok üyeden meydana gelen ve geniş akrabalık bağları olan bir aile tipidir. Yaygın olarak geleneksel toplumlarda rastlanan bir aile tipidir. Çoğunlukla dayanışma, yardımlaşma, akrabalık ilişkilerinin güçlü olduğu ve komün yaşam özelliklerine sahip olan geleneksel ailede komşuluk ilişkileri de önemlidir (Canatan, Yıldırım, 2013, s.71,73).

Doğan'a göre "Kırsal kesimde yaygın olarak görülen ve özellikle sanayi öncesi toplumlara özgü ortaya çıkan aile örneğidir. Babadan torunlara intikal eden yatay ve dikey genişlilik içinde ortaya çıkabildiği gibi akrabaları da içine alabilecek bir genişliğe de ulaşabilmektedir. Genç kuşaklar (çocuklar ve torunlar) uzun bir süre aile çatısı altında tutulurlar.

Geniş aile yapısı itibarıyla birçok işleve sahiptir. Doğan'a göre (2009) geniş ailenin işlevleri aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. "Ekonomik İşlev: Aile hem üretim, hem de tüketim birimidir. Bir köy evini ya da eski bir zanaatkâr evini göz önüne getirirsek, ailenin bir işletme görünümü yansıttığını açıkça görebiliriz. Aile içinde yaşa ve cinsiyete göre bir işbölümü mevcuttur. Evin reisi aynı zamanda hem baba, hem de patronudur. Çocuk ise hem oğul, hem de çıraktır.

2. Saygınlık İşlevi: Birey ait olduğu aile ve akrabalık çevresinde bulunduğu konuma göre saygınlık (itibar) kazanır. Kişinin statüsünü belirlemek için "kimlerdensiniz?" diye sorulur.

3. Eğitim İşlevi: Çocuk toplumun kültürünü, meslekî bilgilerini aile içinde edinir. Aile içinde büyüklerin, küçük çocukların eğitilmesinde önemli payı bulunmaktadır. Bu anlamda aile bir toplumsallaştırma ortamıdır.

4. Koruyucu İşlev: Geleneksel toplumlarda insanın güvencesini sağlayan emniyet güçleri genellikle yoktur. Dıştan gelen saldırılara tüm aile üyeleri birlikte karşı koyarlar. Bu nedenle bu ailelerin yaygın olarak görüldüğü geleneksel toplumlarda kan davaları yaygındır.

5. Dini İşlev: Dini değer ve alışkanlıklar aile içinde öğrenilir. Geleneksel aileler kendi üyelerine sadece dini eğitim vermekle kalmazlar, onun pratiklerini üyelerin yerine getirip getirmediğini de denetlerler.

6. Eğlence ve Dinlenme İşlevi: Aile üyeleri eğlenme ve dinlenme için gerekli olan ihtiyacı birlikte gidermeyi tercih ederler. Böyle bir işlev sosyolojide “üçüncü zamanın değerlendirilmesi” adını da alır. Aile üyeleri birlikte üzülür; birlikte sevinir ve eğlenirler.

7. Çocuk Yapma İşlevi: İnsan türünün devamı için çocuk yapma işlevi aileye verilmiştir. Tüm aile türleri için bu işlev ortak bir özellik arz eder.

8. Manevi Doyum Sağlama İşlevi: Anne, baba ve çocuklar arasındaki duygusal ilişkiler aile üyelerinin psikolojik (ruhsal) ve manevi doyuma ulaşmalarını sağlar. Geleneksel ailede psikolojik ilişkiler yoğun değil yaygındır. Kişi, ailesi ve çocuklarıyla olduğu kadar anne-baba ve kardeşleriyle de manevi bağlar içinde bulunur” (Doğan, 2009, s.4-5).

“Geniş aile ekonomik anlamda bir üretim birimidir. Üç kuşağın bir arada bulunmasına imkân verir. Böylece, dede ve ninelerin sahip olduğu bilgiler torunlara aktarılarak değerlerde ve davranışlarda süreklilik sağlanır. Anne ve baba aynı kültürel yapının birer üyesidir” (Canatan, Yıldırım, 2013, s.170).

Günümüzde Türk toplumunda geniş aileler halen mevcut olmakla birlikte, geniş ailelere eskisi kadar çok rastlanmamaktadır.

Sezal’a göre (1992), geleneksel geniş aileden modern çekirdek aileye geçiş birden bire olmamıştır. Geçiş dönemi geniş ailesi diyebileceğimiz bir aile şekli bu dönemin aile tipi olmuştur. Bu tip ailelerde kalabalık aile üyeleri aynı ev içinde yaşamasa bile

birbirlerine yakın evlerde, muhitlerde yaşayan ve sanayi inkılâbının başlangıcındaki aile çeşitleridir. Aile üyeleri, birbirinden tamamen kopmamıştır ve gerektiği zaman aynı evde yeniden bir araya gelebileceklerdir (Temel ve diğerleri, 2010, s.6).

2.1.2. Modern Çekirdek Aile

Batıda ortaya çıkan sanayi devriminin bir sonucu olan, anne-baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşan çekirdek ailenin işlevleri geleneksel geniş aileye göre daha azalmıştır. Sosyolojik açıdan çekirdek aile bir tür uzmanlaşmış ailedir. Eşlerin birinden veya her ikisinden kaynaklanan tıbbi sorunlar nedeniyle çocuk sahibi olamayan veya çocuk sahibi olmak istemeyen ya da çocuklarını büyütüp evlendirerek sadece karı-kocanın kaldığı çocuksuz aileler de çekirdek ailedir (Doğan, 2009, s.5).

Modern çekirdek aile, az sayıda aile üyesinden, anne-baba ve çocuklardan meydana gelmektedir. Çekirdek aile modern hayatın bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Gelişen teknolojiyle birlikte sanayi toplumları artık insan gücüne çok fazla ihtiyaç duymamaktadır. Ailedeki kişilerin sayısı azalırken aile bireylerinin imkânları daha iyi hale gelmektedir. Çekirdek aile daha kaliteli yeme-içme, eğitim, barınma gibi imkânlara sahip olmuştur (Canatan, Yıldırım, 2013, s.124).

Parson, sanayi toplumu ile çekirdek aile arasında bir bağ olduğunu söyler. Ona göre sanayi toplumunun ihtiyaçları ile çekirdek aile arasında bir uyum vardır. Geniş ailede, kazanç ortak ve eşit bir şekilde paylaşılırken; çekirdek ailede kazanç bireyseldir, bireyler arasında gelir farklılıkları görülebilir (Canatan, Yıldırım, 2013, s.74-76). Modernleşmeyle birlikte aile de tarım üretiminin maddi örgütlenme yapısından uzaklaşarak sanayi üretim tarzının ihtiyaçlarına göre şekillenmiştir (Canatan, Yıldırım, 2013, s.123).

Modern çekirdek ailede eğitim görevi çeşitli sosyal kurumlara, okullara, gruplara vs. bırakılmıştır. Daha ziyade çekirdek aile çocukların dünyaya getirilmesi, fiziksel, ruhsal ve sosyal açılardan yetiştirilmesi gibi temel fonksiyonlarını yerine getirir. Evli çiftlerin çocuklarıyla beraber oluşturdukları toplumsal kurumlar olan çekirdek aileler, geniş ailelerde olduğu gibi sosyal ve ekonomik şartlara cevap verir. Ailedeki birey sayısının azlığı, geç yaşta evlilik, karı-koca arasındaki eşit rol dağılımı modern hayatın çekirdek aileye kattığı özelliklerdendir (Canatan, Yıldırım, 2013, s.74-76).

2.2. Okul Aile İşbirliği

Okul aile işbirliğinin yasal zemini farklı yasal metinlerle oluşturulmuştur. Buna göre yasal temelleri;

1. 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu;

Madde 17 - Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

2. Okul Aile Birliği Yönetmeliği;

Madde 5 - Birlik, okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddi katkı sağlamak üzere kurulur.

3. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Yönetmeliği;

Madde 12 - Okul öncesi eğitim ve İlköğretimde hizmetler genel olarak; öğrencinin kendisi, öğretmeni/öğretmenleri ve ailesi tarafından yetenek, beceri ve diğer özelliklerinin fark edilmesine, öğrencinin yetiştiği ortamın iyileştirilmesine, bireysel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesine, etkili öğrenme ve çalışma becerileri ile motivasyonlarının artırılmasına, ilköğretim sonrası eğitime ve orta öğretime devam edemeyecekler için mesleğe yönlendirmeye yöneliktir.

4. İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 6. maddesinin (j) Fıkrası;

j) Okul ile aile ve çevrenin iş birliği sağlanır.

5. İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 2006/36 No'lu Genelgesi;

Madde 2-Bir program dâhilinde ve imkânlar ölçüsünde ev ve iş yerlerinde velilerin ziyaret edilmesi (Risk grubundaki öğrencilere öncelik verilmesi) (kahta.meb.gov.tr) olarak sıralanabilir.

Türkiye'de okul aile arasındaki işbirliğini ve öğrencilere yardım sağlayan iki tür kuruluş mevcuttur. Bunlar Okul Aile Birliği ve Okul Koruma Derneği'dir. Okul aile birliğe yönetmelik gereği zorunlu olarak, okul koruma derneği ise gönüllülük esasına dayalı olarak kurulur. Okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler derneğin doğal üyesidir. Okul koruma dernekleri, maddi katkı sağlayacakları okulun ismini alarak

kurulurlar. Medeni hak kullanma ehliyetine sahip 18 yaşını tamamlamış her birey bu derneği kurabilir veya üye olabilir. Maddi ihtiyaç sahiplerini belirlemede okul koruma derneği, okul aile birliğinden yardım alabilir, bu iki kuruluş işbirliği yapabilir (Çelik, 2005, s.18-19).

Erdoğan'a göre günümüz eğitim sisteminde okul aile işbirliği denildiğinde genellikle okulda yapılan toplantılar akla gelmektedir. Bu toplantılar da öğrencilerin başarılarının, disiplin sorunlarının, gerekli uyarıların yapıldığı nispeten sıkıcı etkinlikler olmaktan öteye geçememektedir. Okul ve aile birbirinin, işine karışmaması gereken kurumlar olarak düşünülmektedir. Velinin söylediği 'Eti senin kemiği benim' sözü bu durumu ifade etmektedir. Aileler de okulu çocuğun eğitim ve öğretiminin gerçekleştirileceği bir kurum olarak görüp kendilerinin çocuğun eğitim ve öğretiminde önemli bir rol oynayabileceklerini düşünmemişlerdir.

Ancak çocuğun iyi bir eğitim ve öğretim alması için okul aile işbirliğinin geliştirilmesi gerekir. Amaçları ortak olan aile ve okul kurumlarının birbirleriyle iyi bir iletişim ve etkileşim içerisinde olmaları doğal olarak beklenen şeydir (Çelik,2005, s.42-43).

Okulun sorumluluğu öğrencilerini hayata hazırlamak ve nitelikli birer insan olarak yetişmelerini sağlamak olmakla birlikte aileler de bu konularda çocuklarının üzerinde büyük sorumluluk taşımaktadırlar (Gökçe, 2000,s.191). Bu durum okul aile işbirliğini gerekli kılmaktadır.

Öğrenci sadece kendisini değil, anne-babasının, akrabalarının, arkadaşlarının ve hatta komşularının da etkilerini sınıfta yansıttığı için öğretmen öğrencilerinden daha fazla sayıda insanla iletişime geçmek ve ilgilenmek durumundadır (Akyıldız, 1992, s.192). Bu durum da okul aile işbirliğinin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim tek taraflı bir süreç değildir. Bu süreç boyunca okul, okul yönetimi, öğretmen ve veli sağlam ilişkiler kurarak okul aile işbirliğini sağlaması çocuğun başarısında büyük etkidir (Kayış, 2010, s.15).

Gümüseli ve Kolay'a göre (2004), okul aile işbirliğinin temel amacı ailelerin okula desteği ve katılımı ile çocuğun başarısının yükselmesidir. Elbette ki okul tek başına öğrenciye istenilen davranışları kazandıramaz. Ancak bu süreçte öğrenciye istenen

davranışların kazandırılmasında ailenin yardım ve desteğinin sağlanması da kaçınılmazdır (Kayış, 2010, s.15).

Beydoğan'a göre (2006), "Aile-okul ilişkilerinin; çocuğun eğitiminde, çocuğun eğitim ortamının iyileştirilmesinde, öğretmenin moralinin yükselmesinde, öğrenci performansının artmasında, öğrencilerde olumlu tutum ve tavırların gelişmesinde, velilerin öğretmene karşı olumlu tutum geliştirmelerinde önemli bir yeri vardır" (Kayış, 2010, s.15-16).

Ailenin okul etkinliklerine katılması, öğrencinin okula olan tutumunu daha olumlu hale getirebilir ve düzenli bir şekilde ev ödevi yapma alışkanlığını kazanmasını sağlayabilir. Okul aile ilişkisinin gelişmesi hem öğretmenlerin bireysel çabasına hem de okul yönetiminin yaklaşımına bağlıdır. Okul yönetiminin bu ilişkiyi geliştirecek bir politika izlemesi öğretmene veliyle iletişim kurmada kolaylık sağlayacaktır (Çelik, 2003, s.161).

2.2.1. Okul Aile İşbirliğinin Amaçları

Okul aile işbirliğinin en önemli amacı öğrencinin başarısını artırmaktır. Hem okul hem de aile ortak hedefleri olan çocuk için birlikte hareket edip çaba sarf etmelidir (Oğuz, 2008, s.19).

Bilindiği gibi, Türkiye'de okul aile birliğinin temelleri 1940'lı yıllarda dönemin Milli Eğitim Bakanı Reşat Şemsettin Siner tarafından atılmıştır. 1940'lardan bu yana okul aile birlikleri okul ve aile arasında güçlü bağların kurulmasında en önemli paya sahip olmuştur. Ayrıca eğitim sisteminin gelişmesine katkıda bulunurlar. Okul aile birliğinin temel amacı anne, baba ve öğretmenlerin işbirliği yaparak öğrencileri yetiştirmesidir. Okul aile işbirliğinin amaçları aşağıdaki gibi sıralanabilir (Şişman ve Turan; 2004: 204–205'ten aktaran Çelik, 2005, s.22-23):

1. Eğitim konusunda okul aile çatışmasını önlemek.
2. Çocukların eğitimiyle ilgilenen okul dışı kurumlarla iletişim ve işbirliği sağlamak.
3. Çocuğun gelişimi ve ihtiyaçlarıyla ilgili ailelere bilgi vermek.
4. Çocukların başarısını arttıracak faaliyetler hazırlamak.

5. Velilerin deneyim ve becerilerinden yararlanmak.
6. Okul-öğretmen-veli arasında kaynaşmayı sağlamak.
7. Hem okulda, hem de evde çocuğun eğitim düzeyini olduğu kadar sağlık düzeyini de arttırmak.
8. Çocukları ve gençleri koruyucu yasalar çıkması için çaba sarf etmek.
9. Çocukların fiziksel, zihinsel, sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak.
10. Daha verimli bir eğitimin sağlanması için harcamalara katkı sağlamak.
11. Çocukların eğitim öğretim faaliyetleri dışında ihtiyaç duyduğu tesislerin kurulmasına yardımcı olmak.
12. Okuldaki tiyatro, seminer, konser ve benzeri eğitim faaliyetlerine katkı sağlamak.

2.2.2. Okul Aile İşbirliğinin Önemi

Okul aile işbirliğinin, çocuğun başarısındaki önemi inkâr edilemez. Çocuğun okuldaki sorunlarının çözümünde aile, okul ile işbirliği içinde olmalıdır. Bu sayede çocuğun başarı durumu ve sorunları hakkında okul aileyi, aile de okulu bilgilendirmiş olur (Ünal ve Ada, 2000 aktaran Oğuz, 2008, s.12-13).

Şişman ve Turan'a göre (2005), “okul aile işbirliği; yönetici, öğretmen, veli ve öğrencileri okul kültürü çerçevesinde eğitimsel değerlere dayalı olarak bir araya getirip, ortak amaç ve hedefler etrafında birleşmelerini, bu konularda neler yapabileceklerini ve birbirlerine nasıl katkıda bulunabilecekleri konusunda ortak görüş ve eylem birliği sağlar. Okul aile işbirliği öğrencilerin haklarını ve sorumluluklarını kavrayıp kullanmada, bunların gerektirdiği davranışları sergilemede ve okul başarısının artırılmasında önemli rol oynar” (Şişman ve Turan, 2005: 245'den aktaran Coşkun, 2010,s.11).

Okul aile işbirliği çocuğun okuldaki başarısını etkileyen en önemli faktördür. Griffith, Chu ve Williams'ın (1996) yaptığı çalışmalara göre okul aile işbirliği çocuğun başarısını, okulun yapısından veya sosyo ekonomik koşullardan daha çok ve daha olumlu yönde etkilemektedir (Biber, 2003, s.363).

Okul aile işbirliğinin en önemli parçaları aile ve öğretmendir. Bu nedenle anne baba ve öğretmenler arasında güçlü bir iletişimin olması gereklidir. Anne babaların, üzerinde durduğu en önemli konulardan biri, çocuklarının iyi bir eğitim alıp alamayacağıdır. Bu açıdan anne babaların, çocuklarının eğitim yaşantılarını nasıl destekleyecekleri önem kazanmaktadır.

Çocukların, okul dışındaki öğretmenleri olan anne babalarının, evde gerçekleştirdiği eğitim çalışmaları konusunda öğretmenler kaygı duymaktadır. Öğretmen, çocuğun yaşadığı ortamı, anne babasının öğrenciye nasıl ve ne tür yardım sağladığını bilmek istemektedir. Çocuğun eğitimi konusunda ortak amaca sahip olan anne-baba ile öğretmen öğrenciye iyi bir öğrenme ortamı yaratmalıdır. Evde yapacağı eğitsel etkinlikler öğrencinin okuldaki başarısını arttırır. Bu sebeplerden dolayı öğretmenin öğrencinin aile ortamını iyi bilmesi ve aile ile iletişim kurarak onları yönlendirmesi önemlidir. Okulda kazandırılan davranışlar evde ebeveynler tarafından desteklenirse kalıcı hale gelir. Farklı iki toplumsal kurum olan aile ile okul farklı beklentilere sahiptir. Ancak öğrencilerin eğitimi konusunda ortak beklentilere sahip olan bu iki kurum işbirliğine gitmelidir (Oğuz, 2008, s.35).

2.2.3. Okul Aile İşbirliğinin Faydaları

Tutkun ve Köksal'a göre (2000), okul aile işbirliğinin faydaları, günümüzde daha da anlaşılır hale gelmiştir. Nüfusun bir kısmının kentlerde yaşaması ve çekirdek ailelerin çoğalması sonucu aileler çocuklarının eğitimine daha fazla ilgi göstermeye başlamış, dolayısıyla okulla daha etkili bir iletişim kurmaya çalışmışlardır. Okul, aileyi eğitimin içine katmadan yani işbirliği yapmadan çocukta istenilen başarı ve davranışları tam anlamıyla oluşturamaz.

Okul aile işbirliğinin en önemli faydalarından biri olan öğrencinin başarısını arttırmak sorununu çözmek amacıyla okul ve aileler bu amacı gerçekleştirmeye yönelik programlar düzenlemelidir (Tutkun ve Köksal,2000'den aktaran Oğuz, 2008, ss.14-15).

Sarıtaş'a göre (2007), "Okul aile işbirliği, öğrencileri her yönüyle tanımaya ve onun yeteneklerinin açığa çıkmasına yardımcı olmaya yöneliktir. Okul aile işbirliği sayesinde öğretmen, velinin bilgisinden de yararlanarak öğrenciyi çok yönlü tanır. Okul aile işbirliğinin yaratacağı tüm olumlu sonuçlar öğrenciyi etkiler. Diğer bir

ifadeyle okul aile işbirliğinden en fazla yararlanacak olan öğrencidir. Öğretmenle velinin işbirliği öğrencide güçlü bir motivasyon oluşturur. Bu işbirliği öğrencinin sağlıklı bir kişilik geliştirmesine yardımcı olur. Okul aile işbirliğinin aileye iki önemli yararı vardır. Okulun aile ve öğrenciye gösterdiği ilgi öğrenci motivasyonunu artırır. Diğer taraftan okulun yapısını, değerlerini, standartlarını, beklentilerini iyi tanıyan veli çocuğunu daha iyi yönlendirir”(Sarıtış, 2007:151-152’den aktaran Kayış, 2010, s.17).

Okul açısından, okul aile işbirliğinin faydaları aşağıdaki gibi listelenebilir (Üstün, 2010, ss.239-240):

1. Eğitimde sürekliliği sağlar.
2. Çocuğun gelişimine çok yönlü katkıda bulunur.
3. Okul, çocukla ilgili amaç ve hedeflerine daha kolay ulaşır.
4. Okulun eğitim kalitesi artar.
5. Okul, aile ile çocuğun sorumluluklarını paylaşır.
6. Okul programını daha etkili bir şekilde uygular.

Aile açısından, okul aile işbirliğinin sağladığı faydalar:

1. Ailelerin çocukları ile daha sağlıklı iletişim kurmalarını sağlar.
2. Anne ve babalık becerilerini geliştirir.
3. Çocuklarını daha tarafsız bir şekilde değerlendirme imkânı sunar.
4. Çocuklarının ilgi ve ihtiyaçlarını fark etmesini sağlar.
5. Çocuklarının öğrenme yaşantısına aktif olarak katılabilmelerini sağlar.
6. Anne ve babalık rollerinin önemini kavramalarını sağlar.

Çelik’e göre ise okul aile işbirliğinin paydaşlarına sağladığı yararlar kısaca şöyle özetlenebilir (Çelik, 2005, s.49’dan aktaran Coşkun, 2010, ss.13-14):

Çocuk Açısından:

1. Çocuğun geleceğe mutlu olarak hazırlanmasını sağlar.

2. Okul ve ev arasındaki farklı eğitim tutumlarını ortadan kaldırır.
3. Çocuklara daha iyi bir öğrenme fırsatı yaratır.
4. Çocuğun başarısı ve psikolojisi olumlu yönde etkilenir.
5. Çocukta sorumluluk ve özgüven duygusu gelişir.

Aile Açısından:

1. Çocukların gelişimine katkıda bulunmalarını sağlar.
2. Çocuklarını bir birey olarak görürler.
3. Çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmak için gerekli ortamı yaratırlar.
4. Okulun yapısını ve değerlerini tanıyan veli çocuğunu daha iyi yönlendirir.
5. Çocuğuna yaklaşmasını sağlar ve çocuk ile arasındaki bağlar gelişir.
6. Kendisine değer verildiği duygusunu yaşar.

Öğretmen Açısından:

1. Programın daha kolay uygulanmasını sağlar.
2. Aile ile kurulan iyi iletişim sonucu çocuğu daha kolay tanımasını ve problemlerini çözebilmesini sağlar.
3. Sorumluluklarını aile ile paylaşmasını sağlar.

Kurum Açısından:

1. Eğitimin devamlılığını sağlar.
2. Amaçlarını daha kolay gerçekleştirmesini sağlar.
3. Eğitimin kalitesini yükseltir.
4. Okulun yükünün hafiflemesini sağlar

Eğitim açısından büyük etki ve öneme sahip olan okul aile işbirliğinin bazı ilkelere uyularak yapılması bu işbirliğinden alınan verimi artırarak sürecin amaca ulaşmasına

hizmet edecektir. Sarıtaş'a göre (2015) okul aile işbirliğinde uyulacak ilkeler şunlardır (Sarıtaş, 2015, s.212):

1. Aileler, okulun ayrılmaz bir parçasıdır.
2. Ailelerin eğitim sürecine katılması taraflar arasındaki etkileşimi de başlatır.
3. Okul aile işbirliği çocuğun gelişim ve başarısına yoğunlaşmalıdır.
4. Okul aile işbirliği amaçlı ve planlı olmalıdır.
5. Okul aile işbirliği sorunları çözme ve önlemeye yönelik olmalıdır.
6. Her ailenin okula katılımı sağlanmalıdır.
7. Okul aile işbirliği bütün eğitim kademelerinde sağlanmalıdır.
8. İşbirliği konusunda farklı bakış açılarından yararlanmalıdır.

2.2.4. Dünya'da Okul Aile İşbirliğinin Tarihçesi

Çok eski kültürlerde aileler çocuk eğitiminde yer alan en önemli eğiticilerdir. Tarih öncesi çağlarda aileler, çocuklarına model olarak, öğüt vererek, yaşam tecrübelerini aktararak, yaşadığı çevre ve kültürleri hakkında bilgi vererek onları eğitirler (Berger, 1991, s.210). Bu zaman diliminde eğitimdeki esas unsur aile olduğu için okulun varlığından ve dolayısıyla okul aile işbirliğinden söz edilemez.

Eğitimin ev dışında gerçekleşmesi Mısır'da M.Ö. 3787- 1580 arasında başladığı düşünülmektedir. Antik Yunan toplumu, çocuğu gelecek olarak görür ve bundan dolayı çocuğun yetiştirilmesi önemlidir. M.Ö. 6. yüzyılda kuralları ve ailenin sorumlulukları belirlenmiş olan okullar vardır. Dönemin filozofları olan Plato ve Aristo çocukların iyi eğitim alması ve iyi karaktere sahip olmaları gerektiğini savunmuşlardır. Ailelere çocuklara iyi karakter kazandıracak etkiler bırakmalarını önermiştir. Çocukların toplumun geleceği olarak gören bu yaklaşımda çocuğun yetiştirilmesinde Antik Yunan toplumunun etkisi ve rolü aileden daha önemli görülmektedir (Berger, 1991, s.210). Antik Yunan toplumunda babalar hangi çocuğun aileyi yükselteceğine, aileye liderlik edeceğine karar vermede otonomi sahibidir. Çocukların hakları yoktu, fakat yaşarlarsa çocuklar düşünülüp iyi eğitim almaları ve ailelerinin önemli bireyleri olmalarına gayret edilir.

Bu düşünce sisteminin bazı bölümleri Roma toplumuna da geçmiştir. Roma toplumuna göre anne çocuğun ilk eğiticisidir ve baba da erkek çocuğu genç yaşlardan itibaren eğitir. Yine Roma İmparatorluğu'nun hüküm sürdüğü M.S. 400-1400 yılları arasında formal eğitim kilise tarafından verilir. Aileler tarafından çocuklara günlük hayatta kullanacağı temel yetenekler kazandırılmaya çalışılır. 17. Yüzyılla birlikte Batı toplumlarında çocukluk dönemi yaşamın özel bir dönemi olarak görülmeye başlanır. John Amos Comenius ve John Locke çocuklar hakkında yeni fikirler ortaya atarlar. Comenius erken yaşta alınan eğitimin bireydeki etki gücünü ve kalıcılığını, John Locke ise çocuk eğitiminde ailenin büyük öneme sahip olduğunu belirtirler (Berger, 1991, s.211).

Aile işbirliğinin ilk kökleri Rousseau ve Pestalozzi'nin yazılarında görülür. Rousseau, annelere çocukları kastederek “Genç fidanları onlar ölmeden önce sulayın, meyveleri sizin tatlılarınız olacaktır” diyerek ailenin eğitimdeki rolüne vurgu yapar. Pestalozzi ise çocuk eğitiminde anneyi çok önemli ve çocuğun ilk eğitmeni olarak görür, Tanrı'nın emirlerini çocuğun zihnine yerleştirmesi gerektiğini belirtir (Berger, 1991, s.211).

Osmanlı İmparatorluğu gerek eğitime, gerekse aileye büyük önem vermiştir. Bu nedenle aile çocuğun ilk eğitmeni olarak kabul edilmiş, bu ilk eğitimden özellikle anne sorumlu tutulmuştur. Çocuğun medrese hayatına başlamasıyla birlikte ise baba, çocuğun hocaları ile iletişime geçerek ilişkiyi sağlamıştır.

2.2.5. Türkiye Cumhuriyeti'nde Okul Aile İşbirliğinin Tarihçesi

Çocuğun gelişimine katkı sağlayan, okulun eğitim kalitesini arttıran, eğitimi sürekli kılan, ailelerin çocuklarıyla daha iyi iletişim kurabilmelerini ve onları farklı yönlerden tanımalarını sağlayan okul aile işbirliği, çocuğun eğitim hayatındaki önemli unsurlardan biridir (Temel ve diğerleri, 2010, s.239-240).

Okul ile aile arasındaki işbirliğinin sağlanması konusundaki ilk resmi kararlar 2-10 Aralık 1946 tarihleri arasında 3. Milli Eğitim Şurası'nda alınmıştır. 6 numaralı gündem maddesi olan ‘Aile ve okul arasında işbirliği sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması’ ile okul aile işbirliği ifade edilmiş ve okul aile birliklerinin çalışmalarını kolaylaştırıcı tedbirler alınması ve bu birliklerin eğitim öğretim ilkelerini ailelere tanıtması kararlaştırılmıştır (Kılıç, 2014,s.18). 1974 yılında

gerçekleştirilen 9. Milli Eğitim Şurası'nın 13. maddesi okul aile işbirliği konulu olmuş ve eğitim kurumlarının amaçlarını gerçekleştirilmesine katkı sağlanması amacıyla aile ile okul arasında işbirliği kurulması kararlaştırılmıştır. 1988 yılında gerçekleştirilen 12. Milli Eğitim Şurası'nda öğretmen ve okulun aile ile ilişkisini sıklaştırması, okul ile aile uyumunun sağlanmasına özen gösterilmesi kararlaştırılmıştır. 2006 yılında gerçekleştirilen 17. Milli Eğitim Şurası'nda yöneltme hizmetlerinin öğrenciyi tanıma ve meslekleri tanımaya yönelik olarak ailelerle işbirliği içerisinde yapılması kararlaştırılmıştır. 2010 yılında gerçekleştirilen 18. Milli Eğitim Şurası'nda öğrencilerin ve velilerin okulda yönetim ve karar alma süreçlerine daha fazla katılmalarının sağlanarak okul ile aile arasındaki ilişkilerin artırılması, değerler eğitimi konusuna, tüm eğitim kademelerinde ve tüm derslerde öğretmen, yönetici, öğrenci, aile ve çevrenin işbirliğine gidilmesi kararlaştırılmıştır.

2.3. Öğretmenin Veli İle İletişim Yolları

Eğitimde hedeflenen istendik davranış değişikliğinin oluşması için çocuğun hayatında büyük önemi olan iki unsurun işbirliği çok önemlidir; bu unsurlar öğretmen ve velidir. Çocuk, bir günün yaklaşık dörtte birini öğretmeni ile kalan kısmını da ailesi ile birlikte veya ailesinin gözetiminde geçirmektedir. Bundan dolayı öğretmen ve ailenin birbirleriyle haberleşmesi iki tarafa da çocuğun gününün tamamını öğrenme imkânı sunar. Böylece öğretmen çocuğun okul dışı davranışlarını, aile de okuldaki davranışlarını öğrenerek bilgi sahibi olur. Bu iki tarafa da karşılaştırmalı bir değerlendirme yapma şansı sunar. Eğer okulda ve evde yapılan davranış tarzları birbirinden farklıysa bununla ilgili nedenler irdelenip düzeltici önlemler alınabilir. Öğretmen ve veli uygunluk durumlarına ve tercihlerine göre bu iletişimler farklı şekillerde gerçekleştirebilirler.

Eğitmcilerin, öğretme işini sadece sınıfta, öğrencileriyle baş başa gerçekleştirme düşüncesi öğretmenliğin dış dünyadan kopuk bir meslek olarak algılanmasına sebep olabilir. Öğrencilerin sadece öğretmenlerinin kontrolünde olmadığı aynı zamanda ailelerinin görüşlerini de yansıttıkları düşüncesi öğretmenlik mesleğine daha gerçekçi bir bakış açısı olacaktır. Gerçekte aileler, sınıf etkileşiminde görülme bile, öğrencilerin okul programı ve sosyal etkinlikleri yorumlayışında her zaman etki sahibidir (Erbaş vd. , 2015, s.254).

Öğretmenin aile ile çalışmasının en önemli nedeni ailelerin çocukların eğitim yaşantılarında başarılı bir öğrenci olmaları için gereken motivasyonu sağlamaları ve sınıf yönetimi çalışmalarında destek olmalarıdır. Eğitimde aile desteği çocukları başarıya ve doğru davranmaya yönelten güçlü bir araç görevi görür. Ailenin onayı çocuk için en önemli motivasyon unsurudur ve etkin kullanımı mucizevi sonuçlar doğurabilir. Birçok anne baba bu gücün farkında değildir ve öğretmen ailelerle olumlu ilişkiler kurarak, bu konuda aileye rehberlik etme, onları bilinçlendirme fırsatı bulur. Ayrıca aileler öğretmene sınıf yönetimi konusunda da büyük destek sağlayabilir. Öğretmenin, sınıf yönetimini sağlamada kullandığı bazı yöntemler (müdüre gönderme, mola vb.) işe yaramadığında, öğrencinin dikkatini çekmek için aileyle işbirliği yaparsa çocuk okuldaki sorunlu davranışlarına göz yumulmayacağı mesajını alır. Böylece kötü davranışından ötürü hem öğretmene, hem de ailesine hesap vereceğini bilir. Ailenin bu şekilde öğretmenin yanında olması için öğretmen mutlaka ailenin güvenini kazanmalıdır. Özellikle bazı ailelerin kendi olumsuz okul yaşantılarından dolayı önyargılarının da olabileceğini düşünerek öğretmen ailelerle olumlu ilişkiler kurmaya çabalamalı, ailelerle düzenli olarak görüşerek onları kazanmalıdır (Erbaş vd. , 2015, s.255-256).

Okula katılımı sağlanan veli, öğrenciyle ilgili kararların alınma ve uygulanma süreci konusunda bilgi sahibi olur. Bunun sonucu olarak, sorumluluğu öğretmenle paylaşır. Öğretmenle velinin sorumluluk paylaşımı, veli ve öğretmenin birbirini tanınması, anlamaya çalışması aşamasıyla başlar. Sonra, velinin kendisinden neler istendiğini ve neler yapması gerektiğini öğrendiği bilgilenme aşaması gelir. Veli ve öğretmenin birlikte çözüm önerileri geliştirip, bunların uygulanması durumundaki muhtemel sonuçları tartışması üçüncü aşamadır. Son aşamada artık veli de öğretmen de nelerden sorumlu olduğunu bilmektedir. Okul, veli desteğini sağlamak için ilk adımı atan taraf olmalıdır. Velilerin okula katılımı şu yollarla sağlanabilir (Sarıtaş, 2015, s.213):

1. Veliler, okul etkinliklerine katılmaları konusunda teşvik edilebilir.
2. Özel eğitime muhtaç olan çocuklar için özel çalışmalar yapmaları sağlanabilir.
3. Okulun mekânlarının düzenlenmesine, geliştirilmesine katkıda bulunabilirler.

4. Okul için, velilerin özel becerilerinden yararlanılabilir.
5. Okul etkinliklerinin hazırlanması ve bu hazırlıkların uygulanması aşamalarında görev alabilirler.
6. Okul yararına yapılan yardım toplama kampanyalarına katılıp bu kampanyalarda görev alabilirler.
7. Maddi sıkıntı çeken, yardıma muhtaç çocuklara yardımcı olabilirler.

2.3.1. Öğretmen Veli Görüşme Türleri

Velilerle olan iletişimi geliştirmek amaç itibariyle velilerin katılımları ve geri bildirimleri doğrultusunda okul, aile ve öğretmen arasındaki bağları güçlendirmektir. Öğretmen ile veliler arasında karşılıklı güvenin sağlanması için iyi bir iletişim büyük önem taşımaktadır. Öğretmenler velilerle olan iletişimlerini geliştirmek amacıyla farklı araç ve yöntemlerden yararlanabilirler. İletişim kurma sürecinin giderek hız kazandığı günümüzde öğretmen veli iletişimini hızlandıran yenilikler de ortaya çıkmaktadır. Öğretmen veli iletişiminde sıklıkla kullanılan yöntem ve araçlar aşağıda açıklanmıştır (Şişman ve Turan, 2015,s.213-214).

2.3.1.1. Tanışma Toplantısı

Aileyle mümkün olduğunca erken görüşmenin önemi de dikkate alındığında okul döneminin başında ailelerin okulu ve çocuklarının sınıflarını görmeleri, bilgi sahibi olmaları için tanışma toplantısı düzenlenebilir. Bu sayede ailelerin de okula uyumları sağlanır. Öğretmen bu toplantıda yıl boyunca uygulayacağı eğitim programının özetini sunabilir, öğrencilerden beklentilerini açıklayabilir, ödevler konusundaki izlediği metodu ve disiplin anlayışını velilerle paylaşabilir. Öğretmenin, bu toplantıya katılmayan ya da katıldığı halde kendini rahat hissetmeyen veliler için daha sonra görüşme ayarlaması yerinde olur. Tanışma toplantısında aşağıda yer alan gündem maddeleri ele alınabilir:

1. Öğretmenin profesyonel özgeçmişi ve eğitim felsefesini içeren kendisini tanıtım bilgisi,
2. Sınıf müfredatının tanıtılması,
3. Sınıfta yapılması düşünülen faaliyetlerin planı,

4. Sınıftaki öğrencilerin duygusal ve sosyal özellikleri hakkında bilgi veren bir metin,

5. Aile yardımı ile gerçekleştirilecek projelerin listesi,

6. Sınıf yönetim sürecine dair plan,

7. Öğrencilerin okuması gereken kitapların listesi,

8. Ailelerin önereceği fikirleri belirlemek/almakta kullanılacak aile kaynak formu (Erbaş vd., 2015, s.262-263).

2.3.1.2. Veli Toplantısı

Veli toplantıları, okulun politikaları ve programının ailelere tanıtılması açısından önem taşır. Ayrıca öğretmenin ve anne babaların birbirlerini tanımalarına, fikir alışverişinde bulunmalarına imkân sağlar. Toplantı öncesi ailelerin görüş ve önerilerini almak toplantıdan alınacak verimi artıracaktır. Yapılacak toplantı hakkında ailelere yazılı duyuru yapılmalı, bu yazılı duyuruyla toplantının yeri, saati, konusu ve gündem maddeleri ailelere önceden bildirilmelidir. Böylece hangi konuların konuşulacağını bilen velinin merak ve kaygısı azaltılmış olur. Ayrıca toplantı duyurusunun erken yapılması da toplantıya veli katılımını artıracaktır (Temel vd. , 2010, s. 347). Veli toplantısından alınacak sonuçlar hem öğretmen, hem aile, hem de veli açısından ayrı ayrı öneme sahip olduğu için bu bireylerin tamamı toplantıya hazırlanarak katılmalıdır. Bireylerin toplantıya hazırlıklı olarak katılması toplantının daha rahat, üretken ve verimli geçmesine olanak sağlayacaktır. Bu hazırlık öğrenci, aile ve öğretmen açısından yapılabilir. Güngör'e göre (2015) bu hazırlıklar;

1- Öğrencileri Toplantıya Hazırlamak: Öğrencilerle toplantının amacını tartışmak, onlara soru sorma fırsatı vermek, görüşlerini açıklamalarını sağlamak bu hazırlığın ilk aşamasıdır. Öğrenciler toplantıda nelerin konuşulacağını bilmelidir. İkinci adım ise öğrencilerin kendi çalışmalarını değerlendirmelerini sağlamaktır. Periyodik olarak yapılan veli toplantılarının ana amacı öğrencilerin durumlarını konuşmak olduğu için öğrencileri de sürece katmak önemlidir. Öğrencilerin kendi çalışmalarını değerlendirmesi ailelerin alacağı bilgilere ilişkin endişelerini azaltır. Bundan dolayı öğrencilere öz değerlendirme formu, davranış ve akademik çalışmalarını hedefleriyle

karşılaştırma formu gibi uygulamalar öğrencilere yaptırılabilir, yaşı küçük olanlar ise öğretmenle bireysel görüşerek ve yardımını alarak doldurabilirler. Toplantıya öğrencinin katılımının sağlanması ile üçlü görüşmeler yapılması şeklinde bir anlayış da benimsenebilir.

2- Aileleri Toplantıya Hazırlamak: Ailelerin toplantıya hazırlanması sürecinde iki temel yöntem kullanılır. Bunlar öğretmenin görüşme öncesinde aileyle olumlu iletişim kurması ve toplantıdan yaklaşık bir hafta önce toplantı bilgilerini ve gündem maddelerini içeren bilgi kâğıdı göndermesidir.

3- Öğretmenin Toplantıya Hazırlanması: Öğretmen toplantıda aileye net şekilde bilgi verme sorumluluğunu taşır. Bu nedenle; öğrenci ve aileyi toplantıya hazırlamalı, öğrenci hakkında önemli bilgileri öğrenip bu bilgileri organize etmeli ve rahat, huzurlu bir görüşme ortamı sağlamalıdır. Aileler öğretmenin kendilerine sundukları verilerden etkilendikleri için öğretmen bu verilerle öğrencilere zaman ve emek harcadığını, profesyonel yeterliğe sahip olduğunu göstermiş olur. Yine bu veriler öğretmeni öğrenci ayrımı iddialarından, sorunları abartma suçlamasından ve sorunları çözmeyi denememe iddiasından korur. Öğretmen veli toplantılarında; öğrenci ve ailelerin sınıf hakkındaki görüşlerine ilişkin verilerden, öğrenci davranışlarını düzeltmek için yapılan çalışmaların sonuçlarına ilişkin verilerden, öğrencilerin akademik çalışmalarına ilişkin verilerden, problem yaşanan konuda çözümü amaçlayan uzman ve diğer meslektaşlarla yapılan görüşmelerden elde edilen verilerden yararlanabilir. Öğretmenin toplantı öncesi ailelerden çocuğun eğitimine ilişkin görüşlerini, önerilerini alması toplantıya daha iyi hazırlanmalarını sağlar ve ailelere fikirlerini önemsediğini gösterir.

Özellikle davranış problemine sahip olan öğrencilerin velileriyle iletişime geçerken öğrenci davranışlarını içeren veriler büyük önem taşır. Anekdot kayıtları bu tip verilere mükemmel kaynak olurlar. Bu veriler toplantının bir tartışmaya dönmesini engeller, sorunun abartılmadığını ve sorunun çözümü için okul ve öğretmenin çaba sergilediğini gösterir. Okulun temel işlevi, öğrencilere akademik başarı kazandırmak olduğu için veli toplantılarında da ağırlıklı olarak akademik gelişmeleri içeren bilgilerin sunulması doğaldır. Belirtilen iki alan için öğrenci çalışmalarını da içeren dosyaların hazırlanması toplantının verimini artırır ve öğretmenin işini daha etkin yapmasını sağlar (Erbaş vd. , 2015, s.270- 277).

Yine Sarıtaş'a göre (2015), toplantı gündeminin önceden velilere duyurulması velilerin toplantıya katılımını artırır ve toplantıya hazırlıklı gelmelerini sağlar. Toplantının gündem maddeleri olarak; okulun yıllık eğitim-öğretim planı ve etkinlik programında yer alan akademik, kültürel, sportif, sanatsal faaliyetler belirlenebilir. Okul bütçesi, kaynakları, gelecek planları, donatım sorunları da yine gündemde yer alabilir. Veli toplantılarında aşağıdaki konular görüşülebilir (Sarıtaş, 2015, s.218):

1. Sınıf başarısına ilişkin veriler.
2. Sınıfın eğitim programı.
3. Öğrencilerin yürüttüğü projeler.
4. Eğitim ve okula ilişkin genel görüşler, istekler.
5. Velilerin okuldan beklentileri.
6. Öğrencilerin davranışına yönelik beklentiler.
7. Öğrencilerin başarısını artırma yolları.
8. Örnek öğrenci çalışmaları ve örnek öğrenci başarıları.
9. Okulun velilerden beklentileri.
10. Evde uygun çalışma ortamının hazırlanması konusunda velilere öneriler.
11. Alanında uzman kişilerin vereceği seminer ve konferanslar.
12. Meslekler hakkında bilgilendirme.
13. Okulun yaşadığı sorunlar.
14. Sağlık ve güvenlik eğitimi.
15. Ahlakî ve etik kurallar vb....

2.3.1.3. Öğretmen Veli Görüşmeleri

Öğretmen veli arasındaki iletişim yollarından belki de en sık başvurulanı öğretmen-veli görüşmesidir. Anne-babanın öğretmenle okulda yüz yüze gerçekleştirdiği

iletişim şekli olan görüşme, öğrencinin yaşadığı sorunların çözümünde, aile ile öğretmenin ortak bir eğitim, disiplin anlayışı sağlamasında ve öğrencinin başarısının artmasında büyük rol oynar. Görüşme genellikle okulda, ayaküstü okul bahçesinde, sınıfta ya da varsa veli görüşme odasında gerçekleştirilebilir. Görüşmeler planlı gerçekleştirilebileceği gibi, plansız olarak da gerçekleştirilebilir. Yine görüşmeler, hem kısa süreli görüşme, hem de uzun süreli görüşme olarak gerçekleştirilebilmektedir.

Öğretmen-veli ilişkisinin temel amacı olan veliyi eğitim sürecinin aktif bir parçası haline getirmek bu görüşmeler ile mümkün olur. Bu görüşmenin başlangıçta iyi planlanması, sınıf içi çalışmaların aksamadan devam etmesini sağlar. Bundan dolayı öğretmen, görüşmeye gelen veliler için bir yönerge hazırlamalıdır. Bu yönergede okula kaçta geleceği, kim tarafından karşılanacağı, nerede görüşme yapacakları yer alabilir. Bu konuda velinin çocuğu, görüşmede kendisine yardımcı olmak için seçilebilecek en doğru kişidir (Aydın, 2010, s. 260-261).

Yüz yüze gerçekleşen ve esnekliğe açık olan görüşmeyi temel alan iletişim iyi sonuçlara ulaşır. Günümüzde gerçekleştirilen öğretmen-veli görüşmelerinin planlanması ve yürütülmesi öğrencinin gelişim takibi ve ihtiyaçlarının karşılanması için yeterli olmamaktadır. Görüşmenin, öğrenci notlarının veya varsa öğrenciyle ilgili şikâyetlerin öğretmen tarafından veliye aktarılarak tek taraflı gerçekleştirilmesi tam anlamıyla öğretmen-veli görüşmesi olarak kabul edilemez (Şişman ve Turan, 2015, s.214).

Xu ve Gulosino'ya göre (2006), okulun ve öğretmenlerin okul aile işbirliğini desteklemeleri halinde çocuğun ev hayatından okul öncesi eğitime, okul öncesi eğitimden de temel eğitime geçiş uyumunu kolaylaştırdığını ve çocuğun başarısını arttırdığını gösteren birçok çalışma vardır (Temel vd. , 2010, s.248). Bu uyumun sağlanmasında öğretmen-veli görüşmeleri büyük öneme sahiptir. Ailesi ile öğretmenin birbirleriyle olan iletişimi ve uyumu çocuğu olumlu yönde motive ederek daha başarılı ve istekli olmasını sağlayacaktır. Yine aile ile öğretmen arasındaki iyi iletişimi fark eden öğrencinin disiplin sorunları azalacak ve bu da öğretmene sınıf yönetimi konusunda kolaylık sağlayacaktır.

Veli ile yapılan yüz yüze görüşmeler, öğretmenin veliyle olan iletişiminde kullanabileceği en sağlıklı yöntemlerden biridir. Görüşme, öğrenci hakkındaki en

sağlıklı ve doğru bilgileri öğrenci aracılığıyla elde etmeye imkân sağlar. Öğretmene öğrenci ile ilgili birçok bilgi sunar. Ayrıca görüşme veli ve öğretmenin birbirlerini kişisel, duygusal, düşünsel yönlerden daha iyi tanımalarını, öğrencinin yaşadığı durumlar hakkında fikir alışverişi yapmalarını, sorunları işbirliği içinde ortak çözüm yolları geliştirerek çözmelerini sağlar. Görüşmenin sağladığı bir diğer yarar ise öğrenci davranışları konusunda farklı kabul alanlarına, kültür farklılıklarına sahip aile ile okulu yakınlaştırması, bu farklılıkların yol açabileceği sorunları büyümeden çözmeye imkân sunmasıdır (Şişman ve Turan, 2015, s.214).

Akboy ve İkiz'e göre (2007), etkili bir öğretmen veli görüşmesi bileşenleri şunlardır (Temel vd., 2010, s.261-262):

1. Yeterince zaman ayırma.
2. Savunucu olmama, açık fikirli ve hoşgörülü bir tutum içinde olma.
3. Açık ve net olmaya çalışma.
4. Gereksiz bilgi vererek ebeveynin aklını karıştırmaktan kaçınma.
5. Ebeveyni kapıda karşılama.
6. Ebeveyne ilgi ve saygı gösterme, olumlu ve profesyonel bir tutum sürdürme.
7. Görüşme yapılacak ortamın fiziki koşullarını düzenleme, açık iletişimin kurulmasına elverişli hale getirme.
8. Ebeveyn ayrılmadan olumlu izlenim edinmesine dikkat etme.
9. Ebeveyn ayrılmadan bir sonraki görüşmeyi planlama.
10. İzleme ve takip etme sürecinin gerçekleşeceğinden emin olmasını sağlama.

Öğretmen, görüşme konusu ile ilgili belgeleri önceden toplayıp değerlendirmeye, görüşmede tarafların eşit bir seviyede ve mesafede oturmuş olmasına, mesleki veya teknik bir dil kullanmamaya, görüşme konusunu açık ve anlaşılır bir dille tanımlamaya, velilerin öneri ve düşüncelerine tarafsız yaklaşım kendi görüşlerini düzenli bir şekilde karşıya iletmeye, öğrencinin mevcut durumunu nesnel ölçütlerle değerlendirmeye dikkat etmelidir (Aydın, 2010, s.203).

Velilerin kendi boş vakitlerinde, öğretmene haber vermeden okula gelmeleri görüşmenin plansız gerçekleşmesine ve görüşmeden istenilen verimin alınamamasına yol açabilmektedir. Çünkü öğretmen okula habersiz olarak gelen tüm velilerle eğitim-öğretim zamanı süresince detaylı olarak görüşemeyebilir, tüm düşüncelerini aktaramayabilir. Bu nedenle bu görüşmelerin iyi planlanıp yönetilmesi önem taşımaktadır. Bu bilgiler ışığında öğretmen hem planlı, hem de plansız görüşmeler için hazırlıklı olmalıdır. Planlı görüşmelerde öğretmenin görüşme planı hazırlaması ve aşağıda belirtilen önerilere uygun davranması görüşmeden alınacak verimi artırabilir. (Sarıtaş, 2015, s.215):

- “1. Görüşmeyle ilgili gerekli bilgi ve belgeleri önceden hazırlayınız.
2. Uygun ve doğal bir ortam oluşturunuz.
3. Görüşmenin zaman, amaç, konu ve gündemini belirleyiniz.
4. Görüşmede, belirlenen konu ve amaca odaklanınız.
5. Görüş, karar ve önerilerinizi açık ve anlaşılır bir dille ifade ediniz.
6. Görüşmelerde velilerle tartışmaya girmeyiniz.
7. Tarafsızlığınızı koruyunuz.
8. Velilerin duygusal tepkilerini doğal karşılayınız.
9. Geçmişte (varsa) yaşanmış olumsuz olayları tekrar tartışmayınız.
10. Velilere saygılı davranınız ve değer veriniz.
11. Öğrenci hakkında gözlem ve kayıtlı notlarınızdan yararlanınız ve maddi gerçekler üzerinde konuşunuz.
12. Veliyi dinlerken gerekli ve önemli bilgileri kaydediniz.
13. Aile ve veliyi çok yönlü tanımaya çalışınız.
14. Görüşmelerde öncelikle öğrencinin olumlu yönlerini öne çıkarınız.
15. İyi bir dinleyici olunuz.
16. Empatik davranınız.

17. Gelecekte uygulanacak stratejiler konusunda birliktelik sağlayınız.
18. Sınıf kurallarını velilere bildiriniz.
19. Sonraki görüşmenin zaman ve gündemini belirleyiniz.
20. Görüşmeyi özetleyiniz ve katılımından dolayı veliye teşekkür ediniz.
21. Velilerin görüşmeden olumlu izlenimlerle ayrılmasını sağlayınız.”

Öğretmenin veliyle yaptığı yüz yüze görüşmeler, kısa süreli ve uzun süreli görüşmeler olarak ikiye ayrılabilir.

Diffily'e göre (2004), kısa süreli görüşme öğretmenle ailenin yüz yüze gerçekleştirdiği uzun sürmeyen görüşmelerdir. Bu görüşmeler, okulun başlangıç zamanında ya da bitiş zamanında gerçekleştirilir. Öğretmen ile aile çocuğun o gün yaşadığı önemli bir olay varsa birbirini bilgilendirir ya da öğretmen çocuğun o günkü derse katılım durumundan bahseder. Yine öğretmen çocuğun başarılı olması için dikkat etmesi gerekenleri veliye söyler. Bu görüşmeler veli ile öğretmen arasında iyi ilişkiler geliştirir ve onları birbirine yaklaştırır (Özdemir, 2009, s.18-19).

Uzun süreli görüşme, kısa süreli görüşmeye göre daha az sayıda yapılabilmesine rağmen, veli ve öğretmene daha detaylı ve planlı bir görüşme imkânı sunacağı için sağlayacağı yararlar fazladır. Ayaküstü konuşulamayacak konuların, ciddi sorunların konuşulmasını, karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmasını sağlar. Okulda buna yönelik bir görüşme odasının bulunması görüşmenin daha profesyonel bir şekilde geçmesine yol açabilir. Bu nedenle her okulda öğretmen ve velinin sessiz bir ortamda, uygun fiziksel koşullar altında görüşme yapabileceği bir veli-öğretmen görüşme odasının bulunması gereklidir.

2.3.1.4. Öğretmen-Veli-Öğrenci Görüşmesi

Geleneksel anlamda veli ile kurulan iletişimde öğretmen ile veli görüşür, çocuk ise bu görüşülenleri merak eder ve görüşme süresince endişe ile bekler. İki taraf da onun hakkında konuşurken öğrencinin kendisi hakkında konuşulanlarla ilgili bilgi sahibi olamaması düşüncesi öğrencide endişeye neden olacağı için yapılan görüşmelere öğrenciler de katılmaya başlamıştır.

Sarıtaş'a göre (2015), öğrenci gelişimini destekleyen, olumlu bir iletişim bu anlayış etrafında birleşen üç tarafın, öğretmen, veli ve öğrencinin elbirliği yapmalarıyla sağlanır. Öğrencilerin bu görüşmeye alınmaması öğrenci merkezli eğitim anlayışının doğasına da terstir. Bu katılım okul içi demokrasinin göstergelerinden biridir. Üçlü görüşmenin bazı yararları şunlardır (Şişman ve Turan, 2015, s.216):

- “1. Taraflar sorunu veya durumu paylaşırlar.
2. Taraflar arasında dayanışma ve karşılıklı güven oluşur.
3. Sorunun çözümü için önerileri değerlendirir ve ortak çaba harcarlar.
4. Öğrenciye öz değerlendirme yapma imkânı sağlar.
5. Öğrenci kendisiyle ilgili görüş, düşünce ve gelişmeleri doğrudan öğrenir.
6. Taraflar arasında duygusal yakınlık oluşur.
7. Taraflar, karşılıklı beklentilerin farkında olur.
8. Öğrenci değer verilmenin hazzını aşar.
9. Öğrenciyi başarılı olmaya güdüler.”

2.3.1.5. Telefon Görüşmeleri

Telefon görüşmeleri, yüz yüze görüşme yapılamayan veliler ile okulda yapılan etkinlikleri haber verme, çocuğu ile ilgili bilgiler verme amacıyla yapılabileceği gibi yüz yüze görüşülen veliler ile de benzer amaçlar için gerçekleştirilebilir. Ebeveynlerin telefon görüşmelerinin rutin olarak yapıldığını bilmesi öğretmen aradığında kendilerini daha rahat hissetmelerini sağlar. Öğretmen bu görüşmelerde öncelikle kendisini tanıtmalı, çocuk hakkında bilgi vermeli ve olumlu yorumlarda bulunmalıdır. Telefon görüşmeleri sorunların tartışılacağı bir iletişim yöntemi olmamalıdır. Bu görüşmeler aile ile duygusal ve hassas konuların görüşülmesine uygun değildir. Aile tepkisini ölçmek zor olacağı için bu tarz görüşmelerin yüz yüze gerçekleştirilmesi önemlidir (Temel vd. , 2010, s.335).

Telefonla görüşmeleri özellikle veliye acil bilgi verilmesi gereken durumlarda (okula gelmeme, okula geç gelme, hastalanma, kaza geçirme, yaralanma, davranışların kontrol edilemeyecek düzeye gelmesi, ödev yapmama vb.) tercih edilmelidir.

Okulun ilk günlerinde yapılan devamsızlık, geç gelme durumlarındaki haberleşme özellikle günü gününe yapılmalıdır. Telefon görüşmesi jest, mimik, beden dilinin yarattığı olumlu etkilerden yoksundur. Bundan dolayı daha çok olumlu durumları aktarmak için tercih edilmesi uygun olur. Ayrıca yüz yüze gerçekleştirilecek toplantının planlanması ve kararlaştırılmasında da telefon görüşmelerinden yararlanılabilir (Şişman ve Turan, 2015, s.219).

Öğretmenler genellikle velileri çocuğun bir sorunu olduğu zaman aradıkları, bir sorun bulunmadığı zaman nadiren aradıkları için aileleri bazen kısa ve arkadaşça telefon görüşmeleriyle şaşırtmak iyi olacaktır (Erbaş vd. , 2015, s.266).

2.3.1.6. Yazışmalar ve Notlar

Aileler ile öğrenci aracılığı ile sözlü görüşme yapmak zaman zaman farklı sorunlara, yanlış anlamalara yol açabilmektedir. Bundan dolayı zorunlu durumlar dışında aile öğretmen görüşmelerinde öğrencinin aracılığı tercih edilmemelidir. Yazışma bu konuda yaşanabilecek olumsuz durumların önüne geçer. Öğretmenin veliyle yüz yüze iletişim sağlayamadığı veya resmi iletişim gereken durumlarda yazışma yönteminin kullanılması yerinde olur. Yazışma aileyi tanıma ve onlarla iyi bir iletişim başlatmaya imkân sağlayabilir. Yazışma ile aile okul etkinlikleri ve öğrenci ile ilgili durumlar hakkında bilgi sahibi olur. Yazışmanın amacı; veliyi okul etkinliklerine daha etkin bir şekilde katmak, kişiye özel durumlarda veliyi kısaca ve açık bir şekilde bilgi sahibi yapmaktır. Bu yazışmalar, mektup, antetli not pusulası, yazışma defteri, kartvizit veya öğrencinin defteri kullanılarak gerçekleştirilebilir. Öğretmenin veliyle yazılı iletişim kurabileceği bazı durumlara örnekler aşağıda verilmiştir (Şişman ve Turan, 2015, s.216-217):

- “1. Öğretim yılı başında eğitim etkinlikleri hakkında bilgi vermek,
2. Devamsızlık ve ödevlerle ilgili sorunları iletmek,
3. Çevre gezileri için izin istemek,
4. Sınıf içi etkinlikler hakkında bilgi vermek,
5. Sınıf kuralları hakkında bilgi vermek,
6. Öğrencinin gelişim düzeyi hakkında bilgi vermek,

7. Yeni öğretim yaklaşımları hakkında bilgi vermek,
8. Öğrencilere, evde anne baba desteği konusunda bilgi vermek,
9. Etkinlikleri izlemeye davet etmek,
10. Veliyle yüz yüze görüşme isteğini iletmek,
11. Bazı konularda yardım istemek vb.’’

Yazışmalarda çocuğun özelliklerini, ilk kez yaptığı bir davranışı yazmak ve bunu aileye göndermek ailenin çocuğunu daha iyi tanımasını sağlayabilir. Karşılıklı yazışmalarda en önemli şey gizlilik olmalıdır. Çocuklar hakkında yapılan yazışmaların gizli kalmasına öğretmen dikkat etmeli ve bu durumla ilgili aileye güven vermelidir (Temel vd. , 2010, s.346).

Ebeveynlere kısa mesajlar göndermek, hatırlatmalar yapmak, öğrencinin gösterdiği başarıları dikkat çekmek amacıyla notlar da gönderilebilir. Burada öğrencilerin notları okumasına izin vermek önemlidir. Aksi takdirde öğrenci çekinip notun ailesine ulaşmasına engel olabilir (Erbaş vd. , 2015, s.265).

Yazışma yöntemini öğretmen, ders araç gereçlerinde oluşan değişikliklerin veliye aktarılmasında, öğrencinin bir konuda yaşadığı öğrenme güçlüğü konusunda anne-babanın neler yapabileceğine dair onları bilgilendirmede, çevre gezileri ve akademik başarılar hakkında veliye bilgi vermede kullanabilir (Aydın, 2010, s.255-256).

Sarıtaş’a göre öğretmenlerin veliler ile gerçekleştirdikleri yazışmalarda; velilerden istediklerini kısa ve öz yazmaya, gereksiz ayrıntıya girmemeye, emredici bir üslup kullanmamaya, sakınca bulunmayan durumlarda öğrenciye içerik hakkında bilgi vermeye, sakınca bulunan durumlarda ise postayla göndermeye dikkat etmesi gerekir (Şişman ve Turan, 2015, s.217).

2.3.1.7. Bültenler

Bülten, öğretmen tarafından veya öğretmen rehberliğinde öğrenciler tarafından hazırlanarak sınıfta yapılan etkinlikler, geziler, çalışmalar, yaşanan olaylar, planlar hakkında velilere bilgi vermeyi amaçlayan basılı dokümanlardır. Bülten aracılığıyla ailenin eğitim sürecinde yaşananlar hakkında bilgi sahibi olması sağlanır.

Her ay veya yapılabilirse daha kısa süreli aralıklarla bülten hazırlanıp gönderilmesi iyi olacaktır. Bültenler, kısa ve amaca yönelik olarak, etkinlik tarihlerine, gezilere, sınıf başarılarına dikkat çekilecek şekilde hazırlanmalıdır (Erbaş vd., 2015, s.264).

Ailelere yönelik hazırlanan bültenlerde kullanılan dil de çocuklara göre değil ailelere göre olmalıdır. Öğretmen, hazırlanan bülteni postayla gönderebileceği gibi okula farklı sebeplerle gelen velilere doğrudan vererek de sunabilir. Yine ailelerden bilgisayar ve internet kullanma alışkanlığı ve imkânına sahip olan velilere bültenler e-posta aracılığıyla da gönderilebilir (Temel vd. , 2010, s.341).

2.3.1.8. Dilek Kutuları

Kuzu'ya göre (2006), anne babaların eğitim ile ilgili konulardaki görüş, öneri ve düşüncelerini öğrenmek amacıyla sınıfın isminin yazılı olduğu dilek kutularından yararlanılabilir. Tüm velilerin görebileceği bir yerde bulunan dilek kutusu ailelerin sözel olarak ifade etmekte zorlandıkları konuları daha rahat ifade etmesini sağlayabilir. Farklı zaman aralıklarında öğretmen kutuyu açarak yazıları incelemeli ve istek, görüş ve önerileri dikkate almalıdır (Temel vd. , 2010, s.350).

2.3.1.9. Veli (Ev) Ziyaretleri

Son zamanlarda eğitim sürecinde velinin sahip olduğu büyük etkinin daha iyi anlaşılması okul-aile-öğretmen işbirliğinin önemine olan ilgiyi arttırmıştır. Bu nedenle birçok ilçe milli eğitim müdürlüğü farklı isimlerde veli ziyareti projeleri geliştirerek öğretmen ile veli arasındaki samimiyet ve işbirliğinin artmasını amaçlamıştır. Artık iyi bilinmektedir ki velinin desteğini almak eğitimde başarı için olmazsa olmaz bir şarttır. Bu nedenle veli ziyaretleri, büyük önem görmeye ve giderek daha fazla öğretmen tarafından gerçekleştirilmeye başlamıştır.

Veli ziyaretleri, öğretmene öğrencinin aile ortamını görmesini sağlayan, ilk elden öğrenci hakkında bilgi alınmasına imkân veren ve hem aileye, hem de öğrenciye öğretmenin değer verdiğini gösteren ziyaretlerdir. Bu ziyaretler öğretmenin hem öğrenciyle, hem aileyle olan iletişimine büyük katkılar sunar. Aileler bu ziyaret süresince duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etme imkânı bulacak, çocuk da değer verilme hissiyle özsaygısını geliştirecektir. Öğretmen bu ziyaretler esnasında öğrencinin yaşadığı evin fiziki durumunu görür, ailenin sahip olduğu ekonomik

imkânları, çocuğu ile olan iletişimini doğal ortamında gözlemlemiş olur (Erbaş vd. , 2015, s.268).

Öğretmenin gerçekleştirdiği ev ziyaretleri öğrenciyi eğitime karşı isteklendirmekte ve akademik başarısını artırmaktadır. Öğrenci açısından bir diğer önemi de öğrencinin öğretmeni ile ailesi arasında kurulan örnek yetişkin iletişimini yaşamasına imkân sunmasıdır. Bu ziyaretler taraflar arasındaki karşılıklı güveni geliştirir, anlayış ve işbirliğini artırır (Şişman ve Turan, 2015, s.218).

Veli ziyaretlerini resmi havadan kurtarıp samimi ve rahat bir atmosferde gerçekleştirmek gerekir. Öğretmen ziyaret boyunca ailenin geleneksel davranış ve tutumlarına, değer yargılarına saygı göstermeli, onları eleştirecek davranışlardan kaçınmalıdır. Yine ziyaret öncesi ziyaretin amacının belirlenmesi, ziyaret sonrası alınan bilgileri ve yapılan gözlemleri raporlaştırmak ziyaretten alınacak faydayı artıracaktır (Erbaş vd., 2015, s.268).

2.3.1.10. Sosyal Medya/Haberleşme Uygulamaları Aracılığıyla Yapılan Görüşmeler

Günümüzde teknolojik imkânların ve internetin yaygınlaşmasıyla iletişim çok daha hızlı gerçekleştirilmektedir. Akıllı telefonların yaygınlaşması bu sürece daha da ivme kazandırmış ve neredeyse her veliye sosyal medya veya haberleşme uygulamaları kullanılarak ulaşmaya imkân sağlamıştır. Yine öğretmenlerin bilişim teknolojisi konusundaki bilgilerini arttırmaları onların sınıfları adına internet sitesi açmalarına ve bu siteyi sınıf bülteni gibi kullanmalarına olanak sağlamıştır. Farklı uygulamalar aracılığıyla oluşturulan sınıf grupları, velilerin hem öğretmenle, hem de diğer velilerle kolayca iletişim kurmasını sağlamışlardır. Yine sosyal medya ve haberleşme uygulamalarının sunduğu fotoğraf, belge paylaşımı gibi imkânlar, eğitimin teknolojik gelişmelere uyum sağlayarak çağın gereklerine göre yenilendiğini bizlere göstermektedir.

2.4. İlgili Araştırmalar

Okul aile işbirliği konulu araştırmaların yapılmış olduğu görülmekle beraber, veli ziyaretleri konusunda yapılmış olan çalışmaların son derece az olduğu görülmüştür.

2.4.1. Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Veli ziyaretleri konusu Mehmet Şimşek ve Selahattin Turan’ın editörlüğünü yaptığı “Sınıf Yönetimi” kitabının 12. Bölümünde yer almıştır. Mustafa Sarıtaş tarafından hazırlanan ‘Öğretmen Veli Görüşmelerinin Yönetimi’ başlıklı bu bölümde okul ve çevre ilişkileri, okul aile işbirliği ve velilerle iletişim kurma yolları açıklanmış, velilerle iletişim kurarken dikkat edilmesi gereken hususlara yer verilmiştir.

Gülcan ve Taner (2011) “Öğretmen Görüşlerine Göre İlköğretimde Ev Ziyaretinin Okul Başarısına Etkisi” adlı makalesinde Kahramanmaraş ilindeki üç okulda görev alan öğretmenlerle araştırmasını yapmıştır. Yapılan araştırma ile ilköğretim kurumlarında gerçekleştirilen ev ziyareti uygulamasının sonuçlarını öğretmen görüşleriyle ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini 2009-2010 Kahramanmaraş ili ilköğretim okullarındaki öğretmenler, örneklemini ise üç ilköğretim okulunda görev yapan ve ev ziyaretinde bulunan öğretmenler oluşturmuştur. Bu araştırma ile aşağıdaki sonuçlara ulaştığı söylenebilir:

1. Öğretmenlerin ev ziyareti yapma amacı, öğrencinin ders başarısıdır.
2. Öğretmenlerin bir kısmı bu ziyaretleri öğrencileri sınava hazırlamak, bir kısmı da okul ve aile arasındaki iletişimi ve işbirliğini arttırmak için yapmaktadır.
3. Öğretmenler ev ziyaretine gitmeden önce velilere sözlü veya yazılı haber vermektedir.
4. Öğretmenlerin çoğu görüşmelerde ev ziyaret formu doldurmaktadır.
5. Ev ziyaretleri, öğrencileri olumlu yönde etkilemiş, ders başarısı ve sosyal etkinliklere katılma eğilimlerinde artış görülmüştür.
6. Ev ziyaretleri sonrası öğrenciler, arkadaşlarına ve öğretmenlerine karşı daha saygılı davranmaya başlamış, öğrencinin ailesi ile ilişkisi düzelmiş ve kendine olan güveni artmıştır.
7. Kendisine ev ziyaretinde bulunan öğretmenin kendisiyle daha çok ilgilendiğini düşünen öğrenci o öğretmenin dersine daha çok çalışmaya başlamıştır.
8. Öğrencinin öğretmenini kendi yaşadığı yerde görmesi, okul dışında da bir arada bulunması nedeniyle aralarındaki samimiyet artmıştır.

9. Aile çocuğu ile daha çok ilgilenmeye başlamış, ailenin okula gelme sıklığında artış olmuştur.

10. Ev ziyaretlerinin özellikle sosyo ekonomik düzeyi düşük olan yerlerde yapılmasına ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir. Öğrenciye gösterilen küçük bir ilgi bile öğrencinin başarısını arttırmış, bu başarı artışı ailenin de öğrenciyi desteklemesiyle, öğrencinin arkasında durmasıyla sonuçlanmıştır.

11. Ev ziyareti uygulaması ile öğretmen ve aile arasında büyük bir güven oluşmaktadır. Bu güven artışı sonrası veliler çocuklarının etkinliklere, sosyal faaliyetlere katılmasına daha çok izin vermeye başlamışlardır.

Biber (2002, s.363) “İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin, Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Öğretmen Aile İletişimi” adlı makalesinde “Okulun işlevlerini yerine getirebilmesi; öğrencinin gereksinimlerini karşılayacak ve okulun amaçlarını gerçekleştirecek bir fiziksel yapıya, nitelikli öğretmenlere, nitelikli yöneticilere, okul-veli iletişimine ve bunların birlikteliğinin sonunda oluşacak olumlu atmosfere bağlıdır.” demektedir. Araştırmasında ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre öğretmen aile iletişiminin şeklini belirlemeyi amaçlamış ve bu doğrultuda Balıkesir merkez ilçede ilköğretim birinci sınıf öğretmeni olan 100 öğretmen ile alt sosyo-ekonomik düzeyden 108, üst sosyo-ekonomik düzeyden 236 aileden oluşan çalışma grubuyla araştırmasını gerçekleştirmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacının hazırladığı anket uygulanmış, cevapların frekans ve yüzdeleri elde edilerek özetlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçları şöyledir:

1. Alt ve üst sosyo ekonomik düzeydeki aileler okulu düzensiz aralıklarla ziyaret etmektedir ve ziyaret süresi ve yeri belirsizdir.

2. Alt sosyo ekonomik düzeyde bulunan aileler öğrencilerin notlarını öğrenmek için, üst sosyo ekonomik düzeyde bulunan aileler ise sosyal faaliyetleri takip etmek için okul ziyareti yapmaktadır.

3. Alt sosyo ekonomik aileler kıyafetlerinden, üst sosyo ekonomik aileler görüşme saatlerinin uygun olmamasından dolayı okul ziyaretlerinde bulunmaktan çekinmektedirler ve iletişim kanalı olarak öğrenciyi kullanmaktadırlar.

4. Alt sosyo ekonomik düzey aileler öğretmenler ile okul dışında görüşmüyor iken, üst sosyo ekonomik düzey aileler karşılıklı ev ziyaretlerinde bulunmaktadır.

5. Alt ve üst sosyo ekonomik düzey aileler veli toplantılarının sayısını yeterli bulmayıp daha çok yapılmasını istemektedirler. Alt sosyo ekonomik düzey aileler iki ayda bir, üst sosyo ekonomik düzey aileler iki haftada bir toplantı yapılmasını istemektedir.

Oğuz (2003) “Öğretmen Aile İşbirliğinin Öğrenci Başarısına Etkisi” adlı yüksek lisans tezi ile öğretmen aile işbirliği ile öğrenci başarısının nasıl sağlandığını belirlemeye çalışmıştır. Araştırmacı mülakat ve anket yöntemlerini kullanarak nicel ve nitel araştırma yöntemlerine bir arada yer vermiştir. Araştırmacı, araştırmasında öğretmenle velinin yaptığı işbirliğinin öğrencinin başarısını olumlu yönde etkilediğini, ailesinin öğretmeniyle konuştuğunu gören çocuğun motivasyonunun artacağını, ailesinin kendisiyle ilgilendiğini fark ederek sorumluluklarını yerine getirmek için daha fazla gayret sergileyeceğini belirtmiştir. Bu çalışmada aşağıda yer alan sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Annelerin eğitim düzeylerinin düşük olması çocukla en çok ilgilenen kişi olduklarından çocukların okul başarısını olumsuz etkilemektedir.

2. Babaların işlerine daha fazla önem verdiği ve çocuklarına fazla zaman ayırmadığı, bu nedenle aile bütünlüğünde bozulmalar olduğunu saptamıştır.

3. Anne, baba ve öğretmen ilişkisinde ailelerin öğretmenlere fazla güvenmediği ve veli toplantılarında çocuklarını öğretmenlere karşı sürekli savunma pozisyonunda oldukları görülmüştür.

4. Çalışmayan annelerin okul aile birliği gibi yapılarda görev alarak çocuklarının durumunu daha fazla takip ettiği görülmüştür.

5. Memur annelerin okula daha çok öğretmen çağırıldığında gittikleri yani çocuklarını takipte öğretmenden ya da okuldan bir çağrı geldiğinde işbirliğine katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

6. Annenin yaş değişkenine göre bulgular incelendiğinde 35 yaş altı annelerin çocuklarının eğitimi ile daha fazla ilgili olduğu görülmüştür. Ayrıca okul aile

işbirliğini daha fazla ve daha bilinçli olarak gerçekleştirdikleri, öğretmenlerle ilişkilerinde daha işbirlikçi oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

7. Çocuk sayısı fazla olan aileler okuldaki tüm etkinlik ve törenlerden haberdar olduklarını ama bunlara katılamadıklarını ifade etmişlerdir.

8. Çocuk sayısı az olan aileler, okul ve öğretmenle daha çok işbirliği içinde olduklarını fakat okuldaki etkinliklerden daha az haberdar olduklarını ifade etmişlerdir.

9. Az çocuğu (1 veya 2) olan ailelerin çocukları okulda daha problemliler oldukları, ailelerinin okul ve öğretmenle sık işbirliği içinde oldukları, çocuk sayısı fazla olan ailelerin çocuklarının daha problemsiz oldukları, ailelerinin öğretmenle ve okulla daha az işbirliği içinde oldukları sonucuna varılmıştır.

10. Esnaf olan babaların veli toplantılarına daha çok, işsiz babaların veli toplantılarına daha az katıldığı, sanayide çalışan babaların okula gittiklerinde öğretmenle daha rahat görüşebildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öncül (2011) “Öğretmenlerin Yapmış Olduğu Ev Ziyaretlerinin Aile Üzerindeki Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde öğretmenlerin yapmış olduğu ev ziyaretlerinin aile üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklemini 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Bolu ilinde bulunan, sadece veli toplantılarıyla sınırlı olarak aile katılım çalışmaları yapan bir okul öncesi eğitim kurumu ve bu kurumun 5-6 yaş grubuna devam eden il merkezinde yaşayan 20 çocuk ve annesi; köyde yaşayan 20 çocuk ve annesi deney grubunu; il merkezinde yaşayan 10 çocuk ve annesi; köyde yaşayan 10 çocuk ve annesi kontrol grubunu oluşturmak üzere, toplam 60 anne çocuk araştırmanın örneklem grubunu oluşturmuştur. Öncül, araştırmasında toplumun en küçük birimi olan ailenin, çocuk için önemli bir yer tutan beslenme, bakım, sevgi, duygusal gelişim, eğitim, kültürel değerleri kazanma gibi temel ihtiyaçların karşılandığı ilk yer olduğunu belirterek ailenin çocuk için önemine dikkat çekmiştir. Bu çalışmada aşağıda yer alan sonuçlara ulaşılmıştır:

1.Ev ziyareti programı sonrası çocuğun eğitiminde kendini yeterli hisseden annelerin sayısında artış, çocuğun eğitiminde kendini yetersiz hisseden annelerin sayısında azalma olduğu görülmektedir.

2. Ev ziyareti programı uygulanan grupta yer alan annelerin tamamı uygulama sonrasında ev ziyaretlerinin faydası olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir.

3. Ev ziyaretleri, öğretmenlerin programını daha kolay uygulamasını sağlamış, sorumluluklarını aile ile paylaşma ve yaptığı çalışmalarda aile desteğini hissetmesini sağlamıştır.

4. Kız çocuğu olan ebeveynlerde ev ziyaretlerinin etkisinin erkek çocuğu olan ebeveynlere göre anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır.

5. Aileler ev ziyaretlerinin çocuklara faydasını çocuğun okula karşı pozitif duygular hissetmesi, çocuğun etkinliklere olan ilgisinin artması, çocuğun okula olan ilgisinin artması olarak belirtmişlerdir.

2.4.2. Dünyada Yapılan Araştırmalar

Reglin (2002), araştırmasını Florida'da bulunan yüksek risk grubunda görülen 80 aile ile gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada yüksek risk grubunda görülen ailelerin ev ziyaretleri sonucu okula katılım durumları incelenmiştir. Araştırma sonucunda aile katılımının ailelere çocukların eğitim hayatında daha aktif bir rol almayı sağladığı, ev ziyaretlerinin çocuklar ve ailelerini olumlu etkilediği sonuçlarına ulaşmıştır. Yine bu araştırma sonucuna göre ev ziyareti gerçekleştiren öğretmenler kendilerini mesleki anlamda daha güçlü ve etkili hissetmektedir.

Schull, P. (2006), araştırmasında okul olgunluğunda ev ziyaretlerinin etkisini inceleyerek 1999-2004 yılları arasında gerçekleştirmiş ve çalışmasını 164 çocuk ile yürütmüştür. Bu araştırma süresi boyunca ev ziyaretleri uygulanmış, sonuç olarak ev ziyaretlerinin okul olgunluğuna olumlu etkilerde bulunduğunu belirtmiştir.

Gelfer (1991), "Öğretmen Veli İşbirliği: İletişimin Arttırılması" adlı çalışmasında öğretmenle veli arasındaki işbirliğinin, hem öğrencinin eğitimine katkı sunmakta, hem de okul başarısını arttırmakta olduğunu tespit etmiştir. Veli toplantılarının, öğretmenlerin öğrenci ailelerine yaptıkları ziyaretlerin, velilerin ihtiyaçlarına göre yapılan atölye çalışmalarının etkili öğretmen veli iletişiminin sağlanmasında olumlu sonuçlar sağladığı araştırmanın diğer sonuçlarıdır (Aktaran: Özbaş, 2009, s.31).

III. BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın hazırlık ve yürütülme safhalarıyla birlikte, teknik ve etik unsurları açıklanmaya çalışılmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemiyle oluşturulmuştur. Nitel araştırma, verilerin gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemleriyle ulaşıp toplandığı, algı ve olayları doğal ortamı içinde gerçekçi ve bütüncül olarak ortaya koyan araştırmalardır. Kuram oluşturmayı temel alır ve sosyal olguları bağlı oldukları çevre içinde araştırır, anlamaya çalışır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014, s.25). Nitel araştırmacı değişkenler arasındaki ilişkinin ‘nasıl’ ve ‘neden’ boyutlarını araştırır. Böylece nitel araştırma, araştırmacıya derinlemesine ve açıklayıcı bir anlayış kazandırır. Nitel araştırmada keşfetme, anlama ve açıklama ön plandadır (Yıldırım, Şimşek, 2000, s.35).

Son yıllarda okul aile iletişiminin eğitimdeki önemi ve gerekliliği daha iyi anlaşılmıştır. Bu sebeple velileri okula çekecek etkinlikler, toplantılar ve bu ilişkiyi geliştirecek uygulamalar giderek önem kazanmıştır. Veli ziyaretleri, bu uygulamaların başında gelmektedir. Veli-öğretmen-öğrenci ilişkisini geliştirmeyi amaçlayan bu ziyaretlerin yapılması konusunda yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilerin görüş, öneri ve beklentilerinin bilinmesi önem arz etmektedir. Veli ziyaretlerinin bu veriler ışığında düzenlenmesi, tarafların karşılıklı beklentilerini bilmesi ziyaretten alınan verimi arttıracak, ziyareti amacına ulaştıracaktır.

Bu araştırma Aksu ilçesinde bulunan Boztepe İlkokulu’ndaki yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin, veli ziyaretleri konusundaki görüş, öneri ve beklentilerini ortaya koyarak, daha etkin ziyaretler yapılması için dikkat edilmesi gerekenleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaca uygun olarak nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır.

Durum çalışmaları, yönetsel durum içerisinde bulunan değişkenleri anlamayı amaçlayan çalışmalardır. Meydana geliş, neden ve niçin sorularını yanıtlar (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014, s.151).

Bu araştırma veli ziyaretleri hakkında yöneticilerin, öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin görüş, öneri ve beklentilerinin tespit edilmesi amacıyla bütüncül tek durum deseninde nitel araştırma yöntemiyle hazırlanmış bir çalışmadır.

Bütüncül tek durum deseni, tek bir analiz birimini inceler. Bu desen daha önce hiç kimsenin çalışmadığı veya ulaşamadığı durumlarda kullanılabilir (Yıldırım, Şimşek, 2000, s.203-204).

Nitel araştırma deseni, konuyu bütüncül bir yaklaşımla ele alır. Olayları, ilgili bireylerin bakış açısı ve onların gözü ile görmeye olanak sağlar. Nicel araştırmalar, kuram, yasa ve varsayımlardan yola çıkarak çalışmaya nedensellik ilişkisi verir. Nitel araştırmalar ise çalışmadan yola çıkarak, kuram ve yasalar geliştirir (İslamoğlu, 2009, s.179-180).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırma, bütüncül çoklu durum desenine uygun olarak Antalya ili Aksu ilçesinde bulunan Boztepe İlkokulu'nda geçmektedir. Bu okulda görevli 2 yönetici, 4 sınıf öğretmeni, 4/A sınıfında bulunan 12 öğrenci ile bu öğrencilerin 12 velisi yer almaktadır.

Araştırmanın çalışma grubu kolaylı örnekleme ve amaçsal örnekleme yöntemine ve gönüllülük esasına göre seçilmiştir. Kolay örnekleme yöntemi ile araştırma hız ve pratiklik kazanmış, amaçsal örnekleme yöntemi ile de çalışma evreninde bulunan en üst sınıfa giden öğrenciler seçilerek soruların daha iyi anlaşılması ve akabinde bilgi açısından daha zengin durumlara ulaşılması sağlanmıştır. Araştırmanın evrenindeki tüm yöneticilere ve öğretmenlere ulaşılmıştır. Araştırmaya 4/A sınıfında bulunan 12 öğrencinin ve bu öğrencilerin 12 velisinin tamamı katılmıştır. Araştırmada belirlenen veliler ve öğrenciler kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu bu ölçütlere uyan ve çalışmaya gönüllülük esasına göre katılan 2 okul yöneticisi, 4 sınıf öğretmeni, 12 öğrenci ve 12 veli oluşturmaktadır.

Katılımcıların soruları içtenlikle cevaplamaları için isimleri belirtilmeyip kodlanarak araştırmacı tarafından saklı tutulmuştur. Katılımcıların görüşlerinde alıntılar yapılırken şu kodlama sistemi yapılmıştır. Y; yönetici, Öğrt; öğretmen, Ö; öğrenci,

V; veli olduğunu ifade etmektedir. Örneğin (Y1), kodu birinci olan yöneticiyi ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin, görüşmeye başlanmadan önce kişisel özellikleri öğrenilmiş ve değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan yöneticilerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. *Araştırmaya Katılan Yöneticilere İlişkin Veriler*

Katılan Yöneticiler	Cinsiyet	Kıdem	Yaş	Çalışma Yılı	Katıldığı Alan
Y1	Erkek	1/4	41	20	Bireysel Görüşme
Y2	Erkek	8/2	26	5	Bireysel Görüşme

Tablo 3.1’e göre araştırmaya katılan okul yöneticilerinin tamamı erkektir. Bir tanesinin kıdemi 1/4, diğerinin 8/2’dir. Yöneticilerden biri 41, diğeri 26 yaşındadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar Tablo 3.2’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2. *Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Veriler*

Katılan Öğretmenler	Cinsiyet	Kıdem	Yaş	Çalışma Yılı	Katıldığı Alan
Öğrt. 1	Kadın	1/4	43	22	Bireysel Görüşme
Öğrt. 2	Kadın	1/4	42	20	Bireysel Görüşme
Öğrt. 3	Kadın	1/4	45	21	Bireysel Görüşme
Öğrt. 4	Erkek	6/1	31	9	Bireysel Görüşme

Tablo 3.2’ye göre araştırmaya katılan öğretmenlerden 3 tanesi kadın, 1 tanesi erkektir. Öğretmenlerden 3 tanesinin kıdemi 1/4 olup, çalışma süresi en fazla olanın çalışma süresi 22 yıldır. 1 tanesinin kıdemi 6/1 olup çalışma süresi 9 yıl olarak en azdır. Öğretmenlerin yaşları 31 ile 45 arasında değişmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3.3 ’de gösterilmiştir.

Tablo 3.3. *Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Veriler*

Katılan Öğrenciler	Cinsiyet	Sınıf	Yaş	Katıldığı Alan
Ö1	Kız	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö2	Kız	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö3	Erkek	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö4	Erkek	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö5	Erkek	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö6	Erkek	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö7	Kız	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö8	Erkek	4/A	9	Bireysel Görüşme
Ö9	Kız	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö10	Erkek	4/A	11	Bireysel Görüşme
Ö11	Kız	4/A	10	Bireysel Görüşme
Ö12	Erkek	4/A	10	Bireysel Görüşme

Tablo 3.3.'e göre araştırmaya katılan öğrencilerden 5 tanesi kız, 7 tanesi erkektir. Öğrencilerin tamamı 4. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerden on tanesi 10, bir tanesi 9, bir tanesi de 11 yaşındadır.

Araştırmaya katılan velilerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3.4 'de gösterilmiştir.

Tablo 3.4. *Araştırmaya Katılan Velilere İlişkin Veriler*

Katılan Veliler	Cinsiyet	Sınıf	Öğrenim Durumu	Katıldığı Alan
V1	Erkek	4/A	Lise	Bireysel Görüşme
V2	Kadın	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V3	Erkek	4/A	Lise	Bireysel Görüşme
V4	Erkek	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V5	Erkek	4/A	Lise	Bireysel Görüşme
V6	Erkek	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V7	Erkek	4/A	Lise	Bireysel Görüşme
V8	Erkek	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V9	Erkek	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V10	Kadın	4/A	Lise	Bireysel Görüşme
V11	Erkek	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V12	Erkek	4/A	İlkokul	Bireysel Görüşme

Tablo 3.4.'e göre araştırmaya katılan velilerden 2 tanesi kadın, 10 tanesi erkektir. Velilerin 7 tanesi ilkokul, 5 tanesi lise mezunudur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada iki farklı nitel veri toplama yöntemi ve bu yöntemlere uygun araçlar kullanılmıştır. Bu veri toplama yöntemlerinden birincisi görüşme formlarıdır. Katılımcıların, veli ziyaretleri konusunda görüş, öneri ve beklentilerini öğrenmek amacıyla açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları katılımcı türüne göre bireysel görüşme formuna dönüştürülmüş ve bu formlar uygulanmıştır.

Araştırmadaki ikinci veri toplama yöntemi ise dokümanlardır. Araştırmada, öğrencilerin veli ziyaretleri hakkındaki algılarını belirlemek amacıyla yapılan çizimler dokümanlardır. Ayrıca konuyla ilgili literatür taraması yapılarak konu hakkında farklı bilgilere ulaşılmıştır.

3.3.1. Görüşme Kayıtları

Stewart ve Cash'e göre (1985) görüşme, önceden planlanarak ciddi bir amaç doğrultusunda yapılan, soru sorma ve soruları yanıtlamaya dayanan karşılıklı bir etkileşim sürecidir. Yine Stewart ve Cash'e göre (1987), bu tanımdaki süreç iletişimde bulunan süreklilik ve dinamikliği; karşılıklı, iki veya daha fazla bireyin gerçekleştirdiği etkileşimi: etkileşimli, görüşmeye dahil olan bireyler arası bağı; önceden belirlenmiş ciddi bir amacı, görüşmeye katılan bireylerden en az birisinin görüşme yapmada belli bir amacının bulunduğunu; soru sorma ve yanıtlama, görüşme süresince görüşmeyi yapan bireyler arasında gerçekleşen etkileşim ve iletişimi ifade eder (Yıldırım, Şimşek, 2000, s.92-93).

Görüşme, bireylerin farklı konulardaki bilgi, tutum, davranışları ile bunların nedenlerini öğrenmede kullanılan en kısa yoldur. Görüşme, belirli niteliklere sahip kişilerin, önceden belirlenen örneklem grubundaki bireylerle farklı yerlerde bir araya gelmesiyle gerçekleşir (Yazıcıoğlu, Erdoğan, 2014, s.154).

Görüşme türleri farklı sınıflandırmalara tabi tutulmakla beraber, katılımcı sayısına göre iki türdür. Bunlar bireysel görüşme ve grupta (odak grup) görüşmedir.

Bireysel görüşme görüşmeci ile katılımcı arasında başka kimsenin bulunmadığı görüşme türüdür. Kişiyeye özel nitelikteki veriler bu yöntem ile elde edilir (Yazıcıoğlu, Erdoğan, 2014, s.155). Bireylerin bir konu hakkındaki bilgilerini, düşüncelerini, yorumlarını, önerilerini öğrenmede etkin bir yoldur.

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından birisi görüşmedir. Görüşme sorularının belirlenmesi ve geliştirilmesi için literatür taraması yapılarak soruların kavramsal çerçevede oluşturulması sağlanmıştır. Daha sonra uzman görüşü alınarak açık uçlu sorulara dayalı yarı yapılandırılmış görüşme formları oluşturulmuş, bireysel görüşmeler bu formlar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmasının nedeni, bu teknik ile araştırmacının görüşme sürecinde ek sorular sorabilmesi, anlaşılmayan ya da daha da açılması istenen yanıtları alabilmek amacıyla araştırmacıya görüşmeyi yönlendirme şansı vermesidir.

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler ortalama olarak 15 dakika sürmüştür. Görüşmelerden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi için ses kayıt

cihazı kullanılmıştır. Ses kayıt cihazında bulunan bu kayıtlar daha sonra metne çevrilmiştir.

3.3.2. Dokümanlar

Nitel araştırma sürecinde doğrudan gözlem ve görüşme olanaklı değilse ya da araştırma geçerliğini artırmak amacıyla araştırma konusuyla ilişkili yazılı ve görsel malzemeler, materyaller araştırmaya dahil edilebilir. Buna göre doküman analizini tek başına bir araştırma yöntemi olarak kullanmak mümkün olduğu gibi, diğer nitel araştırma yöntemlerinin yanında ek bilgi kaynağı olarak da kullanılabilir (Yıldırım, Şimşek, 2000, s.140).

Bailey'e göre (1982), doküman analizi, kolay ulaşılamayacak öznelerle ulaşmayı, tepkiselliğin olmamasını, uzun süreli analizi, örneklem büyüklüğünü, bireysellik ve özgünlüğünü, düşük maliyeti ve nitelikli bir çalışma yapılmasını sağlar (Yıldırım, Şimşek, 2010, s.143-144).

Araştırmada kullanılan veri toplama yöntemlerinden biri de dokümanlardır. Araştırmada incelenen dokümanlar ise öğrencilerin veli ziyaretine ilişkin yaptıkları çizimlerdir. Ayrıca konuyla ilgili literatür çalışması da yapılmıştır.

3.3.3. Geçerlik ve Güvenlik

McMillan'a göre nitel araştırmaların en önemli değerlendirme ölçütü, elde edilen verilerin analiz ve sonuçlarının inanılır ve güvenilir olmasıdır. Bunu sağlayan geçerlik ve güvenlik değeridir. Nitel araştırmalarda araştırmacılar davranıştaki tutarlılığa değil yaptıkları gözlemin doğruluğuna bakarlar. Nitel çalışmada güvenilirlik, çalışılan ortamda meydana gelen her şeyi veri olarak algılayıp kaydetmektir. Kayıtların detaylı bir şekilde alınması, ses ve görüntü kayıtlarının tutulması, alıntılarının ekleme yapılmadan verilmesi güvenilirliği artırmaktadır (Büyüköztürk, 2014, s.251).

Nitel araştırmanın iç geçerliğini, belirlenen kategori ve yorumların doğrularla örtüşmesi, gerçeği yansıtması belirler. Dış geçerlik ise sonuçların genellenebilirliğine bağlıdır. Nitel araştırmalarda, araştırma aşamalarının ve verilerin iyi tanımlanması diğer araştırmacıların sonuçları anlamasını ve başka ortamlarda benzer çalışmalar

yapabilmesini sağlar (Büyüköztürk, 2014, s.251-252). Böylece karşılaştırılabilirlik yapılarak dış geçerlik arttırılabilir.

Bu bilgiler ışığında araştırmanın geçerliği ve güvenilirliğini arttırmak için aşağıda belirtilen uygulamalar gerçekleştirilmiştir:

1. Araştırmanın iç geçerliğini arttırmak için birden fazla veri toplama yöntemi; bireysel görüşme ve doküman analizi kullanılmıştır. Görüşme formu oluşturulurken ilgili literatür incelemesi sonunda konuyla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İçerik analizi yapılırken temalar ve temaları oluşturan alt temaların kendi aralarındaki ilişkisi ve her bir temanın diğer temalarla olan ilişkisi kontrol edilmiş, temalar arası bütünlük sağlanmıştır. Ayrıca görüşmelerin Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün izni ve desteğiyle yapılması, görüşme öncesi katılımcılara görüşmede verecekleri bilgilerin sadece bilimsel amaçla kullanılacağını ve gizli tutulacağını açıklanması ve anlaşma imzalanması, karşılıklı olarak güveni arttırmıştır. Bunlar, görüşme sürecinde elde edilen verilerin gerçek durumu yansıtmasını sağlamıştır.

2. Araştırmanın dış geçerliğini arttırmak için araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı olarak açıklanmaya çalışılmıştır. Bu açıklamalar doğrultusunda, araştırmanın modeli, çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, veri toplama süreci, verilerin çözümlenmesi ve analitik genelleme yöntemiyle literatürde konu ile ilgili yapılan araştırmaların karşılaştırılmasıyla genelleme yaparak yorumlanması tanımlanmıştır. Ayrıca olay ve olguların değişkenlik gösteren özelliklerini ortaya koyma amacıyla gönüllülük esasına dayalı görüşmeler yapılmıştır.

3. Araştırmanın iç güvenilirliğini belirlemek için Kappa Analizi uygulanmış ve uyum derecesi .756 olarak bulunmuştur. Bu sonuç önemli düzeyde uyumun bulunduğunu göstermektedir.

3.4. Verilerin Toplanması

3.4.1. Araştırmanın Fiilen Yürütüleceği Birimin Bağlı Olduğu Kurumdan İzin Alınması

Araştırma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ilkokulda gerçekleşeceği için yasal izin alınması gerekiyordu. Bunun için ilkokulun bağlı bulunduğu Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü aracılığıyla başvurularak yasal izin alındı.

3.4.2. Araştırma İçin Katılımcıların Bilgilendirilmesi ve Katılım İçin İzin Formlarının Doldurulması

Bu araştırmada 4 farklı katılımcı türü bulunmaktadır. Bunlar; okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve velilerdir. Bu katılımcılar içinden okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler görüşmeye başlanmadan önce araştırmanın konusu ve amacı hakkında bilgilendirilmiştir. Araştırmaya katılımların gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirileceği, istemeyenlerin görüşme yapmaktan çekilebileceği bildirilmiştir. Araştırmada hiçbir şekilde isimlerinin kullanılmayacağı ve kendilerine bir kod numarası atanacağı söylenmiştir. Bununla, katılımcıya araştırmanın gizliliği hakkında güven verilmiştir. Görüşmelerin kaydedilme nedeni olarak, görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilmesi, zaman kazanma ve yazma hızının konuşma hızından çok daha geride olması açıklanmıştır. Katılımcıların görüşmelerin kaydedilmesi konusuna onay vermesi ve araştırmaya katılacaklarını beyan etmelerinin ardından onlardan araştırmaya katılım için izin formunu okuyup imzalamaları istendi.

Dördüncü katılımcı türü olan öğrencilerin 18 yaşından küçük olmaları sebebiyle araştırmaya katılımlarını sağlamak için velilerinin izni gerekiyordu. Bu nedenle araştırmaya katılacak öğrencilerin velileriyle görüşme yapılarak, konu hakkında bilgi sahibi olmaları sağlandı. Gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra, velisi oldukları öğrencinin araştırmaya katılmasını kabul eden, veli izin formunu okuyup imzalamaları istendi.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan nitel araştırma araçları iki çeşittir; bireysel görüşme ve doküman incelemesi. Veri toplama araçlarının özellikleri de dikkate alınarak veriler içerik analizi yapılarak incelenmiştir.

Bir nitel araştırmada görüşmeyi yönetmek kadar bu görüşmede elde edilen bilgilerin analiz edilmesi de o kadar önemlidir. Açık uçlu sorulara alınan yanıtların kodlanması da zor olmaktadır. Ayrıca verilen cevaplar arasında bulunan benzerlik ve tutarsızlıklar, bunlara yol açabilecek etmenler dikkatle incelenerek kodlanma yapılmalıdır (İslamoğlu, 2009, s.187).

İçerik analizinde esas yapılan, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek bunları okuyucunun anlayacağı şekilde organize etmek, bu verileri belirtilenler ışığında yorumlamaktır. Nitel araştırmalardaki veriler dört aşamada analiz edilir; verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların organize edilmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım, Şimşek, 2000, s.162-163).

Görüşmeler ve doküman incelemesi sonucunda elde edilen veriler, ilk olarak kodlanmış, kodlandıktan sonra bu kodlar arasındaki temalar belirlenmiştir. Daha sonra kodlar ve temalar düzenlenmiştir. Görüşme verileri içerik analizini sağlayan frekans analizi yapılarak çözümlenmiştir. “Tek tek toplanmış ve üzerinde herhangi bir işlem yapılmamış verileri daha anlaşılır yapmanın bir yolu frekans dağılımını çıkartmaktır. Frekans dağılımı, her bir verinin yinelenme sayısını gösteren bir tablodur” (Karasar, 2013, s.209). Bu araştırmada frekans analizi ve yüzde analizi teknikleri uygulanmış, görüşmelere katılan yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilerin verdiği cevaplar sınıflandırılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan her grubun verdiği yanıt sıklığı doğrultusunda başlıklar oluşturularak sınıflamalar yapılmıştır. Yine bu sınıflamalara uygun olarak frekans sıklığı ve yüzde dağılımı, tablolarda verilmiştir. Ayrıca bu tablolar katılımcılardan yapılan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Metafor çalışmasında ise tüm gruplar tek bir çatı altında toplanarak veri analizi gerçekleştirilmiş, frekans sıklık ve yüzde dağılımı verilmiştir. Son olarak doküman incelemesinden elde edilen veriler görüşmelerden elde edilen verilere bağlı olarak incelenmiş, ulaşılan bulgular yorumlanarak tamamlanmıştır.

3.6. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler

Araştırmada bazı güçlüklerle karşılaşılmıştır. Bu güçlükler katılımcı türlerine göre ayrılarak aşağıda belirtilmiştir.

3.6.1. Yöneticilerle Yaşanan Zorluklar

Yöneticiler okullarda pek çok sorumluluğu yüklenerek ve mesai saati gözetmeden çalışmaktadır. Bu yüzden okul müdürü ile öğrenciler için resmi yaz tatilinin başladığı ancak öğretmenlerin seminer dönemi için okulda buldukları zaman zarfında görüşme yapılmıştır. Görüşmeler sırasında zaman zaman kapıları çalınmış, görüşmeler bir süreliğine bölünmüş olsa da tekrar görüşmeye devam edilmiştir.

3.6.2. Öğretmenlerle Yaşanan Zorluklar

Öğretmenler, gün içinde yoğun bir şekilde çalışmalarından dolayı görüşmeye zaman ayırmakta zorlanmışlardır. Görüşmeler yaklaşık 15 dakika süreceği için 10 dakikalık teneffüs aralarında yapılamazdı. Bu sebeplerden dolayı öğretmenler ile görüşmeler okul saatleri dışında yapılmıştır. Araştırmaya katılan bütün öğretmenler okul bittikten sonra evlerine gitmeyip bu araştırmaya vakit ayırmışlardır. Öğretmenlerin özverileri sayesinde araştırmanın bu kısmı tamamlanmıştır.

3.6.3. Öğrencilerle Yaşanan Zorluklar

Öğrencilerle yaşanan temel zorluk öğrencilerin içinde buldukları gelişim dönemi olmuştur. İlkokul 4. Sınıf öğrencileri gelişim özellikleri açısından somut işlemler döneminde bulunmaktadır. Bundan dolayı öğrenciler araştırma sorularını algılamakta zorluk çekmişlerdir. Ancak öğrencilere açıklayıcı ek sorular sorularak, örnekleme yapılarak araştırmanın bu kısmı tamamlanmıştır. Ayrıca görüşme sırasında öğrenciler küçük bir yerleşim yerinde yaşamanın getirdiği çekingenlikle soruları cevaplamışlardır. Bu konuda öğrencileri cesaretlendirmek ve çekingenliklerini azaltmak amacıyla araştırmacı tarafından sözel olmayan işaretlerden yararlanılmış ve sorun çözülmüştür.

3.6.4. Velilerle Yaşanan Zorluklar

Araştırmaya katılacak velilerle görüşmek oldukça güç olmuştur. Bölgede seracılığın yaygın bir faaliyet olması sebebiyle velilerin neredeyse tamamı seralarda

çalışmaktadır. Bu durum velilerin görüşmeye zaman ayırmalarını zorlaştırmıştır. Ancak veliler, büyük bir özveri göstererek araştırmacının ve kendilerinin ortak boş saatlerinde görüşmeleri yapmışlardır.

Velilere sorular sorulurken bazı zorluklar yaşanmıştır. Veliler bazı soruları anlamadıkları için ek açıklamalar yapılmıştır. Bu durum, yarı yapılandırılmış görüşmenin avantajı olarak görüşmeye yansımıştır. Özellikle görüşme sorularından velinin, veli ziyareti ile ilgili metaforik algılarının sorgulandığı sorunun anlaşılmasında zorluk yaşanmıştır. Ancak gerekli açıklamalar yapılarak bu sorun da aşılmıştır.

Velilerle yapılan görüşmelerin saatleri, velilerin uygunluk durumlarına göre, okulda veya okul çıkışında velinin evinde olacak şekilde ayarlanmıştır.

3.7. Araştırmanın Araştırmacıya Kazandırdıkları

Araştırmacı bu görüşmeler ile öğrencilerinin veli ziyaretleri hakkındaki görüş, öneri ve beklentileri hakkında daha kapsamlı bilgi edindi. Veli ziyaretlerinin öğrenciler için ne kadar önemli olduğunu ve öğrenciye büyük katkılarda bulunduğunu fark etmesini sağladı.

Velilerle yapılan görüşmelerde, yapılan veli ziyaretlerinin veliye ve öğrenciye sağladığı katkıların daha derinden incelenmesine dair, velinin öğretmenle görüşme tercihine dair, velinin veli ziyareti sonrası öğrencide gözlemlendiği değişikliklere ve veli ziyareti hakkındaki önerilerine, veli ziyareti öncesi beklentilerine dair kapsamlı bilgi sahibi olunmuştur. Ayrıca hâlihazırda iyi olan öğretmen-veli ilişkileri, yapılan bu görüşmeler ile daha da güçlenmiştir.

Öğretmenlerle ve yöneticilerle yapılmış olan çalışmalar sayesinde farklı kazanımlar elde edilmiştir. Araştırmacı kendisi gibi meslektaşları olan sınıf öğretmenleriyle yaptığı görüşmeler sonucunda meslektaşlarının veli ziyaretini gerekli bulma nedenleri, veli ziyareti sıklığı, veli ziyaretlerinde görüşülmesi gereken/önerilen konuları, ziyaret sonrası veli davranışlarındaki değişiklikleri ve veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine etkileri hakkındaki görüş, öneri ve beklentilerini daha detaylı ve daha yakından görmüş oldu. Araştırmacı, meslektaşlarıyla yapmış olduğu görüşmeler sayesinde onların deneyimlerinden de faydalanma imkânı bulmuştur.

Ayrıca belki de en önemli katkısı bir öğretmen olarak veli ziyaretlerinin öğrencilerin dünyasında ne kadar büyük etkiler yarattığını görmek olmuştur. Bu ziyaretin çocuklara yaşattığı duyguların ne kadar yoğun olduğunu fark etmesini sağlayarak konunun önemini anlaşılmasını sağlamıştır.

IV. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

4.1. Yöneticilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

4.1.1. Yöneticilerin Veli Ziyaretlerini Gerekli Bulma Nedenleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenlerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.1’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.1. *Yöneticilerin Veli Ziyaretlerini Gerekli Bulma Nedenlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Veli Ziyaret Nedenleri	Y1	Y2	F	%
1) Velinin kendisine kıymet verildiğini düşündürmesi	√		1	50
2) Veli-okul sorunlarının çözümüne katkı sağlaması	√	√	2	100
3) Öğrenci-öğretmen ilişkisinin yakınlaşması	√		1	50
4) Öğrencinin olumlu davranışlarının pekiştirilmesi	√		1	50

Yöneticilerin veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenlerine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 100 ile veli-okul sorunlarının çözümüne katkı sağlaması gelmektedir. Yöneticilerin tamamı bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-2: Bence uygun periyotlarla veliler ziyaret edilmeli. Zira kişi kendisine kıymet verildiğini, değer verildiğini düşünüyor. Hasbelkader okula, veli öğretmene, kuruma karşı bir olumsuzluk varsa, kırgınlık ya da soğukluklar eriyor. Öyle düşünüyorum, yani bence ziyaret edilmeli.

Y2-2: Gerçekten manasına, ruhuna, özüne uygun, gerçekten hakiki manada yapılacaksa bunun çok faydası vardır. Ama hani, evrak dolsun, şu olsun, bu olsun, gösteriş olsun, bu anlamda hani yapılmasın demiyorum ama işin hakikatine uygun olmalıdır. Bu şekilde faydası vardır, elbette vardır, çünkü sanki biz veli geliyor, görüyoruz ama evine gidilmediği müddetçe sanki uzaktan eğitim pardon uzaktan denetim gibi bir şey oluyor. Hani şey mevzusu var ya yerinde denetim, yani aile

ziyareti, veli ziyareti bence bizlere emanet edilen çocukların velilerini, onların sahiplerini, daha da hani yerinde denetim anlamında önem taşır. Kesinlikle önem taşıyan şeylerin de mutlaka hani faydası vardır. Elbette ki veli ziyaretlerinin faydaları vardır.

Şu klasik anlamda sayılır hani, başarı, öğrencinin öğretmenine yakın hissetmesi, veliyi okula kazandırma, varsa olumsuz davranışları uyarma, giderme, olumlu olanları tebrik etme, teşvik etme... O anlamda hep bildiğimiz şeyler, faydası vardır elbette. Şey, olumsuz denilmez yeter ki yapılmış olmak için yapılmazın.

2. olarak % 50 ile velinin kendisine kıymet verildiğini düşündürmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

YI-1: Bence uygun periyotlarla veliler ziyaret edilmeli. Zira kişi kendisine kıymet verildiğini, değer verildiğini düşünüyor. Hasbelkader okula, veli öğretmene, kuruma karşı bir olumsuzluk varsa, kırgınlık ya da soğukluklar eriyor. Öyle düşünüyorum, yani bence ziyaret edilmeli.

3. olarak % 50 ile öğrenci-öğretmen ilişkisinin yakınlaşması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

YI-3: Bence uygun periyotlarla veliler ziyaret edilmeli. Zira kişi kendisine kıymet verildiğini, değer verildiğini düşünüyor. Hasbelkader okula, veli öğretmene, kuruma karşı bir olumsuzluk varsa, kırgınlık ya da soğukluklar eriyor. Öyle düşünüyorum, yani bence ziyaret edilmeli.

4. olarak % 50 ile öğrencinin olumlu davranışlarının pekiştirilmesi gelmektedir. Bir yönetici bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

YI-4: Bence uygun periyotlarla veliler ziyaret edilmeli. Zira kişi kendisine kıymet verildiğini, değer verildiğini düşünüyor. Hasbelkader okula, veli öğretmene, kuruma karşı bir olumsuzluk varsa, kırgınlık ya da soğukluklar eriyor. Öyle düşünüyorum, yani bence ziyaret edilmeli.

Yöneticiler veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenlerini; velinin kendisine kıymet verildiğini düşündürmesi, veli-okul sorunlarının çözümüne katkı sağlaması, öğrenci-öğretmen ilişkisinin yakınlaşması, öğrencinin olumlu davranışlarının pekiştirilmesi şeklinde sıralamışlardır.

4.1.2. Yöneticilerin Veli Ziyaretlerinin Sıklığı Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin veli ziyaret sıklığına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.2’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.2. *Yöneticilerin Veli Ziyaret Sıklığı Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Veli Ziyaret Sıklığı	Y1	Y2	F	%
1) Yılda iki defa	√		1	50
2) Öğrencinin okuldaki başarı değişim durumuna göre		√	1	50
3) Öğrenci devamsızlık yaptığı zaman		√	1	50

Yöneticilerin veli ziyaret sıklığı hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile yılda iki defa veli ziyareti yapılması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-1: Okul için düşünüyorsak yılda bir ya da ikiyi geçmemeli. Yani iki defa, bir dönemde birer defa gitmiş olsak yeterlidir. Çok sık olunca da hani kişilerin işlerinden ya da şeyinden almak da doğru olmuyor. Çünkü dediğim gibi veli her defasında hazırlık yapıyor. Zira bu da bize ben kendi açımdan söylüyorum, üzüyor beni. Hani, veli yorulmuş, bizim için çok zahmete girmiş. Öyle olsun da istemiyorum. Bence yılda iki defa, eğitim-öğretim süresince iki defa velimizi ziyaret etmiş olsak, bir o kadar da velimiz gelmiş olsa, dört defa da hemen hemen yeterli olur.

2. sırada % 50 ile öğrencinin okuldaki başarı değişim durumuna göre görüşü gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2: Aslında son dediğiniz önemli, ayda birkaç defa, ayda beş öğrenci olması şart mı veya dönem içerisinde herkese gidilmeli mi? Bana kalırsa Erkan hocam, dönem

içinde herkese gidilmeli, herhangi bir süre belirlenmemeli. Bu durumda işte herhangi bir baskı, üstten baskı ile olmamalı. Hem kurum amiri ya da yardımcısı yahut amirinin amiri, ilçeden herhangi bir baskı olmamalı. Gönüllülük ve zorunluluk, o arada bir şey olması lazım. Şimdi tamam gönüllü dersek bu sefer öğretmen belki koyverir, gitmeyebilir. Dönem içerisinde diyorum ki herkese gidilmeli, sıklık belirlenmemeli, ayrıyeten dönem içerisindeki sınav baz alınabilir, yarışma anlamında alınabilir, öğrencinin nitelik, beceride bir değişme falan varsa o banttan gitsek öğretmen açısından, başkaları tarafından, hani acele ve gündüür mevzusu gibi. ...Sadece, baskı demeyelim de, şu şart koşulabilir; herkese en az bir defa gidelim arkadaşlar, olumlu-olumsuz olağanüstü bir şey gördüğümüz zamanda o olayın üzerinden o aileyi birkaç defa ziyaret edelim. Gerekirse, o problemi giderene kadar gidilmeli.

3. sırada % 50 ile öğrenci devamsızlık yaptığı zaman veli ziyaret edilmeli görüşü gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-3: ...Ertesi gün veya o gün sıcağı sıcağına yapılması ki devamsızlık anlamında da olabilir o öğrenciler hakkında, gidilebilir birkaç defa. Şahsen dediğim gibi baskı iyi kaçmıyor Erkan hocam, öğretmenler açısından da kaçmıyor. İdareciler niye baskı yapıyor? İdarecilerden de istenen bir şey olursa onun üstü de baskı yaptığı için, o da mecburiyette kaldığı için. Bir form sayısı isteniyor, söyleniyor, tekrarlanıyor, toplantılarda tekrarlanıyor. Aslında bence bu Milli Eğitim'in projesi olmamalı. Öğretmenler bunu görev addetmeli, herkes gönlünce ziyaretini yapmalı.

Yöneticiler veli ziyareti yapılma sıklığı hakkındaki görüşlerini; yılda iki defa, öğrencinin okuldaki başarı değişim durumuna göre, öğrenci devamsızlık yaptığı zaman olarak belirtmişlerdir.

4.1.3. Yöneticilerin Veli Ziyareti Sırasında Konuşulması Gereken Konular Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yapılan veli ziyaretleri sırasında konuşulması gereken konulara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.3.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.3. *Yöneticilerin Veli Ziyaretleri Sırasında Konuşulması Gereken Konular Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Veli Ziyaretlerinde Görüşülmesi Gereken Konular	Y1	Y2	F	%
1) Öğrencinin genel başarı durumu	√	√	2	100
2) Öğrencinin olumlu davranışları	√	√	2	100
3) Öğrencinin olumsuz davranışları	√	√	2	100
4) Öğrencinin sahip olması gereken ahlaki değerler		√	1	50
5) Velinin öğrencinin geleceğine yönelik planları		√	1	50
6) Öğrencinin geçmiş yaşantıları		√	1	50
7) Öğrencinin okul sonrası günlük çalışma programı		√	1	50

Yöneticilerin veli ziyareti sırasında konuşulması gereken konular hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 100 ile öğrencinin genel başarı durumu gelmektedir. İki yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-1: Çocuğumuzun ders başarı durumu, olumlu görülen davranışlar bir de olumsuz görülen davranışlar. Çocuğumuzun okulumuzda göstermiş olduğu olumsuz davranışlar ve en güzeli de olumlu davranışlar onore edilmeli, söylenmeli ki çocuğumuz bundan olumlu etkilensin, aile de bundan olumlu etkilensin. Çünkü hep olumsuzluklar görüşülünce, artık veli de ziyareti kabul etmek istemiyor, gelinsin istemiyor. Okula da gelmiyor çünkü çevremizden duyduğum, okul idaresinden ya da öğretmen tarafından çağrıldığı zaman, okulda yine ne yaptın, ne yaramazlık yaptın, kiminle kavga ettin, neden bu kadar sık arıyorum gibicesinden, veli olumsuzluklardan dolayı okula karşı soğuyor. Daha ziyade pozitif yönleri ortaya çıkarmak herhalde en güzeli hocam.

Y2-1: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocuğun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocuğun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocuğun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocuğun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey

konusulabilir, çocuga dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda, sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocuğun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

2. sırada % 100 ile öğrencinin olumlu davranışlarının görüşülmesi gelmektedir. İki yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-2: Çocuğumuzun ders başarı durumu, olumlu görülen davranışlar bir de olumsuz görülen davranışlar. Çocuğumuzun okulumuzda göstermiş olduğu olumsuz davranışlar ve en güzeli de olumlu davranışlar onore edilmeli, söylenmeli ki çocuğumuz bundan olumlu etkilensin, aile de bundan olumlu etkilensin. Çünkü hep olumsuzluklar görüşülünce, artık veli de ziyareti kabul etmek istemiyor, gelinsin istemiyor. Okula da gelmiyor çünkü çevremizden duyduğum, okul idaresinden ya da öğretmen tarafından çağrıldığı zaman, okulda yine ne yaptın, ne yaramazlık yaptın, kiminle kavga ettin, neden bu kadar sık araniyorum gibicesinden, veli olumsuzluklardan dolayı okula karşı soğuyor. Daha ziyade pozitif yönleri ortaya çıkarmak herhalde en güzeli hocam.

Y2-2: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocuğun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocuğun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocuğun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocuğun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey konuşulabilir, çocuga dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda, sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocuğun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

3. sırada % 100 ile öğrencinin olumsuz davranışlarının görüşülmesi gelmektedir. İki yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-3: Çocuğumuzun ders başarı durumu, olumlu görülen davranışlar bir de olumsuz görülen davranışlar. Çocuğumuzun okulumuzda göstermiş olduğu olumsuz davranışlar ve en güzeli de olumlu davranışlar onore edilmeli, söylenmeli ki çocuğumuz bundan olumlu etkilensin, aile de bundan olumlu etkilensin. Çünkü hep olumsuzluklar görüşülünce, artık veli de ziyareti kabul etmek istemiyor, gelinsin istemiyor. Okula da gelmiyor çünkü çevremizden duyduğum, okul idaresinden ya da öğretmen tarafından çağrıldığı zaman, okulda yine ne yaptın, ne yaramazlık yaptın, kiminle kavga ettin, neden bu kadar sık araniyorum gibicesinden, veli olumsuzluklardan dolayı okula karşı soğuyor. Daha ziyade pozitif yönleri ortaya çıkarmak herhalde en güzeli hocam.

Y2-3: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocuğun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocuğun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocuğun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocuğun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey konuşulabilir, çocuğa dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda, sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocuğun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

4. sırada % 50 ile öğrencinin sahip olması gereken ahlaki değerler gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-4: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocuğun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocuğun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocuğun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocuğun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne

konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey konuşulabilir, çocuga dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda, sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocugun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

5. sırada % 50 ile velinin öğrencinin geleceğine yönelik planları gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-5: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocugun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocugun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocugun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocugun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey konuşulabilir, çocuga dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda, sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocugun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

6. sırada % 50 ile öğrencinin geçmiş yaşantıları gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-6: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocugun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocugun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocugun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocugun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey konuşulabilir, çocuga dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda,

sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocuğun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

7. sırada % 50 ile öğrencinin okul sonrası günlük çalışma programı gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-7: Bizim zaten eğitimci olarak sorumlu olduğumuz, çocuğun eğitimi, başta bu konuşulmalı. Çocuğun eğitimi, öğretimi. Bu zaten standart şeyler konuşuluyor veli ile. Bunun dışında veli ile... Çocuğun eğitim öğretimi dışında ahlak konusu, çocuğun geleceğe yönelik, geçmişe yönelik neler geçirdiği konuşulabilir. Ailesi hakkında ne konuşulabilir dersek; işte kırmadan ekonomik açıdan biraz konuşabiliriz, durumlarını öğrenebiliriz. Çocuğu yetiştirme anlamında, bu babda, her şey konuşulabilir, çocuğa dair ne varsa konuşulmalıdır. Özellikle ahlak konusunda, sonra standart şeyler, dersler, davranışlar. Çocuğunuzda şunları görüyoruz, çocuğun günlük yapacağı programlar, geleceğe yönelik planlar gibi. Ailesi ile konuştuktan sonra, nelerden konuşmayalım mı desek? Nelerden konuşmayalım diye kısıtlamayalım da, bu atmosferde öğretmen zaten basiret sahibi, o ortama göre ne konuşacağını bilir.

Yöneticiler yapılan veli ziyaretlerinde görüşülmesi gereken konulara yönelik; öğrencinin genel başarı durumu, öğrencinin olumlu davranışları, öğrencinin olumsuz davranışları, öğrencinin sahip olması gereken ahlaki değerler, velinin öğrencinin geleceğine yönelik planları, öğrencinin geçmiş yaşantıları, öğrencinin okul sonrası günlük çalışma programı gibi görüşler ifade etmişlerdir.

4.1.4. Yöneticilerin Yapılan Veli Ziyaretlerinin Öğrencilerin Başarı Düzeyine İlişkin Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yapılan veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine etkilerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.4'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.4. *Yöneticilerin Yapılan Veli Ziyaretlerinin Öğrencilerin Başarı Düzeyine Etkileri Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Başarısına Etkisi Hakkında Yönetici Görüşleri	Y1	Y2	F	%
1) Öğrencide olumlu davranışların ortaya çıkması	√		1	50
2) Derslerinde başarılı olan öğrencileri daha fazla çalışmaya teşvik etmesi	√		1	50
3) Öğrencinin genel başarısının artması		√	1	50
4) Ziyaret sırasında velide öğretmene karşı oluşan olumsuz duyguların öğrenciye yansımaları		√	1	50

Yöneticilerin yapılan veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile öğrencide olumlu davranışların ortaya çıkması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-1: ...Ders anlamında olmasa bile davranış anlamında kesinlikle var. Buna katılıyorum. Ders anlamında, belki yeterli olmayabiliyor derste ama davranışsal anlamda çocukta etkili oluyor.

2. sırada % 50 ile derslerinde başarılı olan öğrencileri daha fazla çalışmaya teşvik etmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-2: Valla şöyle hocam; derslerine çalışan, gayret eden çocuklar için mutlaka faktörü oluyor ama dersine gereken hassasiyeti göstermeyen çocuklar da çok fazla değil. Ama yine de olumlu yönde bir etkisi var....

3. sırada % 50 ile öğrenci başarısının artması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-3: Çoğunlukla evet derim ben. Yüzde yüz demesem bile yüzde doksan beş çoğunlukla elbette öğrenci başarısını, sadece başarısını değil eğitim anlamında da öğrenciye mutlaka etkisi olur diye düşünüyorum. Olumlu olarak görüyorum bu yönde....Başarısını, derslerini etkiliyor. Niye etkiliyor? Çünkü gidiyoruz, önemli hissettiriyoruz çocuğa, ailesine. Hissettirdiğimizde hissettirdiklerimiz zaten evvel Allah, annesi, babası, çocuğuna söylüyor, hani böyle böyle yap, gel. Onlar zaten

mutlu oluyor. Onlar zaten misafir ağırlayınca bize tekrar iade-i ziyarette bulunuyorlar. Okula daha çok geliyorlar. Elbette olumlu katkısı vardır.

4. sırada % 50 ile ziyaret sırasında velide öğretmene karşı oluşan olumsuz duyguların öğrenciye yansması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-4: ...Olumsuz var mıdır? Vardır, ters teperse vardır Erkan hocam. Yani biz veliyi ziyaret ediyoruz fakat veli gıcık kaparsa ters tepebilir. Yani velisi çocuğuna bir şeyler söyleyebilir. O ziyaretten sonra söyleyebilir. Bu çok nadirdir ama genel anlamda elbette ki başarıyı olumlu yönde etkiler. Başarısını, derslerini etkiliyor.

Yöneticiler yapılan veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine ilişkin görüşlerini; öğrencide olumlu davranışların ortaya çıkması, derslerinde başarılı olan öğrencileri daha fazla çalışmaya teşvik etmesi, öğrencinin genel başarı durumunun artması, ziyaret sırasında velide öğretmene karşı oluşan olumsuz duyguların öğrenciye yansması olarak dile getirmişlerdir.

4.1.5. Ziyaret Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişiklikler Hakkında Yönetici Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin ziyaret sonrası veli davranışlarındaki değişikliklere ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.5.'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.5. *Yöneticilerin Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarında Meydana Gelen Değişiklikler Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve % Dağılımı*

Veli Davranışlarındaki Değişiklikler	Y1	Y2	F	%
1) Velinin okula olan ilgisinin artması	√		1	50
2) Velinin öğretmen ve yöneticilerle görüşme sıklığının artması	√	√	2	100
3) Velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması	√		1	50

Yöneticilerin ziyaret sonrası veli davranışlarındaki değişikliklere ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 100 ile velinin öğretmen ve yöneticilerle görüşme sıklığının artması gelmektedir. İki yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-2: Şöyle; ziyaretine gittiğimiz veliler de okula gelme ihtiyacını kendilerinde hissediyorlar. Yani bir nevi ahde vefa gibi. İade-i ziyarete bulunuyorlar. Bu tür dönütleri oluyor, olumlu yönde.

Okula olan ilgilerini arttırdığı söylenebilir mi?

Evet, okula olan ilgileri arttırıyor.

Y2-2: Genel anlamda olumlu Erkan hocam. Ziyaret ettiklerimiz elbette ki geliyorlar okulumuza. Çünkü bu insan fitridir Erkan hocam. Ben size ziyarete gelirim, siz de bana ziyarete gelmek istersiniz. Bu, bizim kültürümüzde var. Biz gidiyoruz, onlar tabii olumlu hissediyor, seviyorlar, mutlu oluyorlar. Yani bize de geliyorlar, ziyarete bulunuyorlar. Yapılacak, edilecek şeyler var mı okul anlamında soruyorlar. Öğretmenleriyle görüşüyorlar. Elbette ki olumlu yönde katkısı var. Hiç gelmeyen var mı dersek, çok nadirdir. Fakat ona da bir şey, bir etki bırakmışızdır.

2. sırada % 50 ile velinin okula olan ilgisinin artması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-1: Şöyle; ziyaretine gittiğimiz veliler de okula gelme ihtiyacını kendilerinde hissediyorlar. Yani bir nevi ahde vefa gibi. İade-i ziyarete bulunuyorlar. Bu tür dönütleri oluyor, olumlu yönde.

Okula olan ilgilerini arttırdığı söylenebilir mi?

Evet, okula olan ilgileri arttırıyor.

3. sırada % 50 ile velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-3: Genel anlamda olumlu Erkan hocam. Ziyaret ettiklerimiz elbette ki geliyorlar okulumuza. Çünkü bu insan fitridir Erkan hocam. Ben size ziyarete gelirim, siz de bana ziyarete gelmek istersiniz. Bu, bizim kültürümüzde var. Biz gidiyoruz, onlar tabii olumlu hissediyor, seviyorlar, mutlu oluyorlar. Yani bize de geliyorlar, ziyarete bulunuyorlar. Yapılacak, edilecek şeyler var mı okul anlamında soruyorlar. Öğretmenleriyle görüşüyorlar. Elbette ki olumlu yönde katkısı var. Hiç gelmeyen var mı dersek, çok nadirdir. Fakat ona da bir şey, bir etki bırakmışızdır.

Yöneticiler ziyaret sonrası veli davranışlarındaki değişiklikleri; velinin okula olan ilgisinin artması, velinin öğretmen ve yöneticilerle görüşme sıklığının artması, velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması olarak ifade etmişlerdir.

4.1.6. Yöneticilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin veli ziyaretlerine ilişkin önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.6.'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.6. *Yöneticilerin Veli Ziyareti Hakkındaki Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Yönetici Önerileri	Y1	Y2	F	%
1) Ziyaretlerin ders bittikten sonra yapılması	√	√	2	100
2) Bütün velilerin ziyaret edilmesi	√		1	50
3) Veli ziyaret formunun daha kapsamlı hale getirilmesi		√	1	50
4) Ziyaret süresinin daha uzun tutulması		√	1	50
5) Ziyaretin akşam gerçekleştirilmesi		√	1	50
6) Veli ile ev dışında bir yerde görüşme yapılması		√	1	50

Yöneticilerin veli ziyaretleri hakkındaki önerileri yorumlanırsa; ilk sırada % 100 ile ziyaretlerin ders bittikten sonra yapılması gelmektedir. Yöneticilerin tamamı bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-1: Mümkünse ders saatlerinden sonra olmalı. Okul çıkışlarında olmalı. Çünkü dar bir zaman zarfında veli telaşlanıyor; ikram, konuşma... Çünkü öğle arasının elli dakika, bir saat olduğunu düşündüğümüzde zaten bunun 7-8 dakikası yolda, bir 7-8 dakikası da dönüş yolunda geçiyor. Bu defa veliyle her şeyi rahatça paylaşamıyoruz. Bence ders saatleri dışında olmalı, ...

Y2-1: Öncelikle, hani ciddi anlamda ziyaret olacaksa aceleye gelmemeli, başta bu. Aceleye gelmemeli. Bunu önemsiyorsak, güzel bir vakit çerçevesinde, tabi öğretmen arkadaşlara da sorulmalı, tabi çok da uzatmamalı. Yani aceleye gelmemeli derken gidip de 5 saat demek istemiyorum. Bu önemli. Fakat bir öğle arası gibi gidiyoruz,

kalkıyoruz falan. Gittik çalıştırdık arabayı falan. Böyle koşturmaca gibi oluyor. Bu da ister istemez, öğretmen de bir insan, belki hissetmiyordur ama o da belki önemsemesi azalıyordur mutlak. Hani koşturmaca, paldır küldür filan kalkıyor. Gerçekten ciddi anlamda bir ziyaret yapılacaksa önceden toplanmalı, konuşulmalı. Bu aileye gideceğiz. Bu aileyle öğrencisi hakkında neler konuşalım? Öğretmen arkadaşlara soralım, siz hani neler tespit ettiniz, neyi soralım, neyi araştıralım, hangi yöne daha ağır basalım, neleri öğütleyelim? Ondan sonra, biraz görüşler alındıktan sonra hangi vakit yapalım arkadaşlar, o saatte hazır olalım. Bunu hani diyorum ki ben okul sonrası ayarlasak biraz daha kâmil anlamda olur ziyaret. Okul sonrası, arkadaşların da özel işlerine engel olmayacak şekilde ortak bir gün, bu vakti uzatamayacaksak bile az vaktite çok şey yapacak biçimde, verim alacak şekilde yapılmalı....

2. sırada % 50 ile bütün velilerin ziyaret edilmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-2: ...,her dönemde bir tane olmalı, bir de böyle bir uygulama başlatılmışsa bütün veliler ziyaret edilmeye çalışılmalı. Çünkü öğrenciler; şu arkadaşımızın evine gelmiş, bize gelmediler, bize gelmeyecekler mi gibi bir şeye kapılabiliyor. Onun için kimseyi üzmemek gerek.

3. sırada % 50 ile veli ziyaret formunun daha kapsamlı hale getirilmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-3: ...Hani formlara bakıyorum da aile hakkında birkaç şey tespit ediliyor; şöyle-böyle, çocuğu hakkında evet olumlu gibi şeyler. Form genişletilebilir hani. Şu an madde aklıma gelmiyor ama düşünüp bu formlar genişletilebilir, hani biraz daha, birkaç madde konulabilir. Tespit anlamında veya görüş anlamında konulabilir....

4. sırada % 50 ile ziyaret süresinin daha uzun tutulması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-4: Öncelikle, hani ciddi anlamda ziyaret olacaksa aceleye gelmemeli, başta bu. Aceleye gelmemeli. Bunu önemsiyorsak, güzel bir vakit çerçevesinde, tabi öğretmen arkadaşlara da sorulmalı, tabi çok da uzatmamalı. Yani aceleye gelmemeli derken gidip de 5 saat demek istemiyorum. Bu önemli. Fakat bir öğle arası gibi gidiyoruz,

kalkıyoruz falan. Gittik çalıştırdık arabayı falan. Böyle koşturmaca gibi oluyor. Bu da ister istemez, öğretmen de bir insan, belki hissetmiyordur ama o da belki önemsemesi azalıyor mutlak. Hani koşturmaca, paldır küldür filan kalkıyor. ...

5. sırada % 50 ile ziyaretin akşam gerçekleştirilmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-5: ...Akşam ziyareti de yapılabilir Erkan Hocam. Çünkü veli de hissetmeli. Veli, veliler arasında duyuyor işte hep öğle arası geliyor diye. Bence şurada bir veliye bir akşam ziyareti yapıldığı zaman diğer veliler de, öğle arası gidilenler, acaba nasıl düşünür kendisini. Akşam, daha özel hissettirecek, o insani duyguları elbet oluşturacak. Biraz daha kendini ön planda tutacak. Yine, her yerde anlatma durumu olur. İş de nokta nokta hoca bize geldi. Akşam ziyareti olabilir belki. Ama bu akşam ziyareti muhtemelen çok nadir olur. Çünkü çok daha zor gerçekleştirilmesi. Ama yapılırsa fevkalade muhteşem olur. Çünkü klasiğin dışında olur. Şimdiye kadar akşam ziyareti yapan var mı Boztepe de. Ben duymadım. ...

6. sırada % 50 ile veli ile ev dışında bir yerde görüşme yapılması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-6: ...Bence uygun bulunursa üç öğretmen arkadaş bir hafta sonu çocuğun ailesiyle bir yerde yemek yiyebilir. Bu da değişik bir paylaşımdır. Hani veli ziyaretinde tespit etmek istediklerimizi başka bir yöntemle tespit ediyoruz. Buluşma yöntemi.

Veli de başka bir yere mi geliyor?

Evet, veli de başka yere geliyor. Bir yerde buluşma. ...Hani diyorum ki aslında veli ziyaretlerine sınır konmamalı. Ucu bucağı olmadan yani fevkalade muhtar eşliğinde veya başka birileri eşliğinde olabilir hani genişletilebilir. Hani çok aşılmaz bir problem gördük, öğretmenler bunu çözemeyecek, aileye yakın olanla beraber, o aileye kim yakın mesela A şahsı, onla beraber ya da başka velilerle beraber, farklı kaynaşmalara vesile olacak şekilde yapılabilir.

Yöneticiler, veli ziyaretleri hakkındaki önerilerini; Ziyaretlerin ders bittikten sonra yapılması, bütün velilerin ziyaret edilmesi, veli ziyaret formunun daha kapsamlı bir

hale getirilmesi, ziyaret süresinin daha uzun tutulması, ziyaretin akşam gerçekleştirilmesi, veli ile ev dışında bir yerde görüşme yapılması olarak sıralanmışlardır.

4.1.7. Yöneticilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Beklentileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin veli ziyaretlerinden beklentilerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.7.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.7. *Yöneticilerin Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarında Meydana Gelen Değişiklikler Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Yöneticilerin Veli Ziyaretlerinden Beklentileri	Y1	Y2	F	%
1) Öğrenci başarısının artması	√		1	50
2) Öğrenci davranışlarını olumlu geliştirme	√	√	2	100
3) Başarılı öğrencinin motive edilmesi	√		1	50
4) Velinin öğretmen/yöneticiyi ziyaret etmesi		√	1	50
5) Velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması		√	1	50
6) Öğrencinin okul kurallarına uymasında artış		√	1	50
7) Yaşanabilecek disiplin sorunlarının azalması		√	1	50
8) Öğrencinin derslere olan ilgisinin artması		√	1	50
9) Öğrencinin ziyaret sonrası mutlu olması, değerli hissetmesi		√	1	50

Yöneticilerin veli ziyaretleri hakkındaki beklentilerine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 100 ile öğrenci davranışlarını olumlu geliştirme gelmektedir. İki yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1-2: Öğrencilerin davranışlarına ve derslerine yansımaları bekliyorum. Hani çocuğun hasbelkader varsa olumsuz bir davranışı, bunun azalmasını; başarılı çocuklar, iyi çocuklar için de daha motive etmesini. Beklentim o. Onore etmesini, edilmesini.

Y2-2: ...Disiplin sorunları mı azalır?

Evet, azalır, veliler sayesinde. Bize yardımcı olmuş olurlar.

Öğretmenlerimiz de elbette, idarecinin göremediği durumlar olur, elbette olur, olacaktır. Hemen onu paylaşmalı. Böyle yapmalı, etmeli diye. Öğretmen de idareciyi yönlendirmeli. Hocam hani bu şekilde yapabiliriz veya hocam bu ziyaret bize yetersiz geldi, bir daha yapsak olur mu, o anlamda görüş beyan edebilir. Bunu da hani klasik anlamda tespit ettiklerini paylaşmalı, bilgilendirmeli, o da elinden geleni yapmalı ve bizden bir şey bekliyorsa biz de yapmalıyız o anlamda

...Davranış anlamında olumlu bir beklentiniz olabilir mi?

Evet, öyle olabilir.

2. sırada % 50 ile öğrenci başarısının artması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-1: Öğrencilerin davranışlarına ve derslerine yansımaları bekliyorum. Hani çocuğun hasbelkader varsa olumsuz bir davranışı, bunun azalmasını; başarılı çocuklar, iyi çocuklar için de daha motive etmesini. Beklentim o. Onore etmesini, edilmesini.

3. sırada % 50 ile başarılı öğrencinin motive edilmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y1-3: Öğrencilerin davranışlarına ve derslerine yansımaları bekliyorum. Hani çocuğun hasbelkader varsa olumsuz bir davranışı, bunun azalmasını; başarılı çocuklar, iyi çocuklar için de daha motive etmesini. Beklentim o. Onore etmesini, edilmesini.

4. sırada % 50 ile velinin öğretmen/yöneticiyi ziyaret etmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-4: Beklentilerimiz, evvela bir veliyi ziyaret ettiysek o da bize gelmeli, iade-i ziyarette bulunmalı. Biz ona nasıl soruyorsak çocuğu hakkında veya kendi hakkında başka sorunlarını çözmeye çalışıyorsak biz de bekleriz ki okul anlamında, bizim de sorunlarımızı paylaşmalı, sorunlarımızı çözmeye uğraşmalı. ...

5. sırada % 50 ile velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-5: ...Veya tespit ettiklerimizi kendisine söylediğimiz zaman o problemleri çözmek için kendisi uğraşmalı, çaba göstermeli. Onu tesis etmeli. Herhangi bir menfaat beklemiyoruz tabii velilerden, sadece beklediğimiz menfaat okul menfaati. Bu olmuyorsa bile en azından söylenenleri yapması, o bile kâfidir. Çünkü burada beş öğrenciyi uyarıyorsak, uyarma sayısı dörde iner mesela....

6. sırada % 50 ile öğrencinin okul kurallarına uyması konusunda artış gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-6: ...Çünkü burada beş öğrenciyi uyarıyorsak, uyarma sayısı dörde iner mesela.

Disiplin sorunları mı azalır?

Evet, azalır, veliler sayesinde. Bize yardımcı olmuş olurlar.

Öğretmenlerimiz de elbette, idarecinin göremediği durumlar olur, elbette olur, olacaktır. Hemen onu paylaşmalı. Böyle yapmalı, etmeli diye. Öğretmen de idareciyi yönlendirmeli. Hocam hani bu şekilde yapabiliriz veya hocam bu ziyaret bize yetersiz geldi, bir daha yapsak olur mu, o anlamda görüş beyan edebilir. Bunu da hani klasik anlamda tespit ettiklerini paylaşmalı, bilgilendirmeli, o da elinden geleni yapmalı ve bizden bir şey bekliyorsa biz de yapmalıyız o anlamda.

...Davranış anlamında olumlu bir beklentiniz olabilir mi?

Evet, öyle olabilir.

Derslerine karşı olan ilgide bir artış olabilir mi?

O muhabbet çerçevesinde, hani öğüt anlamında kendisine söyleriz. Davranış, eğitim-öğretim anlamında....

7. sırada % 50 ile yaşanabilecek disiplin sorunlarının azalması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-7: ...Çünkü burada beş öğrenciyi uyarıyorsak, uyarma sayısı dörde iner mesela.

Disiplin sorunları mı azalır?

Evet, azalır, veliler sayesinde. Bize yardımcı olmuş olurlar....

8. sırada % 50 ile öğrencinin derslere olan ilgisinin artması gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-8: ...Derslerine karşı olan ilgide bir artış olabilir mi?

O muhabbet çerçevesinde, hani öğüt anlamında kendisine söyleriz. Davranış, eğitim-öğretim anlamında. O da elbette kafa sallar, mutluluğunu ifade eder bir şekilde, o şekilde olur....

9. sırada % 50 ile öğrencinin ziyaret sonrası mutlu olması, değerli hissetmesi gelmektedir. Bir yönetici bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Y2-9...Öğrencilerimiz nasıl yapmalı ziyarette dersek, belki öğrencilerimizde bize karşı çekiniklik olabilir, bize karşı bir dönüt yapmayabilir ama bir muhabbette nasıldı falan diye görüşleri alabiliriz. O da elbette ki memnun olur zaten. Bir şeyler söyler mi, bir şeyler söylemez öğrenci ama mutluluğunu duymak isteriz. Zaten söyler o muhabbet çerçevesinde öğrenci ancak bu kadar söyler diye düşünüyorum.... O muhabbet çerçevesinde, hani öğüt anlamında kendisine söyleriz. Davranış, eğitim-öğretim anlamında. O da elbette kafa sallar, mutluluğunu ifade eder bir şekilde, o şekilde olur. Ha şu olur; annem, babam çok sevindiler, tekrar istiyoruz, onu söyleyebilir o babda....

Yöneticiler, veli ziyaretlerinden beklentilerini: öğrenci başarısında artış, öğrenci davranışlarında olumlu geliştirme, başarılı öğrencinin motive edilmesi, velinin öğretmen/yöneticiyi ziyaret etmesi, velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması, öğrencinin okul kurallarına uyması konusunda artış, yaşanabilecek disiplin sorunlarının azalması, öğrencinin derslere olan ilgisinde artış, öğrencinin ziyaret sonrası mutlu olması, değerli hissetmesi olarak sıralamışlardır.

4.2. Öğretmenlerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

4.2.1. Öğretmenlerin Veli Ziyaretlerini Gerekli Bulma Nedenleri

Bu soruya yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin veli ziyaretlerini neden gerekli bulduklarına ait görüşleriyle ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.8.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.8. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulda Veli Ziyaretlerini Neden Gerekli Bulduklarına İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Nedenler	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Okul, öğretmen ve veli ilişkisini tesis etmek	√				1	25
2) Öğrencileri ve velileri tanımak		√			1	25
3) Öğretmen-öğrenci, öğretmen-veliyi birbirine yaklaştırması				√	1	25
4) Öğretmen ile öğrenci ve veli arasında sevgi ve saygının artması				√	1	25
5) Öğretmen ile öğrenci arasında daha iyi ilişki kurulması				√	1	25
6) Öğretmenin öğrencisinin yaşadığı ve ders çalıştığı koşulları öğrenmesi			√	√	1	50
7) Öğretmenin beklentilerini öğrenciye uygun şekillendirebilmesi				√	1	25

Öğretmenlerin veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenleri ile ilgili görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile öğretmenin, öğrencisinin yaşadığı ve ders çalıştığı koşulları öğrenmesi gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-6: Veli ziyaretlerini gerekli buluyorum. Çocuğun yaşadığı ortamı daha iyi, yakından görmek için gerekli buluyorum. Odasının olup olmadığını takip ediyorum. Çalışma ortamını gözlemlemek için gerekli buluyorum. Çalışma ortamından dolayı.

Öğrt4-6: Evet, veli ziyaretlerini çok gerekli buluyorum. Bu ziyaretler, öğretmen ile öğrenci arasına, veli ile öğretmen arasına çok güçlü köprüler atıyor. Aralarında bulunan muhabbet, sevgi ve saygıyı artırıyor. Birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlıyor. Öğretmenin, özellikle öğrencilerinin hangi ortamda ders çalıştığını, hangi koşullarda yaşadığını bilmesi elzemdir diye düşünüyorum. Aksi takdirde

öğrencilerden olan beklentilerimizi gerçekçi temeller üzerine oturtamamış oluruz. Örneğin yaptığım bir ziyarette öğrencimin evinde televizyon olmadığını görmem, ödevinde karşısına çıkan televizyonda izleyip en çok beğendiğiniz reklamı çiziniz etkinliğini yapamamasını hoş görebilmemi, ona farklı alternatifler sunabilmemi sağlıyor. Öğrenciyi tanımaya yarayan en değerli araçlardan biridir bence veli ziyaretleri. Ve öğrencinin okulda göremediği, asla fark edemeyeceği özelliklerini görebilmesini sağlar.

2. sırada % 25 ile okul, öğretmen ve veli ilişkisini tesis etmek gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Zorunluluk olarak değil ama gerekli görüyorum. Çünkü okul, öğretmen ve veli ilişkisi kesinlikle olması gerek. Ama bu illaki veli ziyareti, ev anlamında ziyaret değil; bence ulaşılabilirlik anlamında ziyaret diye düşünüyorum. Dediğim gibi, hani evlerine gittiğimde sıkıntı duyabileceğim velilerle telefonla da görüşebiliyorsam benim için veli ziyareti. Veli ziyareti benim aklımda görüşebilmek. Benim tanımlamam görüşebilmek anlamında.

3. sırada % 25 ile öğrencileri ve velileri tanımak gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-2: Veli ziyaretleri bir ölçüde öğrenciyi tanımak için gerekli. Birinci sınıfta aldığın çocukları, velileri yeni tanıyorsan onları tanımak için gerekli. Ama diğer sınıflarda hani tanımış oluyorsun artık öğrencileri. Ailesini tanımış oluyorsun. Sürekli gitmek de mümkün olmuyor. Ama birinci sınıfa gerekli olduğunu düşünüyorum. Yani çocukları, ailelerini tanımak için. Olumlu etkisi oluyor; hem benim açımdan hem veli açısından, hem öğrenci açısından. Veli şöyle düşünüyor; öğretmenimiz bizimle ilgileniyor, çocuğumla ilgileniyor, bize değer veriyor, o şekilde düşünüyor. Mutlu oluyor. Ne bileyim, daha bir umut ışığı gibi oluyor onlar için öğretmen, daha çok ilgileniyor gibi geliyor. Her zaman ilgileniyoruz. Çocuk da çok mutlu oluyor, onu gördüm ben. Öğretmenim geldi evime bizi gördü, beni gördü, beni merak ediyor, benim hayatımı öğrenmek istiyor. Daha çok seviyor, daha çok bağlanıyor öğretmenine. Hoşuna gidiyor.

4. sırada % 25 ile öğretmen-öğrenci, öğretmen-veliyi birbirine yaklaştırmak gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-3: Evet, veli ziyaretlerini çok gerekli buluyorum. Bu ziyaretler, öğretmen ile öğrenci arasına, veli ile öğretmen arasına çok güçlü köprüler atıyor. Aralarında bulunan muhabbet, sevgi ve saygıyı arttırıyor. Birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlıyor. Öğretmenin, özellikle öğrencilerinin hangi ortamda ders çalıştığını, hangi koşullarda yaşadığını bilmesi elzemdir diye düşünüyorum. Aksi takdirde öğrencilerden olan beklentilerimizi gerçekçi temeller üzerine oturtamamış oluruz. Örneğin yaptığım bir ziyarette öğrencimin evinde televizyon olmadığını görmem, ödevinde karşısına çıkan televizyonda izleyip en çok beğendiğiniz reklamı çiziniz etkinliğini yapamamasını hoş görebilmemi, ona farklı alternatifler sunabilmemi sağlıyor. Öğrenciyi tanımaya yarayan en değerli araçlardan biridir bence veli ziyaretleri. Ve öğrencinin okulda göremediği, asla fark edemeyeceği özelliklerini görebilmesini sağlar.

5. sırada % 25 ile öğretmen ile öğrenci ve veli arasında sevgi ve saygının artması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-4: Evet, veli ziyaretlerini çok gerekli buluyorum. Bu ziyaretler, öğretmen ile öğrenci arasına, veli ile öğretmen arasına çok güçlü köprüler atıyor. Aralarında bulunan muhabbet, sevgi ve saygıyı arttırıyor. Birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlıyor. Öğretmenin, özellikle öğrencilerinin hangi ortamda ders çalıştığını, hangi koşullarda yaşadığını bilmesi elzemdir diye düşünüyorum. Aksi takdirde öğrencilerden olan beklentilerimizi gerçekçi temeller üzerine oturtamamış oluruz. Örneğin yaptığım bir ziyarette öğrencimin evinde televizyon olmadığını görmem, ödevinde karşısına çıkan televizyonda izleyip en çok beğendiğiniz reklamı çiziniz etkinliğini yapamamasını hoş görebilmemi, ona farklı alternatifler sunabilmemi sağlıyor. Öğrenciyi tanımaya yarayan en değerli araçlardan biridir bence veli ziyaretleri. Ve öğrencinin okulda göremediği, asla fark edemeyeceği özelliklerini görebilmesini sağlar.

6. sırada % 25 ile öğretmen ile öğrenci arasında daha iyi ilişki kurulması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-5: Evet, veli ziyaretlerini çok gerekli buluyorum. Bu ziyaretler, öğretmen ile öğrenci arasına, veli ile öğretmen arasına çok güçlü köprüler atıyor. Aralarında bulunan muhabbet, sevgi ve saygıyı arttırıyor. Birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlıyor. Öğretmenin, özellikle öğrencilerinin hangi ortamda ders çalıştığını, hangi koşullarda yaşadığını bilmesi elzemdir diye düşünüyorum. Aksi takdirde öğrencilerden olan beklentilerimizi gerçekçi temeller üzerine oturtamamış oluruz. Örneğin yaptığım bir ziyarette öğrencimin evinde televizyon olmadığını görmem, ödevinde karşısına çıkan televizyonda izleyip en çok beğendiğiniz reklamı çiziniz etkinliğini yapamamasını hoş görebilmemi, ona farklı alternatifler sunabilmemi sağlıyor. Öğrenciyi tanımaya yarayan en değerli araçlardan biridir bence veli ziyaretleri. Ve öğrencinin okulda göremediği, asla fark edemeyeceği özelliklerini görebilmesini sağlar.

7. sırada % 25 ile öğretmenin beklentilerini öğrenciye uygun şekillendirebilmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-7: Evet, veli ziyaretlerini çok gerekli buluyorum. Bu ziyaretler, öğretmen ile öğrenci arasına, veli ile öğretmen arasına çok güçlü köprüler atıyor. Aralarında bulunan muhabbet, sevgi ve saygıyı arttırıyor. Birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlıyor. Öğretmenin, özellikle öğrencilerinin hangi ortamda ders çalıştığını, hangi koşullarda yaşadığını bilmesi elzemdir diye düşünüyorum. Aksi takdirde öğrencilerden olan beklentilerimizi gerçekçi temeller üzerine oturtamamış oluruz. Örneğin yaptığım bir ziyarette öğrencimin evinde televizyon olmadığını görmem, ödevinde karşısına çıkan televizyonda izleyip en çok beğendiğiniz reklamı çiziniz etkinliğini yapamamasını hoş görebilmemi, ona farklı alternatifler sunabilmemi sağlıyor. Öğrenciyi tanımaya yarayan en değerli araçlardan biridir bence veli ziyaretleri. Ve öğrencinin okulda göremediği, asla fark edemeyeceği özelliklerini görebilmesini sağlar.

Öğretmenler veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenlerini; okul, öğretmen ve veli ilişkisinin tesisi, öğrencileri ve velileri tanımak, öğretmen-öğrenci, öğretmen-veli

birbirine yaklaştırmak, öğretmen ile veli ve öğrenci arasında sevgi ve saygının artması, öğretmen ile öğrenci arasında daha iyi ilişki kurulması, öğretmenin öğrencisinin yaşadığı ve ders çalıştığı koşulları öğrenmesi, öğretmenin beklentilerini öğrenciye uygun şekillendirebilmesi olarak sıralamışlardır.

4.2.2. Öğretmenlerin Veli Ziyaretlerinin Sıklığı Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin veli ziyareti yapma sıklığına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.9'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.9. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulda Veli Ziyaretleri Yapma Sıklığına İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Veli Ziyaret Sıklığı	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Öğretmenin veya velinin ihtiyaç duyduğu zaman	√	√			2	50
2) Yılda bir defa				√	1	25
3) Öğrencinin başarı durumuna bağlı olarak değişen sıklıkta			√		1	25

Öğretmenlerin, veli ziyareti yapma sıklığı hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile öğretmenin veya velinin ihtiyaç duyduğu zaman görüşü gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Gerekli olduğu her zaman.

Belli bir sınır koyulmalı mı?

Yok, ihtiyaç halinde olması gerekir diye düşünüyorum.

Öğrt2-1: Bana göre olmamalı. Belli bir süresi yani şu an yapılacak, şurada yapılacak. Bana göre olmalı. Bilmiyorum, benim için öyle. Ben istediğim zaman ya da veli istediği zaman beni çağırmalı, ben gitmeliyim. Zorunluluk olduğu zaman sıkıcı oluyor.

2. sırada % 25 ile yılda bir defa gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-2: Bu ziyaretlerin bir veli için çok özel durumlar olmadıkça yılda bir defa yapılmasının yeterli olacağını düşünmekteyim. Çünkü ziyaretine gideceğimiz veli bu ziyarete uzun süre hazırlanıyor, telaşlanıyor, zahmete giriyor. Bu durumları sık yaşatmanın çok doğru olmadığı kanaatindeyim. Bu sıklığın ve yıl boyunca yapılacak ziyaret sayısının planlanmasının öğretmene bırakılması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü öğretmen bu ziyareti isteyerek yaparsa ziyaret amacına ulaşabilir. Aksi takdirde yani belirlenen bir ziyaret sayısına ulaşmak için öğretmene zorla ziyaret yaptırmanın faydası olmayacağını düşünüyorum.

3. sırada % 25 ile öğrencinin başarı durumuna bağlı olarak değişen sıklıkta gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-3: Valla çok sık olmaması lazım, aşırı sık olmaması lazım. Yani her zaman aynı şeyleri söylemek beni sıkıyor. Yani şimdi veliler okula geldiğinde bile zaten durumu iyi olan öğrencilerin velileri çok sık uğruyor okula. Onun için her zaman döndürüp dolaştırıp aynı şeyleri, senin çocuğun çok iyi, şu şöyle, bu böyle demek istemiyorum. Ha, gelmeyenler gelse daha iyi olur. Ya da ben onlara gidebilsem, zamanım olup da onlara gitmeyi daha çok isterim.

Öğretmenler, veli ziyareti yapma sıklığı hakkındaki görüşlerini; öğretmenin veya velinin ihtiyaç duyduğu zaman, yılda bir defa, öğrencinin başarı durumuna bağlı olarak değişen sıklıkta şeklinde sıralamışlardır.

4.2.3. Öğretmenlerin Yaptıkları Veli Ziyaretlerinin Öğrencilerinin Başarı Düzeyine Etkileri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yaptıkları veli ziyaretlerinin öğrencilerinin başarılarını nasıl etkilediğine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.10'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.10. Öğretmenlerin Yaptıkları Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Başarısına Etkisi	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Öğrencinin okuduğu kitapları öğretmenine göstermesi	√				1	25
2) Ödevlerini yaparak öğretmenine göstermesi	√				1	25
3) Öğrenciyi daha çok çalışmaya motive etmesi		√		√	2	50
4) Öğrencinin başarısında pekiştireç olması				√	1	25
5) Öğrencinin başarısında geçici bir artış görülmesi			√		1	25

Öğretmenlerin yaptıkları veli ziyaretlerinin öğrencilerinin başarı düzeyine etkileri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile öğrenciyi daha çok çalışmaya motive etmesi gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-3: Başarı düzeyine... Başarı biraz daha çalışmaya bağlı, sadece motive etti diyebilirim. Çocuk dersle belki ilgilenmiyorsa bile öğretmenim benimle ilgileniyor, ben de ilgileneyim biraz dersimle diyebiliyor bazen. Ama her çocukta bu şekilde bir etki yaratmıyor. Biraz ilgisini çekebiliyoruz çocuğun. Ama çalışmaya bağlı her şey, başarı.

Öğrt4-3: Evet düşünüyorum. Bence bu ziyaretler hem başarı hem de davranış açısından olumlu pekiştireçlerdir. Benim gözlemlediğim özellikle ziyaretin hemen sonrasında çocuklarda ciddi bir çalışma isteği artışı olmasıdır. Çocuklar öğretmenin ona bu ziyareti gerçekleştirerek daha da değer verdiğini hissediyor ve onu mutlu edebilmek adına daha çok ders çalışabiliyor.

2. sırada % 25 ile öğrencinin okuduğu kitapları öğretmenine göstermesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Kesinlikle düşünüyorum. Çocukların çok çok hoşuna gidiyor. Ben yine aynı ismi vereceğim. üzerinde etkili olması beni çok mutlu etti. Daha sonra'lara gittim. okuduğu kitapları getiriyor, ödevlerini yapmış getiriyor. İşte öğretmenim bizim evimiz burası, ben burada oynuyorum. Yani kendine ait özel bölgelerini

öğretmeniyle paylaşmış olmak onlara büyük bir güven duygusu kazandırıyor. Burası sera bölgesi, özellikle burada işçi konumunda çalışan öğrenciler o itilmişlik duygusundan kurtuluyorlar. Hani öğretmen bize de geldi demek kendilerini çok etkiliyor. Ondan ziyade anne baba da çok çok olumlu yönde etkileniyor. Ben bunları yaşadım, yaşıyorum da.

3. sırada % 25 ile ödevlerini yaparak öğretmene göstermesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-2: Kesinlikle düşünüyorum. Çocukların çok çok hoşuna gidiyor. Ben yine aynı ismi vereceğim. üzerinde etkili olması beni çok mutlu etti. Daha sonra 'lara gittim. okuduğu kitapları getiriyor, ödevlerini yapmış getiriyor. İşte öğretmenim bizim evimiz burası, ben burada oynuyorum. Yani kendine ait özel bölgelerini öğretmeniyle paylaşmış olmak onlara büyük bir güven duygusu kazandırıyor. Burası sera bölgesi, özellikle burada işçi konumunda çalışan öğrenciler o itilmişlik duygusundan kurtuluyorlar. Hani öğretmen bize de geldi demek kendilerini çok etkiliyor. Ondan ziyade anne baba da çok çok olumlu yönde etkileniyor. Ben bunları yaşadım, yaşıyorum da.

4. sırada % 25 ile öğrencinin başarısında pekiştirici olması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-4: Evet düşünüyorum. Bence bu ziyaretler hem başarı hem de davranış açısından olumlu pekiştiricilerdir. Benim gözlemlediğim özellikle ziyaretin hemen sonrasında çocuklarda ciddi bir çalışma isteği artışı olmasıdır. Çocuklar öğretmenin ona bu ziyareti gerçekleştirerek daha da değer verdiğini hissediyor ve onu mutlu edebilmek adına daha çok ders çalışabiliyor.

5. sırada % 25 ile öğrencinin başarısında geçici bir artış görülmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-5: Çok katkı sağladığına inanmıyorum. Valla iyi olan öğrenci yine iyi, kötü olan yine kötü. Ziyaretin pek bir farkını görmedim. Ha çocuk çok seviniyor, geldik diye bayram yapıyor öğretmenimiz bizim evimize geldi diye. Ha bir iki hafta etkili olabiliyoruz ama ondan sonra eski düzene geçiyorlar yani.

Öğretmenler çalıştıkları okulda yaptıkları veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine etkilerini; öğrencinin okuduğu kitapları öğretmenine göstermesi, ödevlerini yaparak öğretmenine göstermesi, öğrenciyi daha çok çalışmaya motive etmesi, öğrencinin başarısında olumlu bir pekiştirici olması, öğrencinin başarısında geçici bir artış görülmesi olarak sıralamışlardır.

4.2.4. Öğretmenlerin Veli Ziyaretlerinde Görüşme Yaptığı Konular

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin veli ziyareti sırasında hangi konularda görüşme yaptıklarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.11’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.11 Öğretmenlerin Veli Ziyareti Sırasında Veli ve Öğrenciyle Görüştüğü Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Görüşme konuları	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Okulun genel durumu	√				1	25
2) Veliye göre öğrencinin başarı durumunun veli gözüyle öğretmene aktarılması	√				1	25
3)Öğretmenin öğrencinin doğru davranışları kazanmasına ilişkin veliye tavsiyede bulunması	√				1	25
4)Öğretmene göre öğrencinin başarı durumu	√	√	√	√	4	100
5) Öğrencinin davranışları	√			√	2	50
6) Çocuğa sorumluluk bilincini aşılama	√				1	25
7) Doğru çalışma yöntemlerinin veliye aktarılması		√			1	25
8) Öğrenciyi etkileyen özel sorunlar		√			1	25
9) Öğrencinin okul dışında zamanını nasıl geçirdiği				√	1	25
10)Öğrencinin evde yaptığı çalışmalar ve çalışma yöntemi hakkında öğretmenini bilgilendirmesi				√	1	25
11) Öğrencinin yaşadığı yerdeki fiziki şartları			√		1	25
12) Öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması			√		1	25

Öğretmenlerin veli ziyaretlerinde veli ve öğrencilerle görüşme yaptıkları konular hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 100 ile öğretmene göre öğrencinin başarı durumu gelmektedir. Katılımcıların tamamı bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-4: Öncelik, okulun genel durumu, veli öğrenci ile nasıl izlenimlerde, olumlu-olumsuz. Genelde veliler hep ders durumu olarak algılıyorlar ama ben davranış olarak, sorumluluk yüklenme olarak daha çok yönlendirmeye çalışıyorum velileri. Öncelik ders durumu görüşülüyor, daha sonra da genel öğrenci yaklaşımı konuşuluyor.

Öğrt2-4: Çocuğun sınıftaki durumuyla ilgili, işte derslerdeki başarısıyla ilgili görüşmelerimiz oluyor. İşte çocuğun eksikleri neler, yapamadığı, ilgilenemediği, bilemediği konular neler bunları konuşuyoruz. Daha çok eksikleri üzerinde duruyorum ben. Yapılması gerekenleri anlatıyorum. Ne şekilde çalışılacağını. Onları söylüyorum. Aynı zamanda özel sorunları da oluyor çocukların, onları da görüşüyoruz.

Öğrt3-4: Genelde odaları var mı yok mu onu kontrol ediyoruz, ondan sonra da işte çocuğun durumunu iyi mi kötü mü, matematikte, Türkçe 'de, okumasını, problem çözmesini, dört işlemi, hangi aşamalarda olduğunu söylüyoruz. Başka da okuma, kitap okuma alışkanlığına velilerin de örnek olması gerektiğini söylüyoruz yani.

Öğrt4-4: Ziyaretlerde öğrencinin okuldaki akademik başarı durumu ve davranışları hakkında ben bilgilendirme yapıyorum. Okul dışı zamanını nasıl geçirdiği, çalışma ve ödevlerini ne şekilde gerçekleştirdiği hakkında da veli bilgilendirme yapıyor. Öğrenciyi çok yönlü değerlendirecek şekilde görüşme yapıyorum diyebilirim. Kişiliği, yapısı, hobileri, fobileri gibi onu daha iyi tanıyabileceğim özellikler hakkında görüşüyoruz.

2. sırada % 50 ile öğrencinin davranışları gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-5: Öncelik, okulun genel durumu, veli öğrenci ile nasıl izlenimlerde, olumlu-olumsuz. Genelde veliler hep ders durumu olarak algılıyorlar ama ben davranış olarak, sorumluluk yüklenme olarak daha çok yönlendirmeye çalışıyorum velileri.

Öncelik ders durumu görüşülüyor, daha sonra da genel öğrenci yaklaşımı konuşuluyor.

Öğrt4-5: Ziyaretlerde öğrencinin okuldaki akademik başarı durumu ve davranışları hakkında ben bilgilendirme yapıyorum. Okul dışı zamanını nasıl geçirdiği, çalışma ve ödevlerini ne şekilde gerçekleştirdiği hakkında da veli bilgilendirme yapıyor. Öğrenciyi çok yönlü değerlendirecek şekilde görüşme yapıyorum diyebilirim. Kişiliği, yapısı, hobileri, fobileri gibi onu daha iyi tanıyabileceğim özellikler hakkında görüşüyoruz.

3. sırada % 25 ile okulun genel durumu gelmektedir. Katılımcılardan bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Öncelik, okulun genel durumu, veli öğrenci ile nasıl izlenimlerde, olumlu-olumsuz. Genelde veliler hep ders durumu olarak algılıyorlar ama ben davranış olarak, sorumluluk yüklenme olarak daha çok yönlendirmeye çalışıyorum velileri. Öncelik ders durumu görüşülüyor, daha sonra da genel öğrenci yaklaşımı konuşuluyor.

4. sırada % 25 ile öğrencinin başarı durumunun veli bakış açısıyla öğretmene aktarılması gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-2: Öncelik, okulun genel durumu, veli öğrenci ile nasıl izlenimlerde, olumlu-olumsuz. Genelde veliler hep ders durumu olarak algılıyorlar ama ben davranış olarak, sorumluluk yüklenme olarak daha çok yönlendirmeye çalışıyorum velileri. Öncelik ders durumu görüşülüyor, daha sonra da genel öğrenci yaklaşımı konuşuluyor.

5. sırada % 25 ile öğretmenin öğrencinin doğru davranışları kazanmasına ilişkin veliye tavsiyede bulunması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-3: Öncelik, okulun genel durumu, veli öğrenci ile nasıl izlenimlerde, olumlu-olumsuz. Genelde veliler hep ders durumu olarak algılıyorlar ama ben davranış olarak, sorumluluk yüklenme olarak daha çok yönlendirmeye çalışıyorum velileri.

Öncelik ders durumu görüşülüyor, daha sonra da genel öğrenci yaklaşımı konuşuluyor.

6. sırada % 25 ile çocuğa sorumluluk bilinci aşılama gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-6: Öncelik, okulun genel durumu, veli öğrenci ile nasıl izlenimlerde, olumlu-olumsuz. Genelde veliler hep ders durumu olarak algılıyorlar ama ben davranış olarak, sorumluluk yüklenme olarak daha çok yönlendirmeye çalışıyorum velileri. Öğrenci sorumluluklarını bilmeli. Öncelik ders durumu görüşülüyor, daha sonra da genel öğrenci yaklaşımı konuşuluyor.

7. sırada % 25 ile doğru çalışma yöntemlerinin veliye aktarılması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-7: Çocuğun sınıftaki durumuyla ilgili, işte derslerdeki başarısıyla ilgili görüşmelerimiz oluyor. İşte çocuğun eksikleri neler, yapamadığı, ilgilenemediği, bilemediği konular neler bunları konuşuyoruz. Daha çok eksikleri üzerinde duruyorum ben. Yapılması gerekenleri anlatıyorum. Ne şekilde çalışılacağını. Onları söylüyorum. Aynı zamanda özel sorunları da oluyor çocukların, onları da görüşüyoruz.

8. sırada % 25 ile öğrenciyi etkileyen özel sorunlar gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-8: Çocuğun sınıftaki durumuyla ilgili, işte derslerdeki başarısıyla ilgili görüşmelerimiz oluyor. İşte çocuğun eksikleri neler, yapamadığı, ilgilenemediği, bilemediği konular neler bunları konuşuyoruz. Daha çok eksikleri üzerinde duruyorum ben. Yapılması gerekenleri anlatıyorum. Ne şekilde çalışılacağını. Onları söylüyorum. Aynı zamanda özel sorunları da oluyor çocukların, onları da görüşüyoruz.

9. sırada % 25 ile öğrencinin okul dışı zamanını nasıl geçirdiği gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-9: Ziyaretlerde öğrencinin okuldaki akademik başarı durumu ve davranışları hakkında ben bilgilendirme yapıyorum. Okul dışı zamanını nasıl geçirdiği, çalışma ve ödevlerini ne şekilde gerçekleştirdiği hakkında da veli bilgilendirme yapıyor. Öğrenciyi çok yönlü değerlendirecek şekilde görüşme yapıyorum diyebilirim. Kişiliği, yapısı, hobileri, fobileri gibi onu daha iyi tanıyabileceğim özellikler hakkında görüşüyoruz.

10. sırada % 25 ile öğrencinin evde yaptığı çalışmalar ve çalışma yöntemi hakkında öğretmenin bilgilendirilmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-10: Ziyaretlerde öğrencinin okuldaki akademik başarı durumu ve davranışları hakkında ben bilgilendirme yapıyorum. Okul dışı zamanını nasıl geçirdiği, çalışma ve ödevlerini ne şekilde gerçekleştirdiği hakkında da veli bilgilendirme yapıyor. Öğrenciyi çok yönlü değerlendirecek şekilde görüşme yapıyorum diyebilirim. Kişiliği, yapısı, hobileri, fobileri gibi onu daha iyi tanıyabileceğim özellikler hakkında görüşüyoruz.

11. sırada % 25 ile öğrencinin yaşadığı yerdeki fiziki şartları gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-11: Genelde odaları var mı yok mu onu kontrol ediyoruz, ondan sonra da işte çocuğun durumunu iyi mi kötü mü, matematikte, Türkçe 'de, okumasını, problem çözmelerini, dört işlemi, hangi aşamalarda olduğunu söylüyoruz. Başka da okuma, kitap okuma alışkanlığına velilerin de örnek olması gerektiğini söylüyoruz yani.

12. sırada % 25 ile öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-12: Genelde odaları var mı yok mu onu kontrol ediyoruz, ondan sonra da işte çocuğun durumunu iyi mi kötü mü, matematikte, Türkçe 'de, okumasını, problem çözmelerini, dört işlemi, hangi aşamalarda olduğunu söylüyoruz. Başka da okuma, kitap okuma alışkanlığına velilerin de örnek olması gerektiğini söylüyoruz yani.

Öğretmenler veli ziyaretlerinde veli ve öğrencilerle görüşme yaptıkları konuları; okulun genel durumu, öğrencinin başarı durumunun veli gözüyle öğretmene aktarılması, öğretmenin öğrencinin doğru davranışları kazanmasına ilişkin veliye tavsiyede bulunması, öğretmene göre öğrencinin başarı durumunun görüşülmesi, öğrencinin davranışları, çocuğa sorumluluk bilinci aşılama, doğru çalışma yöntemlerinin veliye aktarılması, öğrenciyi etkileyen özel sorunlar, öğrencinin okul dışı zamanını nasıl geçirdiği, öğrencinin evde yaptığı çalışmalar ve çalışma yöntemi hakkında öğretmenin bilgilendirilmesi, öğrencinin yaşadığı yerdeki fiziki şartları, öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması olarak sıralamışlardır.

4.2.5. Öğretmenlere Göre Veli Ziyaretinde Görüşülmesi Gereken/Önerilen Konular

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlere göre veli ziyaretinde görüşülmesi gereken/önerilen konulara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.12’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.12 Öğretmenlere Göre Veli Ziyaretinde Görüşülmesi Gereken/Önerilen Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Veli Ziyaretinde Görüşülmesi Önerilen Konular	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Öğrencinin başarı durumu	√	√			2	50
2) Öğrencinin duygusal gelişimi	√				1	25
3) Aile içi şiddet	√				1	25
4) Velinin öğrenciyle kaliteli vakit geçirmesi	√				1	25
5) Öğrenciye veli tarafından değer verilmesi ve sevgi gösterilmesi	√				1	25
6) Öğrenciye örf ve adetlerin veli tarafından kazandırılması	√				1	25
7) Velilerin daha etkin ödev kontrolü yapması		√			1	25
8) Öğretmen-veli işbirliği				√	1	25
9) Öğretmen tarafından öğrencinin olumlu yönlerinin dile getirilmesi				√	1	25
10) Öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması				√	1	25
11) Öğrenci başarısı için öğrencinin sorumluluğunu almada aile bireylerinin paylaşımı			√		1	25

Öğretmenlerin veli ziyaretlerinde görüşülmesi gereken/önerilen konular hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile öğrencinin başarı durumu gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Ben açıkçası, evet ders konusu görüşülmeli ...

Öğrt2-1: Çocuğun bence en çok başarısı için, hangi konularda eksiklikleri var. Bu konular üzerinde daha çok durmak gerekiyor gibime geliyor. Çünkü veli her zaman gelmiyor okula veya veli toplantılarına her zaman gelemiyor, yakalayamıyoruz veliyi. Fırsatı bulmuşken çocuğun nerede eksiği olduğunu, nasıl yanlış çalıştığını, ödevleri işte nasıl yaptığını. Ödevler çok önemli mesela, doğru yapıp yapmaması konusu. Bunları iyice veliye anlatmak gerekiyor.

2. sırada % 25 ile öğrencinin duygusal gelişimi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-2: ...dersten daha önce çocukların duygusal gelişimleri bence daha öncelikli diye düşünüyorum....Bilmiyorum, ben duygusal yönlere daha ağırlık veriyorum herhalde. Çocuğa değer vermekle ilgili şeyler, çünkü ders her şekilde öğrenilir. Yani toplama-çıkarmayı birde öğrenemeyen ikide zaten öğrenir ama küçük yaştan sorumluluk alma, eve gittiği zaman annesi babası sevgiyle yaklaştığı zaman annesine, babasına karşılık verebilmesi, teşekkür edebilmesi, bazı geleneksel davranışları öğrenebilmesi o da tabi öğretmenin veliye olan ön bilgilendirmesiyle daha iyi olacağını düşünüyorum. ...

3. sırada % 25 ile aile içi şiddet gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-3: ...Çünkü günümüzde mesela şiddet çok önemli bir sorun. Aileler, evet diyoruz ki işte televizyonlar var, gazeteler, dergiler var, aileler çocuklarına daha bilinçlidirler filan diyoruz ama bence bu çocuğa şiddet olayıyla ilgili bilgilendirme yapılabilir. ...

4. sırada % 25 ile velinin öğrenciyle kaliteli vakit geçirmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-4: ...Çocuğa değer vermekle ilgili, sevgi çocuğa eline para vermek değil, onun bir başını okşamak, onunla en azından bir saat nedir, ne değildir konuşmak. ...

5. sırada % 25 ile öğrenciye veli tarafından değer verilmesi ve sevgi gösterilmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-5: ...Çocuğa değer vermekle ilgili şeyler, çünkü ders her şekilde öğrenilir. Yani toplama-çıkarmayı birde öğrenemeyen ikide zaten öğrenir ama küçük yaştan sorumluluk alma, eve gittiği zaman annesi babası sevgiyle yaklaştığı zaman annesine, babasına karşılık verebilmesi, teşekkür edebilmesi, ...

6. sırada % 25 ile öğrenciye örf ve adetlerin veli tarafından kazandırılması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-6: ...bazı geleneksel davranışları öğrenebilmesi o da tabii öğretmenin veliye olan ön bilgilendirmesiyle daha iyi olacağını düşünüyorum. Bence duygusal konular, örf ve adetler daha öncelikli konuşulmalı diyorum.

7. sırada % 25 ile velilerin daha etkin ödev kontrolü yapması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-7: Çocuğun bence en çok başarısı için, hangi konularda eksiklikleri var. Bu konular üzerinde daha çok durmak gerekiyor gibime geliyor. Çünkü veli her zaman gelmiyor okula veya veli toplantılarına her zaman gelemiyor, yakalayamıyoruz veliyi. Fırsatı bulmuşken çocuğun nerede eksiği olduğunu, nasıl yanlış çalıştığını, ödevleri işte nasıl yaptığını. Ödevler çok önemli mesela, doğru yapıp yapmaması konusu. Bunları iyice veliye anlatmak gerekiyor.

8. sırada % 25 ile öğretmen-veli işbirliği gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-8: Eğer çocuğun okulda yaşadığı sıkıntılar varsa bunları öğretmen, evde yaşadığı sıkıntılar varsa bunlar veli mutlaka dile getirmelidir. Çünkü öğretmen-veli işbirliği, çocuğun yaşayabileceği birçok sorunu kolaylıkla çözebilir diye düşünüyorum. ...

9. sırada % 25 ile öğretmen tarafından öğrencinin olumlu yönlerinin dile getirilmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-9: ...Ayrıca çocuğun olumlu özellikleri hakkında konuşmanın hem çocuğu hem veliyi daha iyi öğrenci-veli olmaya teşvik edeceğini düşünüyorum. ...

10. sırada % 25 ile öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması gelmektedir. Bir öğretmen bu öneriyi dile getirmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-10: ...Bir de okuma konusunda yapılabilecek olumlu yönlendirmeler mutlaka konuşulmalı ve okuyan bir nesil yetişmesi için gereken çaba gösterilmelidir diye düşünüyorum.

11. sırada % 25 ile öğrenci başarısı için öğrencinin sorumluluğunu almada aile bireylerinin paylaşımı gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-11: Ben bulunduğu ortamı konuşmak ve de kardeşleri hani çocukları çok etkiliyor ya ders çalışırken, ev ödevleri konusunda konuşulmasını daha çok isterim, ev ödevlerini. Okulda biz çok verimli olamıyoruz evde de bu verimin artırılması lazım yani. Onun için işte kardeşleri olunca çocuklar ders çalışmıyor, kardeşim çalıştırtmıyor, kalemimi aldı, defterimi karaladı gibi şikâyetleri çok aldığımız için yani özellikle bunun üzerinde velilere de çocuklarınızla ilgilenmesini, kardeşleriyle anne babanın ilgilenmesini, babanın da sadece televizyon izleyip her şeyi anneye yüklememesini gerektiğini söylüyoruz.

Öğretmenler, veli ziyaretlerinde görüşülmesi gereken/önerilen konuları; öğrencinin başarı durumu, öğrencinin duygusal gelişimi, aile içi şiddet, velinin öğrenciyle kaliteli vakit geçirmesi, öğrenciye veli tarafından değer verilmesi ve sevgi gösterilmesi, öğrenciye örf ve adetlerin veli tarafından kazandırılması, velilerin daha etkin ödev kontrolü yapması, öğretmen-veli işbirliği, öğretmen tarafından öğrencinin olumlu yönlerinin dile getirilmesi, öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması, öğrenci başarısı için öğrencinin sorumluluğunu almada aile bireylerinin paylaşımı olarak sıralamışlardır.

4.2.6. Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişiklikler

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yaptıkları veli ziyaretleri sonrasında veli davranışlarında gözlemledikleri değişiklikler hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.13'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.13. Veli Ziyareti Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Ziyaret Sonrası Veli Davranışlarındaki Değişiklikler	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Velinin öğrenciyeye karşı daha anlayışlı ve yumuşak bir tavır sergilemesi	√		√	√	3	75
2) Velinin öğretmenle daha yakın ilişki kurabilmesi		√	√	√	3	75
3) Öğretmene duyulan güvenin artması		√			1	25
4)Velinin öğrencinin ders durumunu daha yakından takip etmesi			√	√	2	50
5) Veli öğretmen görüşme sıklığının artması				√	1	25

Öğretmenlerin, veli ziyareti sonrası veli davranışlarında gördükleri değişiklikler hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 75 ile velinin öğrenciyeye karşı daha anlayışlı ve yumuşak bir tavır sergilemesi gelmektedir. Üç öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Çoğunda gözlemledim. Ben mesela, bir velim özellikle ders çalıştırma konusunda ödevi kendisi alıp yapıyordu ya da seveyim derken fazlasıyla çocuğu boğuyordu. Ama işte veli görüşmesi yaptığımız zaman ve veli toplantılarında bunun akabinde yapılması ki birlikte desteklenince daha güzel oluyor, çocuklarla ilgili yaklaşım, paylaşma daha olumlu oldu. Nasıl örnek vereyim ben ona; mesela’in ailesi daha kuralcı, daha katıydı çocuğun üzerine. Fakat biraz daha rahat olması gerektiği, işte okumasının zamanla gelişeceği, ona sorumluluk vererek okumasını geliştireceği gibi önbilgiler verince bir iki hafta sonunda ‘in okumaya korkmadan yaklaştığını, çünkü bir tedirginlik vardı, annem kızarmı, bugün doğru yapamazsam babam bana ceza verir mi diye yaklaşan çocuk daha sonra öğretmenim iki tane yanlışım çıktı ama babam olsun kızım bir dahakine yaparsın diyor ki bunlar benim cümlelerim, aslında böyle yaklaşın dedim. Aileler kesinlikle öğretmenden çok etkileniyorlar.

Öğrt3-1: ...Sanki ziyaretten sonra çocuğuna daha çok değer verdi gibi geldi bana. Çocukların ödevlerini sık sık kontrol ettiklerini gördüm ziyaretten sonra. Yapması gerekenleri zaten ziyarette söylediğim için, sonrasında daha iyi takip ettiklerinin farkına vardım.

Öğrt4-1: Evet, gözlemledim. Ziyaret sonrası velilerin hem okula, hem öğretmene hem de öğrenciye karşı daha olumlu ve sıcak yaklaştığını gözlemledim. Çocuğunun derslerini daha yakından ve ilgiyle takip etmesi, okula daha sık gelmesi gibi birçok olumlu değişiklik gözlemledim. Bence bu değer verildiğini hissetmeyle alakalı. Veli bu ziyaretle hem kendisine hem çocuğuna değer verildiğini hissediyor. Bu sebeple o da hem çocuğuna hem öğretmene daha fazla değer veriyor.

2. sırada % 75 ile velinin öğretmenle daha yakın ilişki kurabilmesi gelmektedir. Üç öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-2: Gözlemledim. Daha samimi davranmaya başlıyorlar. Daha içten davranıyorlar. Önce böyle daha soğuk oluyor veliler, evlerini ziyaret ettiğiniz zaman kendilerinden biriymiş gibi görmeye başlıyorlar. Onu hissediyorum ben. Gerek ses tonlarından, gerek tavırlarından öyle hissediyorum. Daha çok güveni artıyor, öğretmene güveni artıyor.

Öğrt3-2: Veli ziyaretleri sonrasında değişiklikler oldu veli davranışlarında. Daha yakın olduk gibi geldi bana. İlişkiler daha sıcak oldu. ...

Öğrt4-2: Evet, gözlemledim. Ziyaret sonrası velilerin hem okula, hem öğretmene hem de öğrenciye karşı daha olumlu ve sıcak yaklaştığını gözlemledim. Çocuğunun derslerini daha yakından ve ilgiyle takip etmesi, okula daha sık gelmesi gibi birçok olumlu değişiklik gözlemledim. Bence bu değer verildiğini hissetmeyle alakalı. Veli bu ziyaretle hem kendisine hem çocuğuna değer verildiğini hissediyor. Bu sebeple o da hem çocuğuna hem öğretmene daha fazla değer veriyor.

3. sırada % 50 ile velinin öğrencinin ders durumunu daha yakından takip etmesi gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-4 ...Çocukların ödevlerini sık sık kontrol ettiklerini gördüm ziyaretten sonra. Yapması gerekenleri zaten ziyarette söylediğim için, sonrasında daha iyi takip ettiklerinin farkına vardım.

Öğrt4-4: ...Çocuğunun derslerini daha yakından ve ilgiyle takip etmesi, okula daha sık gelmesi gibi birçok olumlu değişiklik gözlemledim. ...

4. sırada % 25 ile öğretmene duyulan güvenin artması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-3: Gözlemledim. Daha samimi davranmaya başlıyorlar. Daha içten davranıyorlar. Önce böyle daha soğuk oluyor veliler, evlerini ziyaret ettiğiniz zaman kendilerinden biriymiş gibi görmeye başlıyorlar. Onu hissediyorum ben. Gerek ses tonlarından, gerek tavırlarından öyle hissediyorum. Daha çok güveni artıyor, öğretmene güveni artıyor.

5. sırada % 25 ile veli-öğretmen görüşme sıklığının artması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4-...Çocuğunun derslerini daha yakından ve ilgiyle takip etmesi, okula daha sık gelmesi gibi birçok olumlu değişiklik gözlemledim. Bence bu değer verildiğini hissetmeyle alakalı. Veli bu ziyaretle hem kendisine hem çocuğuna değer verildiğini hissediyor. Bu sebeple o da hem çocuğuna hem öğretmene daha fazla değer veriyor.

Öğretmenler veli ziyareti sonrası veli davranışlarındaki değişiklikleri; velinin öğrenciye karşı daha anlayışlı ve yumuşak bir tavır sergilemesi, öğretmenle daha yakın ilişki kurabilmesi, öğretmene duyulan güvenin artması, velinin öğrencinin ders durumunu daha yakından takip etmesi, veli-öğretmen görüşme sıklığının artması şeklinde ifade etmişlerdir.

4.2.7. Veli Ziyareti Sırasında Velilerin Öğrencileri Hakkında Yaptığı Açıklamaların Öğretmenin Başarısına Etkisi

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla veli ziyareti sırasında velilerin yaptığı açıklamaların öğretmenin başarısına etkisi hakkındaki görüşler ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.14'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.14. *Veli Ziyareti Sırasında Velilerin Öğrencileri Hakkında Yaptığı Açıklamaların Öğretmenin Başarısına Etkisine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Öğrenci Hakkındaki Veli Açıklamalarının Öğretmen Başarısına Etkileri	Öğrt. 1	Öğrt.2	Öğrt. 3	Öğrt.4	F	%
1) Öğretmenin öğrenci ile olan iletişimde yaptığı hataları fark edebilmesi	√				1	25
2) Öğretmenin öğrenciyi daha iyi tanıması		√			1	25
3) Velinin öğretmene verdiği dönütler ışığında öğretmenin hedefine ulaştığını görmesi			√	√	2	50

Veli ziyareti sırasında veliler tarafından öğrenciler hakkında yapılan açıklamaların öğretmen başarısına etkisi hakkındaki öğretmen görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile velinin öğretmene verdiği dönütler ışığında öğretmenin hedefine ulaştığını görmesi gelmektedir. İki öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3-3: Valla benim başarımdan memnun kalırlarsa olumlu yönde etkileniyorum ama benim hakkımda bir şey konuşurlarsa olumsuz etkileniyorum. Benim ettiğim ziyaretler çok olumluydu yani. Öğretmen takdir edilir şakildeydi.

Öğrt4-3: Evet, düşünüyorum. Çünkü çocuğun kazanmış olduğu hem olumlu hem olumsuz davranışlarda payımın olduğunu düşünüyorum. Ayrıca öğrenciyi kazandırmak istediklerimin gerçekten başarıya ulaşip ulaşmadığı hakkında da beni bilgilendiriyor. Öğrencim sınıfta kurallara uyuyor, arkadaşlarıyla nazik bir biçimde iletişime geçiyorken evde kurallara uygun davranmıyor, kardeşlerine kaba davranışlarda bulunuyorsa bu verdiğim eğitimin istenilen başarıya ulaşmadığı konusunda bana dönüt veriyor. Tersi olursa bu sefer de çocuğun alması gereken eğitimi aldığını düşünüyorum. Bunun sonucu olarak da kendimi hem başarılı hem mutlu hissediyorum.

2. sırada % 25 ile öğretmenin öğrenci ile olan iletişimde yaptığı hataları fark edebilmesi gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt1-1: Yani yılların birikimi dersen, insan çocuklardan çok şey öğreniyor, çünkü nesil değişiyor. Ben yirmi ikinci yılımda neslin değiştiğini, ben ikinci sınıfta ya dördüncü kez okutuyorum ya beşinci kez okutuyorum ve elimde diğer sınıflarla ilgili

olan dokümanlarım da var okuttuklarım, birini Erciş'te okutmuşum, Amasya'da iki kez okutmuşum, işte bir de Manisa'da okutmuşum, işte bakıyorum duygusal gözlem defteri de tutmuşum ben hepsine. Şöyle baktığım zaman etkili olduğuna inanıyorum. Neden? Akıl akıldan üstündür diye bir şey var, öğretmeniz diye her şeyi çok iyi biliyor değiliz. Evet, sınıfta çok iyi gözlem yapıyoruz ama bir anne baba gibi de değiliz. Çünkü çocukla daha çok bir arada olan anne baba. Ben şuradan artı buluyorum, aile benim etkimi evde görüyorlar. Evde o etkiyi görünce onlar da olumlu olarak dönüt yapınca çocuklara, çocuğun o etkisi de beni etkiliyor. Eğer olumsuz bir yaklaşım içerisindeysem veli diyor ki; 'Hocam, işte geçen hafta iki gün çok sıkıntıdaydı. Sordum, işte öğretmenim ona aferin dedi bana demedi, ben de aynısını yapmıştım diyor. Ben de insanım, gözümden kaçırılmış olabilirim. Onu duyduğumda düzeltiyorum. Yani beni de o yönde etkiliyor. Ben dört dörtlük bir insan değilim sonuçta. Ama veliden olumlu ya da olumsuz etkilenmek, evet, doğru, mesleki olarak artıları var.

3. sırada % 25 ile öğretmenin öğrenciyi daha iyi tanıması gelmektedir. Bir öğretmen bu görüşü ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Öğrt2-2: Ben sınıf ortamında göremediğim bazı şeyleri evlerinde daha iyi görebildim. Veya çocuğu yanlış tanımışım mesela evine gidince çok şaşırdım. Benim düşündüğüm gibi değilmiş. Onun farkına varıyorum. Öğrenciyi daha iyi tanıyorum. Ona göre de işte ailesiyle konuşunca eksikliklerini görebiliyorum. Bu da tabii benim bazı şeyleri düzeltmeme sebep oluyor. O yönden beni olumlu yönde etkiliyor. Başarımı artırıyor tabii.

Öğretmenler veli ziyareti sırasında velilerin öğrencileri hakkında yaptığı açıklamaların kendi başarılarına etkisi hakkındaki görüşlerini; öğretmenin öğrenci ile olan iletişimde yaptığı hataları fark edebilmesi, öğretmenin öğrenciyi daha iyi tanıması, velinin öğretmene verdiği dönütler ışığında öğretmenin hedefine ulaştığını görmesi olarak sıralamışlardır.

4.3. Öğrencilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

4.3.1. Öğrencilerin Veli Ziyaretlerinde Öğretmenleriyle Konuştukları Konular

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin veli ziyaretlerinde öğretmenleriyle konuştukları konularla ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.15'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.15 Öğrencilerin Veli Ziyaretlerinde Öğretmeni ile Konuştukları Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Konular	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	F	%
1)Okuldaki Dersler		√			√		√	√	√	√	√	√	8	66,66
2)Akademik başarısı	√												1	8,33
3)Yaşadığı ev ve Eşyalar		√				√	√				√	√	5	41,65
4)Devamsızlığı			√										1	8,33
5)Okulda konuşmaya çekindiği konular				√									1	8,33
6)Okul dışındaki faaliyetler					√						√		2	16,66
7)Evde yaptığı eğitsel faaliyetler					√		√						2	16,66
8)Okul ve ders harici konular						√	√						2	16,66
9)Kendini tanıtması						√							1	8,33

Öğrencilerin veli ziyaretleri sırasında öğretmenleri ile konuştukları konular yorumlanırsa; ilk sırada % 66,66 ile okuldaki dersleri gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 8 tanesi bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2-1: Dersler hakkında, evler hakkında ve eşya hakkında.

Ö5-1: Öğretmenim, matematik konusunu konuştuk.

Nelerden bahsettin sen öğretmenine?

Öğretmenim matematik sorularından anlamadıklarımı sordum öğretmenim.

Ö7-1: Derslerle ilgili, iyi olduğum şeylerden, evim hakkında, üst katı tanıttım.

Ö8-1: Siz geldiğiniz zaman öğretmenim demiştiniz derslerim iyi yalnız biraz daha okumaya çalışmalı.

Sen neler konuştun öğretmeninle?

Ders konusunda konuştum.

Ö9-1: Ders konularını.

Dersler derken?

Derslerimizde durumum hakkında konuştuk.

Ö10-1: Öğretmenimle derslerimle ilgili konuştum.

Ö11-1: Derslerim hakkında konuştum.

Başka?

Yaşadığım evi anlattım, eski okulumu ve çalıştığımız serayı gösterdim.

Ö12-1: Öğretmenim dersler nasıl diye, bir de orayı tanıttım.

2. olarak % 41,65 ile öğrencinin yaşadığı ev ve eşyalar hakkında konuşması gelmektedir.

Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 5 tanesi bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2-3: Dersler hakkında, evler hakkında ve eşya hakkında.

Ö6-3: Öğretmenim siz benim fotoğrafımı görmüştünüz öğretmenim.

Fotoğraf hakkında konuşulmuştu. Başka?

Evi tanıtmıştım.

Ö7-3: Derslerle ilgili, iyi olduğum şeylerden, evim hakkında, üst katı tanıttım.

Ö11-3: Derslerim hakkında konuştum.

Başka?

Yaşadığım evi anlattım, eski okulumu ve çalıştığımız serayı gösterdim.

Ö12-3: Öğretmenim dersler nasıl diye, bir de orayı tanıtım.

3. olarak % 16,66 ile okul dışındaki faaliyetler konusu gelmektedir.

2 öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5-6: Öğretmenim şey demiştiniz, köyde kaç saat gezdiğimi, ne zaman ders yaptığımı, okuma yaptığımı sormuştunuz.

Ö11-6: Derslerim hakkında konuştum.

Başka?

Yaşadığım evi anlattım, eski okulumu ve çalıştığımız serayı gösterdim.

4. olarak % 16,66 ile evde yaptığı eğitsel faaliyetler konusu gelmektedir.

2 öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5-7: Öğretmenim şey demiştiniz, köyde kaç saat gezdiğimi, ne zaman ders yaptığımı, okuma yaptığımı sormuştunuz.

Ö7-7: Derslerle ilgili, iyi olduğum şeylerden, evim hakkında, üst katı tanıtım.

5. olarak % 16,66 ile okul ve ders harici konular gelmektedir.

2 öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö6-8: Öğretmenim siz benim fotoğrafımı görmüştünüz öğretmenim.

Fotoğraf hakkında konuşulmuştu. Başka?

Evi tanıtmıştım.

Ö7-8: Derslerle ilgili, iyi olduğum şeylerden, evim hakkında, üst katı tanıtım.

6. olarak % 8,33 ile öğrencinin akademik başarısı gelmektedir..

Bir öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-2: Ben konuşmadım, gördüm. Daha çok anne babam konuştu. Ama normalde eğitim hayatı ile ilgili konuşuyordunuz öğretmenim.

Eğer bir yanlış anlama varsa onlara katılmadığın bir şey olursa görüş belirttiğini hatırlıyorum.

Öğretmenim, evet yani öğretmenim görüş belirttim, çünkü kendimi tembel hissetmek benim için hiç şey değil öğretmenim.

7. olarak % 8,33 ile öğrencinin devamsızlığı konusu gelmektedir.

Bir öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3-4: Mesela gelmediğim günlerden özür diledim.

Geçmişe yönelik sıkıntılar varsa bunlar hakkında konuştun. Başka?

Mesela Antalya 'da yaşadığımı söyledim. Antalya 'nın Boztepe köyünde.

Tanıttın yani, doğru mu anladım?

İsmimi, soy ismimi, annemin babamın ismini.

Onları zaten öğretmenin biliyordu gerçi ama yine de tanıştırdım mı diyorsun bir ev sahibi olarak?

Evet.

8. olarak % 8,33 ile öğrencinin okulda konuşmaya çekindiği konular gelmektedir.

Bir öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4-5: Bu ziyaretteki konuşma konularımız babamla annem sizinle konuşurken ben de dersimi çalışırım. Sonra bilemediğim konuları getirdiğimde sorarım.

Başka neler konuşturdun ya da öğretmenine neler anlatırdın? Ya da hayatın ile ilgili hangi konuları aktarırdın, hani öğretmenim ben şunu okulda konuşmuyordum ama evde şunu anlattım dediğin neler var mesela?

Şey, kendime özgü fikirlerim.

Okulda anlatmaktan çekindiğin ya da söylemeye yer olmadığı şeyler doğru mu?

Çekindiğim, evet.

9. olarak % 8,33 ile öğrencinin kendini tanıtmayı gelmektedir.

Bir öğrenci bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö6-9: Öğretmenim siz benim fotoğrafımı görmüştünüz öğretmenim.

Fotoğraf hakkında konuşulmuştu. Başka?

Evi tanıtmıştım.

Öğrenciler, veli ziyaretlerinde öğretmenleriyle konuştukları konuları; okuldaki dersler, öğrencinin akademik başarısı, öğrencinin yaşadığı ev ve eşyalar, öğrencinin devamsızlığı, öğrencinin okulda konuşmaya çekindiği konular, okul dışındaki faaliyetler, evde yaptığı eğitsel faaliyetler, okul ve ders harici konular, öğrencinin kendini tanıtmayı olarak sıralamışlardır.

4.3.2. Öğrencilerin Veli Ziyaretini Tercih Etmelerine İlişkin Nedenler:

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin veli ziyaretini tercih etme sebeplerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.16'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.16. Öğrencilerin Veli Ziyaretini Tercih Etmelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Öğrencinin Tercih														
Nedenleri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	F	%
1)Sessiz ve sakin görüşme ortamı	√									√		√	3	25
2)Görüşmede sadece aile ve aile yakınlarının bulunması	√												1	8,33
3)Velinin sağlık sorunları	√												1	8,33
4)Velinin iş yoğunluğu	√	√				√							3	25
5)Öğrencinin görüşmeye katılım isteği			√										1	8,33
6)Öğrencinin kişisel konularda kendini daha rahat ifade edebilmesi			√						√		√		3	25
7)Öğretmeniyle bireysel zaman geçirme				√			√		√				3	25
8)Zorlandığı ders konularını öğretmenine daha rahat sorması					√								1	8,33
9)Öğretmenin veli ile daha uzun süreli ve daha yakın görüşebilme imkanı										√	√	√	3	25
10) Veli ziyaretini tercih etmeme								√					1	8,33

Tablo 4.16.'ya göre öğrencilerin veli ziyaretlerini tercih etme sebepleri yorumlanırsa; ilk sırada % 25 ile sessiz ve sakin görüşme ortamı gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 katılımcıdan 3 tanesi öğrenci bu sebebi belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-1: Öğretmenim şimdi buraya gelse öğretmenim şey olacak belki başka aileler bir de burada öğrenciler var, ses oluyor. Çok rahat bir görüşme ortamı olmayacak. Orda hiç kimse olmadığı için evde daha iyi olur.

Evet, görüşme sessiz olur, peki bu görüşmeyi tercih etmenin başka sebebi var mı?

İşte öğretmenim siz biliyorsunuz öğretmenim benim iki kere, bir kere ameliyat olduğumda geldin, iki kere de bir dedem geldi bir nenem geldi. Şimdi benim ninem birazcık şey, hemen her şeye yoruluyor öğretmenim yaşlı olduğu için o da gelemeyeceği için sizin gelmeniz daha mantıklı öğretmenim.

Ö10-1: Öğretmenimizin bizim eve gelmesi daha iyi çünkü okulda hep gürültü var ama bizim ev sakin.

Bunun dışında var mı, sadece sakinlikten dolayı mı?

Şimdi benimle ilgili konuşacak öğretmenim bizim eve gelip ve ailemle daha kolay görüşecek, daha iyi konuşacak.

Ö12-1: Öğretmenim hem orda keyifli olur, bir de burada gürültü olduğu için daha rahat olur.

2. olarak % 25 ile velinin iş yoğunluğu gelmektedir. 3 öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-4: Öğretmenim şimdi buraya gelse öğretmenim şey olacak belki başka aileler bir de burada öğrenciler var, ses oluyor. Çok rahat bir görüşme ortamı olmayacak. Orda hiç kimse olmadığı için evde daha iyi olur.

Evet, görüşme sessiz olur, peki bu görüşmeyi tercih etmenin başka sebebi var mı?

İşte öğretmenim siz biliyorsunuz öğretmenim benim iki kere, bir kere ameliyat olduğumda geldin, iki kere de bir dedem geldi bir nenem geldi. Şimdi benim ninem birazcık şey, hemen her şeye yoruluyor öğretmenim yaşlı olduğu için o da gelemeyeceği için sizin gelmeniz daha mantıklı öğretmenim.

Ö2-4: Çünkü öğretmenim burada olursa annem babam belki gelmez öğretmenim, ama öğretmenim öğlenleri annem artık evde oluyor, ondan daha sık olur.

Ö6-4: Annemgil çalışıyor öğretmenim gelemiyorlar öğretmenim.

Başka sebebi var mı yoksa zaman uygunluğundan mı diyorsun?

Başka sebebi yok öğretmenim.

3. olarak % 25 ile öğrencinin kişisel konularda kendini daha rahat ifade edebilmesi gelmektedir. 3 öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3-6: Çünkü annem babam konuşunca annemgil konuşuyor, ben konuşamıyorum. Ama eve gelince herkes konuşabiliyor.

Sen diyorsun ki ben evdeyken kendi düşüncelerimi de ifade edebiliyorum.

Evet.

Başka yararları var mı sence evde görüşmenin?

Gizli bir şey söyleyeceğim mesela, okulda söyleyemiyorum, eve gidiyoruz evde beraberken söylüyorum.

Ö9-6: Çünkü öğretmenimiz bize geliyor, yakınlaşıyor. Daha rahat konuşuluyor.

Ö11-6: Yani evde daha sıcak oluyor, ben daha rahat konuşabiliyorum.

4. olarak % 25 ile öğretmeniyle bireysel zaman geçirme gelmektedir. 3 öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4-7: Öğretmenimi daha iyi görebiliyorum.

Daha iyi görebiliyorum derken burada kastın nedir?

Yani şey, daha iyi görebiliyorum derken öğretmenimi çok sevdiğimi kanıtlayabilirim.

Baş başa vakit geçirerek mi?

Evet.

Ö7-7: Çünkü derslerde her şeyi öğrettiği için evde görmek güzel oluyor.

Ö9-7: Çünkü öğretmenimiz bize geliyor, yakınlaşıyor. Daha rahat konuşuluyor.

5. olarak % 25 ile öğretmenin veli ile daha uzun süreli ve daha yakın görüşebilme imkânı gelmektedir. 3 öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö10-9: Öğretmenimizin bizim eve gelmesi daha iyi çünkü okulda hep gürültü var ama bizim ev sakin.

Bunun dışında var mı, sadece sakinlikten dolayı mı?

Şimdi benimle ilgili konuşacak öğretmenim bizim eve gelip ve ailemle daha kolay görüşecek, daha iyi konuşacak.

Ö11-9: Yani evde daha sıcak oluyor, ben daha rahat konuşabiliyorum.

Ö12-9: Öğretmenim hem orda keyifli olur, bir de burada gürültü olduğu için daha rahat olur.

6. olarak % 8,33 ile görüşmede sadece aile ve aile yakınlarının bulunması gelmektedir. Bir öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö1-2: Öğretmenim şimdi buraya gelse öğretmenim şey olacak belki başka aileler bir de burada öğrenciler var, ses oluyor. Çok rahat bir görüşme ortamı olmayacak. Orda hiç kimse olmadığı için evde daha iyi olur.

Evet, görüşme sessiz olur, peki bu görüşmeyi tercih etmenin başka sebebi var mı?

İşte öğretmenim siz biliyorsunuz öğretmenim benim iki kere, bir kere ameliyat olduğumda geldin, iki kere de bir dedem geldi bir nenem geldi. Şimdi benim ninem birazcık şey, hemen her şeye yoruluyor öğretmenim yaşlı olduğu için o da gelemeyeceği için sizin gelmeniz daha mantıklı öğretmenim.

7. olarak % 8,33 ile velinin sağlık sorunları gelmektedir. Bir öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö1-3: Öğretmenim şimdi buraya gelse öğretmenim şey olacak belki başka aileler bir de burada öğrenciler var, ses oluyor. Çok rahat bir görüşme ortamı olmayacak. Orda hiç kimse olmadığı için evde daha iyi olur.

Evet, görüşme sessiz olur, peki bu görüşmeyi tercih etmenin başka sebebi var mı?

İşte öğretmenim siz biliyorsunuz öğretmenim benim iki kere, bir kere ameliyat olduğumda geldin, iki kere de bir dedem geldi bir nenem geldi. Şimdi benim ninem birazcık şey, hemen her şeye yoruluyor öğretmenim yaşlı olduğu için o da gelemeyeceği için sizin gelmeniz daha mantıklı öğretmenim.

8. olarak % 8,33 ile öğrencinin görüşmeye katılım isteği gelmektedir. Bir öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö3-5: Çünkü annem babam konuşunca annemgil konuşuyor, ben konuşamıyorum. Ama eve gelince herkes konuşabiliyor.

Sen diyorsun ki ben evdeyken kendi düşüncelerimi de ifade edebiliyorum.

Evet.

Başka yararları var mı sence evde görüşmenin?

Gizli bir şey söyleyeceğim mesela, okulda söyleyemiyorum, eve gidiyoruz evde beraberken söylüyorum.

9. olarak % 8,33 ile zorlandığı ders konularını öğretmenine daha rahat sorması gelmektedir. Bir öğrenci bu sebebi ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö5-8: Her gün öğretmenim daha güzel çeşitli yemekler yerim. Daha mutlu olurum.

Başka neler olabilir?

Öğretmenim derslerimi, anlayamadıklarımı size söyleyebilirim.

Çok daha rahat konuşabilirsin doğru mu anladım?

Evet öğretmenim.

10. olarak % 8,33 ile veli ziyaretini tercih etmeme' gelmektedir. Bir öğrenci diğer arkadaşlarını aksine veli ziyaretini değil, okulda yapılan veli-öğretmen görüşmesini tercih etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö8-10: Anne babam gelsin daha iyi.

Neden?

Sizin gelmenize gerek yok öğretmenim.

Öğretmenin yorulmasın diye mi düşünüyorsun?

Evet.

Peki, tamam, öğretmenin yorulmadığını varsay... Sence hangisi daha güzel oluyor?

Anne babamın gelmesi.

Bunun için özel bir tercihin var mı?

Yok.

Öğrenciler, veli ziyaretini tercih etmelerine ilişkin sebepleri; sessiz ve sakin görüşme ortamı, görüşmede sadece aile ve aile yakınlarının bulunması, velinin sağlık sorunları, velinin iş yoğunluğu, öğrencinin görüşmeye katılım isteği, öğrencinin kişisel konularda kendini daha rahat ifade edebilmesi, öğretmeniyle bireysel zaman geçirme, zorlandığı ders konularını öğretmene daha rahat sorma, öğretmenin veli ile daha uzun süreli ve daha yakın görüşebilme imkânı, veli ziyaretini tercih etmeme olarak sıralamışlardır.

4.3.3. Veli Ziyareti Sonrasında Öğrencilerin Ders Başarıları ve Çalışma Sürelerindeki Değişiklikler

Bu değişiklikleri tespit etmek amacıyla öğrencilerin görüşleriyle ilgili frekans ve yüzde dağılımları belirlenmiştir. Tablo 4.17’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.17. Öğrencilerin Veli Ziyareti Sonrasında Öğrencilerin Ders Başarıları ve Çalışma Sürelerindeki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Öğrencinin Ders Başarı ve Çalışma Süresindeki Değişiklikler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	F	%
1)Öğrencinin çalışma süresinin artması	√							√		√	√		4	33,33
2)Öğrencinin başarısının artması		√			√		√		√				4	33,33
3)Öğrencinin ödevlerini daha özenerek yapması			√			√							2	16,66
4)Öğrencinin düzenli okuma alışkanlığı süresinin artması				√	√	√		√		√			5	41,66
5)Öğrencinin daha düzenli çalışması					√								1	8,33
6)Öğrencide herhangi bir değişikliğin olmaması												√	1	8,33

Veli ziyareti sonrasında öğrencilerin ders başarıları ve çalışma sürelerindeki değişiklikler hakkındaki görüşler yorumlanırsa; ilk sırada % 41,66 ile öğrencinin kitap okuma süresinin artması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 5 tanesi kitap okuma süresinde artış olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4-4: Zaten kitabımı her gün okuyorum yeterince. Şey öğretmenim varken bir on beş on altı sayfa daha fazla okudum.

Peki, o süreçten sonra, yani öğretmenim bize geldi ben daha da planlı olacağım diye kendi kendine böyle bir konuşma ya da kararın oldu mu senin?

Hayır.

Çalışmaların konusunda bu sende olumlu bir etki yarattı mı?

Yarattı.

Ö5-4: Evet, öğretmenim, fenden çok artım oldu.

Çalışmalarını daha düzenli mi yapmaya başladın?

Evet öğretmenim.

Okumanda bir artma oldu mu ya da soru mu çözdün?

Biraz artma oldu. İlk önce artmıştı sonra azaldı.

O zaman bu ziyaret sık yapılacak olsa sen daha çok okursun diyebilir miyiz?

Evet öğretmenim.

Ö6-4: Ben öğretmenim gittiğimde ödevimi yapıyordum, daha düzenli yaptım.

Okumanda bir artış oldu mu? Bu ziyaretten sonra okumam arttı diyebilir misin?

Biraz arttı öğretmenim.

Ö8-4: Oldu.

Nasıl bir değişiklik oldu?

Söz vermiştim öğretmenim derslerime daha iyi çalıştım.

Okumanla ilgili bir değişiklik oldu mu?

Daha çok okudum.

Ö10-4: Oldu, derslerime daha çok yöneldim.

Bu seni motive mi etti çok çalışman için, nasıl bir görevi oldu?

Mesela önceden okumaya pek önem vermiyordum ama sizi görünce daha çok okudum.

2. sırada % 33,33 ile öğrencinin çalışma süresinin artması gelmektedir.

Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 4 tanesi ders çalışma sürelerinde artış olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-1: Öğretmenim eskiden ödevimi eve geliyordum, yarım saat filan oturuyordum, şimdi eve gittiğim gibi elbiselerim indikten sonra ödevimi yapıyorum öğretmenim, zamanım kalınca da okuma yapıyorum öğretmenim.

Peki, bu ziyaret sonrasında mı gerçekleşen bir durum?

Eee, şey öğretmenim ameliyat olduğumda geldiğinde öyle değildi, ders çalışmıyordum öğretmenim o zaman, geçen sene de geldiniz herhalde, evet doğru, geldiniz, o zamandan sonra ben geldiğim gibi ödevimi bitiriyorum.

Ö8-1: Oldu.

Nasıl bir değişiklik oldu?

Söz vermiştim öğretmenim derslerime daha iyi çalıştım.

Okumanla ilgili bir değişiklik oldu mu?

Daha çok okudum.

Ö10-1: Oldu, derslerime daha çok yöneldim.

Bu seni motive mi etti çok çalışman için, nasıl bir görevi oldu?

Mesela önceden okumaya pek önem vermiyordum ama sizi görünce daha çok okudum.

Ö11-1: Öğretmenim gelince daha da çok çalışmalıyım dedim kendime. O bize emek vermiş ben de çalışmalıyım dedim.

3. sırada % 33,33 ile öğrencinin başarısının artması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 4 tanesi başarılarında artış olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2-2: Evet öğretmenim..

Ne yönden bir değişme oldu?

Daha da başarılı oldum.

Ö5-2: Evet, öğretmenim, fenden çok artım oldu.

Çalışmalarını daha düzenli mi yapmaya başladın?

Evet öğretmenim.

Okumanda bir artma oldu mu ya da soru mu çözdün?

Biraz artma oldu. İlk önce artmıştı sonra azaldı.

O zaman bu ziyaret sık yapılacak olsa sen daha çok okursun diyebilir miyiz?

Evet öğretmenim.

Ö7-2: Ders durumum arttı. Derslerde, konu anlatımında daha iyi oldum.

Ö9-2: Oldu.

Nasıl?

Çünkü daha başarılı olabildim.

4. sırada % 16,66 ile öğrencinin ödevlerini daha özenerek yapması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 2 tanesi ödevlerini daha özenli yaptıklarını belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3-3: Değişiklik oldu. Ödevlerimi yapmaya başladım.

Yapmıyordun da mı yapmaya başladın yoksa daha düzenli mi yapmaya başladın?

Daha düzenli oldu.

Başka, başka ne etkilere yol açmış olabilir?

Ödevlerimi yapmaya başladım.

Ö6-3: Ben öğretmenim gittiğimde ödevimi yapıyordum, daha düzenli yaptım.

Okumanda bir artış oldu mu? Bu ziyaretten sonra okumam arttı diyebilir misin?

Biraz arttı öğretmenim.

5. sırada % 8,33 ile öğrencinin daha düzenli çalışması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden bir tanesi daha düzenli çalıştığını belirtmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö5-5: Evet, öğretmenim, fenden çok artım oldu.

Çalışmalarını daha düzenli mi yapmaya başladın?

Evet öğretmenim.

Okumanda bir artma oldu mu ya da soru mu çözdün?

Biraz artma oldu. İlk önce artmıştı sonra azaldı.

O zaman bu ziyaret sık yapılacak olsa sen daha çok okursun diyebilir miyiz?

Evet öğretmenim.

6. sırada % 8,33 ile öğrencide herhangi bir değişikliğin olmaması gelmektedir.

Araştırmaya katılan 12 öğrenciden bir tanesi ziyaretin kendisinde başarı ve çalışma süresi açısından herhangi bir değişikliğe yol açmadığını belirtmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö12-6: Olmadı.

Öğrenciler veli ziyareti sonrasında ders başarıları ve çalışma sürelerindeki değişiklikleri; çalışma süresinin artması, başarısının artması, öğrencinin ödevlerini daha özenerek yapması, kitap okuma süresinin artması, daha düzenli çalışması, öğrencide herhangi bir değişikliğin olmaması olarak sıralamışlardır.

4.3.4. Veli Ziyareti Sonrasında Velilerin Çocuklarının Ders Takibindeki Değişiklikleri

Bu değişiklikleri tespit etmek amacıyla öğrencilerin bu konu hakkındaki görüşleriyle ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.18’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.18. *Veli Ziyareti Sonrasında Velilerin Çocuklarının Ders Takibindeki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Veli Ziyareti Sonrasında Ebeveyn Takibindeki Değişiklikler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	F	%
1)Anne-Babanın çocuğun ödevlerini takibindeki artış	√	√	√	√				√	√	√	√		8	66,66
2)Kitapların çantaya ders programına uygun koyulduğunun kontrolü			√					√					2	16,66
3)Anne-Babanın öğrencinin ödevlerine yardım etmesi				√									1	8,33
4)Öğrencinin kitap okumasının takibi					√								1	8,33
5)Okulda günlük işlenen derslerin takibi					√	√					√	√	4	33,33
6)Okulda işlenen konuların evde tekrar çalıştırılması								√					1	8,33

Veli ziyareti sonrasında velilerin çocuklarını takibindeki değişiklikler hakkındaki görüşler yorumlanırsa; İlk sırada % 66,66 ile anne-babanın çocuğun ödevlerini takibindeki artış gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 8 tanesi anne babalarının ödevlerinin takibinde artış olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-1: Anne babamın öğretmenim, biraz daha şey yapmaya başladılar. İyi etkisi oldu öğretmenim, eskiden hiç sormazlardı, bilirdilerdi ben yapıyorum, ama şimdi biliyorlar ben yapıyorum ama yine de soruyorlar öğretmenim.

Daha sık takip ediyorlar galiba doğru mu anladım? Peki, bu takip edilme güzel bir şey mi? Ne düşünüyorsun?

Güzel bir şey öğretmenim.

Ö2-1: Evet öğretmenim.

Nasıl bir değişiklik oldu?

Ödevlerime baktular.

Ö3-1: Mesela etmese hemen ödevimi kontrol ediyor, kitaplarım doğru mu, ders programım doğru mu, ben hazırlamış mıyım hazırlamamış mıyım diye kontrol ediyor.

O zaman bu ziyaretlerden sonra kontrollerin arttığını söyleyebilir miyiz? Daha sıkı bir kontrol mü oldu?

Hı hı, mesela günde iki kez kontrol ediyor. Bir sabah bir de akşam.

Ö4-1: Oldu.

Ne gibi oldu mesela, nasıl değişiklikler oldu?

Her gün her gün ödevin bitti mi diye soruyorlardı, bilemediğin konu varsa gel yapalım dediler.

Ödevin ve derslerinle daha yakından mı ilgilendiler?

Evet.

Ö8-1: Arttı öğretmenim. Her gün diyorlar: 'Derslerinizi yaptınız mı, çantanızı ayarladınız mı?'

Ö9-1: Oldu, annem ve babam beni daha çok takip etti.

Ö10-1: Oldu.

Ne gibi?

Mesela ben bazenleri unutuyorum annemgil hatırlatıyor ödevini yaptın mı diye.

O süreçten sonra daha sık hatırlatma, takip oldu mu diyebiliriz, doğru mu anladım?

Evet.

Ö11-1: Oldu. Annem kitaplarım, defterlerime daha çok baktı.

2. sırada % 33,33 ile okulda günlük işlenen derslerin takibi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 4 tanesi anne babalarının okulda günlük işledikleri dersi takip ettiklerini belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5-5: Evet, öğretmenim, benim okumalarım bakıyorlardı. Ne ders işlediklerimi soruyorlardı.

Ö6-5: Öğretmenim birinci sınıfta çok takip ediyorlardı, dördüncü sınıfa kadar biraz düştü öğretmenim. İşleri de olduğu için.

Peki, bu ziyaretten sonra arttığını söyleyebilir miyiz?

Evet öğretmenim.

Ö11-5: Oldu. Annem kitaplarıma, defterlerime daha çok baktı. Beni tebrik etti.

Ö12-5: Evet öğretmenim, oldu. Olumlu oldu.

3. sırada % 16,66 ile kitapların çantaya ders programına uygun koyulduğunun kontrolü gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 2 tanesi anne babalarının kitapların çantaya ders programına uygun koyulup koyulmadığının kontrol edildiğini belirtmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3-2: Mesela etmese hemen ödevimi kontrol ediyor, kitaplarım doğru mu, ders programım doğru mu, ben hazırlamış mıyım hazırlamamış mıyım diye kontrol ediyor.

O zaman bu ziyaretlerden sonra kontrollerin arttığını söyleyebilir miyiz? Daha sıkı bir kontrol mü oldu?

Hı hı, mesela günde iki kez kontrol ediyor. Bir sabah bir de akşam.

Ö8-2: Arttı öğretmenim. Her gün diyorlar: 'Derslerinizi yaptınız mı, çantanızı ayarladınız mı?'

4. sırada % 8,33 ile anne-babanın öğrencinin ödevlerine yardım etmesi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 1 tanesi anne babasının ödevlerinde yardım ettiğini belirtmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö4-3: Oldu.

Ne gibi oldu mesela, nasıl değişiklikler oldu?

Her gün her gün ödevin bitti mi diye soruyorlardı, bilemediğin konu varsa gel yapalım dediler.

Ödevin ve derslerinle daha yakından mı ilgilendiler?

Evet.

5. sırada % 8,33 ile öğrencinin kitap okumasının takibi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 1 tanesi anne babasının kendisinin kitap okumasını takip ettiğini belirtmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö5-4: Evet, öğretmenim, benim okumalarımı bakıyorlardı. Ne ders işlediklerimi soruyorlardı.

O zaman bu ziyaretle beraber sana olan ilgilerinin arttığını söyleyebiliriz, doğru mu anladım?

Evet öğretmenim.

6. sırada % 8,33 ile okulda işlenen konuların evde tekrar çalıştırılması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 1 tanesi anne babasının okulda işlenen konuları evde tekrar çalıştırdığını belirtmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö7-6: Oldu öğretmenim.

Ne yönden bir değişme oldu?

Öğretmenim onlar da beni çalıştırıyor. Öğretmenim çarpım tablosunda bana yardım ettiler.

Öğrenciler veli ziyareti sonrasında anne ve babalarının ders takibindeki değişikliklerini; anne-babanın çocuğun ödevlerini takibindeki artışı, kitapların çantaya ders programına uygun koyulduğunun kontrolü, anne-babanın öğrencinin ödevlerine yardım etmesi, öğrencinin kitap okumasının takibi, okulda günlük işlenen derslerin takibi, okulda işlenen konuların evde tekrar çalıştırılması olarak sıralamışlardır.

4.3.5. Öğrencilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin veli ziyaretleri hakkındaki önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.19.'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.19. Öğrencilerin Veli Ziyaretlerine Dair Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Veli Ziyaretlerine İlişkin Öneriler	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	F	%
1)Ziyaretlerin daha uzun olması	√	√			√		√			√	√		6	50
2)Ziyaretlerin daha sık gerçekleşmesi	√	√	√	√	√		√	√	√		√	√	2	83,33
3)Eğitim-öğretim yılı zamanı dışında da veli ziyareti yapılması				√									1	8,33
4)Ders saatleri dışında veli ziyareti yapılması					√				√			√	3	25
5)Anne-Babanın çalışma saatlerine göre veli ziyareti planlanması				√		√							2	16,33

Öğrencilerin veli ziyaretlerine ilişkin önerileri yorumlanırsa; ilk sırada % 83,33 ile ziyaretlerin daha sık yapılması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 10 tanesi veli ziyaretlerinin daha sık yapılmasını önermiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-2: Öğretmenim ilk olarak biraz uzun olmasını isterim. Süre olarak biraz daha uzun olsun. Çünkü geçen gittiğimizde hemen zaten gelmek zorunda kaldık. Süre uzun olunca da öğretmenim daha çok konuşulur, sohbet edilir.

Peki, sayıya dair bir önerin var mı? Yani ziyaret sayısına dair bir önerin var mı yoksa bu ziyaret sayısı iyi mi?

İyi değil öğretmenim, daha çok olmalı.

Mesela ne kadar çok olsun?

Öğretmenim düşünüyüm, bu yıl boyunca en az iki kere daha gelmelisiniz.

Ö2-2: Öğretmenim daha da uzun olsun.

Sıklığına dair bir isteğin var mı? Daha çok olsun, daha az olsun?

Öğretmenim daha da çok olsun.

Ö3-2: Öğretmenim daha çok gelsin. Mesela tatillerde daha çok gelsin.

Tatillerde olmasını neden özellikle istiyorsun? Tatillerin özelliği ne?

Tatillerde mesela şimdi okul zamanı gidince hem derslerimden geri kalıyorum hem de öğretmenim konu anlatamıyor. Tatillerde daha çabuk oluyor.(unutma)

Unutulmadan dolayı, öğretmenimi görsem...

Hem arkadaşlarımdan geride kalmıyor, hem siz konunuzda geri kalmıyorsunuz.

Doğru anladıysam dediklerini ders işlenmediği için napayım diyorsun sen öğretmenim gelirse konularımı hatırlarım, öğretmenimle konuşuruz mu diyorsun?

Evet.

Ö4-2: Şey, ben sık sık gelmesini istiyorum.

Ziyaret süreleri sence ne kadar olmalı ya da hangi vakitler olsa güzel olur?

Hangi vakit olsa, öğleden sonra olsa iyi olur.

Öğleden sonra, okul sonrası mı sence daha güzel?

Okul sonrası.

Neden okul sonrası tercih edersin?

Çünkü annem babam çalışıyorlar. İşleri bittikten sonra eve geliyorlar. Vakitleri oluyor.

O zaman daha mı rahat görüşürsünüz?

Evet.

Ö5-2: Öğretmenim her gün gelin, çok gelin. Süresi çok olsun öğretmenim.

Ö7-2: Öğretmenim, daha uzun süre kalsın. Daha çok yapılsın.

Ö8-2: Daha çok gelsin.

Süreye yönelik bir önerin var mı? 45 dakika yeterli mi?

45 dakika yeterli öğretmenim.

Bazenleri biz de gelebiliriz öğretmenime.

Ö9-2: Hafta sonu ve daha sık gelsin.

Neden hafta sonunu tercih edersin peki?

Çünkü hafta içleri öğretmenimiz okulda. Daha rahat oluruz.

Ö11-2: Öğretmenim daha çok gelmeli ve gelince daha çok oturmalıyız. Öyle daha güzel olur.

Ö12-2: Öğretmenim boş zamanlarınızda, istediğiniz zamanlarda daha da çok gelsin.

2. sırada % 50 ile ziyaretlerin daha uzun olması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 6 tanesi bu ziyaretlerin daha uzun olmasını önermiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-1: Öğretmenim ilk olarak biraz uzun olmasını isterim. Süre olarak biraz daha uzun olsun. Çünkü geçen gittiğimizde hemen zaten gelmek zorunda kaldık. Süre uzun olunca da öğretmenim daha çok konuşulur, sohbet edilir.

Peki, sayıya dair bir önerin var mı? Yani ziyaret sayısına dair bir önerin var mı yoksa bu ziyaret sayısı iyi mi?

İyi değil öğretmenim, daha çok olmalı.

Mesela ne kadar çok olsun?

Öğretmenim düşünüyüm, bu yıl boyunca en az iki kere daha gelmelisiniz.

Ö2-1: Öğretmenim daha da uzun olsun.

Sıklığına dair bir isteğin var mı? Daha çok olsun, daha az olsun?

Öğretmenim daha da çok olsun.

Ö5-1: Öğretmenim her gün gelin, çok gelin. Süresi çok olsun öğretmenim.

Ö7-1: Öğretmenim, daha uzun süre kalsın. Daha çok yapılınsın.

Ö10-1: Mesela gelirse daha çok mutlu olurum. O yorulmasın diye babam da gelip alabilir evinden.

Peki, süre konusunda ne düşünüyorsun?

Öğretmenimiz geldiğinde daha uzun sürsün.

Ö11-1: Öğretmenim daha çok gelmeli ve gelince daha çok oturmalıyız. Öyle daha güzel olur.

3. sırada % 25 ile veli ziyaretlerinin ders saatleri dışında yapılması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 3 tanesi veli ziyaretlerinin ders saatleri dışında yapılmasını önermiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4-4: Şey, ben sık sık gelmesini istiyorum.

Ziyaret süreleri sence ne kadar olmalı ya da hangi vakitler olsa güzel olur?

Hangi vakit olsa, öğleden sonra olsa iyi olur.

Öğleden sonra, okul sonrası mı sence daha güzel?

Okul sonrası.

Neden okul sonrası tercih edersin?

Çünkü annem babam çalışıyorlar. İşleri bittikten sonra eve geliyorlar. Vakitleri oluyor.

O zaman daha mı rahat görüşürsünüz?

Evet.

Ö9-4: Hafta sonu ve daha sık gelsin.

Neden hafta sonunu tercih edersin peki?

Çünkü hafta içleri öğretmenimiz okulda. Daha rahat oluruz.

Ö12-4: Öğretmenim boş zamanlarınızda, istediğiniz zamanlarda daha da çok gelsin.

4. sırada % 16,66 ile anne-babanın çalışma saatlerine göre veli ziyareti planlanması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 2 tanesi veli ziyaretlerinin anne-babalarının çalışma saatlerine göre planlanmasını önermiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4-5: Şey, ben sık sık gelmesini istiyorum.

Ziyaret süreleri sence ne kadar olmalı ya da hangi vakitler olsa güzel olur?

Hangi vakit olsa, öğleden sonra olsa iyi olur.

Öğleden sonra, okul sonrası mı sence daha güzel?

Okul sonrası.

Neden okul sonrası tercih edersin?

Çünkü annem babam çalışıyorlar. İşleri bittikten sonra eve geliyorlar. Vakitleri oluyor.

O zaman daha mı rahat görüşürsünüz?

Evet.

Ö6: Biz sabah çalışıyoruz öğretmenim.

5. sırada % 8,33 ile eğitim-öğretim yılı dışında da veli ziyareti yapılması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 1 tanesi eğitim-öğretim yılı dışında da veli ziyareti yapılmasını önermiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

Ö3-3: Öğretmenim daha çok gelsin. Mesela tatillerde daha çok gelsin.

Tatillerde olmasını neden özellikle istiyorsun? Tatillerin özelliği ne?

Tatillerde mesela şimdi okul zamanı gidince hem derslerimden geri kalıyorum hem de öğretmenim konu anlatamıyor. Tatillerde daha çabuk oluyor.(unutma)

Unutulmadan dolayı, öğretmenimi görsem...

Hem arkadaşlarımdan geride kalmıyor, hem siz konunuzda geri kalmıyorsunuz.

Doğru anladıysam dediklerini ders işlenmediği için napayım diyorsun sen öğretmenim gelirse konularımı hatırlarım, öğretmenimle konuşuruz mu diyorsun?

Hı hth. (Kafasını yukarı aşağı salladı.)

Öğrenciler veli ziyaretlerine dair önerilerini; ziyaretlerin daha sık yapılması, ziyaretlerin daha uzun olması, ders saatleri dışında veli ziyaretlerinin yapılması,

anne-babanın çalışma saatlerine göre veli ziyaretlerinin planlanması, eğitim-öğretim yılı dışında da veli ziyareti yapılması olarak sıralamışlardır.

4.3.6. Öğrencilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin veli ziyareti öncesi beklentileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.20’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.20 Öğrencilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Öğrenci Beklentileri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	F	%
1)Ebeveynin öğretmenine ikramda bulunması	√	√	√	√	√		√						6	50
2)Veli ile öğretmenin öğrenci hakkında daha uzun konuşması	√								√	√			3	25
3)Öğrencinin zorlandığı konularda öğretmenine daha rahat soru sorması		√											1	8,33
4)Veli, öğrenci ve öğretmenin birlikte sohbet etmesi			√		√								2	16,66
5)Öğrencinin öğretmeniyle paylaşımında bulunması			√		√			√			√		4	33,33
6)Öğrencinin öğretmeniyle güzel vakit geçirmesi				√								√	2	16,66
7)Öğrencinin yaşadığı yeri öğretmenine tanıtması						√	√				√		3	25

Öğrencilerin veli ziyaretleri öncesindeki beklentileri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 50 ile ebeveynin öğretmenine ikramda bulunma beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 6 tanesi bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-1: Düşünüyüm öğretmenim, geleceğinizi biliyordum öğretmenim. Annem zaten bana demişti yapabilirsem yemek, çay yapabilirim. O öyle düşündüm zaten, o söylemeden önce, her zaman diyordu öğretmenin bir gün gelsin zaten yapacağım. İşte onu bekledim, onu düşünüyordum. İşte zaten her yemekten sonra benim babam içer öğretmenim çay. Alışkın olmuş.

Peki, senin kendi açımdan beklentin neydi?

Babam fazla gelmezdi okula, fazlasıyla babamla konuştunuz.

Peki, ziyaret bu beklentilerini gerçekleştirdi mi senin? Yani ziyaret olunca evet beklediğim gibi oldu, hayallerim gibi oldu diyor musun? Nasıl geçti o açıdan, nasıl değerlendirirsin?

Oldu öğretmenim. Hem güzel de oldu. Hem düşündüğümde daha güzel oldu.

O zaman beklentilerin karşılandığı gibi beklentilerinin de ötesine mi geçti?

Evet.

Ö2-1: Öğretmenim annemin kek yapacağı vardı öğretmenim.

Beklentin neydi peki ne olacağını düşündün başka?

Öğretmenim derslerimi konuşacaktım.

Ö3-1: Öğretmenimle yürüdük, spor yapardık, hem konuşurduk. Ondan sonra köpeğimi tanıtmayı düşünüyordum.

Köpeğini tanıtmayı düşünüyordun. Bu konuda senin kişisel beklentilerin var mıydı? Hani öğretmenim gelse şöyle yaparız, böyle yaparız dediğin neler vardı?

Annemgile siz gelmeden önce mangal yapalım öğretmenim geldiğinde dedim, sonra sohbet edelim. Annem kahve yapacaktı siz gelince ben öğretmenim kahveyi götürebilir miyim dedim öğretmenim, annemden izin aldım.

Ö4-1: Öğretmenimiz bize gelecek diye hayal kuruyordum. Çay yaparız diye düşünüyordum.

Beklentilerin öğretmenime ikramda bulunurum, güzel vakit geçiririz miydi doğru mu anladım?

Evet.

Ö5-1: Öğretmenim şeyi düşünmüştüm, geziye gitmemizi.

Geziye gitmemizi derken orda farklı şeyler konuşulur anlamında mı yoksa hani o sohbetimiz esnasında mı geçer dedin?

Sohbet öğretmenim.

Annen baban önerilerde bulunurdu geziye gidilmesi, yani sen okul dışı faaliyetleri de konuşabilirdik diye mi hayal ettin?

Evet, öğretmenim.

Peki, bu konuda konuşuldu mu, sohbeti geçti mi?

Hayır öğretmenim.

Bu konuya sıra gelmedi, başka şeylerden mi konuşuldu?

Evet, öğretmenim.

Peki, başka neler bekliyordun, öğretmenim bize gelecek, şunlar olacak dediğin, hayalini kurduğun neler vardı?

Bir de düşünmüştüm öğretmenim, annem çok güzel şey yapacaktı.

Yemekler yapacağını hayal etmiştin.

Evet.

Ö7-1: Öğretmenim eve gittiğimiz zaman annem çay yapardı. Bir de yukarıyı birlikte gezerdik.

2. sırada % 33,33 ile öğrencinin öğretmeniyle paylaşımda bulunma beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 4 tanesi bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3-5: Öğretmenimle yürürdük, spor yapardık, hem konuşurduk. Ondan sonra köpeğimi tanıtmayı düşünüyordum.

Köpeğini tanıtmayı düşünüyordun. Bu konuda senin kişisel beklentilerin var mıydı? Hani öğretmenim gelse şöyle yaparız, böyle yaparız dediğin neler vardı?

Annemgile siz gelmeden önce mangal yapalım öğretmenim geldiğinde dedim, sonra sohbet edelim. Annem kahve yapacaktı siz gelince ben öğretmenim kahveyi götürebilir miyim dedim öğretmenim, annemden izin aldım.

Ö5-5: Öğretmenim şeyi düşünmüştüm, geziye gitmemizi.

Geziye gitmemizi derken orda farklı şeyler konuşulur anlamında mı yoksa hani o sohbetimiz esnasında mı geçer dedin?

Sohbet öğretmenim.

Annen baban önerilerde bulunurdu geziye gidilmesi, yani sen okul dışı faaliyetleri de konuşabilirdik diye mi hayal ettin?

Evet, öğretmenim.

Peki, bu konuda konuşuldu mu, sohbeti geçti mi?

Hayır öğretmenim.

Bu konuya sıra gelmedi, başka şeylerden mi konuşuldu?

Evet, öğretmenim.

Peki, başka neler bekliyordun, öğretmenim bize gelecek, şunlar olacak dediğin, hayalini kurduğun neler vardı?

Bir de düşünmüştüm öğretmenim, annem çok güzel şey yapacaktı.

Yemekler yapacağını hayal etmiştin.

Evet.

Ö8-2: Belki öğretmenim bizde kalırsınız sonra beraber bir yere gideriz.

Bunun dışında var mıydı?

Mesela sürpriz yapardım ama olmadı.

Ö11-5: Öğretmenime bahçeyi, serayı gösterecektim. Köpeğimizi sevdirecektim.

3. sırada % 25 ile veli ile öğretmenin öğrenci hakkında daha uzun konuşma beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 3 tanesi bu beklentiyi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1-2: Düşüneyim öğretmenim, geleceğinizi biliyordum öğretmenim. Annem zaten bana demişti yapabilirsem yemek, çay yapabilirim. O öyle düşündüm zaten, o söylemeden önce, her zaman diyordu öğretmenin bir gün gelsin zaten yapacağım.

İşte onu bekledim, onu düşünüyordum. İşte zaten her yemekten sonra benim babam içer öğretmenim çay. Alışkın olmuş.

Peki, senin kendi açımdan beklentin neydi?

Babam fazla gelmezdi okula, fazlasıyla babamla konuştunuz.

Peki, ziyaret bu beklentilerini gerçekleştirdi mi senin? Yani ziyaret olunca evet beklediğim gibi oldu, hayallerim gibi oldu diyor musun? Nasıl geçti o açıdan, nasıl değerlendirirsin?

Oldu öğretmenim. Hem güzel de oldu. Hem düşündüğümde daha güzel oldu.

O zaman beklentilerin karşılandığı gibi beklentilerinin de ötesine mi geçti?

Evet.

Ö9-2: Babam ve annemle derslerimin daha çok konuşulacağını.

Ö10-2: Ziyaret öncesi derslerimle ilgili konuşulacağını düşünüyordum. Aynen de öyle oldu.

4. sırada % 25 ile öğrencinin yaşadığı yeri öğretmenine tanıtma beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 3 tanesi bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö6-7: Öğretmenim ziyaretten önce çok heyecanlıydım öğretmenim. Sizinle ödevlerimi yaptığım yerlere bakacaktık.

Başka?

Yemek yediğimiz yerlere bakacaktık

Ö7-7: Öğretmenim eve gittiğimiz zaman annem çay yapardı. Bir de yukarıyı birlikte gezerdik.

Ö11-7: Öğretmenime bahçeyi, serayı gösterecektim. Köpeğimizi sevdirecektim.

5. sırada % 16,66 ile veli, öğrenci ve öğretmenin birlikte sohbet etme beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 2 tanesi bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3-4: Öğretmenimle yürürdük, spor yapardık, hem konuşurduk. Ondan sonra köpeğimi tanıtmayı düşünüyordum.

Köpeğini tanıtmayı düşünüyordun. Bu konuda senin kişisel beklentilerin var mıydı? Hani öğretmenim gelse şöyle yaparız, böyle yaparız dediğin neler vardı?

Annemgile siz gelmeden önce mangal yapalım öğretmenim geldiğinde dedim, sonra sohbet edelim. Annem kahve yapacaktı siz gelince ben öğretmenim kahveyi götürebilir miyim dedim öğretmenim, annemden izin aldım.

Ö5-4: Öğretmenim şeyi düşünmüştüm, geziye gitmemizi.

Geziye gitmemizi derken orda farklı şeyler konuşulur anlamında mı yoksa hani o sohbetimiz esnasında mı geçer dedin?

Sohbet öğretmenim.

Annen baban önerilerde bulunurdu geziye gidilmesi, yani sen okul dışı faaliyetleri de konuşabilirdik diye mi hayal ettin?

Evet, öğretmenim.

Peki, bu konuda konuşuldu mu, sohbeti geçti mi?

Hayır öğretmenim.

Bu konuya sıra gelmedi, başka şeylerden mi konuşuldu?

Evet, öğretmenim.

Peki, başka neler bekliyordun, öğretmenim bize gelecek, şunlar olacak dediğin, hayalini kurduğun neler vardı?

Bir de düşünmüştüm öğretmenim, annem çok güzel şey yapacaktı.

Yemekler yapacağımı hayal etmiştin.

Evet.

6. sırada % 16,66 ile öğrencinin öğretmeniyle güzel vakit geçirme beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden 2 tanesi bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4-7: Öğretmenimiz bize gelecek diye hayal kuruyordum. Çay yaparız diye düşünüyordum.

Beklentilerin öğretmenime ikramda bulunurum, güzel vakit geçiririz miydi doğru mu anladım?

Evet.

Ö12-7: Mutlu güzel zaman geçirmek.

7. sırada % 8,33 ile öğrencinin zorlandığı konularda öğretmenine daha rahat soru sorma beklentisi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 öğrenciden bir tanesi bu beklentiyi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2-3: Öğretmenim annemin kek yapacağı vardı öğretmenim.

Beklentin neydi peki ne olacağını düşündün başka?

Öğretmenim derslerimi konuşacaktım.

Öğrenciler veli ziyareti öncesi beklentilerini; ebeveynin öğretmenine ikramda bulunması, veli ile öğretmenin öğrenci hakkında daha uzun konuşması, öğrencinin öğretmeniyle paylaşımında bulunması, öğrencinin yaşadığı yeri öğretmenine tanıtması, veli, öğrenci ve öğretmenin birlikte sohbet etmesi, öğrencinin öğretmeniyle güzel vakit geçirmesi, öğrencinin zorlandığı konularda öğretmenine daha rahat soru sorması olarak sıralamışlardır.

4.4. Velilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

4.4.1. Veli Ziyaretlerinin Faydaları Hakkındaki Veli Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin veli ziyaretlerinin faydalarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.21’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.21. *Velilerin Veli Ziyaretlerinin Faydaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Veli Ziyaretlerinin Faydaları	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Veli-Öğretmen arasındaki iletişimin artması	√					√	√						3	25
2)Velinin ziyaret sonrası mutlu olması	√												1	8,33
3)Öğretmenin veliyi daha yakından tanınması		√											1	8,33
4)Öğrenciye kendisine değer verildiğini hissettirmesi				√									1	8,33
5)Öğrencinin derse karşı ilgisinin artması					√								1	8,33
6)Öğrenci-Öğretmen arasındaki ilişkiyi güçlendirmesi						√							1	8,33
7)Öğrencinin öğretmenine karşı sevgisinin artması						√							1	8,33
8)Öğretmenin, öğrencinin okul dışında zamanını geçirdiği ortamları gözlemleyebilmesi						√							1	8,33
9)Velinin, öğrencinin akademik ve sosyal durumu hakkında bilgi alması							√	√					2	16,66
10)Veliye ve öğrenciye olumlu katkılar sağlaması								√	√			√	3	25
11)Öğrencinin akademik başarısında artış									√		√		2	16,66
12)Velinin öğrenci hakkında okul ortamında rahat paylaşamayacağı konuları bu ziyarette rahatça konuşabilmesi										√			1	8,33

Velilerin veli ziyaretlerinin faydalarına ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 25 ile veli-öğretmen arasındaki iletişimin artması gelmektedir. 3 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: Bizi de mutlu ediyor birileri tarafından ziyaret edilmek. İlişkimizi arttırıyor.

V6-1: İşte şöyle mesela, bizim için de öğretmenler içli dışlı olmak iyi bir şey. Öğrencinin durumunu, şunu bunu öğrenmek iyi bir şey.

V7-1: Çocuğumun daha çok durumlarını öğreniyorum. Daha yakından, daha detaylı öğrenme şansım oluyor. İlişki daha sıcak oluyor.

2. sırada % 25 ile veliye ve öğrenciye olumlu katkılar sağlaması gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 veliden 3 tanesi bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V8-10: Faydalı buluyorum. Kendimiz için de çocuklar için de faydalı buluyorum.

V9-10: Yani, nasıl diyeyim... Çocuğa olumlu faydaları vardır yani. Başarılı olur yani.

V12-10: Faydalı olmaz mı, elbette faydalı.

3. sırada % 16, 66 ile velinin, öğrencinin akademik ve sosyal durumu hakkında bilgi alması konusunda faydalı olduğu gelmektedir. 2 veli ziyaretlerin bu yönden faydalı olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V6-9: İşte şöyle mesela, bizim için de öğretmenler içli dışlı olmak iyi bir şey. Öğrencinin durumunu, şunu bunu öğrenmek iyi bir şey.

V7-9: Çocuğumun daha çok durumlarını öğreniyorum. Daha yakından, daha detaylı öğrenme şansım oluyor. İlişki daha sıcak oluyor.

4. sırada % 16, 66 ile öğrencinin akademik başarısında artış gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 velinin 2 tanesi bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V9-11: Yani, nasıl diyeyim... Çocuğa olumlu faydaları vardır yani. Başarılı olur yani.

V11-11: Evet. Faydalıdır tabii ki. Yani çocuğu daha da çalışkan yapar, daha iyi yapar.

5. sırada % 8,33 ile velinin ziyaret sonrası mutlu olması gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V1-2: Bizi de mutlu ediyor birileri tarafından ziyaret edilmek. İlişkimizi arttırıyor.

6. sırada % 8,33 ile öğretmenin veliyi daha yakından tanınması gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V2-3: *İnsanların, mesela ben hiç görmediğim bir insana geliyorum gidiyorum, ama evine gittiğimde daha bir başka. Daha bir nasıl bir ortamda yaşadığını, nasıl bir insan olduğunu daha iyi görüyorum yani daha insanı yakından tanıyorsun.*

7. sırada % 8,33 ile veli ziyaretinin öğrenciye kendisine değer verildiğini hissettirmesi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V3-4: *Evet faydalı. Ya çocuğun sadece okulda değil evde de ilgi gördüğünü hissetmesini sağladı yani öğretmen geldiği zaman.*

8. sırada % 8,33 ile öğrencinin derse karşı ilgisinin artması gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V4-5: *Buldum. Mesela ders yapmıyordu, hiç umursamıyordu. Öğretmen geldikten sonra değişti, daha farklı oldu.*

9. sırada % 8,33 ile öğrenci-öğretmen arasındaki ilişkiyi güçlendirmesi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V5-6: *Çocuk açısından faydalı oluyor. Çalıştığı ortamı gördüğü için öğretmen, öğretmen geliyor, benim durumumu gördü. Ben biraz daha ilgi, derslere falan şey yapayım gibisinden, öğretmenin uyarıda bulunması da faydalı oldu. Oynadığı yeri gördüğü için. Çocuğun çalıştığı ortamı gördü, aile ortamını gördü, ailenin sıcaklığını gördü. O yüzden çocukta bir katkı olduğunu düşünüyorum. Öğretmenin ziyareti, çocuğun sevmesi açısından daha iyi, olumlu etkiliyor ilişkiyi.*

10. sırada % 8,33 ile öğrencinin öğretmenine karşı sevgisinin artması gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V5-7: *Çocuk açısından faydalı oluyor. Çalıştığı ortamı gördüğü için öğretmen, öğretmen geliyor, benim durumumu gördü. Ben biraz daha ilgi, derslere falan şey yapayım gibisinden, öğretmenin uyarıda bulunması da faydalı oldu. Oynadığı yeri gördüğü için. Çocuğun çalıştığı ortamı gördü, aile ortamını gördü, ailenin sıcaklığını gördü. O yüzden çocukta bir katkı olduğunu düşünüyorum. Öğretmenin ziyareti, çocuğun sevmesi açısından daha iyi, olumlu etkiliyor ilişkiyi.*

11. sırada % 8,33 ile öğretmenin, öğrencinin okul dışında zamanını geçirdiği ortamları gözlemleyebilmesi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V5-8: Çocuk açısından faydalı oluyor. Çalıştığı ortamı gördüğü için öğretmen, öğretmen geliyor, benim durumumu gördü. Ben biraz daha ilgi, derslere falan şey yapayım gibisinden, öğretmenin uyarıda bulunması da faydalı oldu. Oynadığı yeri gördüğü için. Çocuğun çalıştığı ortamı gördü, aile ortamını gördü, ailenin sıcaklığını gördü. O yüzden çocukta bir katkı olduğunu düşünüyorum. Öğretmenin ziyareti, çocuğun sevmesi açısından daha iyi, olumlu etkiliyor ilişkiyi.

12. sırada % 8,33 ile velinin öğrenci hakkında okul ortamında rahat paylaşamayacağı konuların bu ziyarette rahatça konuşması gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V10-12: Çocuğumun burada konuşamadığımızı daha rahat konuşuyoruz. Daha rahat konuşma yaratıyoruz. Ondan sonra, bundan dolayı.

Veliler veli ziyaretlerinin faydalarını; veli-öğretmen arasındaki iletişimin artması, velinin ziyaret sonrası mutlu olması, öğretmenin veliyi daha yakından tanınması, veli ziyaretinin öğrenciye kendisine değer verildiğini hissettirmesi, öğrencinin derse karşı ilgisinin artması, öğrenci-öğretmen arasındaki ilişkiyi güçlendirmesi, öğrencinin öğretmenine karşı sevgisinin artması, öğretmenin, öğrencinin okul dışında zamanını geçirdiği ortamları gözlemleyebilmesi, velinin öğrencinin akademik ve sosyal durumu hakkında bilgi alması, veliye ve öğrenciye olumlu katkılar sağlaması, öğrencinin akademik başarısında artış, velinin öğrenci hakkında okul ortamında rahat paylaşamayacağı konuları bu ziyarette rahatça konuşması olarak sıralamışlardır.

4.4.2. Veli Ziyaretlerinde Görüşülen Konular Hakkında Veli Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla veli ziyaretinde görüşülen konular hakkında veli görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.22’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.22 Veli Ziyaretlerinde Görüşülen Konulara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Veli Ziyaretlerinde Görüşülen Konular	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Öğrencinin okuldaki davranışları	√	√	√				√		√				5	41,66
2)Öğrenci ve velinin evdeki yaşam alanı ve yaşam koşulları	√				√							√	3	25
3)Öğrenci hijyeni	√												1	8,33
4)Öğrencinin okuldaki sosyal gelişim	√	√					√						3	25
5)Öğrencinin akademik başarısı		√	√	√		√	√	√	√	√	√	√	10	83,33
6)Öğrenci-Öğretmen iletişimi		√											1	8,33
7)Öğrencinin nasıl doğru yöntemlerle çalışacağı					√		√			√			3	25
8)Velinin sosyo-ekonomik durumu								√					1	8,33

Velilerin veli ziyaretlerinde görüşülen konular hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 83,33 ile öğrencinin akademik başarısı gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 veliden 10 tanesi bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-5: Okul hakkında, mesela okulda nasıl bir durumda çocuk, dersleri hakkında, arkadaşlarıyla nasıl geçiniyor, öğretmeniyle nasıl geçiniyor, o anlamda yani.

V3-5: Okul durumu, genel durumu, aklına gelebilecek her şeyi. Çocukla ilgili her şey. Mesela evde farklı davranabiliyor, acaba sınıfta nasıl? Evde yaptığını sınıfta da aynı şekilde yapabiliyor mu? Veya Sınıfta belki derse katılmak istemiyor olabilir, herkesin içinde konuşmaktansa evde konuşmak daha iyi oluyor. Daha rahat konuşuyoruz en azından.

V4-5: Genelde öğrencilerin, çocukların durumunu konuştuk zaten. Genelde çocuklar üzerinden, başarısından konuştuk.

V6-5: Şimdi hocam, öğrencinin başarı durumu, nelerde şey yapıyor zorlanıyor, ona göre öğretmenden bilgi şey yaptık. Başka da bir şey aklıma gelmiyor.

V7-5: *Yaptığımız ziyaretlerde çocuğumuzun durumunu, sınıf içindeki durumu, çocuğun etkinliği, derslere katılımı nasıl, okuması düzenli mi, öğretmenimizden bilgi alıyoruz, o şekilde bize yol gösteriyor, biz de o şekilde uygulama yapıyoruz.*

V8-5: *Öğretim konusunda, mesela atıyorum kendi şahsımız hakkında, iş durumu gibi veya herhangi bir şey. Genelde çocuklar üstüne..*

V9-5: *İşte bizim kızın durumu nasıldır, okulda nasıldır, terbiyesi nasıldır gibi konular.*

V10-5: *Çocuğumun derslerle ilgili ön plana çıkması. Daha iyi bir öğrenci, başarının, nasıl başarılı olur çocuğum. Hangi derslerden ne yapabilirim. Bunlardan konuşmuştuk. Ders başarı durumu. Okul başarısı.*

V11-5: *..... 'nın dersleri, okuldaki başarısı, yazılıları gibi konulardan.*

V12-5: *Çocuklardan, işte çocukların çalışma durumlarından, işte bu ev aile durumlarından, ders başarı durumundan, çalışkan olmasından.*

2. sırada % 41, 66 ile öğrencinin okuldaki davranışları gelmektedir. 5 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: *Yanlış hatırlamıyorsam çocuğun okuldaki hal ve hareketleri, evdeki düzeni. Temizliği. Çocuklarla ilgili arkadaşlık durumu. Onlardı yani.*

V2-1: *Okul hakkında, mesela okulda nasıl bir durumda çocuk, dersleri hakkında, arkadaşlarıyla nasıl geçiniyor, öğretmeniyle nasıl geçiniyor, o anlamda yani.*

V3-1: *Okul durumu, genel durumu, aklına gelebilecek her şeyi. Çocukla ilgili her şey. Mesela evde farklı davranabiliyor, acaba sınıfta nasıl? Evde yaptığını sınıfta da aynı şekilde yapabiliyor mu? Veya Sınıfta belki derse katılmak istemiyor olabilir, herkesin içinde konuşmaktansa evde konuşmak daha iyi oluyor. Daha rahat konuşuyoruz en azından.*

V7-1: *Yaptığımız ziyaretlerde çocuğumuzun durumunu, sınıf içindeki durumu, çocuğun etkinliği, derslere katılımı nasıl, okuması düzenli mi, öğretmenimizden bilgi alıyoruz, o şekilde bize yol gösteriyor, biz de o şekilde uygulama yapıyoruz.*

V9-1: *İşte bizim kızın durumu nasıldır, okulda nasıldır, terbiyesi nasıldır gibi konular.*

3. sırada % 25 ile öğrenci ve velinin evdeki yaşam alanı ve yaşam koşulları gelmektedir. 3 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-2: *Yanlış hatırlamıyorsam çocuğun okuldaki hal ve hareketleri, evdeki düzeni. Temizliği. Çocuklarla ilgili arkadaşlık durumu. Onlardı yani.*

V5-2: *Ailenin ne durumda olduğu, aile durumu hakkında, çocuğun mesela kaldığı, nasıl ders yaptığı nerede ders çalıştığı, masası var mı gibi. Masası yok ama biz yine de misafir geldiği zaman diğer odalarda çalışması, televizyon izleyip, ders çalıştığı bölümleri gördü. Yani o yönden, onlar hakkında konuşuldu. Ne kadar televizyon izlemesi, mesela planlama yapıldı. Çocuğa katkısı olması açısından. O yönden iyiydi yani.*

V12-2: *Çocuklardan, işte çocukların çalışma durumlarından, işte bu ev aile durumlarından, ders başarı durumundan, çalışkan olmasından.*

4. sırada % 25 ile öğrencinin okuldaki sosyal gelişimi gelmektedir. 3 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-4: *Yanlış hatırlamıyorsam çocuğun okuldaki hal ve hareketleri, evdeki düzeni. Temizliği. Çocuklarla ilgili arkadaşlık durumu. Onlardı yani.*

V2-4: *Okul hakkında, mesela okulda nasıl bir durumda çocuk, dersleri hakkında, arkadaşlarıyla nasıl geçiniyor, öğretmeniyile nasıl geçiniyor, o anlamda yani.*

V7-4: *Yaptığımız ziyaretlerde çocuğumuzun durumunu, sınıf içindeki durumu, çocuğun etkinliği, derslere katılımı nasıl, okuması düzenli mi, öğretmenimizden bilgi alıyoruz, o şekilde bize yol gösteriyor, biz de o şekilde uygulama yapıyoruz.*

5. sırada % 25 ile öğrencinin nasıl doğru yöntemlerle çalışacağı gelmektedir. 3 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5-7: *Ailenin ne durumda olduğu, aile durumu hakkında, çocuğun mesela kaldığı, nasıl ders yaptığı nerede ders çalıştığı, masası var mı gibi. Masası yok ama biz yine de misafir geldiği zaman diğer odalarda çalışması, televizyon izleyip, ders çalıştığı*

bölümleri gördü. Yani o yönden, onlar hakkında konuşuldu. Ne kadar televizyon izlemesi, mesela planlama yapıldı. Çocuğa katkısı olması açısından. O yönden iyiydi yani.

V7-7: Yaptığımız ziyaretlerde çocuğumuzun durumunu, sınıf içindeki durumu, çocuğun etkinliği, derslere katılımı nasıl, okuması düzenli mi, öğretmenimizden bilgi alıyoruz, o şekilde bize yol gösteriyor, biz de o şekilde uygulama yapıyoruz.

V10-7: Çocuğumun derslerle ilgili ön plana çıkması. Daha iyi bir öğrenci, başarının, nasıl başarılı olur çocuğum. Hangi derslerden ne yapabilirim. Bunlardan konuşmuştuk. Ders başarı durumu. Okul başarısı.

6. sırada % 8,33 ile öğrenci hijyeni gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V1-3: Yanlış hatırlamıyorsam çocuğun okuldaki hal ve hareketleri, evdeki düzeni. Temizliği. Çocuklarla ilgili arkadaşlık durumu. Onlardı yani.

7. sırada % 8,33 ile öğrenci-öğretmen iletişimi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V2-6: Okul hakkında, mesela okulda nasıl bir durumda çocuk, dersleri hakkında, arkadaşlarıyla nasıl geçiniyor, öğretmeniyle nasıl geçiniyor, o anlamda yani.

8. sırada % 8,33 ile velinin sosyo-ekonomik durumu gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V8-8: Öğretim konusunda, mesela atıyorum kendi şahsımız hakkında, iş durumu gibi veya herhangi bir şey. Genelde çocuklar üstüne..

Veliler veli ziyaretlerinde görüşülen konuları; öğrencinin okuldaki davranışları, öğrenci ve velinin evdeki yaşam alanı ve yaşam koşulları, öğrenci hijyeni, öğrencinin okuldaki sosyal gelişimi, öğrencinin akademik başarısı, öğrenci-öğretmen iletişimi, öğrencinin nasıl doğru yöntemlerle çalışacağı ve velinin sosyo-ekonomik durumu olarak sıralamışlardır.

4.4.3. Velilerin Öğretmenle Görüşme Tercihlerine İlişkin Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin öğretmenle görüşme tercihlerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.23'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.23. *Velilerin Öğretmenle Görüşme Tercihlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Velilerin Öğretmenle Görüşme Şekli Tercihi	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Veli ziyareti	√		√	√		√	√	√		√	√	√	9	75
2)Okulda öğretmenle yapılan bireysel görüşme					√								1	8,33
3)Her iki görüşme şekli		√							√				2	16,66

Velilerin öğretmenle görüşme tercihinine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 75 ile veli ziyareti gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 veliden 9 tanesi bu tercihi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: Ya şimdi eve kadar gelmesi çocuk için daha iyi. Ha, o öğretmene zahmet verir ev ev dolaşması. O açıdan eğer sıkıntı olmazsa tek tek dolaşmak, bizim için daha iyi.

V3-1: Evde baş başa görüşmeyi. Şimdi okulda öğretmenin zaten zamanını alacağız. Zaman kısıtlı olunca her şey anlatılmayacağı için. On dakikalık teneffüsünü de almak istemiyoruz. Daha rahat görüşme açısından. Hem zaman kısıtlı olmaz.

V4-1: Bence öğretmenin gelmesi çocuklar açısından daha faydalı.

V6-1: Ev daha iyi oluyor gibi geliyor hocam.

V7-1: Yani ikisini de tercihimiz tabiki var. Okulda yaptığımız görüşmelerde sınıfımızdaki tüm velilerle beraber konuştuğumuz için tam tabi evde konuştuğumuz gibi olmuyor. Evdeki birebir olduğu için çocuğun durumunu daha iyi öğreniyoruz, daha iyi soruyoruz. Evdekinin, birebir, faydaları daha iyi.

V8-1: Bizdeyken daha rahat konuşuyorum. Atıyorum mesela çocukların yanında ben bir şey söylemek istemiyorum. Daha özel şeyler konuşuluyor.

V10-1: İkinci şık. Öğretmenin gelmesi. Çocuğumun dersleriyle ilgili daha rahat konuşuyorum. Okulda konuşamadığım konuları evde daha rahat konuşuyorum, ikimiz karşılıklı. Özel konuların konuşulmasından dolayı çocuğumla ilgili.

V11-1: Öğretmen gelsin daha da iyidir.

Ne yönden daha iyi olduğunu düşünüyorsunuz?

Yani okulda rahat görüşülmüyor. Evde rahatız, ses yok. Yani iyidir ev.

V12-1: Evimizde daha güzel olur. Muhabbet istediğimiz şekilde olur. Daha rahat olur. Okulda her şeyi konuşamıyoruz tabi öğretmenlerle. Rahat olmuyor. Acaba öğretmenin işi mi var diye.

2. sırada % 16, 66 ile her iki görüşme şekli gelmektedir. 2 veli bu tercihi yapmıştır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-3: Fark etmez, ikisinin de faydalı olduğunu düşünüyorum.

V9-3: İkisi de olur. Yani benim için sorun değil. Öğretmen de gelir, biz de gideriz. Sorun yoktur. Çocuk için faydalı olur bunlar.

3. sırada % 8,33 ile okulda öğretmenle yapılan bireysel görüşme gelmektedir. Bir veli bu tercihi yapmıştır. Katılımcının bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5-1: Okulda daha iyi oluyor, hem gelmişken öğrencinin durumunu, okuldaki durumunu nasıl hareketleri hani arkadaşlarıyla davranışları açısından nasıl filan, hem görmüş oluyorum hem de yemeği orada yiyorlar ya, hem yemek vaktine yakın geliyorum, yiyor mu yemiyor mu onu takip etmesi açısından. Hem sade öğretmeniyle değil, diğer öğretmen arkadaşlarla gözlemediği kadarıyla, sade öğretmen teneffüste takip edemiyor, diğer öğretmenlerin de değişiklikleri, hareketleri takip etme şansı oluyor, müdürler olsun. Hem onlarla da görüşmüş oluyoruz. Daha çok yönlü oluyor. Herhangi bir öğretmen bir değişikliği gözlemleyip, dönüşte iki dakika sapıp derse ona da hayır demeyiz.

Veliler, öğretmenle görüşme şekli tercihini: veli ziyareti, okulda öğretmenle yapılan bireysel görüşme, her iki görüşme şekli olarak sıralamışlardır.

4.4.4. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencinin Akademik Başarı Düzeylerindeki Değişikliklere İlişkin Veli Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla veli ziyareti sonrası velilerin çocuklarının akademik başarı düzeylerindeki değişikliklere ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.24.'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.24. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencinin Akademik Başarı Düzeylerindeki Değişikliklere İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Öğrenci Başarı Düzeyindeki Değişiklikler	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Düzenli çalışan öğrencinin aynı şekilde çalışmaya devam etmesi	√				√								2	16,66
2)Öğrencinin akademik başarısında artış		√	√	√		√	√	√	√		√		8	66,66
3)Öğrencinin kitap okuma süresinde artış			√							√	√		3	25
4)Öğrencinin ders çalışma süresinde artış											√	√	2	16,66

Velilerin, veli ziyareti sonrası çocuklarının akademik başarı düzeylerindeki değişikliklere ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 66,66 ile öğrencinin akademik başarısında artış gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 katılımcıdan 8 tanesi bu konuyu dile getirmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-2: *Öğretmen bize geldi diye çok sevindiğini hissettim çocuğum.*

Bu derslerine yansıdı mı?

Yansıdığı zaman oluyor, artıyor başarısı.

V3-2: *Evet değişti, öğretmenim geliyor evde kontrol ediyor. Öğretmenim bana düzenli bir şekilde çalışmam gerektiğini söyledi. Onu biz de söylesek, düzenli bir şekilde öğretmenin dediği daha bir farklı oluyor. İlla aynı konu üzerinde konuşuyoruz ama öğretmen daha baskın oluyor. Onun açısından da çok iyi bir etkisi oluyor. Artış oluyor, gerçekten çok faydalı. Özellikle yatarken okuma yapıyor. En azından on sayfa okuyor.*

V4-2: *Değişti, olumlu yönde değişti.*

V6-2: *Biraz artış oldu, başarısı da biraz daha arttı.*

V7-2: *Tabiki arttı. Bize yol gösteriyor. Biz o şekilde çocuğumuzla daha çok ilgileniyoruz. İlgilendiğimiz için derslerde başarılarını sağlıyoruz.*

Peki, çocuğun kendisinde bir heves, istek artışı hissettiniz mi?

Tabi şimdi çocuğu, öğretmenin eve gelmesi çocuk tabi memnun kalıyor. Öğretmen bizimle ilgilendi, evimize geldi filan o şekilde. Ondan dolayı çocuk tabi çalışması artıyor muhakkak.

V8-2: *Oluyor. Diyor ki işte öğretmen bizim eve geldi. Mesela sevindik, biz daha iyi çalışacağız sözünü verdiler, çalıştılar.*

V9-2: *Evet. Daha iyi çalıştı sanki. Eve geldiğimde kitap vardı hep elinde. Yani iyi etkilemiştir kızımı.*

V11-2: *Kitap okuması arttı. Zaten söz vermişti ziyarette, sözünün tuttu. Çok soru çözdü.*

2. sırada % 25 ile öğrencinin kitap okuma süresinde artış gelmektedir. 3 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V3-3: *Evet değişti, öğretmenim geliyor evde kontrol ediyor. Öğretmenim bana düzenli bir şekilde çalışmam gerektiğini söyledi. Onu biz de söylesek, düzenli bir şekilde öğretmenin dediği daha bir farklı oluyor. İlla aynı konu üzerinde konuşuyoruz ama öğretmen daha baskın oluyor. Onun açısından da çok iyi bir etkisi oluyor. Artış oluyor, gerçekten çok faydalı. Özellikle yatarken okuma yapıyor. En azından on sayfa okuyor.*

V10-3: *Kitap okuma eğilimi arttı. Daha çok kitap okudu.*

V11-3: *Kitap okuması arttı. Zaten söz vermişti ziyarette, sözünün tuttu. Çok soru çözdü.*

3. sırada % 16,66 ile düzenli çalışan öğrencinin aynı şekilde çalışmaya devam etmesi gelmektedir. 2 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: *Valla benim kız 24 saat çalıştığı için, yoğun çalıştığı için aynen devam etti.*

V5-1: *Olmadı, zaten fazlasıyla çalıştığı için. Mesela ben birinci sınıftan beri filan kitapları koyuyorum. Benim kız da şimdi seneye anasınıfına başlayacak, inşallah. Ben ona diyeceğim ki bak abin zamanında bunları almış, karnelerini bile mesela klasör yapmış. Başarı belgesi filan hepsi orada duruyor.*

4. sırada % 16,66 ile öğrencinin ders çalışma süresinde artış gelmektedir. 2 veli bu konuyu dile getirmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V11-4: *Kitap okuması arttı. Zaten söz vermişti ziyarette, sözünün tuttu. Çok soru çözdü.*

V12-4: *Valla, ister istemez ufak tefek oluyor hocam. Ben olmaz desem de sen inanma. Neden dersin, şimdi öğretmeni eve varacak, şimdi babama şikâyet eder, böyle böyle. Bu olaylardan dolayı oluyor. O şekilde çekimserlikler artışa neden olur.*

Veliler veli ziyareti sonrası çocuklarının akademik başarı düzeylerindeki değişikliklere ilişkin görüşlerini; düzenli çalışan öğrencinin aynı şekilde çalışmaya devam etmesi, öğrencinin akademik başarısında artış, öğrencinin kitap okuma süresinde artış, öğrencinin ders çalışma süresinde artış olarak sıralamışlardır.

4.4.5. Veli Ziyareti Sonrası Öğrencinin Öz bakım ve Beslenme Alışkanlıklarındaki Değişikliklere İlişkin Veli Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin veli ziyareti sonrası öğrencinin öz bakım ve beslenme alışkanlıklarındaki değişiklikler hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.25'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.25. *Veli Ziyareti Sonrası Öğrencilerin Öz Bakım ve Beslenme Alışkanlıklarındaki Değişikliklere İlişkin Veli Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Öğrencilerin Öz Bakım Ve Beslenme Alışkanlıklarındaki Değişiklikler	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Öz bakım ve beslenme alışkanlıklarını kazanmış olan öğrencinin aynı şekilde bu davranışlarını devam ettirmesi		√									√	√	√	4 33,33
2)Öğrencinin öz bakım alışkanlıklarında olumlu artış		√	√	√	√	√	√	√	√	√			9	75
3)Öğrencinin beslenme alışkanlıklarında olumlu artış		√	√			√		√					4	33,33
4)Öğrencinin evde kişisel eşyalarını daha düzenli tutması								√					1	8,33

Velilerin veli ziyareti sonrası öğrencinin öz bakım ve beslenme alışkanlıklarındaki değişiklikler hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 75 ile öğrencinin öz bakım alışkanlıklarında olumlu artış gelmektedir. 9 veli bu değişikliği ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-2: *Daha çok dikkat ediyor. Çocuk elinden geldiği kadar dikkat ediyor.*

V3-2: *Çünkü kendisi tek, ayrı havlu istiyor. Kendinin ayrı kullanabileceği havlusunu istiyor. Çok faydası oluyor. Diş fırçası istiyor, diş macunu. Öğretmenimiz her gün sabah fırçalayın dedi diyor. Meyve konusunda da ben söylüyorum, evde olan meyvelerden bir tane koymaya çalışıyorum çantasına, istemiyor. Okula geliyor, öğretmeni diyor ki meyveniz var mı veya niye almadınız? Çocuk eve geliyor, diyor ki anne bana bugün niye elma, üzüm falan koymadın? Ben sana koymak istedim ama sen istemedin deyince ama öğretmenim öyle söyledi. İlla öğretmenin konuşması çok faydalı oluyor.*

V4-2: *Çok az bir değişim. Mesela hiç dişini fırçalamıyordum, siz geldikten sonra şimdi ara ara fırçalamaya başladı.*

V5-2: *Evet, önce mesela tırnaklarına falan bazen oyuna dalıyordu, kirleniyordu o daha iyi oldu. Şimdi arkadaşlarının yanında şey olacak diye dikkat etti. Dişlerini fırçalaması yönünden mesela, bu lavaboları falan kullanması yönünden, temizlik yönünden de güzel oldu.*

V6-2: *Yine de biraz daha dikkat etti diyebiliriz. Dikkatini arttırdı.*

V7-2: *Çocuğumuzun eşyalarını daha düzenli, sırtını formasını daha temiz tutuyor. Tırnak alışkanlığı... Tırnaklarını, saçının uzunluğu kısalığına dikkat ediyor.*

V8-2: *Oluyor. Olumlu yönden oldu.*

V9-2: *Temizliği... Daha çok diş fırçaladı desem. Bitmişti hemen dedi, baba alalım diye. Bunlar yani.*

V10-2: *Temizliğine ikisi de dikkat eder. Beslenmelerini de şey yaparlar. Zaten dikkatliydi, dikkatli.*

2. sırada % 33,33 ile öz bakım ve beslenme alışkanlıklarını kazanmış olan öğrencinin aynı şekilde bu davranışlarını devam ettirmesi gelmektedir. Araştırmaya katılan 12

veliden 4 tanesi bu değişikliği ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: Valla hocam, valla biz zaten normalde serbest bırakmıyoruz çocukları, mesela uyku saati, saat on oldu mu yani mutlaka yatarlar. Yani mesela geldi mi dersini yaptın mı yapmadın mı onu sorarız, hani yapıyor kendisini. Hani kızım düzenli olduğu için çok bariz bir değişiklik olmadı. Mutlu oluyor yalnız.

V10-1: Temizliğine ikisi de dikkat eder. Beslenmelerini de şey yaparlar. Zaten dikkatliydi, dikkatli.

V11-1: Çok değişmedi. Zaten o yapar kendi bakımını, yiyeceğini filan. Sorun yoktur yani.

V12-1: O durumlar aynı devam ediyor hocam.

3. sırada % 33,33 ile öğrencinin beslenme alışkanlıklarında olumlu artış gelmektedir. 4 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-3: Daha çok dikkat ediyor. Çocuk elinden geldiği kadar dikkat ediyor.

V3-3: Çünkü kendisi tek, ayrı havlu istiyor. Kendinin ayrı kullanabileceği havlusunu istiyor. Çok faydası oluyor. Diş fırçası istiyor, diş macunu. Öğretmenimiz her gün sabah fırçalayın dedi diyor. Meyve konusunda da ben söylüyorum, evde olan meyvelerden bir tane koymaya çalışıyorum çantasına, istemiyor. Okula geliyor, öğretmeni diyor ki meyveniz var mı veya niye almadınız? Çocuk eve geliyor, diyor ki anne bana bugün niye elma, üzüm falan koymadın? Ben sana koymak istedim ama sen istemedin deyince ama öğretmenim öyle söyledi. İlla öğretmenin konuşması çok faydalı oluyor.

V6-3: Yine de biraz daha dikkat etti diyebiliriz. Dikkatini arttırdı.

V8-3: Oluyor. Olumlu yönden oldu.

4. sırada % 8,33 ile öğrencinin evde kişisel eşyalarını daha düzenli tutması gelmektedir. Bir veli bu değişimden bahsetmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V7-4: *Çocuğumuzun eşyalarını daha düzenli, sırtını formasını daha temiz tutuyor. Tırnak alışkanlığı... Tırnaklarını, saçının uzunluğu kısalığına dikkat ediyor.*

Veliler veli ziyareti sonrası öğrencinin öz bakım ve beslenme alışkanlıklarındaki değişiklikleri; öz bakım ve beslenme alışkanlıklarını kazanmış olan öğrencinin aynı şekilde bu davranışlarını devam ettirmesi, öğrencinin öz bakım alışkanlıklarında olumlu artış, öğrencinin beslenme alışkanlıklarında olumlu artış, öğrencinin evde kişisel eşyalarını daha düzenli tutması olarak sıralamışlardır.

4.4.6. Velilerin Veli Ziyaretleri Konusundaki Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin veli ziyaretleri hakkındaki önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.26'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.26. *Velilerin Veli Ziyaretleri Konusundaki Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Velilerin Önerileri	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Veli ziyaretlerinin daha sık yapılması	√		√	√		√	√			√	√	√	8	66,66
2)Öğrencinin arkadaşlarının da ziyarete dahil edilmesi	√												1	8,33
3)Ziyaret tarihini veli ve öğretmenin birlikte belirlemesi		√				√							2	16,66
4)Ziyaret süresinin daha uzun olması		√	√	√	√				√	√	√		7	58,33
5)Ziyaret sıklığının ve süresinin öğretmen tarafından belirlenmesi								√					1	8,33

Velilerin veli ziyaretleri konusundaki önerileri yorumlanırsa; ilk sırada % 66,66 ile veli ziyaretlerinin daha sık yapılması gelmektedir. 8 veli bu konuyu önermiştir.. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: *Mesela senede iki sefer değil, dört sefer beş sefer olur. Hani öğrencilerle komple öğle arası, hani hafta sonu değil de, hafta sonu milleti toplamak zor olur da, kendilerine göre programları vardır. Çocukların dâhil edilmesi, dört beş sefer yapılması.*

V3-1: *Daha sık olması. Evet, süre konusunda zamanın olması açısından, oturuyorsun bir şey konuşuyorsun. Zaman kısıtlı oluyor. Çocuk da heyecanlanıyor. Bir şeyler*

anlatmaya çalışıyor. Kendini ifade etmeye çalışıyor. Okulda yapamadığını evde nasıl yaptığını anlatmaya çalışıyor. Sürenin işte biraz fazla olması daha iyi. Biraz fazlalaştırarak. Ders çıkışı mesela öğretmenin vaktinin ders içinde almamak, ders çıkışı vaktinin alınması daha iyi yani.

V4-1: Yani mesela, en azından atıyorum iki ayda bir olabilir, daha sık aralıklarla. Hani senede bir defa değil de senede altı yedi defa olabilir. Ayda bir olabilir. Hani okula zaten geliyoruz veli toplantısı oluyor. Orada da oldu mu ayda bir defaya tekabül eder. Seneye birkaç defa buraya geldiğinizde bir de beş altı da orda oldu mu daha sık irtibatta olunmuş olur.

V6-1: Sıklık olabilir mesela. Zaman, şimdi konuşulup öyle olacak bir şey. Planlı olsa daha iyi olur. Hem sizin açınızdan, hem bizim açımızdan zaman önemli. Sayı çok olsa daha iyi olur hocam.

V7-1: Ya en azından veli ziyareti senede üç dört sefer olması lazım. Öğretmenimizin istediği zaman olabilir.

V10-1: Bunu dedim ya hocam, zaman aşımı çok önemli. Yarım saat süre var. Öğle arasının kısıtlı olması hiç de iyi olmuyor.

Ne zaman yapılması sizin için uygun?

Okul çıkışlarında. Zaman sorunu olmuyor tabi. İngilizce derslerinde olabilir. Daha rahat konuşuldu. Daha çok olsa daha iyi olur. Sayısının fazla olması.

V11-1: Bence... Yani siz daha çok gelin. Bir de uzun kalırsanız yani çok konuşuruz daha. Başka şeyler de konuşuruz.

V12-1: Hocam ben isterim ki iki ise dört yapılsın. Hep olumlu. Zaten olumsuz bir şey konuşulmuyor benim anladığıma göre olumlu. Daha sık sık olsa iyi olur.

2. sırada % 58,33 ile veli ziyaret süresinin daha uzun olması gelmektedir. 7 veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-4: Olmasını isterim yani. Yani mesela, öğretmenlerimiz bize gelecek, o gün benim işim var, başka bir zaman ertelemek, yarından sonraya erteleyebilirim.

Tarihi beraber planlamayı mı kastediyorsunuz?

Evet, evet. Hastan oluyor, hastaneye gitmek zorunda kalıyorsun. Bir şey çıkıyor mesela, karşılıklı belirlemek çok faydalı oluyor. Daha uzun sürse daha güzel olur, öğretmenlerimiz okula yetişmek zorunda kalıyor. Okul kapandıktan sonra da olabilir veli ziyaretleri. Daha rahat olur o zaman.

V3-4: Daha sık olması. Evet, süre konusunda zamanın olması açısından, oturuyorsun bir şey konuşuyorsun. Zaman kısıtlı oluyor. Çocuk da heyecanlanıyor. Bir şeyler anlatmaya çalışıyor. Kendini ifade etmeye çalışıyor. Okulda yapamadığını evde nasıl yaptığını anlatmaya çalışıyor. Sürenin işte biraz fazla olması daha iyi. Biraz fazlalaştırarak. Ders çıkışı mesela öğretmenin vaktinin ders içinde almamak, ders çıkışı vaktinin alınması daha iyi yani.

V4-4: Yani mesela, en azından atıyorum iki ayda bir olabilir, daha sık aralıklarla. Hani senede bir defa değil de senede altı yedi defa olabilir. Ayda bir olabilir. Hani okula zaten geliyoruz veli toplantısı oluyor. Orada da oldu mu ayda bir defaya tekabül eder. Seneye birkaç defa buraya geldiğinizde bir de beş altı da orda oldu mu daha sık irtibatta olunmuş olur.

V5-4: Süresi açısından, öğleden sonraları, mesela okul kapandıktan sonra iyi olabilir. Öğretmeni görebiliyoruz. Ama farklı öğretmenlerle konuşma açısından okulda olması daha iyi olur. Çocuğun hareketlerinde olsun derslerinde olsun bir değişiklik olduğu zaman, veliler her zaman takip edemiyor, öğretmen gelirse ilgilenirse çok güzel olur.

V9-4: Yani, ziyaret daha uzun olsun. Daha çok muhabbet edilse iyi olur.

V10-4: Bunu dedim ya hocam, zaman aşımı çok önemli. Yarım saat süre var. Öğle arasının kısıtlı olması hiç de iyi olmuyor.

Ne zaman yapılması sizin için uygun?

Okul çıkışlarında. Zaman sorunu olmuyor tabi. İngilizce derslerinde olabilir. Daha rahat konuşuldu. Daha çok olsa daha iyi olur. Sayısının fazla olması.

V11-4: Bence... Yani siz daha çok gelin. Bir de uzun kalırsanız yani çok konuşuruz daha. Başka şeyler de konuşuruz.

3. sırada % 16,66 ile ziyaret tarihini veli ve öğretmenin birlikte belirlemesi gelmektedir. 2 veli bu öneriyi ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2-3: Olmasını isterim yani. Yani mesela, öğretmenlerimiz bize gelecek, o gün benim işim var, başka bir zaman ertelemek, yarından sonraya erteleyebilirim.

Tarihi beraber planlamayı mı kastediyorsunuz?

Evet, evet. Hastan oluyor, hastaneye gitmek zorunda kalıyorsun. Bir şey çıkıyor mesela, karşılıklı belirlemek çok faydalı oluyor. Daha uzun sürse daha güzel olur, öğretmenlerimiz okula yetişmek zorunda kalıyor. Okul kapandıktan sonra da olabilir veli ziyaretleri. Daha rahat olur o zaman.

V6-3: Sıklık olabilir mesela. Zaman, şimdi konuşulup öyle olacak bir şey. Planlı olsa daha iyi olur. Hem sizin açınızdan, hem bizim açımızdan zaman önemli. Sayı çok olsa daha iyi olur hocam.

4. sırada % 8,33 ile öğrencinin arkadaşlarının da ziyarete dahil edilmesi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

VI-2: Mesela senede iki sefer değil, dört sefer beş sefer olur. Hani öğrencilerle komple öğle arası, hani hafta sonu değil de, hafta sonu milleti toplamak zor olur da, kendilerine göre programları vardır. Çocukların dahil edilmesi, dört beş sefer yapılması.

5. sırada % 8,33 ile veli ziyaret sıklığının ve süresinin öğretmen tarafından belirlenmesi önerisi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V8-5: Şimdi, o konu benim için fark etmez. Ne kadar olursa olsun ben zamanım oldukça ben olumlu gösteririm. Süresi sizin için uygun olduğu gibi, sizin düşündüğünüz gibi olsun.

Veliler veli ziyaretleri konusunda; veli ziyaretlerinin daha sık yapılması, öğrencinin arkadaşlarının da ziyarete dahil edilmesi, ziyaret tarihini veli ve öğretmenin birlikte

belirlemesi, veli ziyaret süresinin daha uzun olması, veli ziyaret sıklığının ve süresinin öğretmen tarafından belirlenmesi gibi önerilerde bulunmuşlardır.

4.4.7. Velilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin veli ziyareti öncesi beklentilerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.27.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.27. *Velilerin Veli Ziyareti Öncesi Beklentilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı*

Velilerin Veli Ziyaretlerinden Beklentileri	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	V11	V12	F	%
1)Öğrencinin akademik başarısı hakkında bilgi almak	√	√	√	√		√	√	√	√		√	√	10	83,33
2)Öğrencinin veli ziyareti sebebiyle kendini mutlu hissetmesi√													1	8,33
3)Öğrencinin okuldaki davranışları hakkında bilgi almak		√											1	8,33
4)Veli ziyareti sırasında öğrencinin de görüşmeye katılması					√								1	8,33
5)Öğrencinin bireysel özellikleri hakkında konuşulması							√			√			2	16,66

Velilerin veli ziyareti öncesi beklentilerine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada % 83,33 ile öğrencinin akademik başarısı hakkında bilgi almak gelmektedir. Araştırmaya katılan 12 veliden 10 tanesi bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1-1: Beklentimiz kendimize göre çocuğun durumunu öğrenmekti, onu da öğrendik. Çocuğun mutlu olması. Zaten tek hedefimiz o çocuğun mutlu olması, derslerine bağlansın. Çünkü biz bunları zamanında pek göremedik. Mesela veli toplantılarına dahi kimse gelmezdi. Babam, kendisi kamyon şoförü olduğu için bir ay gelmezdi.

V2-1: Çocuğum öğretmene karşı saygılı mı mesela, şımarık mı, dersleri nasıl, öğretmeni benim çocuğumdan memnun mu, o konuları öğrenmeyi.

V3-1: Çocuğumuzun belki o an düşünebilirim mesela, çocuğumuz sınıfta katılım yapmıyor, ya da herhangi bir konuda eksik, onu düşünüyorum. Ama öğretmenimiz gelince rahatlatıyor. Çocuğumuz hakkında neyi iyi yapabiliriz, nasıl bir düzene oturtabiliriz, nasıl bir çalışma düzeni yapabiliriz. Toplantı içinde sınıfça

konusamıyoruz. Zaten herkes bir şey söylüyor ve herkesin içinde bunlar konuşulmuyor. Ondan, öğretmenimiz bize geldiği zaman gerçekten çocuğumuzun bizim açımızdan da yanlış yaptığımız şeyler oluyor, mesela bazen çok sıkıştırdığımız oluyor. Konuşuyoruz ve orta bir yol buluyoruz. Fikir danışıklığı öğretmenimizle.

V4-1: Beklentim genelde çocukla ilgiliydi. Hani çocuğun durumu, ders notları, onlarla ilgiliydi. Geldiğinizde de onları konuştuk zaten. Beklentilerimiz karşılandı.

V6-1: Beklenti olarak fazla bir şey beklemedim ama konuşulsa, tartışılrsa daha iyi olur dediğim şeyler oldu tabi. Şimdi mesela şunu sorayım mı acaba, okuması yönünden, matematik yönünden, şu yönden, bu yönden. Tabi o yönden de düşündüm. Görüşmede de karşıladım bunu.

V7-1: Ya işte, çocuğumuzun durumunu konuşuruz. Sınıf içindeki durumu, kişisel durumu, yani etkinlikleri. Bir de çocuğun mesela kendi içine kapalılığı, şeyliği, çocuğun kişisel ve bireysel özelliklerini konuşuruz anlamında beklentilerimiz vardı.

V8-1: Çocukta fark olması, fark oluyor.

V9-1: Çok bir beklentim yoktur. İşte bizim kız okusun, onu isterim ben. Onun okumasına yönelik beklerim. O olsun.

V11-1: Benim yani yoktu öyle. Hani çocuğun durumunu öğrenmeyi bekledim.

V12-1: Aynı beklediğim gibi oldu, yarı şaka yarı muhabbet. Beklemediğimiz bir şey olamaz. Beklediğimiz gibi oldu.

2. sırada % 16,66 ile öğrencinin bireysel özellikleri hakkında konuşma gelmektedir. 2 veli bu beklentiye ifade etmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V7-5: Ya işte, çocuğumuzun durumunu konuşuruz. Sınıf içindeki durumu, kişisel durumu, yani etkinlikleri. Bir de çocuğun mesela kendi içine kapalılığı, şeyliği, çocuğun kişisel ve bireysel özelliklerini konuşuruz anlamında beklentilerimiz vardı.

V10-5: 'nın dikkatsizliği vardı. Ona yönelik konuşmalar planlıyordum. Hep bunu konuşmayı bekledim.

3. sırada % 8,33 ile öğrencinin veli ziyareti sebebiyle kendini mutlu hissetmesi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

VI-2: Beklentimiz kendimize göre çocuğun durumunu öğrenmekti, onu da öğrendik. Çocuğun mutlu olması. Zaten tek hedefimiz o çocuğun mutlu olması, derslerine bağlansın. Çünkü biz bunları zamanında pek göremedik. Mesela veli toplantılarına dahi kimse gelmezdi. Babam, kendisi kamyon şoförü olduğu için bir ay gelmezdi.

4. sırada % 8,33 ile öğrencinin okuldaki davranışları hakkında bilgi almak beklentisi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V2-3: Çocuğum öğretmene karşı saygılı mı mesela, şımarık mı, dersleri nasıl, öğretmeni benim çocuğumdan memnun mu, o konuları öğrenmeyi.

5. sırada % 8,33 ile veli ziyareti sırasında öğrencinin de görüşmeye katılması beklentisi gelmektedir. Bir veli bu konuyu ifade etmiştir. Katılımcının bu konudaki görüşü aşağıda verilmiştir.

V5-4: Beklentilerimi karşıladı şöyle diyeyim, öğrencinin yanında bire bir öğretmen hem öğrencinin durumunu, hem aile durumunu konuştuğu için çocukta da bir şey yapıyor, katkısı oluyor. Kafasına onun yerleştiriyor. Öğretmenim geliyor, benimle ilgileniyor hesabına giriyor. Durumumu da gördü, ailemle benim hakkımda bire bir konuştu, bilgiler verdi. Orada daha iyi oluyor, buraya geldiğim zaman onlar teneffüste oluyor, koşturmaca ders zili çalıyor. Ne konuşulduğunu bilmiyor. Ama evde birebir konuştuğunuz zaman onun yanında da konuşuluyor. Durumunu, yaramazlığı olsun, iyi yönü olsun, kötü yönü olsun hepsini dile getirdiği için öğretmen, buna dikkat ediyor. Kaçış yolu yok. O da böyle bir dinlediği için çok avantajı orada oluyor. Diğer türlü olmuş olsaydı, o duyamayacağı için belki de çocukta değişiklik olmayacaktı. Çocuk sürecin içinde oldu, yani beklentim karşılandı.

Veliler veli ziyareti öncesi beklentilerin; öğrencinin akademik başarısı hakkında bilgi almak, öğrencinin veli ziyareti sebebiyle kendini mutlu hissetmesi, öğrencinin okuldaki davranışları hakkında bilgi almak, veli ziyareti sırasında öğrencinin de görüşmeye katılması ve öğrencinin bireysel özellikleri hakkında konuşma olarak sıralamışlardır.

4.5. Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular

Doküman analizi, araştırılan konu hakkında bilgi içeren yazılı, görsel ya da işitsel materyallerin çözümlenmesidir. Doküman analizi, tek başına veri toplama aracı olarak kullanılabilmesi gibi, gözlem ve görüşme verilerini desteklemek, yapılan çalışmanın geçerliğini artırmak amacıyla da kullanılabilir. Nitel araştırmalarda araştırma konusunun geçmişi, tarihi süreci önemli ise arşiv verileri doküman olarak kullanılabilir. Ayrıca araştırmanın veri toplama aşamasında çekilen fotoğraflar, katılımcılarla yapılan görüntü, ses kayıtları, katılımcıların yapmış oldukları çizimler de doküman olarak kullanılıp analiz edilebilir. Belgelerin incelenmesi süreci ardışık olarak, belgelere ulaşma, belgelerin özgünlüğünün kontrol edilmesi ve kullanım için izin alınması, belgelerin anlaşılması, çözümlenmesi ve veriyi kullanma aşamalarından oluşmaktadır. Doküman analizinde belirli kurum veya kişileri zor duruma sokmayacak biçimde gizlilikleri korunmalı, gerçek isimler yerine takma isimler kullanılmalı, gizliliği korumaya tanımlama veya betimleme kullanırken de dikkat edilmelidir. (Salı, 2012, s. 151-153)

Öğrencilerin evlerine yapılan veli ziyaretlerini nasıl algıladıklarını daha belirgin hale getirmek için öğrencilerden veli ziyaretlerinin onlara ne ifade ettiğini yansıtan resimler yapmaları istenmiştir. Yapılan bireysel görüşme sonuçlarına göre doküman analizi yapmak için öğrencilerin yapmış oldukları resimler incelenmiştir. Aşağıda her bir öğrencinin konuyla ilgili çizmiş olduğu resim ve bu resimlere ait betimlemeler ve yorumlar bulunmaktadır.

Şekil 4.1. Veli Ziyareti Sırasında Öğrencinin Memnuniyeti

Şekil 4.1.'de yer alan veli ziyaretini anlatan, öğrencinin ve ailesinin memnuniyetini gösteren bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin evinin misafir odası, mobilyalar, koltuk, soba, halı, avize, salondaki süs eşyaları, ikramlar (kurabiye ve çaylar) ve üç insan figürü yer almaktadır. Buradaki üç insan figürü, biri öğretmeni, biri anneyi, biri de babayı olmak üzere üç kişiyi temsil etmektedir. Resimde öğretmenin anne ve baba tarafından güler yüzle ağırlandığı, yiyecek ve içecek ikramında buldukları görülmektedir. Üç figürün hepsinin yüzlerinde mutlu bir ifade vardır. Bütün bu çizilenlerden yola çıkılarak resim şu şekilde yorumlanabilir: Öğrenci öğretmenin evine yapmış olduğu ziyaretten büyük mutluluk duymuştur. Bu mutluluk anne ve babasının yüz ifadelerinden de anlaşılmaktadır. Sobanın üstünde demlenen çayları ile ısıtılan yuvalarında öğretmenin de bulunması öğrenciyi mutlu etmiştir. Bu pozitif durum öğrencinin çizmiş olduğu halının canlı renklerinden de yansımaktadır. Halı çiziminde kullanılan canlı renkler de öğretmenin yapmış olduğu veli ziyaretinin aile ve öğrenciyi motive edici olduğunu göstermektedir. Öğretmenin yapmış olduğu veli ziyareti öğrenciyi olumlu etkilemektedir.

Şekil 4.2. Öğrencinin Veli Ziyareti Sırasında Öğretmenine Duyduğu Sevgi ve Saygıyı Çizmiş Olduğu Pankartlarla İfade Etmesi

Şekil 4.2.'de yer alan veli ziyaretinden dolayı öğrencinin ve annesinin duyduğu memnuniyeti gösteren resim bir kız öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin evinin salonu, koltuk, halı yer almaktadır. Resimdeki üç insan figüründen biri öğretmeni, biri öğrenciyi biri de öğrencinin annesini göstermektedir. Resim, öğretmen tarafından yapılan ziyaretin karşı tarafta yarattığı memnuniyeti anlatmıştır. Diğer resimlerden farklı olarak bu çalışmada yer alan öğrencinin öğretmenin ziyareti ile ilgili duygu ve düşünceleri “ Evimize Hoş Geldiniz”, “ Öğretmenim Sizi Çok Seviyorum” sloganlarıyla da pekiştirilmiştir. Sloganın üzerine çizilmiş olan nazar boncuğu öğrencinin öğretmenine duyduğu sevgiye bir zarar gelmemesini istemesi şeklinde yorumlanabilir. Öğrenci yapılmış olan bu ziyaretten dolayı çok mutlu olmuştur.

Şekil 4.3. Veli Ziyaretine Akrabalarında Katılımı ve Yaşanan Mutluluk

Şekil 4.3.'te veli ziyaretine diğer aile yakınlarının da katılımını gösteren resim bir kız öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde, öğrencinin evinin salonu, halı, soba, sobanın üstünde bulunan çaydanlık, televizyon, minderler ve evin önündeki sera bulunmaktadır. Buradaki dokuz insan figüründen biri öğretmeni, beşi aileden anne, baba, öğrencinin kendisi ve biri kız biri erkek olmak üzere iki küçük kardeşi, üçü ise o ziyarete katılan aile yakınlarını temsil etmektedir. Resimde öğretmenin evin başköşesine oturtulduğu, güler yüzle karşılandığı, içecek ikramında bulunduğu görülmektedir. Öğretmen dâhil bütün figürlerin yüzünde gülümseyen bir ifade vardır. Bütün bu çizilenlerden yola çıkılarak resim şu şekilde yorumlanabilir: Öğrenci öğretmenin yapmış olduğu ziyaretten dolayı büyük mutluluk duymuştur. Bu mutluluk, ortamda bulunanların yüz ifadelerinden de anlaşılmaktadır. Öğretmenin başköşeye oturtulması ona verilen değeri ve önemi göstermektedir. Öğrencinin çizmiş olduğu çiçekli halı deseni, öğrencinin öğretmenine duyduğu sevgiyi ve evine yapmış olduğu ziyaretten dolayı hissettiği mutluluğu yansıması şeklinde değerlendirilebilir. Öğretmenin yapmış olduğu veli ziyareti öğrenciyi sevindirmiş, öğrenci ve ailesi üzerinde olumlu bir etki bırakmıştır.

Şekil 4.4. Evine Yapılan Veli Ziyaretinden Dolayı Öğrencinin Duymuş Olduğu Mutluluğu Doğada Bulunan Canlı ve Cansız Varlıklarla Sembolleştirmesi

Şekil 4.4.'te öğretmenini elinden tutarak evlerine ziyarete götürüşünü gösteren bu resim bir kız öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin evi, öğretmenin arabası, ağaç, bulutlar, güneş, gökkuşağı, çiçek, kuşlar ve kelebekler ve iki insan figürü bulunmaktadır. Buradaki iki insan figüründen biri öğretmeni, diğeri öğrenciyi temsil etmektedir. Resimde güzel bir bahar günü öğretmenini kapıda karşılayıp evine götüren bir kız öğrenci görülmektedir. Bütün bu çizimlerden yola çıkılarak resim şu şekilde yorumlanabilir: Öğrenci, öğretmenin evine gelmesinden dolayı büyük mutluluk duymaktadır. Bu mutluluk gökkuşağı ve güzel bir bahar gününde gezen kelebekler, kuşlar ve çiçek ile resme yansıtılmıştır. Baharın gelişi gibi öğretmenin gelişinin de büyük mutluluk uyandırdığı görülmektedir. Kullanılan renklerin canlılığı öğretmenin yaptığı ziyaretin öğrencide olumlu duygular oluşturduğunu ve onu olumlu etkilediğini göstermektedir.

Şekil 4.5. Veli Ziyaretinin Öğrencide Yarattığı Sevincin Çizime Sembolik Olarak Yansıması

Şekil 4.5.'te kalp şeklinde tasarladığı evine öğretmeni ile birlikte öğrencinin girişini gösteren resim bir kız öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin kalp şeklinde çizilmiş bir evi, bir ağaç ve iki insan figürü bulunmaktadır. Buradaki iki insan figüründen biri öğretmeni diğeri ise öğrenciyi temsil etmektedir. Resimde öğretmeni kalp şeklindeki evine götüren bir öğrenci görülmektedir. Bütün bu çizimlerden yola çıkılarak resim şu şekilde yorumlanabilir: Öğrenci öğretmenini çok sevmektedir ve öğretmenin evine gelmesini öğretmenin ona değer verdiğinin bir göstergesi olarak düşünmüş ve öğrencinin bu ziyaret sonucunda öğretmenine olan sevgisi artmıştır. Bu sevgi, evin kalp şeklinde tasarlanması ile öğrencinin resminde yansıtılmıştır. Yine canlı renklerin seçimi de bu ziyaretin öğrenci açısından olumlu duygulara yol açtığını göstermektedir.

Şekil 4.6. Veli Ziyaretinden Memnuluk Duyan Ebeveyn

Şekil 4.6'da öğretmeni ile oturup sohbet eden babayı gösteren bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin oturma odası, iki kanep, televizyon, halı, takvim, çam ağacı, soba ve sobanın üstünde çaydanlık ve güğüm ile iki insan figürü bulunmaktadır. Buradaki iki insan figüründen biri öğretmeni, diğeri ise babayı temsil etmektedir. Resimde öğretmeni ile sohbet edip çay içen baba görülmektedir. Baba ve öğretmenin yüzü gülmektedir. Bütün bu çizimlerden yola çıkılarak resim şu şekilde yorumlanabilir: Öğrenci öğretmenin yaptığı ziyaretten dolayı mutludur ve bunu çizmiş olduğu gülen yüzler ile ifade etmektedir. Ayrıca takvimde ve ağacın altında yazan 'Perşembe' öğrencinin evine gerçekleştirilen veli ziyaretinin yapıldığı gündür. Bu durum öğrencinin o ziyareti unutmadığını, o günün onun için önemli olduğunu ifade etmesi açısından önemlidir.

Şekil 4.7. Veli Ziyaretinden Dolayı Mutlu Olan Ebeveynin ve Öğrencinin Öğretmenine Duyduğu Sevgiyi Çizimine Sembolik Olarak Yansıtması

Şekil 4.7.'de öğretmenini evin içinde babası ve kendisiyle otururken gösteren bu resim bir kız öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin evi, öğretmenin arabası, kalpler, güneş ve bulutlar ile üç adet insan figürü bulunmaktadır. Buradaki üç figürden biri öğretmeni, biri babayı diğeri ise öğrenciyi temsil etmektedir. Resimde öğretmen ile baba oturup sohbet etmektedir, öğrenci ise onlara ikramda bulunmaktadır. Resim şu şekilde yorumlanabilir: Üç figürün de yüzündeki gülümsemeden dolayı yapılan bu ziyaret öğrenciyi ve ebeveynini memnun etmiştir. Resimde çizilmiş olan kalpler, öğrencinin öğretmenine duyduğu sevgiyi göstermektedir. Öğretmenin arabasını, büyük bir kalbin içine çizmesi ise öğrencinin öğretmenine büyük değer verip onu çok sevdiğini belirtmektedir.

Şekil 4.8. Veli Ziyaretine Verilen Önem ve Bu Ziyaretten Dolayı Duyulan Memnuniyet

Şekil 4.8.'de evine ziyarete gelen öğretmenin, kendisi ve ailesi tarafından karşılanmasını gösteren bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin evi, ailesinin arabası ile öğretmenin arabası, üç ağaç ve dört adet insan figürü bulunmaktadır. Buradaki dört figürden biri öğretmeni, biri babayı, biri öğrenciyi ve diğeri de öğrencinin kardeşini temsil etmektedir. Resimde öğretmen ziyarete gelmiştir ve baba ile ellerinde çiçek olan öğrenci ve kardeşi öğretmeni kapıda karşılamışlardır. Resim şu şekilde yorumlanabilir: Dört figürün de yüzünün gülmesi, öğretmenin evin dışında beklenerek karşılanması, girişte ona çiçekler sunulması öğrencinin ve ailesinin bu ziyaretten dolayı duyduğu mutluluğu ve bu ziyarete verdiği önemi göstermektedir. Öğretmenin arabasının süslü ve güzel çizilmesi öğrencinin öğretmenini güzel şeylere layık gördüğünün bir göstergesidir.

Şekil 4.9. Aile Büyükleri İle Gerçekleştirilen Veli Ziyareti

Şekil 4.9.'da aile büyüklerinin katılımı ile yapılan veli ziyaretini anlatan bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde öğrencinin oturma odası, iki kanepeler, masa, televizyon ve televizyon sehpası ile halı ve dört adet insan figürü yer almaktadır. Buradaki dört figürden biri öğretmeni, biri kolu alçıda olan dedeyi, biri nineyi, biri ise öğrenciyi temsil etmektedir. Resimde öğretmen aile büyükleri ile oturup sohbet etmektedir. Resim şu şekilde yorumlanabilir: Dört figürün de güler yüzlü çizilmesi, öğrencinin dedesi ile öğretmeni arasında mutlu bir şekilde koltukta oturması, resimde kullanılan canlı renkler bu ziyaretin öğrencide güzel duygular uyandırdığını göstermektedir. Öğretmenin yapmış olduğu bu ziyaret öğrenciyi olumlu etkilemiştir.

Şekil 4.10. Büyük Aile İle Gerçekleştirilen Veli Ziyareti ve Bu Ziyaretin Aile İçin Önemi

Şekil 4.10.'da öğretmenin, evin salonunda anne-baba, yakın akrabalar ve öğrencinin kendisi tarafından ağırlandığını gösteren bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde, sofrası, duvar saati, televizyon, televizyon sehpası, soba, minderler ve yedi adet insan figürü yer almaktadır/bulunmaktadır. Buradaki yedi figürden biri öğretmeni, biri öğrenciyi, biri anneyi, biri babayı, üçü amca ve dayıları temsil etmektedir. Resimde öğretmen anne-baba, yakın akrabalar ve öğrenci ile birlikte salonda yemek yemekteler. Sofrada öğretmeni başköşeye oturtmaları öğretmene duyulan saygı-sevgi ve verilen önemin göstergesidir. Öğretmene sofrada ikram edilen yemeklerin çeşitliliği de, bu ziyarete ailenin ve öğrencinin ne derece önem verdiğini göstermektedir. Öğretmenin gerçekleştirmiş olduğu bu ziyaret öğrenciyi olumlu etkilemiştir.

Şekil 4.11. Veli Ziyaretinin Öğrencide Yaratmış Olduğu Büyük Mutluluk

Şekil 4.11.'de öğretmenin arabasıyla geldiğini gören öğrencinin evinden çıkarak onu karşılamak için koşmasını gösteren bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde, ağaçlar, kalpler, kuşlar, güneş, Türk bayrağı, lojman, öğretmenin arabası ve bir tane insan figürü yer almaktadır. Burada yer alan insan figürü öğrenciyi temsil etmektedir. Öğrencinin, öğretmenin eve girmesini beklemeden, koşarak dışarıya çıkması ve öğretmenini bahçede karşılaması, bu ziyarete verilen önemin ve ziyaret edilmekten dolayı duyulan büyük sevincin göstergesidir. Resimde yer alan kalp figürleri öğrencinin öğretmenine duyduğu büyük sevgiyi göstermektedir. Öğretmenin gerçekleştirmiş olduğu bu ziyaret öğrenciyi olumlu etkilemiştir.

Şekil 4.12. Evin Dışında Tasvir Edilen Bir Veli Ziyareti

Şekil 4.12.'de öğretmene ailesinin serasını babası ile birlikte gösteren bu resim bir erkek öğrenci tarafından çizilmiştir. Resimde, öğrencinin evi, ailesinin ve öğretmenin arabaları, seralar, sulama kanalı, çiçekler, bir tane ağaç ve üç adet insan figürü yer almaktadır. Çizimde yer alan insan figürlerinden biri öğretmeni, biri öğrenciyi diğeri ise öğrencinin babasını temsil etmektedir. Diğer çizimlerden farklı olarak, bu resimde öğrenci veli ziyareti yapan öğretmeni evin içinde değil dışarıda, serada çizmiştir. Öğrencinin öğretmeni ile el ele tutuşarak serayı gezdirmesi, öğrencinin öğretmene duyduğu sevgiyi göstermektedir. Her üçünün de yüzündeki gülümseme ziyaretin sebep olduğu mutluluk ifadesi şeklinde yorumlanabilir. Yine, çizimde kullanılan canlı renkler bu olumlu duyguları pekiştirmektedir.

4.6. Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Velilerin ve Öğrencilerin Veli Ziyaretleri Hakkındaki Metaforik Algılarından Elde Edilen Bulgular

Katılımcıların veli ziyaretleri hakkındaki algılarını daha belirgin hale getirmek için veli ziyaretlerini neye benzettikleri (katılımcılara) sorulmuştur. Yapılan bireysel görüşmelerden aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan 30 katılımcıdan 9 kişi veli ziyaretini misafirliğe benzetmiştir. (Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö10, V8, V9, Öğrt. 2)

Ö1: Öğretmenim bilmiyorum da, ben bunu düşünüyem. Öğretmenim misafirlik olabilir. Öğretmenim nasıl oluyor, çünkü biliyorsunuz misafirlikler bir yerden bir yere gitme anlamındadır. Şimdi biz de okuldan oraya gidiyoruz. Misafirlikte hani diyoruz ya biz misafirliğe gidiyoruz. Misafirlikten beş altı saat sonra tekrar geri dönüyoruz. Onun gibi.

Etki olarak benzettiğin bir durum var mı? Misafirlikle başka bir benzer yönü var mı sence? Arasında bir ilişki var mı sence?

Var öğretmenim, sohbet ediyoruz öğretmenim. Şey hani siz diyordunuz ya öğretmenim, televizyonu tabletti onları şey yapmayın, bu kez öyle yapmıyoruz misafirliğe her gidişimizde, televizyon hiçbir şey açılmıyor öğretmenim. Sohbet ediliyor öğretmenim. Çocuklar oyun oynuyor öğretmenim. Eee, siz de geldiğinizde zaten sohbet oldu öğretmenim, bir kardeşim istedi diye açıldı çünkü çocuk yoktu öğretmenim.

O zaman şöyle mi diyebiliriz, güzel bir sohbet ortamı olduğu için olumlu yönlerine benziyor diyebiliriz.

Evet, misafirlikte hep öyle oluyor da.

Ö2: Öğretmenim güzel şeyler konuşulur. Yemek yeme. Öğretmenim komşuya gitme.

Ö3: Misafirliğe. Sohbet ediliyor. Çay içiyoruz, yemek yiyoruz. Mesela öğretmenim mesela telefonumuzu açıyoruz, arıyoruz sonra biz geleceğiz diyoruz, o yönden. Öğretmen de haber veriyor.

Ö6: Veli ziyaretlerini öğretmenim arkadaş ziyaretine benzetirim. Öğretmenim babamın arkadaşları mesela.

Aralarında hangi bağlardan dolayı benzer olduğunu düşünüyorsun?

Sevgi. Babamın asker arkadaşı bazı günler geliyor öğretmenim. Güzel bir ortam oluşturuyor.

Ö8: Misafirlğe gelmeye. Şu yönleri var, çünkü siz geldiğiniz zaman öğretmenim sanki bir kişi bir yere gidiyor, orda arkadaşlarıyla konuşuyormuş gibi.

Ö10: Misafirlğe. Birbirlerini görme konusundan.

Başka?

Mesela öğretmenimiz bizim eve geliyor. İkrâm oluyor.

V8: Ben de hem yani dediğim bir misafir geliyor biz de seviniyoruz. Hem de çocuklarımız için iyi oluyor.

V9: Yani insan muhabbet eder sevdiğiyle. İşte çay içilir, sohbet ederiz. Valla, ne diyeyim. İşte yani sanki misafir gelmesi gibi.

Öğrt. 2: Misafirlğe daha çok benzetirdim ben. Yani misafirlğe gittiğimizde nasıl hoş karşılanıyorsak, özel ilgi görüyorsak, değer görüyorsak aynı şekilde de, veli ziyaretlerinde de aynı misafirperverliği, saygıyı, değeri görüyoruz. Özel hazırlanmaları, hoş karşılamaları, tüm aile bireylerinin evde bulunması. Bunlar Türk misafirperverliğini gösteriyor bize. Misafirlğe benzetiyorum. Bizim de öğrenciye ilgimiz artıyor bence.

Katılımcılardan 5 kişi veli ziyaretini akraba ziyaretine benzetmiştir. (V4, V6, V7, V10, V11)

V4: Yani bir akrabanın misafirlğe gelmesi gibi bir şey. Çünkü biz dört senedir çocuğun öğretmeni sizsiniz. Artık bir sıcaklık oluştu, bir arkadaşlık, bir samimiyet oldu. Yani inanın o şekilde hazırlandık zaten, bir akraba geliyor gibi, aynen o şekilde. Sevgi ve muhabbet ile.

V6: Akrabalık gibi, yani biraz konuşmalık şeyi iyidir. Akraba ziyareti. Muhabbet anlamında ağır basıyor, aradaki mesafenin az olması, yakınlaşma olması, o yön biraz daha ağır basıyor hocam.

V7: *Çünkü öğretmenimizle birbirimizi, yani böyle bir aramızdaki sanki böyle yakın olacak şekilde, yani bu şekilde olduğu için. Birebir verimlilik ve abi-kardeş olayı. Mesela böyle daha yakınlık. Abi kardeş ziyareti gibi, akraba ziyareti gibi.*

V10: *Bu soruda takıldım bak. Ne olabilir... Mutluluğa...Akraba ziyareti...Akraba ziyaretine gittiğin zaman mutlu oluruz. Veli ziyareti de, evime gelmesi de beni çok mutlu eder. Heyecanlı olunur.*

V11: *Ben, yani... Akrabalarla birbirimize çok gideriz. Biz zaten Urfa'da her gün giderdik birilerine. Bu da yani onun gibi derim. Yani çay içme, sohbet ettik. Ne desem...Hani değer verme, sevme birbirini gibi, akraba olma gibi.*

Araştırmaya katılanlardan 3 kişi veli ziyaretini bayram ziyaretine benzetmiştir. (Ö9, V12, Öğrt. 1)

Ö9: *Bayram ziyareti. Çünkü öğretmenimiz bizi ziyaret ediyor. Duygular yönünden.*

Mesela hangi duygular?

Sevinç duygusu, mutluluk duygusu yönünden bayrama benziyor

V12: *Şimdi hocam biz de aynı bayram gibi, bir neşelendiriyor, muhabbet ediyoruz, konuşuyoruz. Bayram seyran gibi bir muhabbet oluyor. Bayrama benzetiyoruz.*

Öğrt. 1: *Bayram ziyareti olabilir. Kutlamak, iyi bir şey olması. Çünkü orada öğrencinin hep olumsuz tarafı konuşulmuyor, olumlu taraflarından da ele alınıyor. Bu da bence kutlama. İyi gün. Çocuk açısından öğretmenin değer verdiği bir gün. Karşılıklı saygı, sevgi. Merdivenden çıkmak gibi. Çünkü sevgi en son noktası. Oraya emin adımlarla ilerlemek. Madde olarak benzetecek olursam saatin çarkları gibi. Çarkların biri durursa saat duruyor.*

Araştırmaya katılanlardan 2 kişi veli ziyaretini geziye/pikniğe gitmeye benzetmiştir. (Ö5, Ö7)

Ö5: *Öğretmenim pikniğe, geziye. Öğretmenim pikniğe gitmede yemek yeme anlamında.*

Duygu ve düşüncelerin yönünden benziyor muydu?

Mutluluk öğretmenim, sevinç, heyecan,

Ö7: Gezi yapmaya. Piknik yapmaya. Yani öğretmenim çay içip sohbet etmek bakımından.

Duygu yönünden benzerlik var mı? Pikniğe gittiğinde neler hissediyorsun?

Öğretmenim çok seviniyorum.

Öğretmenin geldiğinde de çok seviniyor musun?

Evet öğretmenim.

O zaman duyguları benziyor diyebilir miyiz piknikle ziyaretin?

Evet öğretmenim.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini miksere benzetmiştir. (Ö4)

Ö4: Veli ziyaretlerini, şey bir makineye benzetirdim. Şey öğretmenim şey, mikser var bizim öğretmenim. Mikser karıştırıyor eşyaları öğretmenim, onlar gibi kaynaşmak isterdim.

Onları karıştırıp birbirine mi kaynaştırıyor? Bu ziyaret de annemi, babamı, öğretmenimi beni mikser gibi birbirine mi karıştırdı.

Evet.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini hediyeye benzetmiştir. (Ö11)

Ö11: Ziyaretleri öğretmenim, hediyeye benzetirim. Öğretmenim, hediye sevdiğimiz kişiye verilir ve onu mutlu eder. Öğretmenimiz de bizi seviyor ve gelmesi beni çok mutlu etti.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini yiyecek/içeceğe benzetmiştir. (Ö12)

Ö12: Güzel bir şeye benziyor. Mesela güzel olan neye benziyor? Öğretmenim yiyeceklere, içeceklere.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini aile toplantısına benzetmiştir. (V1)

V1: Bir aile toplantısı gibi oluyor kendi açımdan. Mesela hoca da aileden biriymiş gibi, yemek yiyorsun, çay içiyorsun, sohbet ediyorsun. Sıcak bir ortam. Mesela evde daha arkadaşça, okulda daha resmi.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini suya benzetmiştir. (V2)

V2: Valla ben suya benzetirim. Susuz hayat olur mu? Eğitim açısından su kadar önemli ziyaretler. Veliler ve öğretmenler arasındaki iletişim hiçbir zaman kopmamalı. Yani ben çocuğumu okula göndereyim ne olursa olsun olmamalı. Öğretmenlerle aramızda bir ilişki mutlaka olmalı, bu su gibi.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini tutulan dileğin gerçekleşmesine benzetmiştir. (V3)

V3: Herhangi bir dilek tutarsın da gerçekleşir gibi. Çocuğumuz açısından da öyle. O kadar çok istiyor ki, öğretmenini çok seviyor. Sonunun güzel olması, en azından umduğunu alabiliyorsun, sorduğun şeylerin cevabını alabiliyorsun.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini alışverişe benzetmiştir. (V5)

V5: Ben bilgi alış veriş diyebilirim yani. Alışveriş gibi diyeyim mesela. Şimdi örneğin ben lise mezunuyum, bazı velilerimiz okuma yazma bilmeyenler de var. Onlar da en azından bu velilerle, çocuklarla görüştüğü zaman bu toplantılarda kulaklarına bir şey katıyor, kafasına bir şey katıyor. Bir de şu: onlar da fikriyat sahibi oluyor. Çocuk açısından değil de kendi açısından bilgi aktarımı oluyor. Yol gösterici, bilgi alışverişi oluyor.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini farklı tatlara benzetmiştir. (Y2)

Y2: O zaman şöyle bir şey diyebilirim Erkan hocam; yani insanlar çeşitli diyoruz, aileler çeşitli. Bunların hepsi şöyle bir şey; bazıları çok tatlı, bazıları çok tuzlu ziyaret olarak, bazıları çok ekşi. Tatlara benzetebilirim mesela. Farklı tatlara.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini farklı renklere benzetmiştir. (Y2)

Y2: Hani renklere benzetebiliriz, kimisi saf beyaz, kimisi çok karamsar siyah, yeşil, baktığın zaman masmavi kimi aileler, kimi aileler gri çok kararsız gibi. ...Hani farklı renkler de olabilir. Hani hep dediğimiz gibi herkes farklı kişilik, farklı renkler.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini bukalemuna benzetmiştir. (Y2)

Y2: Sanki yani hayvan diyorsak bukalemun gibi bir şey. Her ziyarette farklı renk görüyoruz. Renk değişiyor. İnsanlar farklı, yani kendi içlerinde de farklı. Yani çocuk beyaz, anne siyah, koca beyaz gibi.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini farklı baharatlara benzetmiştir. (Y2)

Y2: Farklı olunca, tatlar farklı; ekşi, tuzlu. Kimi insanlar, kimi aileler çok tatlı oluyor, bazen duyuyorum arkadaşlardan veliyi nerdeyse ilah ilan etmişti sümme haşa. Kimisi demek ki çok tatlı, kimisi çok acı, karabiber hani baharat falan gibi.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini arı kovanına benzetmiştir. (Y1)

Y1: Veli ziyaretlerini, arı kovanına benzetsem. Ya da lokomotif benzetsem. Valla bir arı kovanına benzetebilirim. Niye? Veli bir aile, bir koloni. Orada kraliçe arı, işte işçi arı, erkek arılar. Ailede de baba var, anne var, çocuklar var. İşte, öğretmenleri de o ziyarete giden birer kişi olarak görüyorum hocam. Arı kovanına benzetiyorum. Çocuğun beslendiği sosyal çevre ne kadar iyiyse, doğal olarak işçi arıların polen aldığı, nektar aldığı yer ne kadar güzelse, balın kalitesi de o kadar güzel olacaktır. İşte öğrencinin de, çevresinden ne kadar etkilenirse başarısının o denli artacağını düşünüyorum hocam. Bir arı kovanına benzetiyorum. Kovana ne kadar yakın olursa çiçekler o kadar güzel olur.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini saatin çarklarına benzetmiştir. (Öğrt. 1)

Öğrt. 1: Madde olarak benzetecek olursam saatin çarkları gibi. Çarkların biri durursa saat duruyor.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini tarladaki tohumları sulamaya benzetmiştir. (Öğrt. 4)

Öğrt. 4: Veli ziyaretlerini tarlaya atılan tohumlara su vermeye benzetebilirim. İnsanlar tarlaya tohum attıklarında bir beklentisi vardır. O tohumun yetişip güzel bir ürüne dönüşmesi insanlığa gıda olarak fayda sağlaması. Ben de veli ziyaretleri gerçekleştirerek tarlaya tohum olarak atılan, güzel meyveler vermesi ve insanlara faydalı bireyler olması istenen öğrencilerin yetişmesinde bu ziyaretler o olasılığı artırıyor ve tıpkı bitkiyi sulamak gibi yetişmesinde büyük öneme ve gerekliliğe sahip. Biz su verdikçe o tohum daha da güzel bir meyveye dönüşecektir.

Araştırmaya katılanlardan 1 kişi veli ziyaretini gübrelemeye benzetmiştir. (Öğrt. 3)

Öğrt.3: Gbrelemeye benzetebilirim. Çocukların daha verimli ders çalıştığını, katkı sağlayacağını verimli ders çalışmaya benzetebilirim.

Katılımcıların % 30'u veli ziyaretlerini misafirliğe, % 16,66'sı akraba ziyaretime, % 10'u bayram ziyaretime, % 6,66'sı geziye/pikniğe gitmeye benzetmiştir. Yine katılımcıların % 3,33' mikser, % 3,33' hediye, % 3,33' yiyecek/ieeğe, % 3,33' aile toplantısına, % 3,33' suya, % 3,33' tutulan dileğin gerçekleşmesine, % 3,33' alışverişe, % 3,33' farklı tatlara, % 3,33' farklı renklere, % 3,33' bukalemuna, % 3,33' farklı baharatlara, % 3,33' arı kovanına, % 3,33' saatin çarklarına, % 3,33' tarladaki tohumları sulamaya, % 3,33' gübrelemeye benzetmiştir. Katılımcılardan elde edilen bulgulara bakıldığında 30 katılımcıdan 20 tanesi veli ziyaretini bir sosyal etkinlik olarak algılamaktadır. Katılımcılardan 2 tanesi veli ziyaretini tarımda verimliliği arttırma faaliyeti olarak algılamaktadır.

V. BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışma ile Antalya ili Aksu ilçesi Boztepe İlkokulu'ndaki yöneticilerin, öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin veli ziyaretleri hakkındaki görüş, öneri ve beklentileri nitel araştırma yöntemi kullanılarak araştırılmıştır. Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgular çözümlenmelerden elde edilen sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmada kullanılan nitel araştırma yöntemi, yöneticilerin, öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin araştırmanın konusu hakkında düşüncelerinin ayrıntılı bir şekilde elde edilmesine olanak sağlamıştır.

5.1.1. Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Sonuçlar

5.1.1.1. Yöneticilerle Yapılan Görüşmelerle İlgili Sonuçlar

Yöneticilerin veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenleri ile ilgili olarak veli-okul sorunlarının çözümüne katkı sağlaması en üst seviyede (yöneticilerin tamamı tarafından belirtilmiş) olarak görülmektedir. Ayrıca velinin kendisine kıymet verildiğini düşündürmesi, öğrenci-öğretmen ilişkisinin yaklaşması, öğrencinin olumlu davranışlarının pekiştirilmesi gibi görüşler de yoğun olarak belirtilmiştir.

Kılıç (2014) araştırmasında, velilerle iletişim kurma yollarından ev ziyaretlerini okul müdürlerinin çok önemli bulduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada yöneticilerin veli ziyaretlerini gerekli bulduklarına dair birçok farklı görüş belirtmesi, bu ziyaretleri önemsediklerini ve gerekli gördüklerini ortaya koymaktadır. Bu açıdan iki çalışma sonucu birbirini desteklemektedir.

Yöneticilerin veli ziyaretinin sıklığı hakkındaki görüşleri ile ilgili olarak yılda iki defa, öğrencinin okuldaki başarı değişim durumuna göre, öğrenci devamsızlık yaptığı zaman şeklinde görülmektedir. Yöneticilerin bu konudaki görüşleri aynı sıklıktadır. Söz konusu her bir görüş araştırmaya katılan yöneticiler tarafından eşit oranda önerilmiştir.

Yöneticilerin veli ziyaretlerinde konuşulması gereken konulara dair önerileri yorumlanırsa; öğrencinin genel başarı durumu, öğrencinin olumlu davranışları ve

öğrencinin olumsuz davranışları gibi görüşler en üst seviyede (yöneticilerin tamamı tarafından) ifade edilmiştir. Ayrıca öğrencinin sahip olması gereken ahlaki değerler, velinin öğrencinin geleceğine yönelik planları, öğrencinin geçmiş yaşantıları, öğrencinin okul sonrası günlük çalışma programı gibi görüşler ise ikinci sıradaki yoğun ifade edilen görüşler olmuştur.

Yöneticilerin veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarı düzeyine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; öğrencide olumlu davranışların ortaya çıkması, derslerinde başarılı olan öğrencileri daha fazla çalışmaya teşvik etmesi, öğrencinin genel başarısının artması, ziyaret sırasında velide öğretmene karşı oluşan olumsuz duyguların öğrenciye yansımaları görüşleri araştırmaya katılan yöneticiler tarafından yoğun olarak belirtilmiştir.

Öncül'ün (2011) araştırmasında ulaştığı veli ziyaretlerinin eğitimin kalitesini arttırdığı sonucu ile yöneticilerin bu ziyaretlerin öğrenci başarısını arttırdığı sonucu örtüşmektedir. Zira eğitimin kalitesini gösteren önemli bir ölçüt de öğrenci başarısıdır.

Yöneticilerin veli ziyareti sonrası veli davranışlarındaki değişikliklere ilişkin görüşleri yorumlanırsa; velinin öğretmen ve yöneticilerle görüşme sıklığının artması en üst seviyede (yöneticilerin tamamı tarafından) belirtilmiştir. Ayrıca velinin okula olan ilgisinin artması, velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması görüşleri ise ikinci sırada en çok ifade edilen görüşler olmuştur.

Gülcan ve Taner (2011) araştırmasında, velilerin bu ziyaretler sonrası daha sık okula gelmeye başladığı, öğrencinin derslerini daha yakından takip ettiği, okula gelebilecek kadar yoğun ise de telefonla bilgi aldığı sonuçlarına ulaşmıştır. Bu sonuçlar ile bu araştırmada yöneticilerin veli ziyareti sonrası veli davranışlarında gördükleri değişiklikler uyusmaktadır. Bu bize, yapılan araştırmanın Gülcan ve Taner'in araştırmasını desteklediğini göstermektedir.

Yöneticilerin veli ziyaretleri hakkındaki önerileri yorumlanırsa; ziyaretlerin ders bittikten sonra yapılması önerisi yöneticilerin tamamı tarafından yapılmıştır. Ayrıca bütün velilerin ziyaret edilmesi, veli ziyaret formunun daha kapsamlı hale getirilmesi, ziyaret süresinin daha uzun tutulması, ziyaretlerin akşam

gerçekleştirilmesi, veli ile ev dışında bir yerde görüşme yapılması önerileri yoğun olarak ifade edilmiştir.

Kılıç (2014), araştırmasında İlköğretim okulu müdürlerinin velilerle iletişim kurma yollarından ‘Sosyo-kültürel etkinlikler’ alt boyutunu önemli buldukları sonucuna ulaşmıştır. Bu faaliyetlerin okul-aile iletişim köprüsünü kurma açısından son derece önemli olduğunu ifade etmiştir. Bu sonuçlar bu çalışmada yöneticilerin belirttiği ziyaretlerin akşam yapılması, veli ile ev dışında görüşülmesi önerileriyle örtüşmektedir.

Yöneticilerin veli ziyaretleri hakkındaki beklentileri yorumlanırsa; veli ziyaretlerinin öğrenci davranışlarını olumlu yönde geliştirmesi yine yöneticilerin tamamı tarafından ifade edilmiştir. Ayrıca, öğrenci başarısının artması, başarılı öğrencinin motive edilmesi, velinin öğretmen/yöneticiyi ziyaret etmesi, velinin okulda ihtiyaç duyulan konularda yardım teklifinde bulunması, öğrencinin okul kurallarına uymasındaki artış, yaşanabilecek disiplin sorunlarının azalması, öğrencinin derslere olan ilgisinin artması ve öğrencinin ziyaret sonrası mutlu olması, kendisini değerli hissetmesi gibi görüşler yöneticilerin çoğu tarafından belirtilmiştir.

Çayak’ın (2013) araştırmasında ulaştığı öğretmen ve yöneticilerin, istenmeyen öğrenci davranışları karşısındaki davranışlardan birisi veli ile işbirliği yapmaktır. Bu çalışmada da yöneticilerin, bu ziyaretlerden beklentileri olarak ifade ettikleri öğrenci davranışının olumlu yönde geliştirilmesi ve yaşanabilecek disiplin sorunlarının azalması sonucu Çayak’ın çalışmasını desteklemektedir.

5.1.1.2. Öğretmenlerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar

Öğretmenlerin veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenleri ile ilgili olarak, öğretmenin öğrencisinin yaşadığı ve ders çalıştığı koşulları öğrenmesi nedeni, araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısı tarafından belirtilmiştir. Ayrıca okul, öğretmen veli ilişkisini tesis etmek, öğrencileri ve velileri tanımak, öğretmen-öğrenci, öğretmen-veliye birbirine yaklaştırması, öğretmen ile öğrenci arasında daha iyi ilişki kurulması, öğretmenin beklentilerini öğrenciye uygun şekillendirebilmesi gibi nedenler ifade edilmiştir. Bazı öğretmenler tarafından öğrenci öğretmen ilişkisinin yakınlaşması veya ikisi arasında daha iyi bir ilişkinin kurulması gerekçesi yönetici ve öğretmen görüşlerinde ortak olarak görülmektedir.

Gülcan ve Taner'in (2011) araştırmasına göre öğretmenlerin tamamı veli ziyaretlerini öğrencinin başarısı veya başarısızlığını görüşmek amacıyla yapmaktadır. Ayrıca sınavlara yönelik motivasyon olması, öğrencinin problemlili olması, okul ve aile arasındaki iletişimi ve işbirliğini arttırmak diğer ziyaret amaçlarıdır. Bu amaçlar ile araştırmada ifade edilen veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenleri paralellik göstermektedir.

Benzer sonuçlara ulaşan Öncül'ün (2011) araştırmasında ise veli ziyaretlerinin öğretmenin aileyi daha yakından tanınmasına olanak sağladığına, aile ile işbirliği içinde çalışılmasına imkân sunduğuna, çocuğu kendi ortamında görmeye imkân sağladığına ulaşmıştır. Bu sonuçlar ile bu araştırmada ulaşılan öğretmenlerin veli ziyaretlerini gerekli bulma nedenleri örtüşmektedir. Veli ziyaretlerinin aile ile öğretmeni yakınlaştırdığı ve birbirlerini daha iyi tanımalarını sağladığı, öğretmenin öğrenciyi daha yakından tanınması sonuçları ortak sonuçlardır.

Öğretmenlerin veli ziyaretlerinin sıklığı hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; öğretmenin veya velinin ihtiyaç duyduğu zaman önerisi yoğun olarak ifade edilmiştir. Ayrıca yılda bir defa ve öğrencinin başarı durumuna bağlı olarak değişen sıklıkta önerileri ise bir öğretmen hariç bütün öğretmenler tarafından dile getirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden bir tanesinin ifade ettiği öğrencinin başarı durumuna bağlı olarak değişen sıklıkta ziyaret etme görüşünün araştırmaya katılan bazı yöneticiler tarafından da ortak görüş olarak belirtildiği görülmüştür.

Bu sonuçlar ile velilerin, veli ziyaretleri konusundaki önerilerinde ifade ettikleri veli ziyaretlerinin daha sık yapılması görüşü uyuşmamaktadır. Bu durum öğretmenlerin, veli ziyaretini çok sayıda öğrenciyeye gerçekleştirmesi, velilerin ise sadece kendilerine yapılan ziyareti temel almalarından kaynaklanmaktadır. Bir öğretmen bir eğitim-öğretim yılı içerisinde örneğin 20 öğrencisine birer kez gidecek olursa gerçekleştireceği ziyaret sayısı onun açısından yeterli olur. Ancak veli sadece kendisine yapılan 1 veli ziyaretini dikkate aldığı için ziyaret sıklığı görüşlerinde farklılık ortaya çıkmıştır.

Yıldız (2012) araştırmasında öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ev ziyaretleri yaptığını ve her dönem en az bir kez bu ziyaretlere yer verdiğine ulaşmıştır. Bu sonuçlar ile bu araştırmada ulaşılan tüm öğretmenlerin veli ziyareti yapması ve bunu dönem içinde bir kez gerçekleştirmesi örtüşmektedir.

Öğretmenlerin, öğrencilerin başarı düzeyine etkileri ile ilgili görüşleri yorumlanırsa; öğrenciyi daha çok çalışmaya motive etmesi, araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısı tarafından ifade edilmiştir. Ayrıca, öğrencinin okuduğu kitapları ve yaptığı ödevlerini öğretmenine göstermesi, öğrencinin başarısında pekiştireç olması, öğrencinin başarısında geçici bir artış görülmesi gibi görüşler de öğretmenlerin bir kısmı tarafından ikinci sırada en yoğun ifade edilen görüşler olarak ortaya konulmuştur.

Gülcan ve Taner'in (2011) araştırması, göre veli ziyaretlerinin öğrenciyi olumlu yönde etkileyerek derslerine çalışmasında artış tespit ettiği gibi ders notlarının yükselmesinde de büyük artış ortaya koymuştur. Ayrıca öğrencinin kendisiyle ilgilenildiğini düşündüğü için kendini sorumlu hissetmeye başladığı görülmüştür. Bu araştırmada da veli ziyaretlerinin öğrenciyi daha çok çalışmaya motive etmesi, öğrencinin başarısında pekiştireç olması, öğrencinin başarısında artış görülmesi gibi sonuçlara ulaşılması iki çalışma sonucunun birbirini desteklediğini göstermektedir.

Öğretmenlerin veli ziyaretlerinde görüşme yaptığı konular yorumlanırsa; öğretmene göre öğrencinin başarı durumu konusu araştırmaya katılan bütün öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Ayrıca, okulun genel durumu, veliye göre öğrencinin başarı durumunun veli gözüyle öğretmene aktarılması, öğretmenin öğrencinin doğru davranışları kazanmasına ilişkin veliye tavsiyede bulunması, öğrencinin davranışları, çocuğa sorumluluk bilincini aşılama, doğru çalışma yöntemlerinin veliye aktarılması, öğrenciyi etkileyen özel sorunlar, öğrencinin okul dışında zamanını nasıl geçirdiği, öğrencinin evde yaptığı çalışmalar ve çalışma yöntemi hakkında öğretmenin bilgilendirilmesi, öğrencinin yaşadığı yerdeki fiziki şartları, öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması gibi görüşler de öğretmenlerin bazıları tarafından açıklanmıştır.

Yıldız'ın (2012) araştırmasında ulaştığı öğretmenlerin veli ziyaretlerini gerçekleştirme hedefleri olan çocuk ve aile hakkında daha detaylı bilgilere sahip olmak, velilerin de çocukları hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlamak, çocuklarda görülen davranış bozukluklarına çözüm yolları bulmak sonucu ile, bu araştırmada öğretmenlerin veliler ile veli ziyaretlerinde görüşme yaptıkları konular örtüşmektedir. Öğretmenler, ziyaret konusundaki hedeflerini görüşme konularına yansıtmıştır.

Yine Yıldız'a göre (2012) veli ziyaretleri sırasında velilere bilgi verilen konular; çocuğun davranışları, okuldaki uyumu, öğretmeni ve arkadaşları ile olan ilişkisi, okulda yapılan etkinliklerdir. Bu konular ile bu araştırmada öğretmenlerin veli ziyaretlerinde görüşme yaptığı konular birbiriyle örtüşmektedir.

Öğretmenlere göre veli ziyaretlerinde görüşülmesi önerilen konular yorumlanırsa; öğrencinin başarı durumunun görüşülmesi katılımcıların yarısı tarafından önerilmiştir. Ayrıca, öğrencinin duygusal gelişimi, aile içi şiddet, velinin öğrenciyle verimli vakit geçirmesi, öğrenciye veli tarafından değer verilmesi ve sevgi gösterilmesi, öğrenciye örf ve adetlerin veli tarafından kazandırılması, velilerin daha etkin ödev kontrolü yapması, öğretmen-veli işbirliği, öğretmen tarafından öğrencinin olumlu yönlerinin dile getirilmesi, öğrenciye kitap okuma alışkanlığının kazandırılması, öğrenci başarısı için öğrencinin sorumluluğunu almada aile bireylerinin paylaşımı gibi öneriler bazı katılımcılar tarafından önerilmiştir.

Öğrencinin başarı durumunun veli ziyareti sırasında konuşulması gerektiği hem yöneticiler hem de öğretmenler tarafından belirtilen ortak bir öneridir.

Öğretmenlerin veli ziyareti sonrasında veli davranışlarında gözlemledikleri değişiklikler yorumlanırsa; velinin öğrenciye karşı daha anlayışlı ve yumuşak bir tavır sergilemesi, velinin öğretmenle daha yakın ilişki kurabilmesi öğretmenlerin çoğu tarafından ifade edilmiştir. Daha sonra velinin öğrencinin ders durumunu daha yakından takip etmesi araştırmaya katılan öğretmenler tarafından yoğun olarak ifade edilmiştir. Öğretmene duyulan güvenin artması, veli öğretmen görüşme sıklığının artması gibi değişiklikler de üçüncü sırada en çok ifade edilen değişiklik olmuştur.

Gülcan ve Taner'in (2011) araştırmasında ulaştığı ziyaret sonrası velinin öğrenciyi daha çok desteklemesi ve arkasında durması, öğretmen ile veli arasında güven duygusunun oluşması ve bunun sonucunda daha önceden katılıma izin vermediği etkinlik ve sosyal faaliyetlere katılmaya izin vermesi gibi değişiklikler ile bu araştırmada öğretmenlerin velilerde gözledikleri davranış değişiklikleri büyük uyum göstermektedir. Bu uyum bize velilerin, veli ziyaretlerinden olumlu etkilendikleri bilgisini vermektedir.

Burada ulaşılan değişikliklere ilişkin görüşler, Coşkun'un (2010) yaptığı, veliyle iletişim kurma yollarını ortaya koyma amaçlı çalışmasında ulaştığı sınıf

öğretmenlerinin ev ziyaretlerini önemli, faydalı bulduğu sonucuyla uyum göstermektedir. Öğretmenler bu ziyaretlerin velide olumlu değişikliklere yol açtığını ifade etmektedir.

Veli ziyareti sonrası velinin okula olan ilgisinin artması, hem yönetici hem de öğretmenler tarafından ortak olarak ifade edilen değişikliklerdir. Velinin, öğretmen/yöneticilerle görüşme sıklığının artması veli davranışlarında görülen değişikliklerdir.

Velilerin ziyaret sırasında çocuklarıyla ilgili yapmış olduğu açıklamaların öğretmen başarısına etkileri yorumlanırsa; Velinin öğretmene verdiği dönütler ışığında öğretmenin hedefine ulaştığını görmesi en çok belirtilen etkilerden biridir. Ayrıca öğretmenin öğrenci ile olan iletişimde yaptığı hataları fark edebilmesi, öğretmenin öğrenciyi daha iyi tanınması gibi etkiler de öğretmenler tarafından ikinci sıradaki en yoğun etki olmuştur.

5.1.1.3. Öğrencilerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar

Öğrencilerin veli ziyaretlerinde öğretmenleriyle konuştukları konular yorumlanırsa; okuldaki dersler konusu öğrencilerin çoğu tarafından ifade edilmiştir. Öğrencinin yaşadığı ev ve eşyalar hakkında konuşması ikinci olarak en yoğun tercih edilen konu olmuştur. Okul dışındaki faaliyetler hakkında, evde yaptığı eğitsel faaliyetler hakkında, okul ve ders harici konular hakkında konuşulmasını öğrencilerin bir bölümü ifade etmiştir. Öğrencinin akademik başarısı, öğrencinin okulda konuşmaya çekindiği konular, öğrencinin devamsızlığı hakkında, öğrencinin kendini tanıtmayı öğrenciler tarafından ifade edilen diğer konular olmuştur.

Gülcan ve Taner'in (2011) araştırmasında ulaşılan öğretmenin çocuğu yaşadığı ortamda görmesi ve okul dışında da bir arada bulunan öğretmen ve öğrenci arasındaki samimiyetin artması sonuçları bu çalışmada da öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Öğrencinin okul dışındaki hayatını öğretmenine anlatması, öğrenciyeye güven duygusu ve mutluluk kazandırmaktadır.

Öğrencilerin veli ziyaretini tercih etmelerine ilişkin nedenleri yorumlanırsa; Sessiz ve sakin görüşme ortamı, velinin iş yoğunluğu, öğrencinin kişisel konularda kendini daha rahat ifade edebilmesi, öğretmeniyle bireysel zaman geçirme, öğretmenin veli ile daha uzun süreli ve daha yakın görüşebilme imkânı öğrenciler tarafından en çok

belirtilen tercih nedeni olmuştur. Görüşmede sadece aile ve aile yakınlarının bulunması, velinin sağlık sorunları, öğrencinin görüşmeye katılım isteği, zorlandığı ders konularını öğretmenine daha rahat sorması öğrenciler tarafından ifade edilen diğer tercih nedenleri olmuştur.

Veli ziyareti sonrasında öğrencilerin ders başarıları ve çalışma sürelerindeki değişikliklere ilişkin görüşleri yorumlanırsa; öğrencinin kitap okuma süresinin artması en çok ifade edilen görüştür. Öğrencinin çalışma süresi ve başarısının artması öğrenciler tarafından ikinci olarak en yoğun ifade edilen görüş olmuştur. Öğrencinin ödevlerini daha özenerek yapması bazı öğrenciler tarafından dile getirilen bir görüş olmuştur. Öğrencinin daha düzenli çalışması da öğrencilerin belirttiği diğer bir değişikliktir.

Bu sonuçlar ile Öncül'ün (2011) ulaştığı ziyaretlerin öğrencilerin okula olan ilgisini artırma, okula karşı pozitif duygular hissettirme, etkinliklere katılımının artması sonuçları örtüşmektedir. Her iki araştırmada da belirtildiği üzere bu ziyaretler sonrası öğrenci derslerde ve ders dışı akademik çalışmalarında daha aktif olmaktadır.

Yine Çelenk'in (2003) çalışmasına göre eğitim açısından destekleyici bir tutum içinde bulunan ailelerin çocuklarının okul başarıları daha yüksektir. Ailelerin izni ve kabulüyle gerçekleşen veli ziyaretlerinin öğrencilerin başarısını ve çalışma süresini arttırması bu sonuçlarla uyuşmakta ve sonuçları desteklemektedir.

Veli ziyareti sonrasında velilerin çocuklarının ders takibindeki değişikliklerine ilişkin öğrenci görüşleri yorumlanırsa; anne-babanın çocuğun ödevlerini takibindeki artış öğrencilerin çoğu tarafından belirtilmiştir. Okulda günlük işlenen derslerin takibi ikinci olarak en yoğun ifade edilen görüş olarak belirtilmiştir. Kitapların çantaya ders programına uygun koyulduğunun kontrolünün yapılması bazı öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Anne-babanın öğrencinin ödevlerine yardım etmesi, öğrencinin kitap okumasının takibi, okulda işlenen konuların evde tekrar çalıştırılması öğrencilerin ifade ettiği velilerde görülen diğer ders takip değişiklikleridir.

Öğrencilerin veli ziyaretleri hakkındaki önerileri yorumlanırsa; ziyaretlerin daha sık yapılması neredeyse öğrencilerin tamamı tarafından ifade edilmiştir. Ziyaretlerin daha uzun olması önerisini öğrencilerin yarısı belirtmiştir. Ders saatleri dışında veli ziyaretlerinin yapılması üçüncü olarak en yoğun dile getirilen öneri olmuştur. Anne-

babanın çalışma saatlerine göre veli ziyaretlerinin planlanması önerisini bazı öğrenciler dile getirmiştir. Eğitim-öğretim yılı dışında da veli ziyaretlerinin yapılması öğrenciler tarafından dile getirilen bir diğer öneridir.

Öğrencilerin veli ziyareti öncesi beklentileri yorumlanırsa; ebeveynin öğretmenine ikramda bulunması en çok ifade edilen beklenti olmuştur. Öğrencinin öğretmeniyle paylaşımda bulunması ikinci olarak en yoğun ifade edilen beklentidir. Veli ile öğretmenin öğrenci hakkında daha uzun konuşması ve öğrencinin yaşadığı yeri öğretmenine tanıtması bazı öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Bir grup öğrenci veli, öğrenci ve öğretmenin birlikte sohbet etmesi ve öğrencinin öğretmeniyle güzel vakit geçirmesi beklentilerini dile getirmiştir. Öğrencinin zorlandığı konularda öğretmenine daha rahat soru sorması, öğrenciler tarafından dile getirilen bir diğer öneri olmuştur.

5.1.1.4. Velilerle Yapılan Bireysel Görüşmelerle İlgili Sonuçlar

Veli ziyaretlerinin faydaları hakkındaki veli görüşleri yorumlanırsa; veli-öğretmen arasındaki iletişimin artması, veliye ve öğrenciye olumlu katkılar sağlaması en çok belirtilen faydalar olmuştur. Velinin, öğrencinin akademik ve sosyal durumu hakkında bilgi alması ve öğrencinin akademik başarısında görülen artış ikinci sırada en çok belirtilen görüşlerdir. Ayrıca velinin ziyaret sonrası mutlu olması, öğretmenin veliyi daha yakından tanınması, öğrenciye kendisine değer verildiğini hissettirmesi, öğrencinin derse karşı ilgisinin artması, öğrenci-öğretmen arasındaki ilişkiyi güçlendirmesi, öğrencinin öğretmenine karşı sevgisinin artması, öğretmenin, öğrencinin okul dışında zamanını geçirdiği ortamları gözlemleyebilmesi velinin öğrenci hakkında okul ortamında rahat paylaşamayacağı konuları bu ziyarette rahatça konuşabilmesi belirtilen diğer görüşler olmuştur.

Çelenk'in (2003) araştırmasına göre okul ile düzenli iletişimde bulunan velilerin çocuklarının okul başarılarının daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Bu sonuçlar, bu araştırmada velilerin ifade ettiği öğrencinin akademik başarısında artış ifadesi ile desteklenmektedir.

Gülcan ve Taner'in (2011) çalışması da benzer sonucu vermiştir. Bu araştırmada veli ziyareti uygulaması ile öğretmen ve aile arasında büyük bir güven oluştuğu sonucuna

varılmıştır. Bu çalışmada da en çok belirtilen faydanın veli ile öğretmen arasındaki iletişimi artırması olması bu sonucu desteklemektedir.

Veli ziyaretlerinde görüşülen konular hakkında veli görüşleri yorumlanırsa; Öğrencinin akademik başarısı neredeyse velilerin tamamı tarafından ifade edilmiştir. Öğrencinin okuldaki davranışları ikinci sırada en çok yoğun seçilen görüşme konusu olmuştur. Öğrencinin nasıl doğru yöntemlerle çalışacağı, öğrenci ve velinin evdeki yaşam alanı ve yaşam koşulları, öğrencinin okuldaki sosyal gelişimi birçok veli tarafından ifade edilen görüşler olmuştur. Bazı veliler ise görüşülen konuları öğrenci hijyeni, öğrenci-öğretmen iletişimi, velinin sosyo-ekonomik durumu olarak belirtmişlerdir.

Çayak'ın (2013) çalışmasında ulaştığı tüm velilerin istenmeyen öğrenci davranışlarını önlemede öğretmen-veli işbirliğinin etkili olduğu sonucu bu çalışmada da ikinci yoğunluktaki konu olarak veliler tarafından ifade edilmiştir. Zira ikinci yoğunluktaki görüşme konusu öğrencinin okuldaki davranışlarıdır.

Velilerin öğretmenle görüşme tercihlerine ilişkin görüşleri yorumlanırsa; veli ziyareti yapılması velilerin büyük çoğunluğu tarafından ifade edilen görüşme şekli olmuştur. Velilerin bir kısmı her iki görüşme şeklini seçmiştir. Okulda öğretmenle yapılan bireysel görüşme en az tercih edilen görüşme tercihi olmuştur.

Yukarıda sözü edilen görüşme tercih sonuçları, Ceylan ve Akar'ın (2010) araştırmasında ulaştığı sonuçlarla uyusmaktadır. Bu çalışmada veliler, okul aile işbirliğini engelleyen en önemli etkenler olarak ulaşım problemlerini, çalışma saatlerinin uygun olmamasını sıralamışlardır. Bu çalışmada velilerin büyük çoğunluğunun veli ziyaretini seçmesi velilerin o görüşlerini desteklemektedir.

Veli ziyareti sonrası öğrencinin akademik başarı düzeylerindeki değişikliklere ilişkin veli görüşleri yorumlanırsa; velilerin büyük bir kısmı öğrencinin akademik başarısında artış olduğu görüşünü ifade etmişlerdir. Öğrencinin kitap okuma süresindeki artış veliler tarafından ikinci olarak yoğun tercih edilen görüş olmuştur. Düzenli çalışan öğrencinin aynı şekilde çalışmaya devam etmesi, öğrencinin ders çalışma süresinde artış olması bazı veliler tarafından ifade edilen görüşlerdir.

Veli ziyareti sonrası öğrencinin öz bakım ve beslenme alışkanlıklarındaki değişikliklere ilişkin veli görüşleri yorumlanırsa; öğrencinin öz bakım

alışkanlıklarında görülen olumlu artış velilerin büyük bir bölümü tarafından ifade edilmiştir. Öz bakım ve beslenme alışkanlıklarını kazanmış olan öğrencinin aynı şekilde bu davranışlarını devam ettirmesi, öğrencinin beslenme alışkanlıklarında görülen olumlu artış ise ikinci olarak en yoğun belirtilen görüşlerdir. Öğrencinin evde kişisel eşyalarını daha düzenli tutması en az yoğunlukta belirtilen görüş olmuştur.

Velilerin veli ziyaretleri konusundaki önerileri yorumlanırsa; veli ziyaretlerinin daha sık yapılması görüşmeye katılan velilerin çoğu tarafından ifade edilmiştir. Ziyaret süresinin daha uzun olmasını yine birçok veli tercih etmiş, ikinci en yoğun öneri olarak ifade edilmiştir. Ziyaret tarihini veli ve öğretmenin birlikte belirlemesi velilerin bir kısmı tarafından önerilmiştir. Öğrencinin arkadaşlarının da ziyarete dahil edilmesi, ziyaret sıklığının ve süresinin öğretmen tarafından belirlenmesi veliler tarafından belirtilen diğer öneriler olmuştur.

Bu araştırmada ortaya çıkan ziyaret tarihini veli ve öğretmenin birlikte belirleme önerisi, Yıldız'ın (2012) ulaştığı veli ziyaretinin güçlüklerinden olan ebeveynler için zaman sıkıntısıyla örtüşmektedir. Ziyaretlerin planlanmasında mutlaka velilerin görüşleri alınmalı, ziyaret onlar için uygun olan bir tarihte gerçekleştirilmelidir.

Velilerin veli ziyareti öncesi beklentileri yorumlanırsa; öğrencinin akademik başarısı hakkında bilgi almak neredeyse velilerin tamamı tarafından belirtilmiştir. Öğrencinin bireysel özellikleri hakkında konuşulması veliler tarafından ifade edilen ikinci yoğun beklenti olmuştur. Öğrencinin veli ziyareti sebebiyle kendini mutlu hissetmesi, öğrencinin okuldaki davranışları hakkında bilgi almak, veli ziyareti sırasında öğrencinin de görüşmeye katılması veliler tarafından açıklanan diğer beklentiler olmuştur.

5.1.2. Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar

Yapılan bireysel görüşme sonuçlarına göre doküman analizi yapmak için öğrencilerin veli ziyaretleri ile ilgili algılarını belirlemek amacıyla yaptığı çizimler incelenmiştir ve bulguları yorumlanmıştır.

Doküman analizinden elde edilen bazı bulguların bireysel görüşme bulgularıyla aynı doğrultuda olmuştur. Bunlar; öğrencinin veli ziyaretinden duyduğu memnuniyet, öğretmene ikramda bulunulması, öğretmene yaşadığı yeri tanıtması,

öğretmeniyle ailesinin sohbetine onun da katılması gibi beklentilerdir. Öğrencilerin yapmış oldukları çizimler, onlar açısından veli ziyaretlerinin ne kadar önemli olduğunu, bu ziyaretlerin zihinlerinde, duygu ve düşünce dünyalarında yol açtığı mutlulukları ortaya koymuştur. Öğrenciler, sözcüklerle ifade edilmesi zor olan sevgi, mutluluk gibi bazı soyut kavramları bu çizimler ile somut hale getirmiş, böylece bu ziyaretler konusundaki düşüncelerini daha net ortaya koymuşlardır.

Öğretmenlerin bireysel görüşmede belirttiği, öğrencilerin veli ziyareti yapılmasından dolayı çok mutlu olması durumu ile doküman analizinde öğrencilerin ziyaretten dolayı mutlu olmasını ifade etmesi paralellik göstermektedir.

Doküman analizi bulguları ile görüşme bulguları arasında fark ortaya çıkmamıştır. Bu durum, veli ziyaretinin öğrencide yarattığı olumlu duyguların tüm katılımcılar tarafından fark edildiğini göstermektedir.

5.1.3. Metafor Analizinden Elde Edilen Sonuçlar

Yapılan metaforik algılama çalışması ile veli ziyareti kavramının katılımcılar tarafından nasıl algılandığı, neye ve ne yönden benzetildiği öğrenilmeye çalışılmıştır. Metafor analizi ile katılımcılar veli ziyaretini misafirlğe benzetmişlerdir. Gelen misafire ikramda bulunulması, ziyaretten memnuniyet duyulması ve ziyaret yapıldığı için mutlu olunması, ziyaretin daha çok olmasını isteme yönünden misafirlğe benzetilen veli ziyaretleri, bu kavramın katılımcılarda misafirlik kavramı gibi olumlu duygular ve düşünceler taşıdığını göstermektedir.

Veli ziyaretlerinin tohumlara su vermeye benzetilip, o tohumun yetişerek güzel bir ürüne dönüşmesi ve insanlığa gıda olarak fayda sağlaması düşüncesi ile Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinin ana hedeflerinden olan etkili yurttaş yetiştirmek benzerlik göstermekte ve gerçekleştirilen veli ziyaretlerinin bu hedefe ulaşmaya katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Diğer bir benzetmede, öğretmeni çiçeğe, öğrenci ve ailesini arılara, evlerini kovana benzetecek olursak çiçeğin kovana yakın olması nasıl ki bal kalitesini artırırsa veli ziyaretleri de öğretmeni öğrenciye yakınlaştırarak eğitimden alınan verimi artıracaktır.

Farklılıkların zenginliğimiz olduğunu, bir katılımcı veli ziyaretlerini farklı renklere benzeterek ifade etmiştir. Renkler de aileler de birbirlerinden farklı özelliklere sahiptir ve bu farklılıklar onları güzel kılar.

Bir diğer katılımcının öğretmene öğrencisi için yaptıkları sebebiyle veli ziyaretini akraba ziyaretine benzetmesi emeğe saygının, velinin öğretmenin çocuğuna yaptığı olumlu katkıların farkında olduğunun bir göstergesidir.

Veli ziyaretlerinin benzetildiği kavramların birçoğunun mutluluk, sevinç, sevgi gibi olumlu duygular yönünden benzetilmiş olması bu ziyaretlerin kişilerin zihinde olumlu çağrışımlara yol açtığını göstermektedir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

1. Veli ziyaretleri öğrenciler için çok büyük öneme sahiptir. Bu ziyaretler öğrenciye kendini değerli hissettirmekte ve büyük mutluluk kaynağı olmaktadır. Gerek okul başarısının artması gerekse yanlış davranışların düzeltilmesi konusunda çok iyi sonuçlar verebilmektedir. Bu nedenle, bu ziyaretlerin sahip olduğu önem eğitim sürecinde yer alan tüm paydaşlara açıklanmalı, bu ziyaretlerin gerekliliğini fark etmeleri sağlanmalıdır.

2. Evine veli ziyareti yapılan veliler, okula karşı daha olumlu ve destekleyici bir bakış açısı geliştirmektedir. Bundan dolayı bu ziyaretlerin gücünden yararlanarak okul-aile işbirliği daha etkin bir hale getirilmeli, velilerin eğitim sürecine olan katkıları arttırılmalıdır.

3. Veli ziyaretini gerçekleştirecek esas unsur olan öğretmenlere bu ziyaretler konusunda inisiyatif tanınmalı, yapılma zamanını, süresini ve sıklığını onların oluşturmalarına imkan sağlanmalıdır. Bu durum ziyaretlerden alınacak verimi arttıracaktır.

4. Ziyaretlerin planlama sürecinde velilerden görüş alınmalı, ziyaret veli için uygun bir zaman diliminde düzenlenerek velinin zaman konusunda sıkıntı yaşamaması

sağlanmalıdır. Aksi takdirde bu ziyaretler veli için sıkıntı verecek bir hale dönüşüp beklenen olumlu sonuçları doğurmayacaktır.

5. Yapılacak veli ziyaretlerine okul yöneticilerinin de katılımı sağlanmalı, onların da bu ziyaret sürecinde aktif olarak yer almalarına imkân sunulmalıdır. Yöneticilerin ziyarete katılması, ziyarete gözlem çeşitliliği katar. Öğretmenlerin gözünden kaçan bazı durumları onların fark etmesi ya da yapacağı farklı tespitler öğretmene ziyaretin faydalı geçmesi açısından büyük katkı sağlar. Ayrıca okul yönetimi ile velilerin arasındaki ilişkiyi olumlu yönde geliştirir.

6. Veli ziyaretlerinin daha etkili ve başarılı geçmesi için dikkat edilecek hususlar hakkında öğretmenlere konunun uzmanlarının yer aldığı, hizmet içi eğitim ve seminerler düzenlenmelidir.

7. Veli ziyaretlerinin ders bitiş saatinden sonra gerçekleştirilmesi için öğretmenleri teşvik edici çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca öğretmenlere derslerine branş öğretmenlerinin girdiği saatlerde izin verilmesi ziyaretlerin zaman sıkıntısı yaşanmadan gerçekleştirilmesine imkan sağlar.

8. Tüm okullarda rahat bir görüşmenin gerçekleştirilebileceği “Veli-Öğretmen Görüşme Odası” oluşturulmalı, velilerin evlerine yapılan ziyaretlerden sonra okula daha sık geldikleri göz önüne alınarak bu karşı ziyaretlerin en iyi ortamda gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

9. Bu ziyaretlere giderken öğretmenler tarafından öğrencilere bireysel özellikleri de dikkate alınarak küçük hediyeler götürülmelidir. Bu küçük hediyeler öğrenciyi mutlu edecek ve ziyaretin daha da olumlu geçmesini sağlayacaktır.

10. Veliler, bu ziyaretlerin çocuklarda yol açacağı olumlu durumlar konusunda bilgilendirilmeli, bu ziyaretin çocuğuna büyük faydalar sağlayacağına ikna edilmelidir.

11. Velilerin hem öğretmen ile okulda gerçekleştireceği görüşmelere hem de evine yapılacak veli ziyaretlerine olan katılımını ve isteğini arttırmak için bu görüşme ve ziyaretlerde ailelerden herhangi bir sebeple yardım parası istenmemelidir.

12. Öğretmenler, bu ziyaretlerde aile ile kurduğu ilişkinin sınırlarına dikkat etmelidir. Fazla mesafeli durmanın da fazla samimi olmanın da sıkıntılara yol açacağını unutmamalıdır.
13. Öğretmenler, öğrencilerinin yaşadığı ortamı ve yaşama koşullarını mutlaka görmeli ve öğrenciden olan beklentilerini mutlaka bu ortamı ve yaşadığı koşulları dikkate alarak oluşturmalıdır. Aksi takdirde gerçekçi hedefler belirlememiş olur ve amacına ulaşamaz.
14. Öğretmen ve veli, bu ziyarette öğrenciye, yetişkinlerin iletişiminden canlı bir örnek verdiğinin farkında olmalı, argo, kaba, yanlış anlaşılabilir ifadelerle konuşmalarında yer vermemelidir.
15. Öğretmen ziyaretine gittiği ailenin inancına, geleneklerine ve yaşam tarzına saygı duymalı, bu ziyareti yapmasındaki esas amacın bunları sorgulamak olmadığını farkında olmalıdır.
16. Yöneticiler ve üst birimler, veli ziyaretlerinde önemli olanın çok sayıda ziyaret yapılması değil, yapılacak olan ziyaretin verimli geçmesi olduğunu fark etmelidir. Veli ziyaretlerinde önem, ziyaretlerin niceliğine değil niteliğine verilmelidir.
17. Bu ziyaretlerin gerçekleştirilmesi konusunda öğretmenleri teşvik etmek amacıyla özendirici uygulamalar (teşekkür belgesi vb.) gerçekleştirilmelidir.
18. Öğretmenler veli ziyaretlerini gerçekleştirirken müsait durumda olan her veliyi ziyaret etmeye çalışmalı, velilerin ziyaretler konusunda ayrımcılık yapıldığı kanısına varmalarına imkân vermemelidir.
19. Veli ziyaretlerinin yapılması konusunda yasal düzenleme yapılmalı ve böylece bu ziyaretler belirli kurallar çerçevesinde öğretmenlerce mutlaka gerçekleştirilmelidir.
20. Bu ziyaretlerin planlanmasında ve ziyaret amacının, ziyaretten beklentilerin belirlenmesinde okul yöneticileri, sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenler bir araya gelerek işbirliği içinde olmalıdır.
21. Ziyaretten elde edilen bulgular, ziyaret sonunda ulaşılan sonuçlar, öğrencinin dersine giren diğer öğretmenlerle ve okul yöneticileriyle paylaşılmalı, öğrencinin özel durumları ile ilgili bilgilendirmeler yapılmalıdır.

5.2.2. Gelecekte Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Bu alışma Antalya Aksu ilçesinde bulunan 1 okulda görev yapan, yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerle yapılmıştır. Aynı ilçede veya farklı ilçelerde bulunan okullarda hatta farklı illerde bulunan okullarda yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerle bu ziyaretler konusunda görüş, öneri ve beklentilerini inceleyen ve karşılaştıran bir araştırma yapılabilir.

2. Bu alışma, sınıf mevcutlarının ve okul mevcudunun az olduğu, kırsal bölgede bulunan bir okulda yapılmış, farklı özelliklere sahip okullarla karşılaştırmaya gidilmemiştir. Daha kalabalık mevcuda sahip, merkezi okullar ile az mevcuda sahip kırsal bölgelerde bulunan okullarda karşılaştırmaya dayanan; bu ziyaretler konusunda yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüş, öneri ve beklentilerini inceleyen araştırmalar yapılabilir.

3. Bu araştırmada veli ziyaretleri konusunda yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerden derinlemesine veriler elde etmek ve bu verileri karşılaştırabilmek amacıyla nitel desende hazırlanmıştır. Bu araştırma nicel yöntemler ile ya da nitel ve nicel yöntemleri bir arada kullanarak da yapılabilir.

6. KAYNAKÇA

- Aslanargun, E. (2007). Okul-Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 119-135.
- Argon, T. ve Kıyıcı, C. (2012). İlköğretim Kurumlarında Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 80-95.
- Aydın, A. (2010). *Sınıf Yönetimi* (12. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Aydın, İ. (2005). *Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı* (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Aytaç, A.M. (2012). *Ailenin Serencamı* (2.Baskı). Ankara: Dipnot Yayınları.
- Biber, K. (2003). İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin, Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Öğretmen Aile İletişimi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 35, 360-373.
- Bilge, Y. (2003). *Etkili Öğretmen*. İstanbul: Güvender Yayınları.
- Bozan, İ. (2014). *Türkiye 'de İç Göç Hareketleri ve Göçün Eğitim Üzerindeki Etkisi: Bir Durum Çalışması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (17. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Canatan, K. ve Yıldırım, E. (2013). *Aile Sosyolojisi* (3. Baskı). İstanbul: Açılımkitap Yayınları.
- Coşkun, S. (2010). *İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları (Kocaeli İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Çağdaş, A. ve Seçer, Z. (2004). *Anne-Baba Eğitimi*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Çayak, S. (2013). *Öğretmen-Veli İşbirliği İle İlkokul Öğrencilerinin Sınıf İçindeki*

- İstenmeyen Davranışları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Çelenk, S. (2003). Okul Aile İşbirliği İle Okuduğunu Anlama Arasındaki İlişki *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 33-39.
- Çelenk, S. (2003). Okul Başarısının Önkoşulu: Okul Aile Dayanışması, *İlköğretim Online E-Dergi*, 2(2), 28-34.
- Çelik, N. (2005). *Okul-Aile İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, V. (2003). *Sınıf Yönetimi* (2. Baskıdan Tıpkı Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Doğan, İ. (2009). *Dünden Bugüne Türk Ailesi*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Doğru, Ç. T. (2005). *Okul-Aile-Öğretmen İşbirliğinin Sınıf Yönetimine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Duymaz, R. (2014). *İdealist Öğretmen* (7. Baskı). İstanbul: Akademik Kitaplar Yayınevi.
- Gülcan, M.G. ve Taner N. (2011). Öğretmen Görüşlerine Göre İlköğretimde Ev Ziyaretinin Okul Başarısına Etkisi (Kahramanmaraş İl Örneği). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 22, 129-144.
- Güler, Ç. Y. (2014). Okul Aile İşbirliği: Öğretmen Adaylarını Ailelerle Çalışmaya Yeterince Hazırlayabiliyor muyuz? *CBÜ Sos. Bilimler Dergisi*, 12(4), 72-90.
- Günbayı, İ. ve Taşdoğan B. (2012). İlköğretim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Programları Üzerine Görüşleri: Bir Durum Çalışması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 87-117.
- Günbayı, İ. ve Turan F. (2013). Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sisteminin Bir Alt

Sistemi Olarak E Okul Uygulamasına İlişkin İlköğretim Okullarındaki Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri: Bir Durum Çalışması. *İlköğretim Online*, 12(1), 1-22.

Güngör, H.C. (2015). *Sınıfta Etkili Öğretim ve Yönetim*. D. Erbaş (Ed.), *Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımı* (251-288). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Hoşgörür, V. (2002). *Sınıf Yönetimi*. Z. Kaya (Ed.), *İletişim* (65-89). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

İslamoğlu, A. H. (2009). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

kahta.meb.gov.tr/meb_iys.../2013../30041147_rencmzayabeklyor.docx (15/09/2015).

Karacan, Ş. K. (2014). *Eyvah, Veli Toplantısı*. İstanbul: Nesil Yayın Grubu.

Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (25. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Kayış, K. (2010). *İlköğretim Okulu Branş Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları (Düzce İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Kılıç, M. (2014). *Sınıf Öğretmenlerinin Velilerle İletişim Kurma Yolları Hakkında Eğitim Müfettişleri, İlköğretim Okul Yöneticilerinin Görüşleri (Bolu İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Lindberg, E. N. (2014). Eğitim Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Aile Katılımı İle İlgili Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(4), 1339-1361.

MEB, <http://www.mevzuat.meb.gov.tr> (29/09/2015).

Nural, E. (2013). Okul Aile Birliklerinin İşleyişi, Sorunlarına İlişkin Yöneticilerin, Okul Aile Birliği Üyelerinin Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (2), 58-69.

Oğuz, O. (2008). *Öğretmen Aile İşbirliğinin Öğrenci Başarısına Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler

Enstitüsü, İstanbul.

Oktay, A. (Ed.) (2014). *Eğitim Bilimine Giriş* (7. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Öncül, F. (2011). *Öğretmenlerin Yapmış Olduğu Ev Ziyaretlerinin Aile Üzerindeki Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Özbaş, M. (2009). *İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Okul Aile İlişkileri Konusunda Yapmaları Gereken ve Yapmakta Oldukları İşler*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Özdemir, N. (2009). *The Study of School-Family Cooperation Activities in Elementary School Level On The Base Of Parents' Perceptions*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Özgan H. ve Aydın, Z. (2010). Okul-Aile İşbirliğine İlişkin Yönetici, Öğretmen ve Veli Görüşleri. *Education Sciences*, 5(3), 1169-1189.

Reglin, G. (2002). Project Reading and Writing (R.A.W): Home Visitations and The School Involvement of High-Risk *Families Education*, (123), 153-161.

Salı, J.B. (2012). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. A. Şimşek (Ed.), *Verilerin Toplanması* (135-161).Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Schull, C.P. (2006). *An Assesment Of A Home-Visiting İntervention On Rural, Low-Income Children 's Schol Readiness* Partial fulfilment of the requirements fort he degree of Doctor of Philosophy Maryland University Schulting.

Sarıtaş, M. (2015). Sınıf Yönetimi. M. Şişman-S. Turan (Ed.), *Öğretmen Veli Görüşmelerinin Yönetimi* (207-223). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

TDK,http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GT.S.568fa1d333fe57.63248131 (23/09/2015).

Temel, Z.F. (Ed.) (2010). *Aile Eğitimi ve Erken Çocukluk Eğitiminde Aile Katılım Çalışmaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Varol, N. (2010). *Aile Eğitimi* (3. Baskı). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2014). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, S. (2012) *Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Yılmaz, H. (1994). 21. Yüzyılın Eşiğinde Ülkemizde Aile-Okul İşbirliği. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6, 301-312.
- Yiğit, B. ve Bayrakdar, M. (2006). *Okul Çevre İlişkileri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yörükoğlu, A. (2000). *Çocuk Ruh Sağlığı* (24. Basım). İstanbul: Özgür Yayınları.

EK1-Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Yönetici Görüşme Formu

Giriş

Merhaba, Antalya Aksu Boztepe İlkokulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Erkan Şahin'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile veli ziyaretleri konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların veli ziyaretleri hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin bilinmesini sağlayacağı ve veli ziyaretlerinin geliştirilip iyileştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin bir kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 20 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Okullarındaki Öğretmenler Tarafından Veli Ziyaretleri Yapılan Okul Yöneticilerinin Bu Ziyaretler Hakkındaki Beklenti, Görüş ve Önerilerine İlişkin Yönetici Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

- 1- Kaç yıllık yöneticisiniz?
- 2- Kaç yıldır bu okulda yöneticilik yapmaktasınız?
- 3- Öğretmenlerle beraber veli ziyaretlerinde bulunuyor musunuz? Hangi sıklıkta veli ziyareti yapıyorsunuz?
- 4- Size teslim edilen veli ziyaret formlarını inceliyor musunuz?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

- 5- Veli ziyaretleri konusunda öğretmen ya da velilerden ziyaret öncesinde size aktardığı sorunlar var mı? Varsa nelerdir?
- 6- Veli ziyaretleri sırasında öğretmen ya da velilerin sizinle paylaştığı sorunlar var mı? Varsa nelerdir?
- 7- Veli ziyaretleri konusunda yaşanan sorunları çözmek için,
 - a) Ziyaret öncesi neler yapıyorsunuz? Nasıl?
 - b) Ziyaret sonrası neler yapıyorsunuz? Nasıl?
- 8- Veli ziyaretlerini gerekli buluyor musunuz? Neden?
- 9- Veli ziyaretleri sizce hangi sıklıkta yapılmalıdır? Neden?
- 10- Yapılan veli ziyaretlerinin okul öğrencilerinin başarı düzeyine etki ettiğini düşünüyor musunuz? Nasıl?
- 11- Bu ziyaretlerde veli ile öğrenci hakkında sizce konuşulması gereken en önemli konular nelerdir?
- 12- Ziyaret sonrası veli davranışlarında herhangi bir değişiklik gözlemlediniz mi? Nasıl?
- 13- Veli ziyaretleri konusunda önerileriniz nelerdir?
- 14- Yapılan veli ziyaretlerinden bir yönetici olarak beklentileriniz nelerdir?
- 15- Veli ziyaretleri sonrası velilerin okula geliş sıklıkları, okul çalışmalarına destek olma durumları arttı mı?
- 16- Gerçekleştirilen veli ziyaretleri sonrası veliler sizinle daha sık irtibat kurarak sorunlarını ilettiler mi?
- 17- Veli ziyaretlerini bir şeye benzetmenizi istesem neye benzetirdiniz? Neden? (Bir canlı, bir makine, bir hayvan, vs.)

EK2-Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Öğretmen Görüşme Formu

Giriş

Merhaba, Antalya Aksu Boztepe İlkokulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Erkan Şahin'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile veli ziyaretleri konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların veli ziyaretleri hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin bilinmesini sağlayacağı ve veli ziyaretlerinin geliştirilip iyileştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin bir kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 20 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Veli Ziyaretleri Yapan Öğretmenlerin Bu Ziyaretler Hakkındaki Beklenti, Görüş ve Önerilerine İlişkin Öğretmen Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

- 1-Kaç yıllık öğretmensiniz?
- 2-Kaç yıldır bu okulda çalışıyorsunuz?
- 3-Veli ziyaretlerinde bulunuyor musunuz? Hangi sıklıkta veli ziyareti yapıyorsunuz?
- 4-Veli ziyaret formlarını kullanıyor musunuz?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

- 5-Veli ziyaretleri öncesinde karşılaştığınız sorunlar var mı? Varsa nelerdir?
- 6-Veli ziyaretleri sırasında karşılaştığınız sorunlar var mı? Varsa nelerdir?
- 7-Bu sorunları çözmek için,
 - a)Ziyaret öncesi neler yapıyorsunuz? Nasıl?
 - b)Ziyaret sonrası neler yapıyorsunuz? Nasıl?
- 8-Veli ziyaretlerini gerekli buluyor musunuz? Neden?
- 9-Veli ziyaretleri sizce hangi sıklıkta yapılmalıdır? Neden?
- 10-Yaptığımız veli ziyaretlerinin öğrencinizin başarı düzeyine etki ettiğini düşünüyor musunuz? Nasıl?
- 11-Bu ziyaretlerde veli ile öğrenci hakkında hangi konularda görüşme yapıyorsunuz? Bu ziyaretlerde sizce konuşulması gereken en önemli konular nelerdir?
- 12-Ziyaret sonrası veli davranışlarında herhangi bir değişiklik gözlemlediniz mi? Nasıl?
- 13-Veli ziyaretleri konusunda önerileriniz nelerdir?
- 14-Yaptığımız veli ziyaretlerinden beklentileriniz nelerdir?
- 15-Veli ziyaretleri sırasında velinin çocuğu hakkında yaptığı değerlendirme ya da açıklamalarının öğretmen olarak başarınızı etkilediğini düşünüyor musunuz? Nasıl?
- 16-Veli ziyaretleri sonrası velileriniz sizinle daha sık irtibat kurarak sorunlarını ilettiler mi?
- 17-Veli ziyaretlerini bir şeye benzetmenizi istesem neye benzetirdiniz? Neden? (Bir canlı, bir makine, bir hayvan, vs.

EK3-Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Öğrenci Görüşme Formu

Giriş

Merhaba, Antalya Aksu Boztepe İlkokulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Erkan Şahin'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile veli ziyaretleri konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların veli ziyaretleri hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin bilinmesini sağlayacağı ve veli ziyaretlerinin geliştirilip iyileştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin bir kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 15 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Evlerine Veli Ziyareti Yapılan Öğrencilerin Bu Ziyaret Konusunda Beklenti, Görüş ve Önerilerine İlişkin Öğrenci Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

- 1- Kaç yaşındasınız?
- 2- Kaç yıldır bu okulasınız?
- 3- Kaç kardeşsiniz? Evinizde kaç kişi yaşıyor?
- 4- Bugüne kadar öğretmeniniz tarafından kaç defa evinize ziyaret yapıldı?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

- 5- Şu ana kadar öğretmeninizin evinize yaptığı ziyaretler hoşunuza gitti mi? Neden?
- 6- Bu ziyaretleri faydalı buldun mu? Neden?
- 7- Her yıl bu ziyaretlerin tekrarlanmasını ister misin? Neden?
- 8- Öğretmeninizin evinize ziyarette bulunacağını öğrendiğiniz andan ziyaretin gerçekleştiği zamana kadar neler düşündün ve neler hissettin?
- 9- Bu ziyaretlerde öğretmenle hangi konuları konuştun?
- 10- Anne-babanızın okula gelip öğretmeninizle konuşması mı yoksa öğretmeninizin sizin eve gelip ailenle konuşması mı daha çok hoşuna gitti? Neden?
- 11- Öğretmenin evinize ziyarete geldikten sonra başarı ve ders çalışma süreni arttırdın mı? Nasıl?
- 12- Bu ziyaretler sonrası anne-babanın derslerine olan ilgi ve takibinde bir değişim olduğunu düşünüyor musun? Hangi açıdan?
- 13- Öğretmeninizin evinize gelme konusundaki önerilerin nelerdir?
- 14- Ziyaret öncesi beklentin neydi, ziyaret gerçekleştikten sonra bu ziyaret hakkındaki beklentin karşılandı mı? Nasıl?
- 15- Veli ziyaretlerini bir şeye benzetmenizi istesem neye benzetirdiniz? Neden? (Bir canlı, bir makine, bir hayvan vs.)

EK4-Veli Ziyaretleri Konusunda Beklenti Görüş ve Önerilere İlişkin Veli Görüşme Formu

Giriş

Merhaba, Antalya Aksu Boztepe İlkokulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Erkan Şahin'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile veli ziyaretleri konusunda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların veli ziyaretleri hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin beklenti, görüş ve önerilerinin bilinmesini sağlayacağı ve veli ziyaretlerinin geliştirilip iyileştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin bir kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 20 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Veli Ziyareti Yapılan Velilerin Bu Ziyaret Konusunda Beklenti, Görüş ve Önerilerine İlişkin Veli Görüşme Soruları

Demografik Sorular:

- 1-Mesleğiniz nedir?
- 2-Öğrenim durumunuz nedir?
- 3-Okulu ziyaret etme sıklığınız nedir?
- 4-Bugüne kadar çocuğunuzun öğretmeni tarafından kaç defa veli ziyareti yapıldı?

Yarı Yapılandırılmış Sorular:

- 5-Şu ana kadar size yapılan veli ziyaretlerinden memnun kaldınız mı? Neden?
- 6-Bu ziyaretleri faydalı buldunuz mu? Neden?
- 7-Her yıl bu ziyaretlerin tekrarlanmasını ister misiniz? Neden?
- 8-Çocuğunuzun öğretmenin evinize ziyarette bulunacağını öğrendiğiniz andan ziyaretin gerçekleştiği zamana kadar neler düşündünüz ve neler hissettiniz?
- 9-Bu ziyaretlerde hangi konular görüşüldü?
- 10-Okulda yapılan veli öğretmen görüşmeleri mi yoksa öğretmenin bireysel olarak evinize yaptığı ziyaretleri mi tercih edersiniz? Neden?
- 11-Bu ziyaretler sonrası çocuğunuzun başarı ve ders çalışma süresi değişti mi? Nasıl?
- 12-Bu ziyaretler sonrası çocuğunuzun akademik sorumlulukları (ders çalışma süresi, ödevlerini zamanında ve eksiksiz yapması, kitap okuma alışkanlığı vs.) dışındaki diğer sorumluluklarında (beslenme alışkanlığı, öz bakım, kişisel temizlik vs.) bir değişme olduğunu düşünüyor musunuz? Hangi açıdan?
- 13-Veli ziyaretleri konusundaki önerileriniz nelerdir?
- 14-Ziyaret öncesi beklentiniz neydi, ziyaret gerçekleştikten sonra bu ziyaret hakkındaki beklentiniz karşılandı mı? Nasıl?
- 15-Veli ziyaretlerini bir şeye benzetmenizi istesem neye benzetirdiniz? Neden? (Bir canlı, bir makine, bir hayvan vs.)

EK5- Yönetici/Öğretmen/Veli Katılımı İçin İzin Formu

Bu formdaki imzam Erkan ŞAHİN tarafından yürütülen “Veli Ziyaretleri Konusunda Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Beklentileri Görüşleri ve Önerileri: Bir Durum Çalışması” adlı çalışmaya katılmayı kabul ettiğimi gösterir. Bu araştırmadaki katılımım iki görüşme içermektedir. Araştırmacıyla birlikte ikinci görüşmenin gereksiz olduğuna karar verirsek sadece bir tane görüşme yapılacaktır. Ayrıca bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim.

1. Ben araştırma için gönüllüyüm ve istediğim zaman bu araştırmadan çekilebilirim.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik bir zarar içeren hiçbir risk yoktur.
3. Araştırmada vereceğim bilgiler gizli olacaktır ve bütün veriler araştırmacı tarafından toplanıp analiz edilecek ve Akdeniz Üniversitesi’nde 7 yıl saklandıktan sonra imha edilecektir.
4. Araştırma bittikten sonra istediğim takdirde araştırmanın bir özetini alabileceğim.

Ben,(isim) görüşme ve gözleme katılmayı kabul ederim.

Katılımcının İmzası:

Tarih:

EK6- Velisi Olunan Öğrencinin Katılımı İçin İzin Formu

Bu formdaki imzam Erkan ŞAHİN tarafından yürütülen “Veli Ziyaretleri Konusunda Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Beklentileri Görüşleri ve Önerileri: Bir Durum Çalışması” adlı çalışmaya velisi olduğum’nın katılmasını kabul ettiğimi gösterir. Velisi olduğum öğrencinin bu araştırmadaki katılımı bir görüşme içermektedir. Ayrıca bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim.

1. Velisi olduğum öğrenci bu araştırma için gönüllüdür ve istediği zaman bu araştırmadan çekilebilir.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik bir zarar içeren hiçbir risk yoktur.
3. Araştırmada velisi olduğum öğrencinin vereceği bilgiler gizli olacaktır ve bütün veriler araştırmacı tarafından toplanıp analiz edilecek ve Akdeniz Üniversitesi’nde 7 yıl saklandıktan sonra imha edilecektir.
4. Araştırma bittikten sonra istediğim takdirde araştırmanın bir özetini alabileceğim.

Ben,(isim) velisi olduğum.....adlı öğrencinin görüşmeye katılmasını kabul ederim.

Katılımcının Velisinin İmzası:

Tarih:

EK 7-Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden Alınan İzin Belgesi

Reg. Sayısı: 2010942010-10104

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890/605/4042872
Konu: Anket Uygulaması

15/04/2015

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 25/03/2015 tarih ve 7265 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda belirtilen, Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Erkan ŞAHİN'in "Veli Ziyaretleri Konusunda Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Beklentileri Görüşleri ve Önerileri: Bir Durum Çalışması" isimli yüksek lisans tez araştırmasını, İlimiz Aksu İlçesinde bulunan Boztepe İlkokulunda 4/A sınıfı velilerine, öğrencilerine, okulda görevli öğretmenlerine ve ilkokul yöneticilerine uygulama isteği ile ilgili 25/03/2015 tarihli ve 7265 sayılı yazıları, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 09/04/2015 tarihinde incelenerek "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" gereğince uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüzün 14/04/2015 tarihli ve 4012712 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları onaylanarak ekte gönderilmiştir.

Bakanlığımızın ilgili Genelgesi gereği araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda; Bilgi ve gereğini rica ederim.

Hasan TEVKE
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER:
1- Onay ve ekleri (5 sayfa)

ANTALYA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd.
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

ENLİ ELEKTRONİK İMZALI
ASLI İLE AYNI DİR
15-04-2015

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 0f89-6fee-37b0-9909-34c9 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Erkan ŞAHİN
Doğum Yeri ve Tarihi : Bakırköy/ 05.01.1984

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf
Öğretmenliği Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar :
Projeler :
Çalıştığı Kurum : Boztepe İlkokulu Aksu/ANTALYA

İletişim

E-Posta Adresi : esahinn@gmail.com

Tarih : 08/01/2016